

SARASWATA MADHURI 2023

ଶ୍ରୀ ମହାଦେଵ - ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

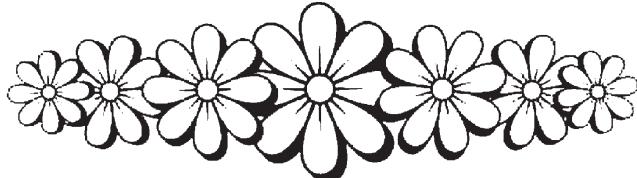

21st Annual Convention
AMERICA SARASWATA SANGHA
Efland, North Carolina, USA

ଜୟଗୁରୁ

ସାରସ୍ଵତ ମଧୁରୀ

Saraswata Madhuri

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ମନ୍ଦିର

ଏକବିଂଶ ବାର୍ଷିକ ସମ୍ମିଳନୀ

ତା ୧ ଜୁଲାଇ ୨୦୨୩ ରୁ ତା ୩ ଜୁଲାଇ ୨୦୨୩

ନିଗମ ସ୍ଥାନ-ମନ୍ଦିର

ଏପ୍ଲାଣ୍ଟ, ନର୍ଥ କାରୋଲିନା

Jayaguru

Saraswata Madhuri - 2023

21st Annual Convention

1040 Jayaguru Lane
Efland
North Carolina 27243
United States of America

Published on:

1st July 2023

Published by:

Editorial Board
America Saraswata Sangha
[Registration No: 548107-2, Date : 26th June 2003]
(A nonprofit organization)

President: Brajendranath Panda

Phone : 001-479-409-7288

E-mail : bpanda@uark.com

Secretary : Biswajit Sundar Ray

Phone : 001-704-516-1804

Email : biswajitray2@gmail.com

Available at:

America Saraswata Sangha
Nigama Smruti Mandir
1040 Jayaguru Lane
Efland, NC 27243
United States of America

Satshikhya Mandir
A-4, Unit-9
Bhubaneswar-751 022
Odisha, India
Phone - 91-674-2390055
Email: nsspuri35@gmail.com

Pranami : ₹ 80/-

Electronic copy available at www.jayaguru.org

DTP & Printed at:

S.S. Graphics
Bhubaneswar - 751 002
Odisha, India
Mobile- 011-91-9937914017
Email : akbbrk@gmail.com

ସୁଚିପତ୍ର

୧. MESSAGE	ଶ୍ରୀ ସତୋଷ କୁମାର ମହାନ୍ତି	୫
୨. ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ଏକ ଆଲେଖ୍ୟ	ଶ୍ରୀ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେବ	୭
୩. ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ବିଷୟରେ ପଦେ	ସମ୍ପାଦନା ମଣଳୀ	୯
୪. ବନ୍ଦନା	ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରାୟ	୧୦
୫. ପ୍ରାର୍ଥନା	...	୧୦
୬. ସଦଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ	...	୧୧
୭. ନୀତିବାଣୀ	...	୧୧
୮. ନିଗମ ବାଣୀ	...	୧୨
୯. ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ	ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରାୟ	୧୩
୧୦. ସମ୍ବଲନୀ ଗୀତିକା	ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ତିତା ରାୟ	୧୪
୧୧. Famous Forecasts Of Shri Shri Thakur	Shri Debashis Dash	୧୫
୧୨. ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ସାଧକ ଜୀବନରେ ବିବାହର ପ୍ରଲୁପ୍ତତା	ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାଶ	୧୯
୧୩. କାନ୍ତାବଡ଼ୀ ନଦୀ ଡୀରରେ	ଶ୍ରୀ ନବକିଶୋର ନାୟକ	୨୮
୧୪. ଭଲ ପାଇବାର ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର	ଶ୍ରୀ ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପତ୍ରି	୩୧
୧୫. ମନୁଷ୍ୟଦ୍ୱାରା କୁରୁମୁକମ୍	ଶ୍ରୀ କମ୍ପୁଚରଣ ଧର	୩୪
୧୬. ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ଲୀଳା - ଏକ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ଘଟଣା	ଶ୍ରୀମତୀ ନିବେଦିତା ନାୟକ	୩୬
୧୭. ସଂଘରଣି କଲୋପୁରୋ-ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଆଲୋଚନା	ଶ୍ରୀ ଅଜିତ ବେହେରା	୩୮
୧୮. ନିଗମ ଦର୍ଶନରେ ପ୍ରସାଦ ଓ ଚରଣମୃତ ମାହାମ୍ୟ	ଶ୍ରୀ ରମାବଲ୍ଲୁତ ମହାପାତ୍ର	୪୦
୧୯. ନିର୍ଦ୍ଦରତାର ପରିଭାଷା	ଶ୍ରୀ ଶୁଭାଶିଷ ଦାଶ	୪୨
୨୦. Nama Brahma	ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାନ୍ତି	୪୩
୨୧. ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆମେରିକା ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର	Shri Nihar Ranjan Nayak	୪୩
୨୨. ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କର୍ମଯୋଗ-ନିଷ୍ଠାମ କର୍ମ	ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ମଲିଙ୍କା	୪୪
୨୩. ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କର୍ମଯୋଗ-ନିଷ୍ଠାମ କର୍ମ	ଶ୍ରୀ ଗିରିଜା ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର	୪୪
୨୪. A Spiritual Expedition : Traveling to Saraswat Math and Garohill Yogashram	Shri Baradakanta Nayak	୪୮
୨୫. The Power of Puja and Prayer	Sudhasini Panda	୫୫
୨୬. ମା’ ସୁଧାଂଶୁବାଲାଙ୍କ ଜୀବନର କେତୋଟି ଘଟଣା	ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରାୟ	୫୮

୨୭. ଠାକୁରଙ୍କ ସହ କିଛି ସମୟ... ସ୍ଵପ୍ନରେ	ଶ୍ରୀମତୀ କଞ୍ଜନା ଦାଶ	୭୧
୨୮. ମୋ ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଲୀଳା	ଶ୍ରୀ ସୁପ୍ରିତ ପଟ୍ଟନାୟକ	୭୨
୨୯. ମୋର ଆମେରିକା ପ୍ରଥମ ଆଗମନ ଓ ରହଣି ଓ ତତ୍ତ୍ଵସ୍ଥିତି କିଛି ଅନୁଭୂତି ଓ ଅନୁଭବ ମୋ ଜୀବନରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ନେଇ	ବନଲତା ମହାନ୍ତି ମା'	୭୩
୩୦. ପ୍ରେମତୋରି	ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧା	୭୪
୩୧. ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କରୁଣା	ଶ୍ରୀମତୀ ସଦଗତା ପଣ୍ଡା	୭୫
୩୨. ମୋ ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର - ଭାଗ ୩	ଶ୍ରୀମତୀ ଉଦିତା ସୁନ୍ଦରରାୟ	୭୬
୩୩. ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପା	ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଷମା ପଟ୍ଟନାୟକ	୭୭
୩୪. ଆମେରିକାରେ ଜୟଗୁରୁ ନାମ	ଶ୍ରୀ ରବି ଦାସ	୭୮
୩୫. ମୋ ଜୀବନୀରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପା	ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ଉପାଧ୍ୟ୏	୭୯
୩୬. 2022 Sammilani and Nigam Smruti Mandir Photos		
୩୭. ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ	୮୯
୩୮. ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘର ବିଂଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ବିବରଣୀ	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ	୯୫
୩୯. ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କ ସ୍ମୃତିଶେ....	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ	୧୦୦
	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ	୧୦୧
	ଶ୍ରୀ ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ	୧୦୨
	ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ସାହୁ	୧୦୩
	ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମତି ସାହୁ	୧୦୪
	ଶ୍ରୀ ସୁପ୍ରିତ ପଟ୍ଟନାୟକ	୧୦୫
	ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ବାଇ	୧୦୬
୪୦. ଦିନେ ଦେଲ ନାହିଁ ଦେଖା	ସଂୟୁକ୍ତା ଜଗଦେବ ମା'	୧୦୭
41. With Sri Sri Thakur	Sreeja Pattanayak	107
42. Chanting Jayguru	Shimran Pattanayak	108
43. Reflection of a New Chapter	Shilpi Mohanty	108
44. My thoughts and feelings about 2020-2023	Suhani Mohanty	109
45. Lamp of Knowledge	Shreyasee Nanda	111
46. 2022 Fiscal Report		112

JAYAGURU

MESSAGE

I am very happy to know that like in the previous years, this year too a souvenir is being published on the occasion of the Annual Bhakta Sammilani.

Sri Sri Thakur Maharaj is the greatest spiritual leader of the world. Whatever He has said, directed or advised, is unique and universal in nature.

We are yet to project Him as the universal being and His teachings as Universal. In this regard, America Saraswata Sangha, U.S.A has a definite and crucial role to play as the nodal agency to support spread the teachings of Shri Shri Thakur to the world.

I glad that America Saraswata Sangha, U.S.A, is aware of its responsibility and has a well developed infrastructure for efficient functioning.

It is Shri Shri Thakur Maharaj's directive and advise to spread our gospel insuring worldwide coverage. Thus, it is imperative that his teachings are embraced not just by the Sangha but the world community as a whole.

In view of the above, I sincerely pray to Thakur Maharaj to shower His grace on all the members of America Saraswata Sangha, U.S.A., for their overall development, and well being.

Satsikshya Mandir,
Bhubaneswar

Shri Shri Thakur Charanasrita
Shri Santosh Kumar Mohanty
President
Nilachala Saraswata Sangha, Puri

‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ଏକ ଆଲେଖ୍ୟ

ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ ଯେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ୨୧ ତମ ସମ୍ମିଳନୀର ଶୁଭ ଅବସରରେ ସ୍ଵରଣିକା ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ର ପ୍ରକାଶନ ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନ୍ୟୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ । ‘ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ’ କହିବାର ତାମ୍ରପ୍ରୟ କଳିଯୁଗର ଅନ୍ତ ହେବା ସମୟକୁ ଓ ସତ୍ୟୟୁଗର ଆଲୋକ ସମ୍ମିଳନକୁ ଆସିବା ଅବସରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କ ଭାବଧାରା ଅବଲମ୍ବନରେ ଏହି ପତ୍ରିକାର ନାମକରଣ । ତାଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତି ଭାବଧାରକୁ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିବା ତାଙ୍କ ସେବାକୁ ସେବକ ଜୀବନର ଏକମାତ୍ର ବ୍ରତ ବୋଲି ସେ ନିଜ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଛନ୍ତି-

‘କରିବ ମୋ ସେବା ଭକ୍ତିରେ ଅବଗାହିଣ ତଡ଼
ତେବେ ଯାଇ ଫୁଟିଭିଟିବ ସଦ୍ଗୁରୁଙ୍କ ମହାତ୍ମା ।’

ଜ୍ଞାନରେ ଅବଗାହନ କରି ବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ରହି ଭକ୍ତିରେ ବା ତାଙ୍କୁ ସୁଖପାଇ ସେବା କରିବା ହେଉଛି ଭକ୍ତ ଜୀବନର ସାର୍ଥକତା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଗୀତାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି- ‘ସ୍ମିତ । ବିଦ୍ୟା ଯେ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ଵ, ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ତାହା ସାରସ୍ଵତ ଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରେ, ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ଵ ହିଁ ବାସକରେ ଗୁରୁଙ୍କୁ କଲେ ଆପଣାର ପାଇବ ସେହି ତତ୍ତ୍ଵସାର ।’

ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଛି ‘ସା ବିଦ୍ୟା ଯା ବିମୁକ୍ତୟେ’ ଯେଉଁ ବିଦ୍ୟା ଜୀବକୁ ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଇଥାଏ ତାହା ହିଁ କେବଳ ବିଦ୍ୟା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅବିଦ୍ୟା ପଦବାଚ୍ୟ ।

ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ ଗୁରୁଙ୍କ ସେବାରେ ହିଁ ଜ୍ଞାନଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ଚିତ୍ରଶୁଦ୍ଧି ନ ହେଲେ ଜ୍ଞାନଲାଭ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଚିତ୍ର ଅନ୍ତଃକରଣର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ମନ ବୁଦ୍ଧି ଅହଂ ଓ ଚିତ୍ରକୁ ଅନ୍ତଃକରଣ କୁହାଯାଏ । ଏହି ଅନ୍ତଃକରଣ ହିଁ ଜୀବର ପ୍ରକୃତ ଚାଳକ ଏବଂ ଚିତ୍ରଃକରଣମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାହ୍ୟ ଜନ୍ମିତ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପରିଚାଳିତ ହେଲେ ବା ତାଙ୍କ ସେବା ଦ୍ୱାରା ଚିତ୍ରଶୁଦ୍ଧି ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥାଏ ।

୧. ମନ, ସଙ୍କଳ ଓ ବିକଳ କରେ ବା କଣ କରିବା କଣ କଣ କରିବା ନାହିଁ ରୂପକ ସଂଶୟମ୍ଭିକା ମୁଣ୍ଡି ଆନନ୍ଦନ କରେ ।
୨. ବୁଦ୍ଧି କଣ କରିବାକୁ ହେବ ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ କରିଥାଏ । ଏହା ନିଶ୍ଚୟମ୍ଭିକା ବୃଦ୍ଧି । ଏହା ଭଲ କାମ କରିବାକୁ ନିଶ୍ଚୟ କଲେ ତାର ନାମ ନିବୃତ୍ତି ଓ ମନ୍ୟ ଭାବନା କରିବାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିନେଲେ ତାହା ପ୍ରବୃତ୍ତି ପଦବାଚ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ସର୍ବଦା ଭଲ କାମ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଏ ।
୩. ଅହଂ ଯେତେବେଳେ ମନ ଅହଂତ୍ଵ ବା ଅଭିମାନ ଭାବ ପୋଷଣ କରେ ସେ ମନେକରେ ମୁଁ କରୁଛି, ମୋ ବ୍ୟତୀତ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଇତ୍ୟାଦି । ଏହି ଅହଙ୍କାରକୁ ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ କରିଦେଲେ ସେବକର ଭାବ ଆସିଥାଏ ବା ସ୍ଵହଂ ଦାସୋହଂରେ ପରିବର୍ତ୍ତି ହୋଇଯାଏ । କେବଳ ଗୁରୁଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦରେ ଓ ତାଙ୍କ ସେବାରେ ଏହି ଭାବ ଆନାତ ହୋଇଥାଏ ।
୪. ଚିତ୍ର ଏହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରେକର୍ଡ ବା ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ଚିତ୍ରବୃତ୍ତି ନିରୋଧର ଅଭ୍ୟାସ କେବଳ ଗୁରୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଚଳିଲେ ହିଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ଫଳରେ ଚିତ୍ରରେ ବହୁଜନ୍ମର ଅଙ୍ଗିତ ସଂକ୍ଷାର ନଷ୍ଟ ହୋଇ ସେବକର ସଂକ୍ଷାର ଜାଗିଥାଏ । ଏହାକୁ ହିଁ ‘ଚିତ୍ରଶୁଦ୍ଧି’ କୁହାଯାଏ । ଏହି କୌଶଳ ହିଁ ଆମର G.S.T. ବା ଗୁରୁସେବା ଟେକ୍ନିକ୍ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିର୍ବିକଳ୍ପ ଭୂମିରୁ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରି ସଦଗୁରୁ ରୂପରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ହେଁ କାଶୀଧାମରେ ମା ଅନ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣା ତାଙ୍କୁ ବା ତାଙ୍କର ଲାଭ କରିଥିବା ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନକୁ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ କହି ଅବର ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଲାଭ ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ତପୁରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମସ୍ତୁରୀରେ ପ୍ରେମିକଗୁରୁ ଗୌରୀମାଙ୍କ ସନ୍ନିଧାନରେ ପ୍ରେମସାଧନାରେ ସିଦ୍ଧିଲାଭ କରି ମହାଶକ୍ତି ଉତ୍ତର୍ମାତ୍ରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣରୁରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ନିଜେ ଶଙ୍କରପତ୍ରୀ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଚାର୍ୟ ଶଙ୍କରଙ୍କଠାରୁ ଅଧୂକ ଜ୍ଞାନ ଅଛି ଉପଦେଶ ଦେଇ ତାହା ନିତ୍ୟଲୋକର ଜ୍ଞାନ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ଜ୍ଞାନ ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ତରରେ ମୂର୍ଚ୍ଛା ହୋଇ ଫୁଲି ନ ଉଠିବେ ବା ଚିର ଦର୍ଶନରେ ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ ନ ହେବ ବା ଲୀଳାଦର୍ଶନ ନ ହେବ ସେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜ୍ଞାନର ସାର୍ଥକତା ଆସିନାହିଁ ବୋଲି ବୁଝାଯାଏ । ତେଣୁ ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ହୀଁ ଜ୍ଞାନ ଓ ମାଧୁର୍ୟର ମିଳନ ବା ପ୍ରକୃତ ରାସଲୀଳା । ଏହି ମିଳନର ନାମ ହୀଁ ‘ପ୍ରେମ’ ବୋଲି ଅଭିହିତ । ଗୀତାର ଜ୍ଞାନ ଓ ଭାଗବତର ପ୍ରେମହୀଁ ଜୀବର ଆଦର୍ଶ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍ ଗୀତାକୁ ଉପନିଷଦ କୁହାଯାଇଥିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତକୁ ‘ପରମହଂସ ସଂହିତା’ କୁହାଯାଏ ।

ନିତ୍ୟଲୋକ ବା ଭାବଜଗତ ହୀଁ କେବଳ ଅସମୋର୍ଦ୍ଧପ୍ରେମରସ ମାଧୁର୍ୟର ଧାମ ବା ଚିନ୍ମୟଧାମ । ଏହି ଧାମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଭଗବାନ ଗୀତାରେ ଗୁରୁରୂପୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହିଛନ୍ତି -

‘ନ ତଦ୍ ଭାସୟତେ ସୁର୍ଯ୍ୟ ନ ଶଶକୋଂନ ପାବକଃ
ସଦ୍ଗତ୍ତା ନ ନିବର୍ତ୍ତନେ, ତନ୍ମାନ ପରମଂ ମମ ।’

ଯେଉଁ ଧାମକୁ ସୁର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ବା ଅଗ୍ନି ଆଲୋକିତ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ଯେଉଁଠାରୁ ଗଲେ ପୁନରାଗମନ ବା ପୁନର୍ଜନ୍ମ ହୁଏନାହିଁ ତାହା ହୀଁ ମୋର ପରମଧାମ ଅଟେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ଏ ଜଗତରେ ଯେପରି ସେବା କରୁଛ ନିତ୍ୟଲୋକରେ । ଚିନ୍ମୟ ଜଗତରେ ସେହିପରି ଚିନ୍ମୟ ଦେହରେ ଚିନ୍ମୟ ଠାକୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ଚିନ୍ମୟ ଉପଚାର ଦ୍ୱାରା ସେବା କରିପାରିବ । ଏହି ଜଗତରେ ସେହି ସେବାଭାବ ପୁଷ୍ଟ କରିବାର ସାଧନା ଶିକ୍ଷାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏ ଜଗତର ଜଡ଼ଦେହ ଆୟାର ଦୀପ୍ତି ପ୍ରକାଶର ବାଧକ କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ମୟ ଦେହ ଆୟାର ଦୀପ୍ତିପ୍ରକାଶର ବାଧା ସ୍ଵରୂପ ନ ହୋଇ ବରଂ ବିଛୁରଣ କରିଥାଏ । ଏହି ଚିନ୍ମୟ ହେ ଯେଉଁ ଲୋକରେ ଅଛି ତାହା ହୀଁ ନିତ୍ୟଲୋକ । ଏହା ହୀଁ ହେଉଛି ମୁକ୍ତିଧାମ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଗୁରୁ ଭାବରେ କହିଛନ୍ତି-‘ତୁମମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତିପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଇବା ହୀଁ ମୋର କାର୍ଯ୍ୟ’ । ଯେହେତୁ ସେ ନିଜେ ହୀଁ ଉଭୟ ଗୁରୁ ଓ ଲକ୍ଷ ତେଣୁ ସେ କହିଛନ୍ତି-‘ଯେଉଁମାନେ ମୋ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବସିଛ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ହାତ ଧରି ମୁକ୍ତିଧାମକୁ ନେଇଯିବି ।’

ନିତ୍ୟଲୋକକୁ ଯିବାର ଏକମାତ୍ର ସାଧନା ହେଉଛି ବିଶ୍ୱାସ । ସେଥିପାଇଁ ଭାଗବତରେ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି- ‘ବିଶ୍ୱାସେ ମିଳନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ତର୍କେ ବହୁଦୂର’ । କେବଳ ଗୁରୁବାକ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରି ଚଳିପାରିଲେ ସାଧନ ପଥର ସମସ୍ତ ବାଧା ନିମିଷକେ ଅପସାରିତ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ପ୍ରେମିକଗୁରୁଙ୍କ ସାହାରର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରେମ ଅନ୍ତରରେ ସଞ୍ଚାରିତ ହୋଇପାରିଲେ ହୀଁ ସେହି ପ୍ରେମିକ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ନିତ୍ୟସେବାର ଅଧୂକାର ଆସିଥାଏ ।

ମଥୁରା ଓ ଦ୍ୱାରକାରେ ଭଗବାନଙ୍କର ଶିର୍ଷର୍ଯ୍ୟ ଭାବ, କିନ୍ତୁ କେବଳ ଗୋପ ବା ବୃଦ୍ଧାବନରେ ହୀଁ ତାଙ୍କର ମାଧୁର୍ୟ ଲାଳାର ବିକାଶ । ଏହି ଭାବର ବିକାଶ ବା ପୁଷ୍ଟ ନିମନ୍ତେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ, ସଂଘଣକ୍ରିଯ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ଭାବ ବିନିମୟର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏ ଜଗତରେ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଜଗତରେ ରହି ନିଜେ ନିଜର ଭାବ ପୁଷ୍ଟ କରି ନିତ୍ୟଲୋକର ନିତ୍ୟପୁରୁଷ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବାରେ ନିମ୍ନୁକ୍ତ ରହିପାରିଲେ ହୀଁ ନିତ୍ୟଜଗତର ଚିନ୍ମୟ ଭାବ ପୁଷ୍ଟ ଲାଭ କରି ଅନ୍ତିମରେ ନିତ୍ୟଧାମର ଗତି ଲାଭ ହେବ । ଏହି ଭାବର ଅନୁଶୀଳନ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସଂଘର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି ।

ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନରେ ହୀଁ ପଞ୍ଚଭାବର ଅନୁଶୀଳନ ହୋଇଥାଏ ଯଥା ଶାତ, ଦାସ୍ୟ, ସଖ୍ୟ, ବାସ୍ତଳ୍ୟ ଓ ମଧୁର ଭାବାଦି । ଏହି ଭାବମାନଙ୍କର ପରିପୁଷ୍ଟ ହୋଇ କ୍ରମେ ରତ୍ନ ଓ ଚରମରେ ପ୍ରେମରେ ପରିଣତି ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ

ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଜୋର ଦେଇ କରିଛନ୍ତି ପ୍ରତି ଗୃହେ ସଂସ୍କାରିଣ ଗୁରୁଙ୍କ ଆସନ, ସକାଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ କର ପୁଜନ, ବନ୍ଦନ ।

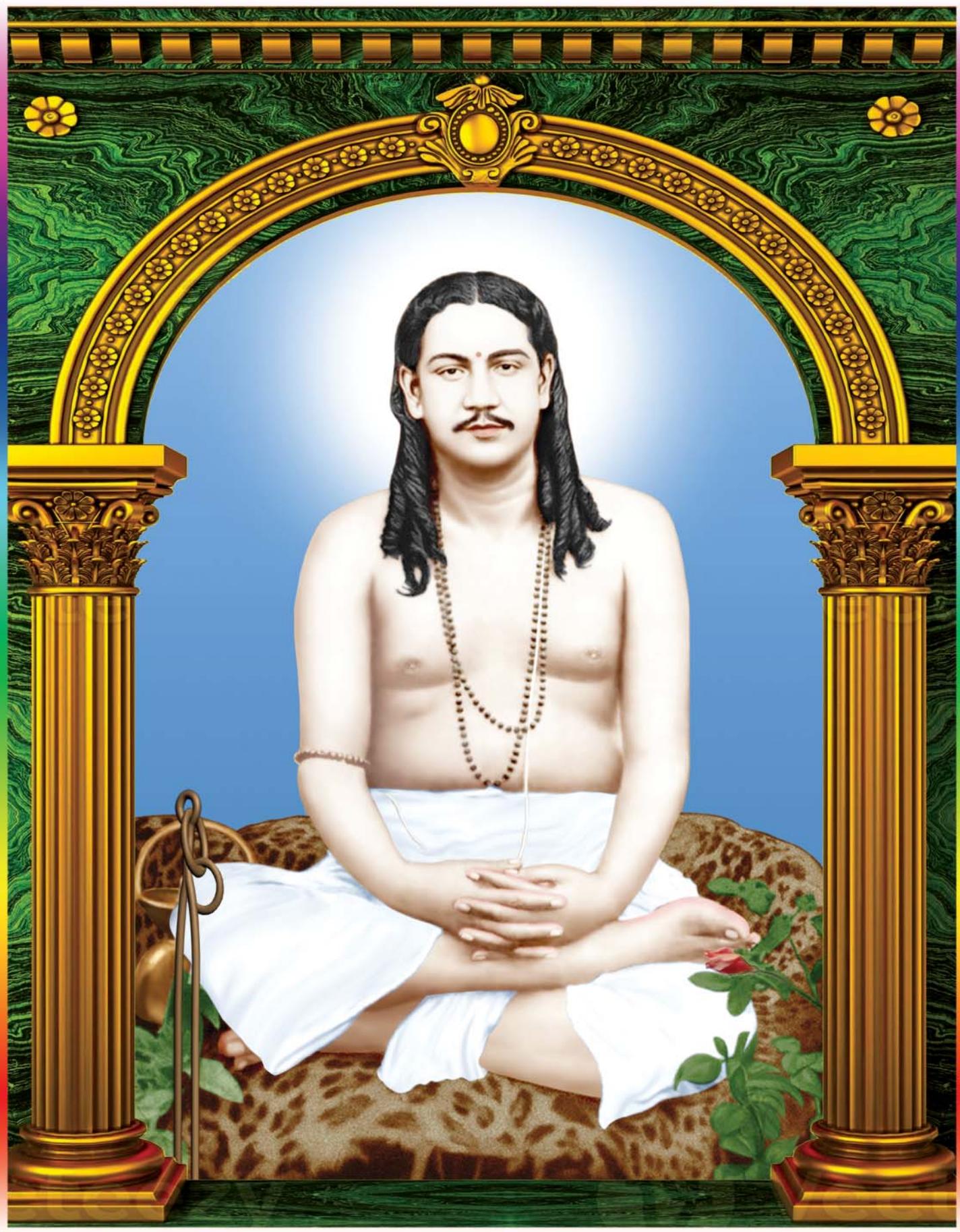
ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ହିଁ ଗୃହର କର୍ତ୍ତା ବା ମାଲିକ ଓ ଆମେମାନେ ହିଁ ସେ ଗୃହର ସେବକ/ସେବିକା । ସେ ନିଜେ କିଛି କରନ୍ତି ନାହିଁ କେବଳ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ସେ ମାଲିକ ଓ ଯେ ମାଲିକଙ୍କ ଇଚ୍ଛାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ସେ ହିଁ ସେବକ / ସେବିକା । ଗୃହସ୍ଥଶ୍ରୀମର ତାତ୍ତ୍ଵିକ ଦିଗ ହେଉଛି ଏହିଠାରେ ନିତ୍ୟଲୀଳାର ପୂର୍ବମୁବୃତ୍ତି ବା Rehearsal ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରିକ ଦିଗ ହେଉଛି ଏହାଦ୍ୱାରା କର୍ମଫଳ ରୁଦ୍ଧ ହୁଏ, ନିଷ୍ଠାମକର୍ମର ଅନୁଶୀଳନ ହୁଏ ଏବଂ ଆଦର୍ଶସମାଜ ଗଠନର ମୂଳଭିତ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ, ସନାତନ ଧର୍ମରକ୍ଷା ହୁଏ ।

ସଂଘସାଧନା ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ‘ଶତ ପ୍ରୟୋଜନକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ସଂଘରେ ଯୋଗଦେବ’ ଏବଂ ‘ଯାଆ ସଂଘ ଗଠନ କର ମୁଁ ଅଯାଚିତ ଭାବରେ ସଂଘରେ ଯୋଗଦାନ କରି ତୁମର ମନୋବାଞ୍ଚା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବି ।’ ଏହାଦ୍ୱାରା ସତର୍ଣ୍ଣିକା ବିଷ୍ଟାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇଥାଏ ।

ଭାବବିନିମୟ ଦ୍ୱାରା ପରିଷର ଭାବ ପରିଷର ମଧ୍ୟରେ ସଞ୍ଚାରିତ ହୋଇଥାଏ । ନିତ୍ୟଲୋକର ପ୍ରତିଷ୍ଠବି ହିଁ ସଂଘ । ମହର୍ଷ ବ୍ୟାସଦେବ ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି “ସଂଘଶକ୍ତି କଲୌମୁଗେ” । ଶକ୍ତି ହିଁ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କ ସେବା କରିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଶକ୍ତିମାନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଶକ୍ତି(ସଂଘ) ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇଥାଏ । ନିତ୍ୟଲୋକରେ ମହାଭାବମୟୀ ଶ୍ରୀରାଧା ନିତ୍ୟପୁରୁଷ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସେବା ନିମନ୍ତେ ସଖୀ, ମଞ୍ଜରୀ ଆଦି ସୃଷ୍ଟିକରି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିନ୍ନ ଭାବରେ ବିରାଜିତ ରହି ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରାଇବା ଭଲି ଏହି ଜଗତରେ ସ୍ଵୟଂ ଜଗଜନନୀ ସଂଘସ୍ଵରୂପୀମା’ ବିଭିନ୍ନ ସେବା ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ ସଖୀ ଓ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ବିଭାଗୀୟ ସେବକରୂପୀ ମଂଜରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିତ୍ୟପୁରୁଷ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିଥାନ୍ତି । ସେବା ସମୟରେ ସେବାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପଚାରକୁ ଚିନ୍ମୟ ମନେକରି ଚିନ୍ମୟ ଠାକୁରଙ୍କ ସେବା ଓ ନିଜର ଚିନ୍ମୟ ସ୍ଵରୂପରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଫଳରେ ଚିନ୍ମୟ ଦେହର ପରିପୁଣ୍ଡ ହୋଇଥାଏ । ସଂଘର ବିରାଟ ରୂପ ହିଁ ସମ୍ମିଳନୀ । ଏହିଠାରେ ହିଁ ଆନନ୍ଦର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିକାଶ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ଜଗତରେ ମୁଁ ଆଉ କିଛିକରିଯାଇ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ହିଁ ମୋର ସ୍ଵତ୍ତିରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତା । ଏହିଠାରେ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ସଂସକ୍ଷରେ ଆସିଲେ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ମୂଳ ପରଶ ପାଇ ସେବାନିରତ ରହିଲେ ଭାବର ଚରମ ପୁଣ୍ଡ ସାଧୁତ ହୋଇଥାଏ ଓ ସମଗ୍ର ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବାତାବରଣ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଥାଏ । ସାଧାରଣ ସଭା ମାଧ୍ୟମରେ ସାଧାରଣ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାବର ଉନ୍ନାଦନ ପ୍ରବେଶ କରାଇଥାଏ ଓ ଏହାଦ୍ୱାରା ଜୀବଜଗତର ସେବା ସମ୍ମନ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ
ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେବ
ପରିଚାଳକ
ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ପୁରୀ

Paramahansa Shreemat Swami Nigamananda Saraswati Dev

“ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ” ବିଷୟରେ ପଦେ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅତୁଳନୀୟ କୃପାର ଦିବ୍ୟ ପରଶରେ ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ର ମାଧୁରୀୟର ଦେୟାତକ “ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ-୨୦୨୩” ପତ୍ରିକା ଏକବିଂଶ ବାର୍ଷିକ ଭଲ୍ଲ ସମ୍ମିଳନୀର ଶୁଭ ଅବସରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅମଳ ଧବଳ ରାତୁଳ ଶ୍ରୀଚରଣରେ କରାଯାଇ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ସମ୍ମିଳନୀର ଏହି ଶୁଭ ଅବସରରେ ପତ୍ରିକାଟି ଦେଶ ବିଦେଶର ଭଲ୍ଲଗଣଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜ୍ଞାନ-ପ୍ରେମର ଅମୃତଧାରାରେ ପ୍ଲାବିତ କରିପାରିବ ବୋଲି ଆମେ ଆଶାୟ ।

ପତ୍ରିକାଟିର କଳେବରକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିଛି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନୀତିବାଣୀ, ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ, ନିଗମବାଣୀ, ସଦ୍ଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୀତିକା, ବନ୍ଦନା ଆଦି ବିଷୟମାନ । ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଶାଖାସଂଘର ଭାଇ ଓ ମା’ମାନଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧ, ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ, ତରୁ ଆଲୋଚନା ଖୁବ୍ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ଓ ଉପାଦେୟ । ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ ଅନୁଭୂତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । Young Aspirant ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକ ତଥା ଝଂରାଜୀରେ ଲିଖୁତ ପ୍ରବନ୍ଧ ଆଦି ପାଠକ-ପାଠିକାମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମିତ୍ତ ଏକ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ବିଭାଗରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ସଂଘରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ ବିଶେଷ ଉତ୍ସବର ଫଳାଚିତ୍ର ଓ ବିଗତ ଭଲ୍ଲ ସମ୍ମିଳନୀରେ ନିଆୟାଇଥିବା ଗୁପ ଫଳୋ ଦିଆୟାଇଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଭାବଧାରା ରକ୍ଷା କରି ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭଲ୍ଲ ସମ୍ମିଳନୀ, ନିଜର ସ୍ଵର୍ଗ ସାମର୍ଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛୁ । ସଂଘର ବିବରଣୀ, ବାର୍ଷିକ ଆୟୋଜନର ବିବରଣୀ ଏବଂ ସଂଘର ବିଶେଷ ସେବାକାର୍ଯ୍ୟ ତଥା ଦରିଦ୍ରନାରାୟଣ ସେବା ଇତ୍ୟାଦିର ବିବରଣୀ ଏଥରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଛି ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟୋଗ୍ୟ ଯେ ଏଥରେ ପ୍ରକାଶିତ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ଶାଖାସଂଘଭୁଲ୍ଲ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧ ତଥା ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାଖାସଂଘଭୁଲ୍ଲ ଭାଇ ଓ ମା’ମାନଙ୍କ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଭାବାଭିବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କଲେଖା ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ରୂପ ପରିଗ୍ରହ କରିଅଛି । ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଓ ସେମାନଙ୍କର ପରିହାର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ନିଜସ୍ଵ ମତାମତ ଏବଂ ସେଥୁରେ ଥିବା ଦୋଷାଂଶ ଏହାର ସଂପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ ବ୍ୟତୀତ ବହୁ ସେବକସେବିକାମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅବଦାନ ରହିଅଛି । ଅଯାଚିତ ଭାବରେ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ପ୍ରକାଶନକୁ ସର୍ବାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର କରିବାରେ ଦେହମନପ୍ରାଣ ଦେଇ ସେବା କରିଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଆମେ ଚିର ରଣୀ ଏବଂ ତତ୍ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ସେମାନଙ୍କ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ।

ଏହି ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦନରେ ଆମର ଶତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ସବୁ ମୁଦ୍ରଣଜନିତ ତୃତୀ ଯଦି କିଛି ରହିଯାଇଥାଏ, ସଥିନିମିତ୍ତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଓ ପାଠକପାଠିକାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଆମେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ପରିଶେଷରେ ଏହି ଶୁଭ ଅବସରରେ ଆମେ ସମସ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା’ମାନଙ୍କ ମଣ୍ଡଳ କାମନା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣସରୋଜରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ।

୧ ଜୁଲାଇ ୨୦୨୩

୧୦୪୦ ଜୟଗୁରୁ ଲେନ, ଏଫଲାଣ୍ଡ
ନର୍ଥ କରୋଲିନୀ-୨୭୨୪୩
ପୁନ୍ଦରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ବନ୍ଦନା

ଏକୋ ବଶୀ ସର୍ବଭୂତାନ୍ତରାମା, ଏକଂ ରୂପଂ ବହୁଧା ଯଃ କରେତି
ତମାମୟୁଷଂ ଯେଥିନୁପଶ୍ୟନ୍ତି ଧୀରା ତେଷାଂ ସୁଖଂ ଶାଶ୍ଵତଂ ନେତରେଷାମ୍ (୧୨)
କଠୋପନିଷଦ, ୨ୟ ଅଧ୍ୟାୟ ୧ କଲ୍ୟ (୧୨)

ଯେଉଁ ପରମାମା ସର୍ବଦା ସମସ୍ତଙ୍କର ହୃଦୟରେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ରୂପରେ ଅବସ୍ଥାନ କରନ୍ତି, ଯେ ଏକ ଏବଂ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ଏବଂ ସର୍ବଥା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଚ୍ଛତି, ସମ୍ମୂର୍ଖ ଜଗତରେ ଯେ ଦେବମାନବାଦି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ନିଜର ଅଧୀନରେ ରଖନ୍ତି, ସେହି ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ପରମେଶ୍ୱର ନିଜ ରୂପକୁ ନିଜ ଲୀଳାରେ ବହୁତ ପ୍ରକାରରେ ନିର୍ମାଣ କରିନିଅଛନ୍ତି । ସେହି ପରମାମାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନୀ ମହାପୁରୁଷ ନିଜର ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିତ ଦେଖନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସନାତନ ପରମାନନ୍ଦ ସ୍ଵରୂପ ପ୍ରକୃତ ସୁଖ ମିଳେ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ତାହା ମିଳେନାହିଁ । ସେହି ପରମାମାରୂପୀ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ବନ୍ଦନା କରୁଥିଲୁ ।

ଯେଉଁ ପରମାମା ସକଳ ହୃଦୟରେ
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ରୂପେ ବିଜୟ ମୁଦେ
ଏକ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ସଦା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର
ଦେବମାନବେ ସତିଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତ ଯେ
ନିଜ ଅଧୀନେ ରଖନ୍ତି ଯେ
ସେହି ଶକ୍ତିମାନ ପରମ ଉତ୍ସର
ବିଭିନ୍ନ ଲୀଳା କରନ୍ତି ଯେ

ଯେ ଜ୍ଞାନୀ ପୁରୁଷ ନିଜ ହୃଦୟରେ
ଦେଖନ୍ତି ତାହାଙ୍କୁ ବସିଣ ଥିଲେ
ବହୁ ପ୍ରକାରରେ ନିର୍ମାଣ କରି
ଲୀଳା କରିଥାନ୍ତି ରୂପକୁ ଧରି ଯେ
ପରମାନନ୍ଦ ସ୍ଵରୂପ ଯେ
ପ୍ରକୃତ ସୁଖକୁ ଲଭନ୍ତି ସେ ସିନା
ଅନ୍ୟକୁ ହୁଅନ୍ତି ଗୋପ୍ୟ ଯେ ।

ପ୍ରାର୍ଥନା

ବେଦାହମେତଂ ପୁରୁଷଂ ମହାତଂ
ଆଦିତ୍ୟବର୍ଣ୍ଣଂ ତମସଃ ପରଷ୍ଠାତ୍
ତମେବ ବିଦିତ୍ୱାତି ମୃତ୍ୟୁ ମେତି
ନାନ୍ୟପଦ୍ମା ବିଦ୍ୟତେଷୟନାୟ ।(ଯଜ୍ଞବେର୍ଦ୍ଦ ୩୧/୧୮)

ଶବ୍ଦାର୍ଥ - ବେଦ ଜାଣିଛି, ଅହଂ-ମୁଁ ଏତଂ-ଏହି ପୁରୁଷଂ-ପୁରୁଷକୁ ତମୟ-ଅନ୍ତକାର ପରଷ୍ଠାତ୍-ପରପାରରେ, ତଂ-ତାହାଙ୍କୁ ତେତି-ପାରହୁଅନ୍ତି, ମୃତ୍ୟୁ-ମୃତ୍ୟୁକୁ ନାନା ପଦ୍ମା ବିଦ୍ୟତେ ଯନାୟ-ସେହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପଦ ପ୍ରାସ୍ତି ନିମିତ୍ତ ଅନ୍ୟ ପଦ୍ମା ନାହିଁ । ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ଯେଉଁ ମହାନ ଜ୍ୟୋତିଃ ସ୍ଵରୂପ ପୁରୁଷ ଅନ୍ତକାରର ପରପାରିରେ ଅବସ୍ଥିତ, ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଜାଣିଛି । ତାଙ୍କୁ ଜାଣିଲେ ଜୀବ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିପାରେ । ଏହାଛଡ଼ା ପରମ ପଦ ଲାଭର ଦିତୀୟ ପଥ ନାହିଁ ।

ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମହାପୁରୁଷ ସେତ
ଅନ୍ତକାର ପରପାରେ ସେ ଅବସ୍ଥିତ
ଜାଣେ ତାହାଙ୍କୁ ବୋଲି ମୁଁ ସେ କହିଛନ୍ତି
ମହାମହିମ ସେ ଗୁରୁଦେବ ଅଚ୍ଛତ
ତାହାଙ୍କୁ ଜାଣି ମୃତ୍ୟୁକୁ ପାର ହେବାଟି
ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟପଥ ନାହିଁ ଜଣାଟି ।

ସଦ୍ଗୁର ପ୍ରସାଦ

ଅଶୋରଣୀୟାନ୍ ମହତୋମହୀୟାନାମ୍ବାସ୍ୟ ଜନ୍ମୋ ନିହିତୋ ଗୁହାୟାମ୍
ତମକୁତୁଃ ପଶ୍ୟତି ବୀତଶୋକୋ ଧାତ ପ୍ରସାଦାନ୍ ମହିମାନ ମାମ୍ବନଃ ।

ଶବ୍ଦାର୍ଥ - ଅସ୍ୟ ଏହି ଜନ୍ମୋ-ଜୀବାମ୍ବାଙ୍କର ଚେତନ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ଗୁହାୟାମ୍-ହୃଦୟ ରୂପୀ ଗୁପ୍ତାରେ ନିହିତ-ସ୍ଥିତ ଆମା-ପରମାମା, ଅଶୋଇ ଅଶୀୟାନ୍- ସୂକ୍ଷ୍ମରୁ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୂକ୍ଷ୍ମ, ମହତ୍ୟ ମହୀୟାନ-ମହାନରୁ ମଧ୍ୟ ମହାନ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଆକାଶ ପୃଥିବୀ ଆଦି ବଡ଼ ବଡ଼ ବ୍ୟାପକ ପଦାର୍ଥରୁ ମଧ୍ୟ ସର୍ବତ୍ର ବ୍ୟାପକ ହେତୁ ବଡ଼ ଅନନ୍ତ ଅଚନ୍ତି, ଆମ୍ବନଃ-ପରମାମ୍ବାଙ୍କର ତମ-ସେହି ମହିମାନମ୍-ମହିମାକୁ ଅକ୍ରୂତୁ-କାମନା ରହିତ ବୀତଶୋକ ଦୁଃଖଶୋକାଦି ଚିତ୍ତା ରହିତ କୌଣସି ବିଦ୍ୟାନ ପୁରୁଷ ଧାତୁ ପ୍ରସାଦାନ୍-ସର୍ବାଧାର ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ କୃପାରୁ ହିଁ ସମସ୍ତ ଧାରଣା ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଦ୍ଧିର ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରସନ୍ନତାରୁ ପଶ୍ୟତି-ଦେଖୁପାରନ୍ତି ବା ବିଷୟକୁ ଜାଣନ୍ତି ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ଯେଉଁ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଜୀବାମ୍ବାଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସେ ଜୀବର ହୃଦୟକଦରରେ ଗୁପ୍ତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଜୀବାମା ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁନାହାନ୍ତି କାରଣ ସେ ମୋହବଶତଃ ଭୋଗରେ ଲିପ୍ତ ରହୁଛନ୍ତି । ଏଣୁ ଜନ୍ମ ରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଦୁର୍ଲଭ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର ପାଇ ମଧ୍ୟ ଜୀବନକୁ ବ୍ୟର୍ଥରେ ନଷ୍ଟ କରୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ସାଧକ ନିଜେ ନିଜକୁ ଚେତନ ସ୍ଵରୂପ ବୁଝି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଭୋଗକାମନାରୁ ରହିତ ହୋଇ ପରମାମ୍ବାଙ୍କ କୃପାରୁ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଅଣ୍ଟାରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମହାନ୍ତାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ମହାନ୍ ଓ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ଅଚନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ମହିମାକୁ ବୁଝି ତାଙ୍କର ଦର୍ଶନ ଲାଭ କରି ନିଆନ୍ତି ବା ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ୍କାର କରି ନିଆନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଲୌକିକ କର୍ମସମୂହ ଶାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ସେ ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଜୟକରି ବୁଦ୍ଧିର ଶୁଦ୍ଧତା ଓ ପ୍ରସନ୍ନତା ସହିତ ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି ସେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ସୁଖର ଭାଗୀ ହୁଆନ୍ତି ।

ଆମମାନଙ୍କର ପରମାରାଧ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଉପରୋକ୍ତ ଲକ୍ଷଣୟୁକ୍ତ ସାଧନସିଦ୍ଧ ସଦ୍ଗୁରୁ । ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧୁ ବ୍ୟୁତ୍ଥତ ‘ଗୁରୁ’ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ତାଙ୍କର ଶରୀର ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବକ ତାଙ୍କ ଉପଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ମାନି ଜୀବନ ଯାପନ କଲେ ସାଧକମାନେ ଜଣେ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଭାବରେ ପରିଚିତ ହେବେ ଏବଂ ପ୍ରାଚୀନ ରଷିୟୁଗର ଧାରା ସମାଜରେ ପ୍ରତିକିତ ହେବ । ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ବିଶ୍ୱଭାତୃତ୍ବ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ ।

ନୀତିବାଣୀ

(୧) ଷତେବ ତୁ ଗୁଣାଃ ପୁଂସା ନ ହାବେୟା କଦାଚନ
ସତ୍ୟ ଦାନମନାଳସ୍ୟ ମନସ୍ତୁଯା କ୍ଷମା ଧୃତିଃ(ବିଦୁର ନାତି)

ଅର୍ଥାତ୍-ମନୁଷ୍ୟ କେବେହେଲେ, ସତ୍ୟ, ଦାନ, ଅନାଳସ୍ୟ, ଅନସ୍ତୁଯା, କ୍ଷମା ଧୌର୍ଯ୍ୟ ଆଦି ଗ୍ରୋଟି ଗୁଣ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

(୨) ଗୁରୁଃ ପିତା ଗୁରୁର୍ମାତା ଗୁରୁର୍ଦେବୋ ମହେଶ୍ୱର
ଦେବେ ରୁଷ୍ଣେ ଗୁରୁଃ ତ୍ରାଣ ଗୁରୋରୁଷ୍ଣେ ନ କଣ୍ଠନ(୪୧)(ଗୁରୁତ୍ୱ ବଚନ)

ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ହିଁ ପିତା, ମାତା ଓ ଗୁରୁଦେବ ହିଁ ସ୍ଵମଂ ମହେଶ୍ୱର
ଦେବତାମାନେ ଗୁଷ୍ଟ ହେଲେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ରୁଷ୍ଣ ହେଲେ କେହି ରକ୍ଷାକରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

(୩) ଦୋର୍ତ୍ତ୍ୟାଂ ଚରଣ ଜାନୁଭ୍ୟାମୁରସା ଦୃଶୀ
ମନସା ବଚସା ଚେତି ପ୍ରଣାମୋଷାଂଗ ଉଚ୍ୟତେ । (ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଗୀତା)
ଅଷ୍ଟଅଙ୍ଗ ପ୍ରଣିପାତ-ଦୁଇ ଚରଣ, ଦୁଇ କର, ଉରୁ, ଶିର, ଦୃଷ୍ଟି, ମନ ଓ ବଚନ ଆଦି ଅଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗଦାରା ପ୍ରଣାମକୁ
ଅଷ୍ଟଅଙ୍ଗ ପ୍ରଣାମ କୁହାଯାଏ ।

(୪) ଯତ୍ କୃତେ ଦଶରିଃ ବର୍ଷେଃ ତ୍ରେତ୍ୟାହ୍ୟୟନେନ
ଦ୍ୱାପରେ ମାସେନ ଚେବ କଲୋ ଅଷ୍ଟପ୍ରହରେଃ । (ବିଷ୍ଣୁପୁରାଣ)

ସତ୍ୟୟୁଗରେ ଯେଉଁ ସାଧନ ସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ୧୦ବର୍ଷ ଲାଗୁଥିଲା, ତ୍ରେତ୍ୟା ଯୁଗରେ ତାହା ୧ ବର୍ଷ ଏବଂ ଦ୍ୱାପର
ୟୁଗରେ ୧ ମାସ ଲାଗୁଥିଲା, ମାତ୍ର କଳିୟୁଗରେ ମାତ୍ର ପ୍ରହର ନାମସଂକାର୍ତ୍ତନ ଫଳରେ ହିଁ ସମ୍ବନ୍ଧ । ତେଣୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମହାପ୍ରଭୁ ନାମ ସଂକାର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଏକେନାପି ସୁପୁତ୍ରେଣ ବିଦ୍ୟାୟୁକ୍ତେନ ଭାସତେ
କୁଳଂ ପୁରୁଷସିଂହେନ ଚନ୍ଦ୍ରଶୈବ ହି ଶର୍ଵରୀ - ଚାଣକ୍ୟ ନାତି

ଅର୍ଥାତ୍- ଯେପରି ଏକ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଦ୍ୱାରା ରାତ୍ରି ଉଞ୍ଚଳ ଦିଶେ, ସେହିପରି ପୁରୁଷସିଂହ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାୟୁକ୍ତ ଏକ ସୁପୁତ୍ର ଦ୍ୱାରା
କୁଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚମକି ଉଠେ । ବିଦ୍ୟା ସୁପୁତ୍ର ଗଠନ କରେ ।

ବିଦ୍ୟା ଦଦତି ବିନୟଂ ବିନୟାଦ୍ୟାତି ପାତ୍ରତାମ୍ୟ ପାତ୍ରତାତ୍ ଧନ ପ୍ରାପ୍ନୋତି ଧନାତ୍ ଧର୍ମ ତତ୍ତ୍ଵ ସୁଖମ୍ ।

ଅର୍ଥାତ୍- ବିଦ୍ୟା ମନୁଷ୍ୟକୁ ବିନୟଶୀଳ ସଜ୍ଜନ ରୂପେ ଗଡ଼େ ବିନୟଦ୍ୱାରା ସେ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଏ । ମନୁଷ୍ୟ ନିଜର
ଯୋଗ୍ୟତା ଦ୍ୱାରା ଧନ ଅର୍ଜନ କରେ ଏବଂ ଧର୍ମପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏ । ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତି ହିଁ ସାରା ଜୀବନ ସୁଖରେ ରହେ ।

ନିଗମ ବାଣୀ

୧. ‘ବସ୍ତ ! ତୁମେମାନେ ମନୁଷ୍ୟ ହୁଆ, ଜଗତରେ ମନୁଷ୍ୟର ହିଁ ଅଭାବ । ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇପାରିଲେ ଅର୍ଥ, ସାମର୍ଥ୍ୟ,
ଶକ୍ତି ସବୁ ଆସି ପଛକୁପଛ ପହଞ୍ଚିଯିବ । ଆଧାର ବିଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ ତୁମମାନଙ୍କର ସତ୍ୟସଂକଷକୁ ସିଦ୍ଧକରିବା ନିମିତ୍ତ
ସ୍ଵୟଂ ଭଗବାନ୍ ଅବତରଣ କରିବେ ।’ ପୃ. ୧୫୩, ନିଗମ ଉପଦେଶ ।

୨. ବସ୍ତ ! ଯେତେ ସାଧନା କର ପଛକେ ଯେଉଁ କର୍ମଫଳ ଭୋଗ କରିବାକୁ ତୁମେମାନେ ଜଗତକୁ ଆସିଛ ତାହା
ନିଶ୍ଚଯ ଭୋଗ କରିବାକୁ ହେବ । ତଥାପି ସାଧକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ତାହାର ଭୋଗ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରରେ ଓ ଭିନ୍ନ ମାତ୍ରାରେ
ହୋଇଥାଏ । ଜନ୍ମଗତ ପୁଣ୍ୟବଳଗୁ ସାଧନାରେ ସିଦ୍ଧିଲାଭ କଲେ ସଞ୍ଚିତ ଓ କ୍ରିୟାମାଣ କର୍ମ ଧୂମ ହୋଇଯାଏ,
କେବଳ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଅବଶିଷ୍ଟ ରହେ । ପ୍ରାରମ୍ଭ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ମୃତ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଚନ୍ଦ୍ରପରି ତାହା ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୋଇରହେ ।
ଯାହାଙ୍କ କଟାକ୍ଷ ମାତ୍ରେ ବିଶ୍ଵର ସୃଷ୍ଟି, ସ୍ଥିତି ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୁଏ ସେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାରମ୍ଭର କୁର ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ନାରବରେ ଭୋଗ
କରନ୍ତି । ପୃ. ୧୫୭, ନିଗମ ଉପଦେଶ ।

(୩) ‘ଦେଖ, ବିଦ୍ୟାର୍ଜନ କରି ଧନ ଉପାର୍ଜନ କରିବାକୁ ହେଲେ, ବୁଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରତିଭା ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବ୍ୟବସାୟ ନିମିତ୍ତ
ମୂଲଧନ ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ ଗୁରୁ ନିର୍ଭରଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ବିଦ୍ୟା, ବୁଦ୍ଧି, ପ୍ରତିଭା ମୂଲଧନ, ଦେହର ଶକ୍ତି ଏ ସବୁ
କିଛି ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଲାଭ କରିପାରିବେ । ଭଗବାନଙ୍କୁ ପାଇବା ପାଇଁ ଗୁରୁନିର୍ଭରତା ପରି ସରଳ
ପଥ ଆଉ ନାହିଁ । ପୃ. ୧୫୪, ନିଗମ ଉପଦେଶ ।

(୮) ‘ଦେଖ, ତୁମେମାନେ ଅନ୍ୟର ଦୋଷ ଦେଖୁବ ନାହିଁ । ଦେଖୁବ ଅନ୍ୟର କିଛି ଗୁଣ ଅଛି କି ନାହିଁ, ଜଣକର ଗୋଟିଏ ଦୋଷ ଦେଖିଲା କ୍ଷଣି ତା ପ୍ରତି ବିଦେଶ ଭାବ ପୋଷଣ କରିବ ନାହିଁ, ଏହା ହିଁ ସାଧୁତି, ଅପରର ଦୋଷ କୀର୍ତ୍ତନ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆମୋନ୍ତି ଆଡ଼କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖୁବା ହିଁ ତୁମମାନଙ୍କର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଠାକୁରଙ୍କ କଥା ଗୁଡ଼ିକ ଭାବି ଭାବି କାର୍ଯ୍ୟକରି ଯାଆ । ପୃ. ୧୧୪, ନିଗମ ଉପଦେଶ ।

(୯) ତୁମେମାନେ ପରଷ୍ପର ଗୁରୁଭାଇ । ଏକ ପିତାଙ୍କ ସତାନ । ସମସ୍ତେ ଏକ ଗୁରୁଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ । ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ପଥର ଯାତ୍ରୀ । ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତି ସ୍ଵେହପ୍ରାତି ଦେଖାଇବ । ଜଣକର ଦେହ ଅସୁସ୍ତ ହେଲେ, ଆଉ ଜଣେ ତାର ସେବା କରିବ । ଯଦି ତୁମର ପରଷ୍ପର ପ୍ରତି ପ୍ରାତି ନରହେ, ତେବେ ତୁମେମାନେ ଜଗତକୁ ସୁଖ ପାଇବ କିପରି ? ଜଗତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତୁମେମାନେ କଥାଣ ନେଇ କିପରି ଭାବରେ ଠିଆ ହେବ ? ଜୀବସେବା ଶିବଜ୍ଞାନରେ କରିବାକୁ ହୁଏ । ରାଜା ପ୍ରଜା ଉଚନୀଚ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେବା କରାଯାଇପାରେ ।’ ପୃ. ୧୧୪, ନିଗମ ଉପଦେଶ ।

(୧୦) ‘ମୁଁ ଯେ ତୁମର ଭୟର ଠାକୁର ନୁହେଁ, ଭଲ ପାଇବାର ଠାକୁର, ଏ କଥାଟି ସର୍ବଦା ସ୍ଵରଣ ରଖୁ ଚଳିବ । ତୁମମାନଙ୍କୁ ଯାହା କହିବାର ଥିଲା ମୋଟାମୋଟି ସବୁ ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ଆଉ ବେଶୀ କଥା ତୁମମାନଙ୍କୁ କଥା କହିବି ? ବୁଝିସୁଣ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟ କର ।

ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ

(୧) ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ଗୀତାର ସାର

ମନ୍ତ୍ରନାଭବ ମଦ୍ଭକ୍ତେ ମଦ୍ୟାଜୀ ମାଂ ନମସ୍କୁରୁ
ମାମେବୈଷ୍ୟସି ସତ୍ୟଂ ତେ ପ୍ରତିଜାନେ ପ୍ରିୟୋଃସିମେ(୧୮/୭୫)

୧. ତୁମେ ମନ୍ତ୍ରନା ଅର୍ଥାତ୍ ମଙ୍ଗିର ହୁଅ ।
୨. ତୁମେ ମଦ୍ଭକ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଆମ୍ବମର୍ଯ୍ୟଣ କର, ମୋତେ ଉଚନ କର
୩. ମଦ୍ୟାଜୀ ହୁଅ ଅର୍ଥାତ୍ ମୋର ପୂଜା ଅର୍ଜନାରେ ମନ ଦିଅ
୪. ମୋତେ ନମ୍ବାର କର ।

(୧୧) କର୍ମଶ୍ୟ ବାଧୁକାରଷ୍ଟେ ମା ଫଳେଷୁ କଦାଚନ (୭/୪୭) କର୍ମ କରିବାରେ ତୁମର ଅଧୁକାର ଅଛି । କର୍ମଫଳ ଉପରେ ତୁମର କଦାପି ଅଧୁକାର ନାହିଁ ।

(୧୨) ତଦ୍ବିନ୍ଦି ପ୍ରତିପାତେନ ପରିପ୍ରଶ୍ନେନ ସେବ୍ୟା
ଉପଦେଶ୍ୟକ୍ରି ତେ ଜ୍ଞାନଂ ଜ୍ଞାନିନଷ୍ଟଭୁଦଶ୍ରିନଃ । (୪/୩୪)

ତଭୁଦଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନୀ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ତଭୁଜ୍ଞାନକୁ ବୁଝ । ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଘାତିକ ପ୍ରତିପାତ କରି ତାଙ୍କର ସେବା କଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସରଳ ଭାବରେ ପରିପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ସେହି ଜ୍ଞାନୀ ମହାପୁରୁଷ ତୁମକୁ ତଭୁଜ୍ଞାନ ଉପଦେଶ ଦେବେ ।

(୧୩) ଯଦା ଯଦାହି ଧର୍ମସ୍ୟ ଗ୍ଲାନିର୍ତ୍ତବତି ଭାରତ
ଅଭ୍ୟତ୍ୟାନମଧର୍ମସ୍ୟ ତଦାମ୍ବାନଂ ସୃଜାମ୍ୟହମ୍ (୪/୩)
ପରିତ୍ରାଣାୟ ସାଧୁନାଂ ବିନାଶାୟ ତ ଦୃଷ୍ଟତାଂ ।
ଧର୍ମ ସଂସ୍କାରନାର୍ଥାୟ, ସମ୍ବାଧି ଯୁଗେ ଯୁଗେ (୪/୮)

ହେ ଭାରତ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଧର୍ମର ଅବକ୍ଷୟ ହୁଏ ଓ ଅଧର୍ମର ବୃକ୍ଷିହୁଏ, ଦୁଷ୍ଟ ଦମନ ଓ ଶିଷ୍ଟ ପାଳନ ନିମିତ୍ତ ସର୍ବୋପରି ଧର୍ମସଂସ୍ଥାପନ ନିମିତ୍ତ ମୁଁ ଧରାରେ ଅବତାରୀର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ।

(୪) ସର୍ବଧର୍ମାନ୍ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ମାମେକଂ ଶରଣଂ ବ୍ରଜ

ଅହୁଂ ଭାଂ ସର୍ବପାପେଭ୍ୟୋ ମୋକ୍ଷୟିଷ୍ୟାମି ମା ଶୁଚଃ (୧୮/୭୭)

ଅର୍ଥ - ସମସ୍ତ ଧର୍ମର ଆଶ୍ରୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରି କେବଳ ମୋର ଶରଣ ନିଅ । ମୁଁ ତୁମକୁ ସମସ୍ତ ପାପରୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେବି । ଚିତ୍ତା କରନାହିଁ ।

(୫) ଭଗବାନ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧରେ ସଖା ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ରଥର ସାରଥୀ । ୪ଟି ଶ୍ରେତବର୍ଷର ଅଶ୍ଵ ଉକ୍ତ ରଥକୁ ଚାଣନ୍ତି । ଏମାନେ ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତର ପ୍ରତୀକ । ଭଗବାନ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସ୍ଵଯଂ ଉକ୍ତ ରଥରେ ଅଗ୍ରରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପୃଷ୍ଠା ଦେଶରେ ରଥୀ ରୂପରେ ଅର୍ଜୁନ ଦଶ୍ୟମାନ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଯେ ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତ ହୋଇ ଗୁରୁଭଗବାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରରେ ଅବସ୍ଥାନ କରାଇ କର୍ମ କରେ, ତାହାର ବିଜ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ ।

(୬) ସମସ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥର ସାର ବେଦ, ବେଦର ସାର ଉପନିଷଦ, ଉପନିଷଦର ସାର ଗୀତା ଏବଂ ଗୀତାର ସାର ଭଗବତ୍ ଶରଣାଗତି । ଯେ ଗୁରୁ ଭଗବାନଙ୍କ ଶରଣ ଗ୍ରହଣ କରେ ସେହି ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଭଗବାନ ତାକୁ ସମସ୍ତ ପାପରୁ ମୁକ୍ତ କରିଦିଅଛି ।

(୭) ଭଗବାନ୍ ବ୍ୟାସଦେବ ନିଜେ କ୍ଲୀଂ କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋବିଦ୍ୟାୟ ଗୋପୀଜନ ବଲ୍ଲଭାୟ ନମଃ । ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ଗୀତା-ଅଠର ଅଧ୍ୟାୟ । ଏହି ଅଷ୍ଟାଦଶ ଅଷ୍ଟର ବିଶିଷ୍ଟ ମନ୍ତ୍ରରେ ସିଙ୍ଗିଲାଇ କରିଥୁବାରୁ ସମ୍ବଦ୍ଧଃ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ମହାପୁରାଣ ୧୮୦୦୦ ଶ୍ଲୋକରେ ରଚନା କରିଥିଲେ । ୧୮ଦିନ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ଦାସ ମଧ୍ୟ ନବାକ୍ଷରୀ ବୃତ୍ତିରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ରଚନା କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ୍ ଗୀତାରେ ୧୮ଟି ଅଧ୍ୟାୟ ରହିଛି । ଏହାର ସାର ଗୀତା ମାହାମ୍ୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ସର୍ବୋପନିଷଦୋଗାବୋ ଦୋଗ୍ରଧା ଗୋପାଳନନ୍ଦନଃ ପାର୍ଥୋବସ୍ତ ସୁଧୀର୍ଭୋକ୍ତା ଦୁଗ୍ଧାଂ ଗୀତାମୃତଂ ମହତ୍ - ସମସ୍ତ ଉପନିଷଦ ଗୋମାତା ଗୋପାଳ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଖା ଅର୍ଜୁନ ବାହୁରୀ ଏବଂ ସୁଧୀର୍ଭ ମହତ ଗୀତାମୃତ ରୂପୀ ଦୁଗ୍ଧ ଆସ୍ତାଦନକାରୀ ।

(୮) କିଏ କେଉଁ ଶଖା ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭରେ ବାଦନ କରିଥିଲେ ।

ହୃଷୀକେଶ - ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ

ଧନଞ୍ଜୟ - ଦେବଦତ୍

ଭୀମ-ପୌଷ୍ଟ୍ର

ଯୁଧୁଷ୍ଟିର - ଅନନ୍ତ ବିଜ୍ୟ

ନକୁଳ - ସୁଘୋଷ

ସହଦେବ - ମଣିପୁଷ୍ପକ

(୯) ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବଂଶୀର ନାମ-ମୋହନ । ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଯଜ୍ଞରୁବାହାରିଥିବା ୨୫ ପଦବିଶିଷ୍ଟ ବାଉଁଶ ବୃକ୍ଷର ୯ ପଦରେ ପର୍ବତାମଙ୍କ କୈଷତୀ ଧନ୍ୟ, ୪ପଦ ବିଶିଷ୍ଟ ପିନାକୀଧନ୍ୟ ଶଙ୍କରଭଗବାନ ଓ ପଦ ବିଶିଷ୍ଟ କୋଦଣ୍ଡ ଧନ୍ୟ ପ୍ରଭୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନାମର ବିଶିଷ୍ଟ ଗାଣ୍ଡିବ ଧନ୍ୟ ଅର୍ଜୁନ ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୧ ପଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୋହନବଂଶୀ ହୋଇଥିଲା ।

ନାରଦଙ୍କ ବୀଣାର ନାମ-ମହତୀ ସରସ୍ଵତୀଙ୍କ ବୀଣାର ନାମ କହୁପା

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାୟ

ଉପସଭାପତି

ବେଗୁନିଆ ଶଖା ସଂଘ

ସମ୍ବଲନୀ ଗୀତିକା

ଗୁରୁଦେବ ତୁମେ ପରମବନ୍ଧୁ		ସଂଘ ସ୍ଵରୂପ ତୁମର
ରାଜରାଜେଶ୍ଵର ବିଶ୍ୱପ୍ରାଣ		ସମ୍ବଲନୀ ତୁମ ପ୍ରିୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ତୁମେ ଦଯାମୟ	ତୁମେ ପ୍ରେମମୟ	ସୃତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ଚୀର
ତୁମେ ଭକ୍ତର ପ୍ରିୟତମ		ହେ ଆନନ୍ଦମୟ ! ଶାଶ୍ଵତ, ଚିନ୍ମୟ
ତୁମେ ପିତା, ତୁମେ ମାତା, ତୁମେ ବିଦ୍ୟାଜ୍ଞାନ		ପ୍ରେମାନନ୍ଦେ ଭରୁ ପ୍ରାଣମନ ॥୩॥
ସର୍ବଦାତା, ସୁଖକର୍ତ୍ତା, ଦେଇଛ ଶରଣ ॥୦॥		ତୁମେ ଭକ୍ତର ପ୍ରିୟତମ.....
ବାଞ୍ଚା-କଷ୍ଟତରୁ	କ୍ଷମାର ସାଗର	ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ସଂଘସେବୀ ହୋଇ
ଭୁଲ୍ଲିମୁଳ୍ଲିପ୍ରଦାୟକ		କରିଯିବୁ ତୁମ କାମ
ବିଶ୍ୱବନ୍ଦନୀୟ	ହେ କରୁଣାମୟ !	ତୁମର ଆଦେଶ ଉପଦେଶ ମାନି
ତୁମେ ପ୍ରାରହ୍ମ ରୋଧକ		ରଖିବୁ ସ୍ଵରୂପଜ୍ଞାନ
ତୁମେ ଧୃବତାରା	ଆମେ ଦିଗହରା	ଭକ୍ତ ସମ୍ବଲନୀ ଆନନ୍ଦ ଲଭିଣ
ହାତ ଧରି ନିଅ ଦିବ୍ୟଧାମ ॥୧॥		ସଫଳ ହୋଇବ ଏ ଜୀବନ ॥୪॥
ତୁମେ ଭକ୍ତର ପ୍ରିୟତମ.....		ତୁମେ ଭକ୍ତର ପ୍ରିୟତମ.....
ରୂପ ମନୋହର	ବାଣୀ ସୁମଧୁର	ସେବା କରୁଥିବୁ ଅହଂ ପାଶୋରିବୁ
ଅମୃତ ତୁମ ପରଶ		ସେବକ ସାଜ ଆମର
ତୁମ ରୂପ ଦେଖୁ	ଆଖ୍ଯ ଯାଏ ଲାଖ୍	ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଭକ୍ତି ପୁଷ୍ଟ ଶ୍ରୀପଦେ ଅରପି
ଭୁଲିଯାଉ ଦୁଃଖଶୋକ		ପ୍ରଣମିବୁ ବାରବାର
ରୂପ ହେରୁଥିବୁ	ପରଶ ଲଭିବୁ	ଶୋଳ ଉପଚାର ଦେହ, ମନ, ପ୍ରାଣ
ଗାଉଥିବୁ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ ॥୨॥		ଦେଇଣ ପୂଜିବୁ ଜୀବଧନ ॥୫॥
ତୁମେ ଭକ୍ତର ପ୍ରିୟତମ.....		ତୁମେ ଭକ୍ତର ପ୍ରିୟତମ.....
ଗୃହାସନେ ତୁମେ	ପାଶେପାଶେ ଅଛ	ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ଚରଣଶ୍ରିତା ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ତିତା ରାଯ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

FAMOUS FORECASTS OF SHRI SHRI THAKUR

Shri Shri Thakur Maharaja was a rare Sadguru among the enlightened Sadhus of the world. In the words of Nrupal Jee, a great devotee of Shri Shri Thakur, "It is hard to believe that such a great guru visited Purushottam Kshetra during the thirties and gathered around Him a number of young aspirants thirsting for realizing the highest knowledge, through the different paths laid down in the scriptures. One who demonstrated these paths in person, one who is better known to the world as Paramahansa Shri 108 Swami Nigamananda Saraswati Deb" (02-10-1987). Mastering all the divine paths of spiritualism - 'Tantra', 'Gyana', 'Yoga' and 'Prema' - at a stretch by the grace of His esteemed gurus, he attained 'Nirbikalpa' siddhi and a state of 'Paramahansa' within a short span of time. Even after leaving His mortal body, He had very strongly affirmed, "I am Guru. I am there with you for times to come. I am eternal, 'Nitya' and 'Satya'. Have ardent faith in me and love me."

By virtue of attaining all the divine powers, He had the rarest ability to read the minds of all living beings, both human and non-human. He had also had the rarest ability to recollect the life incidences of previous births and had the power to forecast the future accurately and flawlessly.

Throughout His mortal life span, He had never desired to display His divine powers. However, some of His rare powers got revealed despite his unwillingness. Some of His forecastings are described below :-

1. First in the list is the forecast regarding the independence of India. One day, in Neelachal Kutir, Banamali bhai asked Shri Shri Thakur about the present miseries of India and their remedies. Shri Shri Thakur replied calmly, "It is the result of our collective sin. Downfall of India occurred due to the will of God. Downfall is the result of development. Initially, cultivable land produces bumper crop, but gradually its fertility is reduced. After leaving the land fallow for 2-4 years, it regains fertility. The same applies to India. Rishis/yogis can change India to a progressive one if they want. But their will is directly connected to that of God. Therefore, they don't go against the will of God. They leave everything to Him. However, I know India will develop very soon. Material achievements and industrialization can not give peace to western people. They will stand before India begging for peace. The whole world will bow down before India. We don't have to beg for independence, they will offer it on their own. India will be their spiritual master. Sevak Annada asked - 'Thakur! After how many days it will happen'? Shri Shri Thakur replied calmly, "Very Soon" (Neelachalbani, page 163).

It should be noted that Shri Shri Thakur has mentioned elsewhere that independence will happen after 12 Year. This famous forecasting was done in 1935.

2. Santosh Maa had narrated another historical forecast of Shri Shri Thakur (Aparna Mitra in Smruti-Pathe Shri Shri Thakur Nigamanand, Page 33). In Purba-Banga (now Bangladesh), once Shri Shri Thakur was travelling from one Ashram to another with the family members of Phani Bhai. They all boarded into the steamer from Goyalanda. Shri Shri Thakur was standing on the deck along with a few devotees. Phani Bhai was also there among them. Shri Shri Thakur was staring at the white waves of the river Padma. Neither the sound of the engine nor the disturbing voices of the passengers perturbed His concentration. After some time His vision extended to the sky. All of a sudden, He could foresee something and started speaking, "this beautiful white water of Padma will be red due to bloodshed one day." History witnessed it in 1946 when division of Purba Banga resulted in an unfortunate bloodshed.

3. In another incident, Dr. Mitchel, Civil Surgeon of Bastar sought permission from Shri Shri Thakur to have a discussion on the future of the world. Dr. Mitchel was writing a book, "Future of the world" at that time. In order to make the book popular, he wanted to gather reliable information from Shri Shri

---

Thakur. The long discussion took place on 27th October, 1928 in Bastar palace. (In' Samartha Sadhak Lala Saheb', 1986:63).

Dr. Mitchel : What is the future of the world?

Shri Shri Thakur : World-friendship will be established in human society irrespective of caste, creed and religion.

Dr. Mitchel: How long will it take?

Shri Shri Thakur: It can't be predicated right now. The Information on this issue is just being revealed. It will take time.

Dr. Mitchel: Will it happen within our life time?

Shri Shri Thakur: No, it will take at least one hundred years.

Dr. Mitchel: Will it come through the attainment of 'Gyana' or 'war'?

Shri Shri Thakur: The change is coming through a war. Majority of the world communities will join it. It will result in the establishment of peace and friendship.

Soon after this forecast, the discussion took a turn towards life after death (Parakala Tattwa) and religion of India as well as the world.

4. On the 27th day of Aswina (Sunday), 1923 in Puri, while discussing on the principles of 'Yoga', Shri Shri Thakur started assessing the conditions of India. He was extremely shocked to see the miserable conditions of the country and continued on it for a long time. In the evening, Shri Shri Thakur started talking about the miseries of different Hindu sects ('Sampradaya'). When Satya-Dharma will manifest, everything will be all right. When the water of the Ocean enters into the river, all dirty particles come up and get cleaned. Shri Shri Thakur forecasted four incidences that day. He said days are coming when-

- i. Bharata (India) will be the 'Guru' (Master) of the world. "Bharat-Basi" (residents of India) have to prepare themselves for this. Modern education is promoting Kshatriya power ("Rajasika"). But it will never be possible in future.
- ii. Bharata (India) will be there to teach "Dharma" (Religion) to the world, which is its priceless possession. When India will distribute this treasure to the whole world, the position and prestige of India will be enhanced and attain new heights. India will accrue love and affection from all sides.
- iii. Shri Shri Thakur continued to forecast further that, "once again 'Brahmanya-power' will rise in India. When 'Sattwa' power will dominate, the 'Rajasika' power will follow and serve under it. In the past, the Brahmins (with Sattwa power) though living in 'Kachha' houses in the forests, they were the advisers of the kings and control their kingdoms. Likewise India has to promote its Brahmin (or Sattwika) Power and will occupy the position of 'Jagadguru'. This is the ultimate desire of the almighty. (Shruti-Smriti, 1995:69-70).
- iv. In 1920, in the month of 'Jyestha' Shri Shri Thakur told Kumarananda (Swami Atmanand) to establish one Ashram at Mayanamati. This place was intimately connected to the previous life of Shri Shri Thakur. While expressing his desire to Kumarananda, Shri Shri Thakur said, " I have confidence that you can fulfill my desire. "Here in this sacred hill the great Tantrika Brahmananda Giri had spent 5 years of married life with none but 'Mahamaya'. The 'Kashigiri' tank of Mayanamati market was named after their descendants.

As per the order of Shri Shri Thakur, Kumarnanda started the construction work of Ashram at Mayanamati hill. Shri Shri Thakur further ordered to organise Bhakta Sammilani there in 1924. Everything was arranged very smoothly and on time. Shri Shri Thakur reached as per schedule and established 'Guru-Brahma-Asana' there. The three-layered structure of the Ashram impressed Shri Shri Thakur. He praised Kumarananda and expressed that 'Kamini' (Kumarnanda's name in his previous life has fulfilled His long cherished desire. After presiding over the Bhakta Sammilani at Mayanamati, Shri Shri Thakur started for Shri-Hatta and in the presence of the devotees, expressed his happiness about the construction of Mayanamati Ashram. But at the same time he had also forecasted that -"It is good that a beautiful Ashrama was established on Mayanmati Hill, but one day it will be a battlefield." (Sangha Sevak, 43rd : 585). The devotees present there did not take it very seriously . They could not feel the importance of the words of Shri Guru Brahma.

Soon after the end of the mortal body of Shri Shri Thakur, Second World War was started. Military officers frequently visited the Mayanamati Ashram and tortured the Mohanta. They also tortured the inmates forcing them to leave the Ashram. Gradually military officers occupied all the rooms. Two years after the end of Second World War, India was divided and Mayanmati came under Pakistan. On 15th of Margashira, 1944, an official notice was served to evacuate the Ashram and hand it over to the Military.

v. The second son of the king of Bhawal was Ramendra Narayana. It was heard that he had died in Darjeeling due to some disease. When the corpse carriers took the dead body to the funeral pyre, heavy rain crashed and everybody went away leaving the corpse behind. When they returned after the rainstorm subsided, they could not find the corpse. When the eldest prince heard about Shri Shri Thakur coming to Jayadebpur, he was very excited and went to receive Him. He asked eagerly about the death of his brother and wanted to know whether they had to adopt a son. Shri Shri Thakur replied boldly that they did not need to adopt a son and tried to convince them that the 2nd prince is still alive and will return. After 10-12 years, when the 2nd prince came back in the attire of a Sanyasi, everybody realized the truth of Shri Shri Thakur's forecast.(Lila Prasang, 2nd part : 229-30).

The above mentioned forecasts are only a few among many. Shri Shri Thakur is an exceptionally rare Sadguru who could foresee the future. With such rare abilities, He was not only known to His devotees, but the common people were equally astonished. But it was His greatness that He never revealed His rare powers anywhere, anytime, and lived like a common man.

Last but not the least, I would like to mention here two more incidences of Shri Shri Thakur's forecast. To Phani bhai one day he asked how many children he had. After Phani bhai's reply, He immediately said that he will be blessed with another child, a girlchild. 11 years after the birth of his last son Gurudas, the last child was born and Phani bhai was completely stunned. In another instance someone told Shri Shri Thakur about the affliction of Beri-Beri disease to a Gurubhai. Immediately Shri Shri Thakur remarked looking at Phani bhai who was present there, 'Pani, you will also suffer from this disease after some time.' It happened as predicted and Phanibhai suffered immensely because of Beri-Beri.

At the end, I am grateful to my father Prof. Jagannath Dash for helping me prepare this article.

Shri Shri Thakur Charanashrita
Shri Debadis Dash
America Saraswata Sangha

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ସାଧକ ଜୀବନରେ ବିବାହର ପଦିତ୍ତତା

ମାନବ ଜୀବନରେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ ପାଇଁ ବିବାହର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏଣୁ ମାନବ ଜୀବନଚକ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ଏକ ଅପରିହାର୍ୟ ଅଙ୍ଗ ତଥା ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର କହିଛନ୍ତି, “ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମରେ ରହି ସିଦ୍ଧିଲାଭ କରିବା ପାଇଁ ବା ଉଗବାନଙ୍କୁ ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵଚେତା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ...ଯେ ମନକୁ ଦୃଢ଼ କରି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵଚେତା ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି, ସେ ହେଉଛନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟନାମଧ୍ୟରୀ ଦେବତା । ...ପ୍ରଥମେ ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟ ହୋଇ ପରେ ବିବାହ କରିବା ଉଚିତ । ପ୍ରଥମରୁ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟାଶ୍ରମ ଓ ପରେ ଗର୍ହସ୍ଥାଶ୍ରମ । ...ଯେ ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟ ନୁହଁନ୍ତି, ତାଙ୍କ ସହିତ ପଶୁର କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ । ବିବାହ କରି ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ମନମୁତ୍ତାବକ କରି ନେଇପାରିଲେ ଅନେକ ସମୟରେ ତାଙ୍କଠାରୁ ନାନାପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିଥାଏ । ସାଧାରଣ ଲୋକେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବିଳାସର ଉପକରଣ ମନେକରି ସୁଫଳରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଜୀବନ ଅଶାନ୍ତିମାୟ କରିପକାନ୍ତି । ଉତ୍ସୟେ ସଂୟମ ରକ୍ଷା କରି ଭକ୍ତଙ୍କ ପରି ଜୀବନ ଯାପନ କରିପାରିଲେ, ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନ ମଧ୍ୟମାୟ ହୁଏ । ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ହୋଇ ତୁମେ ମାନେ ସଂସାରର ଓ ସମାଜର ପ୍ରଭୃତି ଉପକାର କରିବାକୁ ମୁଁ ସର୍ବଦା ଜାହାନରେ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛି । କେବଳ ସୁଖଭୋଗ କରିବାକୁ ନୁହଁନ୍ତି । ତୁମ ଦ୍ୱାରା ଉଗବାନଙ୍କୁ ମହତ ଉତ୍ସୟେ ସାଧୃତ ହେବ । ...ବିବାହିତ ଜୀବନ ବଡ଼ ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଦାମ୍ପତ୍ୟଜୀବନରେ ଉତ୍ସୟେ ଏକ ପ୍ରାଣରେ ମିଳିମିଶି ଭାବ ଓ ଅଭାବରେ ଉତ୍ସୟଙ୍କ ଚେଷ୍ଟାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣରୁ ଲାଭ କଲେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଗବାନଙ୍କଠାରେ ବିଶ୍ରାମ ଲାଭ କରିପାରିବେ । ...ବିବାହିତ ଜୀବନ ସ୍ଵେଚ୍ଛାଚାରୀର ଜୀବନ ନୁହଁନ୍ତି । ଏହା ବଡ଼ ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଗୃହସ୍ଥଜୀବନରେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂୟମ ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ହୁଏ । ପରମ୍ପର ସାହାଯ୍ୟରେ ସନ୍ତାନସେବା, ଜୀବନସେବା, ଉଗବାନଙ୍କୁ ସେବା କରିବାର ଉପଯୋଗୀ ଦେହ ମନ ଗଠନ କରିବାକୁ ହେବ, (ସଂସାର ପଥେ - ୧ମ (ନୃତନ) ୧୦୩ ରୁ ୧୦୪ ପୃଷ୍ଠା)

ଉପରୋକ୍ତ ଭାବରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କର ବିବାହ ସଂପର୍କରେ ଉପଦେଶାବଳୀ ପାଠ କଲାବେଳେ ଏସବୁ ଯେ ତାଙ୍କ ବୈଦାହିକ ଜୀବନର ଅନୁଭୂତି ତାହା ମନେକରିବାକୁ ଅସୁବିଧା ହୁଏନାହିଁ । ଶ୍ରୀମଦ୍ ରାମାନନ୍ଦ ଦାଦା ଏହାର ଭୂମିକା ପ୍ରମାଣ ମା'ଠାକୁରାଣୀ ମହାସତୀ ସୁଧାଂଶୁବାଲାଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖନିସ୍ତୃତ ବାଣୀରୁ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ରାମାନନ୍ଦ ଦାଦା କହିଛନ୍ତି - ‘ଭାଉଜଙ୍କ ଏକାନ୍ତିକ ସେବା ଓ ଶୁଣରେ ଭାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୁଗ୍ଧ ଏବଂ ଭାଇଙ୍କ ସେବାରେ ହିଁ ଭାଉଜଙ୍କର ସମଧିକ ଆନନ୍ଦ (ପୃଷ୍ଠା:୨୯) । ରାମାନନ୍ଦ ଦାଦା କହିଛନ୍ତି ଦିନେ ଦୋତାଲାରେ ବଡ଼ଭାଇଙ୍କ (ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର) କୋଠରୀ ଆଡ଼କୁ ଗଲାବେଳେ ଭାଇ ଭାଉଜଙ୍କ କଥା ଶୁଣିପାରିଲି । ନଳିନୀଭାଇ କହୁଆନ୍ତି - ‘ରାଣୀ, ତୁମେ ତ ମୋ ନିକଟରୁ କିଛି ହେଲେ ଚାହୁଁନାହିଁ । କେତେ ଲୋକ କେତେ ଜିନିଷ ମାଗନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତୁମେ କାହିଁକି ମାଗନାହିଁ?’ ରାଣୀ କହିଲେ, ‘ମୋର କ’ଣ ଅଭାବ ଯେ ମୁଁ ମାଗିବି ? ଯାହାର ତୁମେ ଅଛ ତାହାର ପୁଣି ଅଭାବ କ’ଣ ?’ ଭାଇ କହିଲେ - ‘ମୋର ବୋଧ ହୁଏ କିଛି ଦେବାକୁ ମନ ବଳେନାହିଁ ।’ ରାଣୀ କହିଲେ - ‘କ’ଣ ନ ଦେଉଛ ଯେ ? ତୁମେ ତ ମୋର କୌଣସି ଅଭାବ ରଖିନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଯାହା ଦରକାର ତାହା ମାଗିବା ପୂର୍ବରୁ ଆଶି ଦେଉଛ; ଆଉ ମୁହଁ ଖୋଲି ମାଗନ୍ତି କାହିଁକି ? ଆଶୀର୍ବାଦ କର ମୁଁ ଯେପରି ତୁମର ଆଗରେ ଶଙ୍କାସିନ୍ଦୁର ପିନ୍ଧି ଚାଲିଯାଏ । ତୁମେ ଏକାନ୍ତ ମୋର ହୋଇ ରହିଆଅ - ଦାସୀର କେବଳ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା । ମୁଁ ତୁମକୁ ପାଇ ଗରବିଣୀ । ତୁମକୁ ଭୁଲି ମୁଁ ସର୍ବସୁଖ ମଧ୍ୟ ଚାହେଁନାହିଁ ।’(ଲୀଳାପ୍ରସଙ୍ଗ - ୧ମ : ୮୦

ପୁ) .....ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କ ନିବିଡ଼ ସାନ୍ତ୍ଵିଧ ଲାଭ କରି ଅତଳସର୍ଗୀ ସୁଖର ସାଗରରେ ଯେପରି ବୁଡ଼ି ରହିଥିଲେ ନଳିନୀକାନ୍ତ । ...ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କର ମନେ ହେଉଥିଲା, ରାଣୀର ଭଲପାଇବାର ବୋଧହୁଏ ତୁଳନା ନାହିଁ । ...ନଳିନୀକାନ୍ତ ଦିନେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ, ‘ତୁମେ ମୋତେ ସତରେ ଭଲପାଥ ?’ ଆମ୍ବହରା ଭଳି ସୁଧାଂଶୁବାଳା କହିଥିଲେ, ‘ଭଲପାଇବା କ’ଣ ମୁଁ ଜାଣେନାହିଁ । ତେବେ ମୋତେ ନ ଦେଖୁ ମୁହଁରେ ରହିପାର ନାହିଁ କାହିଁକି ?’ ମୋର ଯେ ଖାଲି ଦେଖୁବାକୁ ଜଛା ହୁଏ । ନ ଦେଖୁଲେ ଛାତି ଫାଟି କାନ୍ଦ ଆସେ ।’ ବୁଦ୍ଧି ଗର୍ବିତ ପୁରୁଷ ପ୍ରଶ୍ନ କରନ୍ତି । ‘କାହିଁକି ଏପରି ହୁଏ ?’ ମୁଗ୍ନାଙ୍କର ସରଳ ଉଭର, ‘ତା ତ ଜାଣେନାହିଁ ।’ ତାଙ୍କ ଭାବରେ ବିମୋହିତ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଆଉଚିକିଏ ଉସୁକାଇ ଦେବାକୁ ଏଇ ତଦ୍ବରତ୍ତିରାଙ୍କୁ କହନ୍ତି, ‘ମୋତେ କ’ଣ ରାଣୀ ତୁମେ ଭୁଲିଯାଇ ପାର ?’ ଆଖିରେ ପାଣି ଚାଲି ଆସିଲା ସତୀଙ୍କର । କହିଲେ, ‘ଭୁଲିବା ତ ଦୂରର କଥା, ତୁମକୁ ଯେ ଭୁଲିବାକୁ ହେବ ଭାବିଲେ ମଧ୍ୟ ଜଗତ ଶୂନ୍ୟ ବୋଧ ହୁଏ ମୋର; ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇ ଦିଏ ।’

ସିଙ୍ଗୀବନରେ ଏଇସବୁ ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତିକୁ ସ୍ମୃତି କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି - ଆମର ଦାମ୍ପତ୍ୟଜୀବନ ଏହିପରି ପ୍ରେମ-ପ୍ରୀତି ଧାରାରେ ଗଡ଼ାହୋଇଥିଲା । ଏତଦ୍ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ କିଛି ଭାବ - ଆମ ମଧ୍ୟରେ ନଥିଲା । ଏହିଥିଲା ନିର୍ବିକଳ୍ପ ବୁଦ୍ଧିଥିତ ପରମହଂସଦ୍ଵପ୍ରାପ୍ତ ବିରଳ ସଦଗୁରୁଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ଗୃହମୟ ଜୀବନ । ଏହି ଆଦର୍ଶ ଗୃହମୟଜୀବନର ସ୍ଵାଦ ନିଜ ଜୀବନରେ ଆସାଦନ କରି ଶିଷ୍ଟ୍ୟଭକ୍ତ ତଥା ବିଶ୍ଵବାସୀଙ୍କୁ ଏହି ଅଭିନବ ଆସାଦ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କୃତସଂକଳ ହୋଇଥିଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କୁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପ୍ରେମ ତାଙ୍କ ଦାମ୍ପତ୍ୟଜୀବନରେ ବେଶାଦିନ ରହିଲା ନାହିଁ । ସ୍ନେହମୟୀ ଜନନୀଙ୍କ ପରେ ପ୍ରେମ ଘନମୂର୍ତ୍ତି ପନ୍ଥୀଙ୍କର ବିଯୋଗ ତାଙ୍କୁ ଗଭୀରା ଆୟାତ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସାଧକଜୀବନରେ ଅନେକ ପରାମାର ସମ୍ମାନ କରାଇଥିଲେ । ପନ୍ଥୀଙ୍କ ବିଯୋଗ ପରତାରୁ ସାଧକଜୀବନର ପରମାପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଅପୂର୍ବ ଲାଲା ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ବିବାହର ପ୍ରଲୁପ୍ତତା ନାମକରଣ ପୂର୍ବକ ଆଲୋଚନାରେ ଏଥର ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବା ।

(୧) ଲାଲାପ୍ରସଙ୍ଗ (୧ମ ୪୮ ପୃଃ ରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କର ପ୍ରଥମ ମନ୍ତ୍ରଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଯଞ୍ଜେଶ୍ଵର ବିଶ୍ଵାସ ଭାଇ ଲେଖାଇଛନ୍ତି - (ପନ୍ଥୀ ବିଯୋଗ ପରେ) ‘ତାଙ୍କର ଆମ୍ବୀଯଗଣ ପୁନରାୟ ତାଙ୍କର ବିବାହ ନିମିତ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କର ଆଉ ବିବାହ କରିବାକୁ ଜଛା ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପିତାଙ୍କ ମନ ରଖୁବାକୁ ସେଥିରେ ସନ୍ତ୍ରିତ ଦାନ କଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଏକ ସ୍ଥାନକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ଭୋଜନ ସମୟରେ ପରମାନ୍ତରେ ଏକ ମୃତ ପିପାଳିକା ଦେଖୁବାକୁ ପାଇ ତାଙ୍କ ମନରେ ଭାବାନ୍ତର ଆସିଲା ଯେ ଚିନି ବା ଦୁର୍ବୁ ଖାଇବାକୁ ଯାଇ ପିପାଳିକାଟି ମରିଛି । ସେ ମନକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ଯଦି ବିଷ୍ୟ ଭୋଗ ଆଶା କର, ତେବେ ଅଚିରେ ପିପାଳିକା ପରି ଦଶା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା । ଏହି ସାମାନ୍ୟ ଘଟଣାରେ ସେ ବୈରାଗ୍ୟଲାଭ କରି ବିବାହ କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଦୃଢ଼ପ୍ରତିଜ୍ଞ ହେଲେ’ (୪୯ପୃଃ)

(୨) ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କର ଆଦ୍ୟଜୀବନରେ ଶୁଭୁଅନ୍ତେଷ୍ଟଶ ସମୟର କଥା । ସେ କାଶୀ ତ୍ୟାଗ କରି ବୃଦ୍ଧାବନ ଅଭିମୁଖରେ ଗମନ କରିବା ସମୟରେ ପଥମଧ୍ୟରେ ବିଷ୍ୟାଚଳର ସ୍ଵାମୀ ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ ମହାରାଜଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରି ତାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ନେଇ ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ । ଆଲୋକିକ ବିଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ ଓ ଅସ୍ଵାଭାବିକ - କ୍ରିୟା ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ ତଥାକଥୃତ ସାଧୁମାନଙ୍କଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ସଂପର୍କରେ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ସ୍ଵାମୀ ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ ତାଙ୍କର ମନୋକାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ନିମିତ୍ତ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜ୍ଞାପନ କରି ବିଦାୟ ଦେଲେ । ବୃଦ୍ଧାବନରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ପରିଚିତ ଲୋକଥିବାରୁ ସେ ସେଠାରେ ନିଜକୁ ନିରାପଦ ମଣିଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଞ୍ଜନ ହେଲା ଯେ ଗୃହମୟ - ସମାଜ ପରି ସାଧୁ ସମାଜରେ ମଧ୍ୟ ନିଜକ ଦଳ ପୁଣ୍ୟ ନିମି ନାମାବିଧ ଚେଷ୍ଟା ରହିଛି । ସେ ଶଙ୍କର-ସମ୍ପଦାୟଭୂକ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀଗୁରୁଙ୍କ ସନ୍ଧାନରେ ଯାଇ କେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କର ମନୋମତ ଶୁଭୁଙ୍କ ସନ୍ଧାନ ପାଇଲେ ନାହିଁ, ବରଂ ଅଧ୍ୟକାଶ ସାଧୁ ତାଙ୍କୁ ଦଳଭୂକ୍ତ କରିବା ନିମିତ୍ତ ନାନାବିଧ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ବିବାହର ପ୍ରଲୁପ୍ତତା ଆସିଲା । ସେହିସ୍ଥାନରେ ଜନେଇକ ବୈଷ୍ଣବ ବାବାଜୀ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅବିବାହିତା ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀ କନ୍ୟାକୁ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ସଂପଦାନ କରିବାର ଅଭିଳାଷ କରି ନାନାଭାବରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଲୁପ୍ତ କଲେ ଏବଂ ଏଉଳି କନ୍ୟାର ସହଯୋଗରେ ସାଧନା କଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନଲାଭ ହେବ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପ୍ରମାଣ ସାହାଯ୍ୟରେ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ । କିନ୍ତୁ ନଳିନୀକାନ୍ତ ତାଙ୍କ ଆଦର - ଯତ୍ନ ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରି ସେଠାରୁ ପଳାଯନ କଲେ । (ସଂଘସେବକ - ୧୪ ବର୍ଷ: ୪୯-୫୦ପୃଷ୍ଠା)

(ଗ) ଉପରୋକ୍ତ ସଂଘସେବକ (୧୪ ବର୍ଷ: ୫୭-୫୯୩)ରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉପାଖ୍ୟାନରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ବିବାହ ପ୍ରଲୁହ୍ତାର ଭିନ୍ନ ଏକ ଉଦାହାରଣ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ । ନଳିନୀକାନ୍ତ କାଶୀତ୍ୟାଗ କରି ଜ୍ଞାନୀଗୁରୁଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଭାରତର ନାନା ତାର୍ଥ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ...ଏହି ପରିଭ୍ରମଣ କରୁଥୁବା ବେଳେ ଦିନେ ଜଣେ ଗୃହସ୍ଥଙ୍କର ଅତିଥି ହେଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବାଳବିଧବୀ କନ୍ୟା ଥିଲା । ସେ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ବିଶେଷଭାବରେ ଆଦର ଯନ୍ତ୍ର ପୂର୍ବକ ସେବା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବିଧବୀର ନାମ ଥିଲା ‘ମଳିନା’ । ସେ ଅତିଶୟ ରୂପବତୀ । ନଳିନୀକାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ରୂପବାନ । ପରବ୍ରତଙ୍କ ଅଞ୍ଜାତସାରରେ ଉତ୍ସୟ ଉତ୍ସମଙ୍କ ପ୍ରତି ଆକୃଷ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।’ ...ନଳିନୀକାନ୍ତ ଗତବ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବାକୁ ଛଛା କଲାମାତ୍ରେ, ମଳିନା ଆଉ କିଛି ଦିନ ରହିଯିବା ପାଇଁ ଅଚକାନ୍ତି । ଏହିପରି ବାରମ୍ବାର ହେଲା । ନଳିନୀକାନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଭଲପାଇଥୁଲେ ମଧ୍ୟ, ତାଙ୍କ ମନରେ କୁଭାବନାର ଉଦୟ ହୋଇ ନ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମଳିନା ମନରେ କୁଭାବନା ଥିଲା । ସେ ଦିନେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ତୁମେ କାହିଁକି ଏ ବୟସରେ ସନ୍ୟାସୀ ହୋଇଯାଉଛ ? ଏଭଳି ରୂପଯୌବନ ନେଇ ଏପରିକାର୍ଯ୍ୟ କେବେ ହେଲେ ଶୋଭନୀୟ ନୁହେଁ । ମୋ ହାତରେ କିଛି ଟଙ୍କା ଅଛି । ସେଥୁରେ ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଆଜୀବନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଚଳିଯିବ । ତେଣୁ, ଚାଲ, ଉତ୍ସୟ ଏଠାରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହୋଇଯାଇ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ସୁଖରେ ଗୃହସ୍ଥଙ୍କର କରି ରହିବା’ । ପ୍ରଥମେ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ...ମଳିନାର ବହୁ କାକୁତିମିନତି ଓ ଅନୁରୋଧ ପରେ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ମନ ବିଧବୀ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତିସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସହସା ଗୁରୁ-ଅନ୍ତେଷ୍ଟଣର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାକୁଳତା ଉଭେଇଗଲା । ଦିନେ ଗର୍ଭୀର ନିଶ୍ଚାଥରେ ଉତ୍ସୟ ସେ ସ୍ଥାନ ତ୍ୟାଗ କରି ପଳାଯନ କଲେ । ପାର୍ବତୀୟ ପଥ ମଳିନାକୁ ଜଣାଥୁବାରୁ ସେ ଆଗେ ଆଗେ ଝଲୁଥାଏ ଓ ନଳିନୀକାନ୍ତ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ । ରାତ୍ରି ଶେଷ ହୋଇ ପ୍ରଭାତ ହେଲା । ହୀଠରେ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ କାଉଟିଏ କା’ କା’ ରାବ ଦେଇ ଉଡ଼ିଗଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କିଏ ଯେପରି ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ସ୍ଵଦେଶର ପଛପରୁ ହସ୍ତଦାରା ସ୍ଵର୍ଗ କଲା ଭଳି ବୋଧ ହେଲା । ‘କିଏ’ ବୋଲି କହି ପଛକୁ ଝାହଁ ଦେଲେ ନଳିନୀକାନ୍ତ । ଅବାକ୍ ହୋଇ ଦେଖୁଲେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଵପ୍ନରେ ଦେଖା ଦେଇ ବିଲୁପ୍ତରେ ଲିଖୁତ ବୀଜମନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରି ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୋଇ ଯାଇଥୁବା ଶ୍ରୀଗୁରୁ, ଯାହାଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ସେ ବହିର୍ଗତ ହୋଇଛନ୍ତି । ନଳିନୀକାନ୍ତ ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲେ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଅଙ୍ଗୁଳିନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ସଙ୍କେତ ଦେଇ ବିପରୀତ ଦିଗକୁ ଦୂତ ପଦରେ ଧାବିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଛି ବିଷ୍ଟର ନ କରି ନଳିନୀକାନ୍ତ ତାଙ୍କ ପଛରେ ଧାବିତ ହେଲେ । ମଳିନା ଏହା ଦେଖି ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ପଛରେ ଚିକାର କରି ଧାବିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ମୋତେ ଏପରି ପ୍ରତାରିତ କରି ପଳାଇ ଯାଉଛ, ମୁଁ କ’ଣ କରିବି ?” ଏହି କଥା କହି କହି ମଳିନା ତାଙ୍କ ପଛରେ ଅନୁଧାବନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ନଳିନୀକାନ୍ତ ଏକ ମହାଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଆବିଷ୍ଟ ହୋଇ ଦୂତ ଗତିରେ ଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରୁଛନ୍ତି । ଏଣୁ ମଳିନା ବହୁ ପଛରେ ପଡ଼ିଗଲା । କିଛିକଣ ପରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵାନ ହୋଇଗଲେ ଓ ନଳିନୀକାନ୍ତ ବିବାହର ପ୍ରଲୁହ୍ତାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଆଗେଇ ଝଲିଲେ ।

ବିବାହର ପ୍ରଲୁହ୍ତା ରୂପକୁମାର ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଯେତେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିଲା, ତ୍ୟାଗ ବୈରାଗ୍ୟର ଘନମୂର୍ତ୍ତି ନଳିନୀକାନ୍ତ ଏହାଠାରୁ ଅନେକ ଦୂର ଆଗେଇ ଯାଉଥୁଲେ । ମା’ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ବିଦାୟ ପରଠାରୁ ସେ ଆଉ କାହାକୁ ସେପରି ରୂପବତୀ-ଶୁଣବତୀ ପାଇନଥୁଲେ । ଏଣୁ ଅନ୍ୟ କାହା ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ ହେବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ ଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଘଟଣାରୁ ଏହାର ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରମାଣ ମିଳେ । ଜୀବନପୂର୍ବଙ୍ଗ (୧୮) ୨୪୧୩:ରେ ନାରାୟଣୀ ମା’ ଲେଖୁଛନ୍ତି - “କୁମିରାରୁ ଫେରି ନଳିନୀକାନ୍ତ ଏଥର ଲୁଗା ଚଦର ପ୍ରଭୃତିକୁ ଲାଲରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗାଇ ଦେଲେ । କାରଣ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଗତି ସ୍ଥିର ହୋଇଯାଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ସମୟ ଓ ସୁଯୋଗକୁ ସେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଆନ୍ତି ।- କେଉଁ ଶୁଭମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଗୁରୁଦେବ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କୃପା କରିବେ, ଭଗବାନ ତାଙ୍କର ସଂସାର ବନ୍ଧନ କେବେ ଛିନ୍ନ କରିବେ ? ସେ ବିପରୀକ ଥିବାରୁ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ନିଜର କନ୍ୟାଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥାନ୍ତି, ମାତ୍ର ଗେରୁଆ ପରିଧାନ କରିବା ଦେଖିଲେ ଆଉ ସହଜରେ ସେ କଥା ଉତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ । ପିତା ମଧ୍ୟ ପାତ୍ରୀ ସନ୍ଧାନରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପୁତ୍ର ଗେରୁଆ ପରିଧାନ କରୁଥୁବା ଜାଣିଲେ ହତାଶ ହୋଇ ସେ ଆଶା ତ୍ୟାଗ କରିବେ । କାହାକୁ କିଛି ନ କହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିରସ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଏହି ସହଜ ପନ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ।

ଗେରୁଆ ପରିଧାନ କରିବା ପରେ ମାଛ ମାଂସ ଖାଇବା ତ୍ୟାଗ କରିଦେଲେ ।... ଖାଇବା, ପିଇବା, ଶୋଇବା, ଉଠିବା, ହସିବା ପ୍ରଭୃତି ସବୁ ସମୟରେ “ଗୁରୁ କଷତରୁ କେଉଁଠି ଅଛ, ମୋତେ ଦେଖା ଦେଇ କୃପାକର” ବୋଲି ମନେ ମନେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।”

ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ କୃପାରୁ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ମନ ସ୍ଥିର ଓ ଦୃଢ଼ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଅନ୍ଦେଶଶରେ ସେ ଏପରି ତନ୍ମୟ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ସେ ବାହାର ଦୁନିଆର କୌଣସି କଥା ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାଚେତନାକୁ ପ୍ରବେଶ କରୁନଥିଲା । ଏଣୁ ବିବାହର ପ୍ରଲୁହ୍ଵତା ଆସୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସର୍ବ କରିପାରୁ ନ ଥିଲା । ଜୀବନପ୍ରସଙ୍ଗ (୧ମ) ଗ୍ରହ୍ବର ୨୪୩-୨୫୨୩ପୁ:ରେ ନାରାୟଣୀ ମା ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଚିତ୍ର ବିବାହ-ପ୍ରଲୁହ୍ଵତା ସଂପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ସ୍ଵପ୍ନରେ ମନ୍ତ୍ରପ୍ରାୟୀ ପରେ କାଶୀ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଘଟଣାଟି ଘଟିଥିଲା ଓ ଏହା ମା'ମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସ୍ଵଯଂ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ । ଯଶୋର, ବାରାକପୁର, କଳିକତା ଜତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନ ଭ୍ରମଣ କରୁଥିବା ବେଳେ କୌଣସି ଏକ ଗ୍ରାମରେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଗୁହରେ କେତେ ଦିନ ନିମିତ୍ତ ଅତିଥି ହୋଇଥିଲେ । ବନ୍ଧୁ ଅତି ଆଦର ଯନ୍ତ୍ର କରି ଘରେ ରଖାଇଲେ ଓ ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚରେ ପୁନର୍ବାର ସଂସାର କରିବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଉଥିଲେ । ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ପରେ ବନ୍ଧୁ କାଳି କୁଆଡ଼େ ନ ଯାଇ ଘରେ ରହିବାକୁ କହିଲେ । କେତେ ଜଣ ବନ୍ଧୁ ଘରକୁ ଆସି ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆଳାପ କରିବେ ଓ କିଛି ଜଳଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ସ୍ଵାଚନା ଦେଲେ । ସରଳ ନିଷ୍ଠାପ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଏହା ଭିତରେ କୌଣସି ଷଡ଼ୟନ୍ତ ବା ଦୁରଭିସନ୍ତ ଅଛି ବୋଲି ଧାରଣା କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ସ୍ରୋତ୍ତିତ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଦିନ ଉତ୍ସ୍ରୋତ୍ତିତମାନେ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ଘର, ପରିବାର, କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଦିନତମାନ ଏପରି ଆଉ କେତେଜଣ ମଧ୍ୟ ଆସିଲେ । ନଳିନୀକାନ୍ତ କିନ୍ତୁ ଏସବୁକୁ ଏତେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଇନଥାନ୍ତି । ପରଦିନ ବନ୍ଧୁ ତାଙ୍କର ଦୁଇହାତ ଧରି ପକାଇ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇଲେ - ଭାଇ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ଅତିଶ୍ୟ ବିପଦ ଉପସ୍ଥିତ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତୁମେ ହିଁ ମୋର ଏକମାତ୍ର ଭରସା..... ମୋ ଉତ୍ସାହିତିକୁ ତୁମେ ବିବାହ କର । ମୁଁ ସବୁ ଆୟୋଜନ କରି ସାରିଛି । ଆଜି ରାତିରେ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟ ସଂପନ୍ନ ହେବ ।.... ତୁମ ପିତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଏହା ଆଗରୁ ଜଣାଇ ଦେଇଛି । ତାଙ୍କର ମତ ମିଳିଛି ଓ ସେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ଏଠାରେ ଆସି ଏ ବିବାହ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଏଥୁରେ ଅସ୍ଵାକୃତ ହେଲେ ମୋର ସର୍ବନାଶ ହୋଇଯିବ । ନଳିନୀକାନ୍ତ ଏସବୁ ଶୁଣି ଷଷ୍ଠୀତୁତ ହୋଇଗଲେ । ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଭାଷା ପାଇଲେ ନାହିଁ । ସେ ରୁଷ୍ଣ ସ୍ଵରରେ ପ୍ରତିବାଦ ଆରମ୍ଭ କଲା ମାତ୍ର, ବନ୍ଧୁ ପୂର୍ବରୁ ଏପରି କଥାରେ ସେ ଆପରି ଜଣାଇ ନଥିବାର ସ୍ଵାଚନାଦେଇ, ନାରବ ସମ୍ମତି ବୋଲି ଗୁହଣ ପୂର୍ବକ ସେ ଆଗେଇ ଯାଇଥିବାର କହିଲେ । ନଳିନୀକାନ୍ତ ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଲେ । ପୁନର୍ଷ ତାଙ୍କର ନାରବତାକୁ ମୌନ ସମ୍ମତି ବୋଲି ମନେକରି ବନ୍ଧୁ ଆୟୋଜନରେ ଆଗେଇଗଲେ । କେହି ତାଙ୍କୁ ଦୃଷ୍ଟିର ଅନ୍ତରାଳକୁ ଛାତ୍ର ନାହାଁଛି ଓ ଜଣେ କେହି ସବୁବେଳେ ଜରି ରହୁଛନ୍ତି । ନଳିନୀକାନ୍ତ ପଳାଯନ କରିବାର ବାଟ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ଗୋଟିଏ ଆୟତ୍ତାଳ ବାଢ଼ ସେପଟକୁ ତଳକୁ ଓହଳି ପଡ଼ିବାର ଦେଖିଲେ ଓ ତାହାରି ସାହାଯ୍ୟରେ ବାଢ଼ ସେପଟକୁ ତଳକୁ ଓହଳି ତେଣୁଁ ପଡ଼ିଲେ । ତଳେ ଏକ ଖାଲ ଥିଲା ଓ ସେ ମଧ୍ୟରେ କଣ୍ଠାର୍ତ୍ତା ଓ ଭଙ୍ଗାକାର ପଡ଼ିଥିଲା । ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ସର୍ବାଙ୍କ କିଷତିକିଷତ ହୋଇଗଲା, ସ୍ଥାନଟି ଜନଶୂନ୍ୟ ପଡ଼ିଆ ଥିବାରୁ ନଳିନୀକାନ୍ତ ବ୍ୟଥାପାଇ ମଧ୍ୟ ଉର୍ଧ୍ଵଶାସ୍ତରେ ନିର୍ବିଶ୍ୱରେ ଦଉଡ଼ି ପଳାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ । ରାତ୍ରି କୁମଶୀଳ ଗତିର ହୋଇ ଆସିଲା ଓ ସେ ଦୁଇଟି ତିନୋଟି ଗ୍ରାମ ଅତିକ୍ରମ କରି ନିଶ୍ଚିନ୍ତା ହେଲେ । କୁନ୍ତାତ୍ତ୍ଵର ହୋଇ ପିଣ୍ଡରେ ଆସି ବସିପଡ଼ିଲେ । କିଛିକଣ ପରେ ଘରର ଗୁହଣୀ ଝରକାବାଟ ଅତିଥିଙ୍କ ପରିଚୟ ଚାହିଁଲେ । କୁନ୍ତାତ୍ତ୍ଵ, ଶ୍ରୀତ ହୋଇ ପିଣ୍ଡରେ ଆସି ନେଇଛି, ସକାଳ ନ ହେବା ଆଗରୁ ପଳାଇଯିବି, କହି ନଳିନୀକାନ୍ତ ନାରବ ରହିଲେ । ଗୁହକର୍ତ୍ତା ତାଙ୍କୁ ଘର ଭିତରେ ଆସି ବିଶ୍ରାମ ନେବାକୁ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇଲେ । ଗୁହକର୍ତ୍ତା

এক বিবাহ উষ্ণবরে যোগ দেবাপাইঁ যাইছেন্তি ও এই আষিবা পর্যন্ত গৃহকর্তা আলুঝ জালি প্রতীক্ষা করিছেন্তি। কর্তৃপক্ষ পরিচয় গাহিঁবারু এই মিথ্যা নামধাম প্রকাশ কলে ও কিছি জলযোগ পরে বিশ্রাম কলে। রাত্রি শেষ প্রহরে পার্শ্ববর্তী গৃহের কিছি কথোপকথন শুণি তাঙ্কর নিদ্রাভঙ্গ হেলা। এই ছাড়ি পলায়ন করিথুবা বিবাহর কথা বোলি বুঁটিপারিলো। স্বামী এই বরচিকু অতি সুন্দর বোলি দেখ্যথুবার প্রকাশ কলে। বরপিতা মধ্য এই সময়ের কিছি জাণতি নাহিঁ বোলি প্রকাশ করিথুবার শুণি নলিনীকান্তকু দুঃখ অনুভব হেলা। পরিশেষের গৃহকর্তা এই বরপাত্রের নাম নলিনীকান্ত চটোপাধায় বোলি প্রকাশ করিবারু, গৃহিণীকর গৃহের আশ্রয় নেজথুবা ব্রাহ্মণ যুবকক উপরে সদেহ হেলা। নলিনীকান্ত ধীরে ধীরে বিহুশারু উতি কিলিণি খোলি শেষরাত্রি অন্ধকারে পলায়ন কলে। নারায়ণী মা'ং ভাষারে “এই পরি ভাবরে যেଉ নিয়তি তাঙ্কু সংসার বন্ধনের আবক্ষ করিথুলা। পুনরায় ষেহি নিয়তি নিজ সমাজ ও সংসারকু পছরে পকাল দেজ দূরদূরাত্মকু আকর্ষণ করি নেজগলা।”

নিগমানন্দ সুন্দর রূপ, ও গুণের এক পরিপূর্ণ যুবক থলে। এশু গুরু ষচিদানন্দ পরমহংস তাঙ্কু এক বিশেষ দৃষ্টিরে দর্শন করুথুলে। রূপ, গুণ ও জ্ঞান সাঙ্গকু নিগমানন্দকু এক পরল বালক বোলি মধ্য মনে করুথুলে। এইথুপাইঁ তাঙ্কু সন্ধ্যাস প্রদান করি মধ্য প্রবৃজ্যা নিমিত পাঠাইনথুলে। পুনঃ নলিনীকান্ত শিক্ষা নিমিত বহির্গত হেলা বেলে, ষচিদানন্দ তাঙ্কু কহুথুলে - বস্তি! ভল ভাবরে ষর্বাঙ্গের উষ্ণ বোলি হোল যা, ডাকিনীর দৃষ্টি পড়িবটি! ডাকিনী অর্থেরে অবিদ্যাষ্ট। তাঙ্কর রূপবান তরুণ শিষ্যকু দেখ্য কালে কেহি কুহুকিনী তাঙ্কু প্রলোভনেরে পকাই দেব - ষচিদানন্দকর এহা গোটিএ উষ্ণর কারণ থুলা। তাঙ্কর এই আশঙ্কারে রাগকরি নিগমানন্দ কহতি, ‘মুঁ ক’ণ এতে নির্বোধ যে ডাকিনীর দৃষ্টিরে ষন্মোহিত হোলপড়িবি? ষচিদানন্দ স্থিৎ মুখেরে উভৱ দেউথুলে - ‘আচার্যঁজ উপদেশ ভুলিয়াছে কাহিঁকি? নারী সুরা ষদৃশ ষন্মোহিনী। কেতেবেলে নিশাধরিয়িব তাহা তু জাণিপারিবু নাহিঁ। তেশু ষর্বদা ষাবধান রহিবা হিতকর।’ ...পরমহংস দেবক নিকট নিগমানন্দ শুণিথুলে যে, পথরে ভুমণ করিবাকু হুঁ বোলি ষন্যাসী মানক পক্ষেরে লোক ঢুকিত্ব ও সংসারনীতি শিক্ষা করিবা আবশ্যিক।’(জীবন-প্রসঙ্গ, ৭ম: ১৯৩-১৯৮পৃঃ)

শ্রীশ্রীতাকুরক সাধকজীবনের ডাকিনী বা অন্য নারীকর প্রলোভনের কারণ এইপরি থুলা। এশু রূপবান, গুণবান ও জ্ঞানপুরুষ নিগমানন্দক পক্ষেরে এপরি প্রলুপ্ততা আষিবা অসম্ভব নথুলা।

(৩) পরিব্রাজক নিগমানন্দক প্রবৃজ্যা যাত্রার আরম্ভ সময়। নারায়ণী মা'ং ভাষারে - জ্ঞান যোগের প্রকৃত লক্ষ্য প্রকৃতি নিরোধ। লাষ্যময়ী তটিনী প্রকৃতকু ‘দূরমপসর’ বোলি কহি উভুঙ্গ পৌরুষ মহিমারে বিশ্বব্যাপারেরে অদায্য বহন করি ষে কৃত্যে। জীবনের এই ভূমিকারে অপার আনন্দ লাভ করতি পুরুষবিংহ। মুঁ কি এ? এই জিজ্ঞাসারে ত্রিপুরসুন্দরীকু মধ্য ষে প্রত্যাখ্যান করিছেন্তি। সমগ্র উভৱ পশ্চিম ভারতেরে হীঁ ষন্যাসীকর সমাদর বহু অধুক। পরিব্রাজকক প্রতি অয়াচিত ভক্তি শুণা ও আহারের অভাব হেলা নাহিঁ। ষেথু ষঙ্গে ষঙ্গে পাবরে তাঙ্কর আৰ গোটিএ অভিজ্ঞতা লাভ হেলা। তেজস্বিনী পঞ্চনন্দ কন্যা মানক মধ্যৰ কেহি এই নবান সুন্দর ষন্যাসীকু দর্শন করি মুগ্ধ চিত্তেরে যাচিকা রূপেরে তাঙ্ক নিকটকু অভিসার করিবাকু লাগিলো। কিন্তু পরিব্রাজক ষেমানকু মাতৃ ষম্মোধন দ্বারা নিরস্ত করিথুলে। ক্ষুঁ চিত্তেরে জগৎ দুজজশ কন্যা জাণিবাকু ইছাকরি কহিলো- ‘এতে অছ বয়সেরে তুমে কেଉ দুঃখ হেতু ষন্যাসী হোলছ? কান্তিমান তরুণ তুমে। তুমৰি ইঞ্জিত মাত্রে কেতে বিভিন্নালী সুন্দরী তুমকু পতিত্বেরে বরণ করত্বে। তুমে এথুরে ষম্ভত কিনা কুহ? ষেমানক অনুনয়েরে যুক্ত কররে ষন্যাসী ষ্বায় অসম্ভতি জ্ঞাপন পূর্বক উভৱ কলে - ‘মা! বিশ্বাস কর, মুঁ রূপ, যৌবন, বিউ কিছি হেলে ইছা করুনাহিঁ। মুঁ কেবল

ଉତ୍ତରାନଙ୍କୁ ଚାହେଁ । ଜଣା କଲେ ଗୁରୁକୃପାରୁ ଏହି ସବୁ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପଦାର୍ଥର ଅଭାବ ହୁଅଛା ନାହିଁ ।’ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ପାରାଗ୍ରାଫ୍‌ରେ ଗୁରୁ ସକିଦାନନ୍ଦଙ୍କର ଉକ୍ତ (ଜୀବନ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ୨ୟ: ୧୯୩-୧୯୮ ପୃଃ) ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କ ସୃତି ପଥାରୁଡ଼ ହେଲା । ତାଙ୍କର ମନେ ହେଲା ଗୁରୁ ତାଙ୍କର ମନୋଭାବ ପରୀକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି । ‘କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ମନ ଯେ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦିଗରେ ସମାକୃଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ପରିବ୍ରାଜକଙ୍କ ସଂକଷ୍ଟ କଠିନ ନିସ୍ତର୍ହ-ମୁଖଭାଗ ଅବଲୋକନ କରି କନ୍ୟାମାନେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ଯେ ଯଥାର୍ଥ ରେ ଏହି ସାଧୁ ନିତାନ୍ତ ନୀରସ, କଠୋର । ଲଜ୍ଜିତ ମୁଖରେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ପରିବ୍ରାଜକଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରି ବିଦ୍ୟା ନେଇଗଲେ ।’ ବିବାହର ପ୍ରଲୁଷତା ଏବଂ ପ୍ରଥା ସଂପର୍କରେ ଅବତାରଣା କରି ନାରାୟଣୀ ମା’ ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରଥା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି । ‘ବ୍ରହ୍ମର୍ଷି ଓ ରାଜର୍ଷିମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ କନ୍ୟାମାନେ ଯାଚିକା ରୂପେ ଆସିଛନ୍ତି, ଏ ପ୍ରକାର କାହାଣୀ ଆମ ପୁରାଣ ଜତିହାସରେ ବହୁତ ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରତୀତ୍ୟ ବା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଜଗତର ରୀତି ହେଉଛି ପୁରୁଷ ହିଁ ପ୍ରଥମ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବେ ଓ ନାରୀ ତାହାର ଜଣା ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ମତ ବା ଅସମ୍ମତ ଜଣାଇବେ । ପ୍ରାଚ୍ୟ ଦେଶ ବିଶେଷତଃ ଭାରତରେ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଠିକ୍ ଏହାର ବିପରୀତ ପ୍ରଥାଥିଲା । ନାରୀ ଯୋଗ୍ୟ ପାତ୍ର ପାଇଲେ ଆମ୍ବମର୍ମପର୍ଣ୍ଣ କରିବେ; ପୁରୁଷ ଥିବେ ଉଦ୍‌ବସ୍ତାନ - ଏହାହିଁ ଥିଲା ଭାରତର ଚିରାଚରିତ ଧାରା । ସୁତରାଂ ଏ ଦେଶର ବହୁ ସାଧୁ ସନ୍ୟାସୀଙ୍କୁ ଆମ ପରିବ୍ରାଜକଙ୍କ ପରି ପରୀକ୍ଷାର ସମ୍ମାନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ିବରେ ବରଣ କରିବାର ଆଗ୍ରହ ପଣ୍ଡମାଆଳର କନ୍ୟାମାନଙ୍କଠାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ।’ (ଜୀବନ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ୨ୟ: ୧୩୪-୧୩୫ ପୃଃ)

(୮) ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ୟା ସମୟରେ ଚାରି ମହାବାକ୍ୟର ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ‘ଏକବାକ୍ୟତା’ ଅବଧାରଣ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସୀ ହେଲାବେଳେ ନିଗମାନନ୍ଦ ପହଞ୍ଚନ୍ତି ଦ୍ୱାରକାଧାମସ୍ତ ସାରଦା ମଠରେ । ଏଠାରେ ମହାବାକ୍ୟ ସାମ ବେଦୋକ୍ତ ‘ତତ୍ତ୍ଵମସି’ ଅର୍ଥାତ୍ ‘ତୁମେ ହିଁ ସେହି’, ତାଙ୍କୁ ଉପଲଞ୍ଚି କରିବାକୁ ହେବ । ସାରଦା ମଠରେ ତତ୍କାଳୀନ ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁ ଆସନରେ କୌଣସି ମହନ୍ତ ନ ଥାନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଓ ସେବକଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅଭାବ । ଜନେକା ବୃଦ୍ଧା ସନ୍ୟାସିନୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନରେ ଯାହାକିଛି ପରିଚାଳିତ ହେଉଥାଏ । ହିଙ୍କୁଳା ପାଠ ଯାତାଯତ କରି ତାଙ୍କ ଶରୀର ଖୁବ୍ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିବାରୁ, ଏହି ନିର୍ଜନ ସାରଦାମଠରେ ବିଶ୍ଵାମ ନେବାକୁ ପରିବ୍ରାଜକ ମୁଣ୍ଡ କଲେ । ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ସ୍ଵେଚ୍ଛ ମାତୃପ୍ରତିମ ଥିଲା । ଯୁବ-ସନ୍ୟାସୀଙ୍କୁ ସାରଦା ମଠରେ ମହନ୍ତ କରିବାର ଆନ୍ୟ ଏକ ପରୀକ୍ଷା ଉପରେ ନିହିତ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚତୁର୍ଥାଶ୍ରମୀ ହେତୁ କଠୋର ବୈରାଗ୍ୟ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସ୍ଵାଭାବିକ । ତେବେ ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରୁ ପ୍ରାସ୍ତ ଶିକ୍ଷାଦାରା ତାଙ୍କ ଚିତ୍ର କେତେ ଦୂରୁ ମାଯାବିନ୍ଦିମୁକ୍ତ ହୋଇଛି, ସେଇଥିପାଇଁ ହୁଏତ ସାରଦା ମଠରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ । ସେ ଥିଲେ ପରମାସ୍ତୁରୀ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣଯୌବନା । ସେ ପୂର୍ବାଶ୍ରମରେ ଯଶୋହର ଜିଲ୍ଲାର କୌଣସି ବ୍ରାହ୍ମଣ କନ୍ୟା । ...ଶିବ ପ୍ରୋକ୍ତ ଆଗମର ଅବ୍ୟର୍ଥ କ୍ରିୟାକାରିତା ସଂପର୍କରେ ନିଃସଂଶୟ ହୋଇ ସେ ଅବଧୂତ ସନ୍ୟାସ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । (ମହାକୌଳ ବାମାକ୍ଷେପାଙ୍କ ଠାରୁ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରତି ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କର ପ୍ରବଳ ଆକର୍ଷଣ ସୁଷ୍ଠୁପ୍ର ଥିଲା) । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଭୈରବୀଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ପରିବ୍ରାଜକ ନୂତନ ଭାବରେ ତତ୍ତ୍ଵମତ ପ୍ରତି ଆକୃଷ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଶୌଭ ଓ ଶାକ ଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା ଚାଲିଲା । ଭୈରବୀ ଆଗମଶାସ୍ତ୍ରରେ ଥିଲେ ଅସାଧାରଣ ପଣ୍ଡିତ; ସଂସ୍କୃତରେ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଅସାଧାରଣ ଥିଲା । ଅବଳୀଳା କ୍ରମେ ସେ ପରିବ୍ରାଜକଙ୍କ ବେଦାନ୍ତ ମତ ଖଣ୍ଡନ କରି ତତ୍ତ୍ଵମତ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ...ସେ ବୁଝି ପାରିଲେ ଯେ ବେଦଭଳି ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରର ମଧ୍ୟ ଦୂରତି ବିଭାଗ ଅଛି, ତତ୍ତ୍ଵୋକ୍ତ କ୍ରିୟା କଲାପ ହିଁ

ଯୋଗ ବିଦ୍ୟାର କର୍ମକାଣ୍ଡ । ...ଗୋଟିଏ କଥାରେ ତନ୍ତ୍ର ଯେପରି ଚତୁର୍ବେଦର ସାରାଂଶ । ବୈଦାନ୍ତିକ ରାଜ୍ୟାଧିକାରୀ ଅପେକ୍ଷା ତନ୍ତ୍ରର ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟରେ ବହୁ ଅଧିକ ଫଳପ୍ରଦ ବୋଲି ତାଙ୍କର ମନେ ହେଲା । ଉଭୟେ ଉଭୟଙ୍କ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଣ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଯୁବତୀଙ୍କ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଓ ରୂପରେ ପରିବ୍ରାଜକ ଭାବିତିତି ତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସନ୍ତତ ଜ୍ଞାପନ କଲେ । ମଠର ବୃଦ୍ଧା ଉଭୟଙ୍କ ଶୌଭ ବିବାହର ସମ୍ବାଦନାରେ ନିରତିଶୟ ଆନନ୍ଦିତା । ...ଶୌଭ ବିବାହର ଦିନ ସ୍ଥିର କରି ତନ୍ତ୍ର ପଥରେ ଗତି କରିବା ଶୈୟ ମନେକରି ଦୃଢ଼ ନିରାପଦ ହୋଇ ପରିବ୍ରାଜକ ସେହି ରାତ୍ରିରେ ଶୟନ କରିବାକୁ ଗଲେ । କିନ୍ତୁ ରାତ୍ରିରେ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖୁଲେ ଯେ, ଭୈରବୀଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯେପରି ବିବାହ ହେଉଅଛି । ଏତିକିବେଳେ ଦୂରରେ କେଉଁଠି ଝଣଣଣ ଶବ୍ଦ ତାଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣଗୋଚର ହେଲା । ଶବ୍ଦ ତାଙ୍କର ଖୁବ୍ ପରିଚିତ ବୋଧ ହେଲା । ସ୍ଵରଣ ହେଲା - ଏହା ଯେ ତାଙ୍କ ଠାକୁରଙ୍କ (ଗୁରୁ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ) ଚିମ୍ପୁଟାର ଶବ୍ଦ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପରିବ୍ରାଜକଙ୍କ ସ୍ଥିତିପଚରେ ପୁଷ୍ଟରତୀର୍ଥରେ ଗୁରୁଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ବୁଝି ପାରିଲେ - ସେ ଯାହା କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, ଏହା ଯେ ପ୍ରମାଦ, ସ୍ଵରୂପ ବିସ୍ତତି । ତାଙ୍କର ଶରୀର ରୋମାଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସ୍ଵପ୍ନରେ ହିଁ ସେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ପଳାୟନର ପଥ ଖୋଜିଲେ । ଭୈରବୀ ମଧ୍ୟ ଉଠି ଠିଆହୋଇ କର ପ୍ରସାରଣ ପୂର୍ବକ ପଥରୋଧ କଲେ । ତାଙ୍କ ମୁଖରୁ ବାହାରିଲା ‘ଗୁରୁଦେବ ! ମୋତେ ରକ୍ଷାକର !’ ଦେଖୁଲେ ସମ୍ମାନରେ ଉତ୍ତା ହୋଇଛନ୍ତି ଜ୍ଞାନ ଘନ ବିଗନ୍ତି ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ । ମୁହଁର୍ଭକ ମଧ୍ୟରେ ଭୈରବୀଙ୍କ ସର୍ବାଙ୍ଗରୁ ରୂପଲାବଣ୍ୟ ଯୌବନ ସମ୍ବାର ଲବଣୀ ସଦୃଶ ବିଗନ୍ତି ହୋଇ କଙ୍କାଳ ବିଶେଷ ହୋଇଗଲା । ସେହି କଙ୍କାଳ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇହାତ ପ୍ରସାରଣ କରି ଜାବୋଡ଼ି ଧରିବାକୁ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ସେ ଚିକାର କରି ଉଠି ପଡ଼ିଲେ । ନିହାଭଙ୍ଗ ହେବାରୁ ଏହା ସ୍ଵପ୍ନ ଥୁଲା ବୋଲି ବୁଝିପାରି ଝୁଲିମୁଣ୍ଡ ବାନ୍ଧି ପ୍ରସ୍ତାନ ନିମିତ୍ତ ପସ୍ତୁତ ହେଲେ । ସେ ଜାଣି ପାରିଲେ - ଅବିଦ୍ୟା ଶକ୍ତି ପରମାରୂପସୀ ଭୈରବୀ ରୂପରେ ସମ୍ମାନରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ସେ ଗୁରୁ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ ପୁରୁଷଙ୍କଠାରେ କାମ ମନୋବାକ୍ୟରେ ନିର୍ଭର କରି ଥୁବାରୁ ସୌଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଗୁରୁଦେବ ସ୍ଵଯଂ ଆଗମନ କରି ତାଙ୍କୁ ଫେରାଇ ନେଉଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ମଠରକର୍ତ୍ତ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧା ଆସି ତାଙ୍କ ହସ୍ତ ଧାରଣ କରିବାକୁ ଯିବାମାତ୍ରେ ପରିବ୍ରାଜକ ଗୋଟିଏ ଧକ୍କାରେ ତାଙ୍କୁ ଠେଲି ଦେଇ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲେ । ବିବାହର ପ୍ରଲୁପ୍ତତା ଓ ଗୁରୁକୁପାର ଜ୍ଞଳନ୍ତ ଉଦ୍‌ବାହରଣ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟିକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅନେକ ବାର ମା'ମାନଙ୍କୁ ନିଜେ ଶୁଣାଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେ ସିନ୍ଦର ନୁହଁନ୍ତି, ସାଧକ ମାତ୍ର । ଏଣୁ ଶୌଭ ଯୋଗିନୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଶକ୍ତିରୂପା ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲେ ଓ ସେ ତାଙ୍କୁ ଆମ୍ବାତ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ନଥୁଲା । (ଜୀବନୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ (୨ୟ), ୧୪୯-୧୫୦ପୃଃ)

(୯) ନିଜ ଜୀବନରେ ବିବାହର ପ୍ରଲୁପ୍ତତା ଓ ସେଥିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ସଂପର୍କରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଜୀବନୀ ଓ ବାଣୀ (୧୯୪-୧୯୫ପୃଃ) ପୁଷ୍ଟକରେ କହିଛନ୍ତି - ଭଲ ପାଇ ଯେପରି ଚିତ୍ତର ଉକ୍ତର୍ଷ ହୁଏ, ଭଲ ପାଇବା ଲାଭ କରି ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଚିତ୍ତର ଉକ୍ତର୍ଷ ହୋଇଥାଏ । ଯେପରି ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକ ଖାଣ୍ଡ ଭାବରେ ଭଲ ପାଇ ପାରନ୍ତି, ସେହିପରି ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକମଧ୍ୟ ଖାଣ୍ଡ ଭଲ ପାଇବା ଲାଭ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ କରିଥାଆନ୍ତି । ମୋ ଜୀବନରେ ତା ହୋଇଛି । ମୁଁ ମୋ ସ୍ବୀର ଭଲ ପାଇବା ଲାଭ କରିଥିଲି । ଆଉ ତା’ର ଭଲ ପାଇବା ସେତିକିବେଳେ ବୁଝିଲି, ଯେତେବେଳେ ସେ ଏ ଦେହ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ତା’ର ଭଲ ପାଇବାଟା ହିଁ ମୋତେ ପାଗଳ କରି ଦେଇଥିଲା । ମୁଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ବାହାରି ଥିଲି ଯେ ‘ଜୀବନରେ ଆଉ କାହାକୁ ଭଲ ପାଇବି ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସିଦିନ ଭଗବାନଙ୍କୁ ସ୍ବୀ ରୂପରେ ପାଏ ତେବେ ସେହି ଦିନ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଭଲ ପାଇବି । ଏହି ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଥିଲା ବୋଲି, ସ୍ବୀ ପ୍ରତି ଆନ୍ତରିକ ଆକର୍ଷଣ ଥିଲା ବୋଲି, ମୁଁ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରଲୋଭନରେ ପଡ଼ି ମଧ୍ୟ ବିଚିଲିତ ହୋଇନାହିଁ । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଉଦ୍ଭବାନ୍ତ ହୋଇ ପାଗଳ ପରି ଏଣେ ତେଣେ ବୁଲୁଥିଲି, ସେତେବେଳେ ମୋ ପାଖକୁ ବହୁ ପ୍ରଲୋଭନ ଆସିଛି । କିନ୍ତୁ ଏକ ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଭଲ ପାଇବା ହିଁ ମୋତେ ସମ୍ଭବ ପ୍ରଲୋଭନରୁ ରକ୍ଷା କରିଛି । ଗନ୍ଧ ଆଲୋଚନାରେ ପଞ୍ଚାବୀ ସ୍ବାମୀନାମଙ୍କର ଆକର୍ଷଣ ସଂପର୍କରେ ଯାହା କୁହାଯାଇଛି - ଜୀବନୀ ଓ ବାଣୀ (୧୯୫ପୃଃ) ପୁଷ୍ଟକରେ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ସେ ସଂପର୍କରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ଯେ- ‘ପଞ୍ଚାବୀ ସ୍ବାମୀନେ ମୋତେ ଦେଖ କେତେ ଥର ଆସି କହିଛନ୍ତି - ତୁମେ କ’ଣ ପାଇଁ ଏତେ ବୁଲାବୁଲି କରୁଛ ? ତୁମେ କ’ଣ ଚାହୁଁ ? ରୂପ ରହୁଛ ନା ଯୌବନ ରହୁଛ ? ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି - ‘ନଁ, ମା, ମୁଁ ରୂପ ଯୌବନ କିଛି

ରୁହେଁନାହିଁ । ମୁଁ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଇଁ ବୁଲୁଛି, ମୋର ଏହି କଥା ଶୁଣି ପଞ୍ଚାବୀ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ କହନ୍ତି - ‘ଛି, ଛି, ରାମ ରାମ ! (ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ପ୍ରଳୋଭନର ସାମଗ୍ରୀ ଠାରୁ କ’ଣ ଭଗବାନ ବଡ଼ ?) ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ସେତେବେଳେ କି ଲଜ୍ଜ୍ୟା ।’

ଏଇଠି ଟିକିଏ ପଛକୁ ଫେରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ନଳିନୀକାନ୍ତ ଓ ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କରିବା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ନିଗମାନନ୍ଦ ସୃତି (ପୃଃ ୩୪-୩୫)ରେ ଶିଶିର ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଶୁଣି ଯାହା ଲେଖିଛନ୍ତି, ସେହି ଅନୁସାରେ - ପନ୍ଥୀ ବିଯୋଗ ସମ୍ବାଦ ଶୁଣି ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ଆପାଦ ମନ୍ତ୍ରକ ଝିମ ଝିମ ହୋଇ କମ୍ପିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଛରିଆଡ଼ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ଧକାର ଦିଶିଲା । ଅନେକ ସମୟ ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ପ୍ରକୃତିଷ୍ଟର ହେଲେ । କୁତୁବପୁରରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ରାତି ସାଢ଼େ ଆଠ । ନଳିନୀକାନ୍ତ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ମନକୁ ଟାଣ କରି । ସେତେବେଳେ ଉପସ୍ଥିତ ଥୁବା କେତେ ଲୋକ ତାଙ୍କୁ କେତେ କଥା କହି ଝଲିଲେ- “କିଏ କହିଲା, ଏଇ ବୋହୂଠାରୁ ଆହୁରି ଭଲ ବୋହୁ ବି ମିଳିବ । ଏବେ ବି ଜୁଟିଯିବ । ଏଇ ମାସକ ଭିତରେ ବି ଆମେ ପୁଣି ବାହାଘରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେବୁ । ଏଇ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଆଉ କେତେକ କହିଲେ ଅମୁକ ଲୋକର ଗୋଟିଏ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଝିଅ ଅଛି, ସିଏ ବିଭା ଦେବାକୁ ଝହୁଛି । ଆଉ କିଏ କହିଲା- ଅମୁକ ଗାଁର ଅମୁକର ଝିଅର ପ୍ରସ୍ତାବ ନେଇ ମଧ୍ୟ ଆସିଥିଲା । ଆମ ପକ୍ଷରୁ ହଁ ମାରିଲେ ସିଏ ଏଥରେ ଆଗେଇବ । ଆଉ କିଏ କହୁଥିବାର ଶୁଣାଗଲା- ଯିଏ ତ ଗଲା, ସିଏ ଗଲା । ତା’ କଥା ଭାବି କରି ଆଉ ଲାଭ କଥା ? ସିଏ ଏମିତି କୋଉ ଗୁଣବତୀ ବୋହୁଟା ଥିଲା କି ? ସିଏ କ’ଣ ଆମ ପୁଅ ଲାଗି ବୋହୁଟା ଥିଲା ନା’ କଣ ?” ଏମିତି କିଏ କେତେ କଣ କହି ଝଲିଗଲେ । ଏସବୁ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ଗରୀର ଆଘାତ ଦେଇଥିଲା । ମନରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଲା - “ଏଇ କଣ ଜୀବନର ପ୍ରକୃତ ସଂଜ୍ଞା ? ମନୁଷ୍ୟ-ମନୁଷ୍ୟ ଭିତରେ ଥୁବା ସଂପର୍କ ଏଇ ଗୋଟିଏ ଜୀବନ ପାଇଁ ହେଲେ ବି ତା’ର ପ୍ରାତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସୃତିକୁ ମନରୁ ପୋଛି ଦେବାଟାକୁ ସେ ଚରମ ନିର୍ମମତା ବୋଲି ବୋଧ କଲେ ।” ନିରୋଳା ନିକାଞ୍ଜନ ଦେଖି ମା’ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଶେଷ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥୁବା ଜନେକା ଖୁଡ଼ୀ କହି ଝଲିଲେ - “ଠିକ୍ ଶେଷ ସମୟରେ ବୋହୁ ମା’ ତୋତେ ଆଉ ବିବାହ କରିବାକୁ ମନା କରି ଯାଇଛି । ମରଣ ବେଳେ ଲୋକ ତା’ର ବାହ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ହରେଇ ଦେଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସେ ତୋତେ ଏତେ ଭଲ ପାଉଥିଲା ଯେ, ତାର ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଭାଗରେ ଆଉ କିଏ ଭାଗିଦାରୀ ହେବାକୁ ସେ ଝହୁନଥିଲା ?” ...ନଳିନୀକାନ୍ତ ଏ ସବୁ କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ଅତି ଖିନ୍ ଭିନ୍ ହୋଇ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେଇ ସାରାଦିନଟି ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ କେବଳ ଅଶ୍ଵପାତରେ କଟିଗଲା । କିନ୍ତୁ ନୂତନ ଉଦ୍ଧଳ ଭବିଷ୍ୟତର ଆରମ୍ଭ ସେହିଦିନଠାରୁ ହୋଇଗଲା । ପନ୍ଥୀଙ୍କ ଭଲ ପାଇବାକୁ ନେଇ ଆନ୍ଦୋଳିତ ମନ ତାଙ୍କୁ ଆଗେଇ ନେଲା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାମାଜିକ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ସୋଧାନ ଆରୁଡ଼ କରାଇ । ପନ୍ଥୀଙ୍କୁ ଜଗଞ୍ଜନନୀ ଭାବରେ ସେ ଚିହ୍ନିଲେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କଲେ ଓ ଗରୀର ଭଲ ପାଇବାର ବାଟରେ ଗତି କରି ସମସ୍ତ ଉଚାଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟା ହାସଲ କରି ସାଧନ ସିଦ୍ଧିରେ ଉପନୀତ ହେଲେ । ଏଇ ପଥରେ ତାଙ୍କୁ ଦୃଢ଼, ବଳିଷ୍ଠ ଓ ଏକମୁଖୀ କରିବା ପାଇଁ ସେହିମାୟୀ, କରୁଣାମାୟୀ ଜଗଞ୍ଜନନୀ ମହିରେ ମହିରେ ବିବାହର ପ୍ରଲୁହିତା ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ଆହୁରି ଟାଣ କରିଦେଲେ । ଏଣୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏହିପରି ପ୍ରତିଟି କଥା, ଘରଣା, ଜଗତ ପାଇଁ ଅପ୍ରାକୃତ ଓ ଅତ୍ୟାଶ୍ରମ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଓ ଗ୍ରହଣୀୟ ଥିଲା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ସନ୍ନ୍ୟାସ ଗ୍ରହଣର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥା । ଭାରତର ଝରିଧାମ ପରିଭ୍ରମଣ ପୂର୍ବକ ରହିଗୋଟି ମହାବାକ୍ୟର ବିଷ୍ଣୁର କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁ ସକ୍ଷିଦାନନ୍ଦ ପରମହଂସଙ୍କର ଆଦେଶ ହେଲା । ସେ ମନୋରୀ ବାଟ ଦେଇ ବନ୍ଦି ନାରାୟଣ ଯିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ସର୍ବ ପୂର୍ବକ ଅଶ୍ଵସିନ୍ଧୁ ନୟନରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷୁ ହୋଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ କରି ରହିଲେ । “ତେର ଯାଅ ଅଭି” କହି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ତାଙ୍କୁ କିଛି ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରାଇଲେ । ଶେଷରେ ଦିନେ ତାକି କରି କହିଲେ- କ୍ଷତ୍ରହାମଭି ତୋମାରା ସାଥ ଯାଏଗୋ” । ପୁଷ୍ପରଠାରୁ ମନୋରୀ ଅଭିମୁଖେ ଗୁରୁ ଶିକ୍ୟ ଯାତ୍ରା କଲେ । ବାଟରେ ବଦରିକା ଆଶ୍ରମ ପଡ଼ିବ । “ଉତ୍ୟେ ପଥ ଅଭିକ୍ରମ କରୁ କରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଆଶ୍ରମରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏଇ ଆଶ୍ରମରେ ଏକ ବିବାହଯୋଗ୍ୟ ପାଳିତା କନ୍ୟା ଥିଲା । ତାର ବିବାହ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇ ସକ୍ଷିଦାନନ୍ଦ ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କୁ ଚିତ୍ତାଳବା ପାଇଁ କହିଲେ, “ଆରେ ଲଢ଼କା, ତୋମ ଲେଡ଼କୀ କୋ ସାଦି କରଲେଓ ।” ନିଗମାନନ୍ଦ ତାଙ୍କ ଗୁରୁଦେବଙ୍କଠାରୁ ଏ ପ୍ରକାର

ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଶୁଣି ଚରକିନା ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲେ, “ଆପ୍ ସାଦି କର ଲିଜିଯେ ।” ସେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ହସର ଜୁଆର ଖେଳିଗଲା । ସେତେବେଳେ ସେଇ ଆଶ୍ରମରେ ରହୁଥିବା ଜଣେ ଆକୁମାର ବ୍ରହ୍ମଚରୀଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ କହିଲେ, “ଉସକା ସାଥ୍ ସାଦି ହୋ ଯାଏଗା ।” ଏକଥା ଶୁଣିପାରି ସେ ଦିନ ବ୍ରହ୍ମଚରୀଟି ତାଙ୍କ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଏଣୁ ତେଣୁ କହିଥିଲା । ମାତ୍ର ଗୌରା ମା’ଙ୍କ ଆଶ୍ରମରୁ ଫେରିବା ବାଟରେ ଏଇ ଆଶ୍ରମରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଦେଖିଲେ ଗୁରୁଙ୍କର ବାକ୍ୟ ସତ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ବ୍ରହ୍ମଚରୀ ଜଣକ କନ୍ୟାଟିକୁ ବିବାହ କରି ପତିପନୀ ଭାବରେ ରହୁଛନ୍ତି । ଗୁରୁ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ ସେମାନଙ୍କୁ କେତେଣ୍ଣି କଂସାବାସନ ଉପହାର ସ୍ଵରୂପ ଦେଇ ସେଠାରୁ ବିଦାୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । (ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ସୃତି, ୧୩୦, ୧୩୩ ପୃ) । ଘଟଣାଟିରେ ବିବାହର ପ୍ରଲୁଷ୍ଟତା ନ ଥିଲେ ଏ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁ-ଶିକ୍ଷ୍ୟ ଉତ୍ତରଙ୍କର ବିବାହ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନେଇ କିଛି ମଧୁରତା ଥିଲା ଯାହା କି ସାଧକଜୀବନର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିଲା ।

ପରିଶିଷ୍ଟା: - ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧର ନଂ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ‘ମଳିନା’ ଉପାଖ୍ୟାନ ୧୪ବର୍ଷ ‘ସଂଘସେବକ’ର ଉତ୍କୃତ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜୀବନ ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଘଟିଥିବା ଭଲି ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ସୃତି ଗ୍ରହୁର ୨୮୪ପୃଃରେ ଏହି ଉପାଖ୍ୟାନ ‘ମଳିନା’ ନାମକ ବାଳବିଧବାଙ୍କ ନାମରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ପ୍ରିୟ ମନ୍ତ୍ରଶିକ୍ଷ୍ୟ ନୃପେତ୍ର ଭାଇଙ୍କ ଶାଳକ ପାୟୁଷ କିରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରବନ୍ଧ “ପ୍ରେମେ-ସମାଧ୍ୟ” ଆର୍ଯ୍ୟଦର୍ପଣରେ ଧାରାବାହିକ ଭାବରେ ବାହାରିଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଜୀବନୀ ଅନୁସରଣ ଏହା ଲେଖା ହୋଇଥିବା ମନେହୁଏ । ଏଥରେ ଲେଖକ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ‘କୃଷ୍ଣଧନ’ ଚରିତ୍ର ସ୍ଥାନ୍ତି କରି ‘ଜ୍ଞାନୀଗୁରୁ’ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଯାଇଥିବା ବେଳେ ନର୍ମଦା ତୀରସ୍ଥ ବିନ୍ୟପର୍ବତର ପାଦ ଦେଶରେ ନୀଳାପୁର ଗ୍ରାମସ୍ଥ ଜନେକ ଗୃହସ୍ଥଙ୍କର ବାଳବିଧବା କନ୍ୟା ‘ମଳିନା’ଙ୍କ ସହ ଭେଟ ହେବାର ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ‘ସଂଘସେବକ’ ତଥା ‘ପ୍ରେମେ-ସମାଧ୍ୟ’ ଉତ୍ତର ଲେଖାରେ ଘଟଣାଟିକୁ ସମାନ ଭାବରେ ବିବାହର ପ୍ରଲୁଷ୍ଟତା ସଂପର୍କରେ ଚିତ୍ରଣ କରାଯାଇଛି । ପାବୀ କନ୍ୟାମାନଙ୍କ ସହ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କଥୋପକଥନରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସାଧକଜୀବନରେ ସୁନ୍ଦରୀ ଲଳନାମାନଙ୍କର ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ତୀର୍ଥ ଆକର୍ଷଣ ଅନୁଭବ କରିଛୁଏ । ଏଥରୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବାର ମୂଳସ୍ଥାନ (ଦୁଇଟି) ଭାବରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମଟି ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ କୃପା ଓ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ମା’ ଠାକୁରାଶୀ ଅନାବିଲ ପ୍ରେମ ଯାହାର ସୂଚନା ୯ନଂ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଫୁଲିଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏ ଜଗତର ବିରଳ ସଦ୍ଗୁରୁ । ତାଙ୍କର ପ୍ରାକୃତିକ ଜୀବନ ପ୍ରତିକଷଣରେ ଅପ୍ରାକୃତିକ ଅତ୍ୟାଶ୍ରୟ ଲୀଳାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଜୀବନର ପ୍ରତି ପରାକ୍ଷାରେ ସେ ଯେ କିପରି ଅତି ସହଜରେ ଉଭାର୍ଷ ହୋଇଥିଲେ ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧ ତାହା ପ୍ରତିପାଦନ କରେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାଶ

କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ
ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ପୁରୀ

କାନ୍ତାବତୀ ନଦୀ ତୀରରେ

ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଗାଁ । ନାଁ ତାର ମହାଦେବପୂର । ଆମର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ହୃଦୟର ଆରାଧ ଦେବତା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କର କେତେ ଅମାୟ ଅମୃତ ମଧୁର ସୃତି ବିଜନ୍ତିତ ଏହି ପାଠ । ୧୩୧୬ ସାଲର ଘଟଣା । ସେତେବେଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଦୁର୍ଗାପୂର ଶାନ୍ତିଆଶ୍ରମରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ପ୍ରିୟ ଶିଷ୍ଯ ତାକାର ତାଙ୍କର ନୃପେନ୍ଦ୍ରତନ୍ତ୍ର ରାୟ ଭାଇଙ୍କ ଆଦି ନିବାସ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଧ୍ୟସିତ ଏହି ମହାଦେବପୂର ଗ୍ରାମ । କୁମିଳୀ ଦୁର୍ଗାପୂରରୁ ନୃପେନ୍ ଭାଇଙ୍କ ଆକୁଳ ନିବେଦନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କ ଗ୍ରାମ ମହାଦେବପୂର ଆସି ମାସାଧୁକ କାଳ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ । ନୃପେନ ଭାଇ କୂଳଗୁରୁଙ୍କଠାରୁ ଦୀକ୍ଷିତ ନ ହୋଇ ଜଣେ ସମ୍ବାସୀ ଗୁରୁଙ୍କ ଦୀକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବାରୁ ସମାଜରେ ନିଯିତ ଓ ତିରସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ନିଦୂକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପଦେଶ ଓ ଜଟିଳ ଧର୍ମତତ୍ତ୍ଵର ସହଜ ସରଳ ମିମାଂସା ଶ୍ରବଣ କରି ସମସ୍ତେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ନୃପେନ ଭାଇଙ୍କର ଏହିଗୁହର ନାମ ଥିଲା ‘ଉଭରବାଡ଼ି’ । ଏହି ଉଭରବାଡ଼ିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନ କାଳରେ ବହିରାଗତ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପ୍ରବଳ ଭିଡ଼ ଜମୁଥିଲା । ପ୍ରତିଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କ ସହିତ ଗ୍ରାମର ପୂର୍ବସୀମା ଦେଇ ବହିଯାଉଥିବା କାନ୍ତାବତୀ ନଦୀତୀରରେ ସାନ୍ଧ୍ୟଭ୍ରମଣ କରୁଥିଲେ । ସେହି ନଦୀତୀରରେ ଉକ୍ତଗ୍ରାମର ଅଧୁବାସୀ ନୃସିଂହନାରାୟଣ ରାୟଙ୍କ ଗୃହ । ଗ୍ରାମରେ ସେ ଜଣେ ଲଞ୍ଚପ୍ରତିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଜମିଦାର ଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ସେ ଜଣେ ଧର୍ମହୀନ, ଉତ୍ସଙ୍ଗୀଳ ଓ ସାଧୁବିଦେଶୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ନୃପେନ ଭାଇଙ୍କ ଉଭରବାଡ଼ି ଗୃହରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିବା ଏହି ନବୀନ ସାଧୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମର ଅନେକ ଧର୍ମପିପାସ୍ତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଯାତାଯାତ, ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଅସହ୍ୟବୋଧ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବିଦେଶ ଭାବ ଏପରି ଉକ୍ତ ହେଲା ଯେ ସେ ସେହି ନବାଗତ ସାଧୁଙ୍କ ଜୀବନରେ ମାରିଦେବାର ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ପଣ୍ଡତପଦ ହେଲେନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟଟି ତ ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ । କାରଣ ପ୍ରତିଦିନ ସାନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ତ ସାଧୁବାବା ନଦୀତୀରକୁ ସାନ୍ଧ୍ୟଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଆସନ୍ତି । ସଙ୍ଗରେ କେତେଜଣ ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି । ସାଧୁବାବାଙ୍କ ଛଡ଼ା ସେ ଯଦି ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ହତ୍ୟା କରିପକାନ୍ତି ଏହି ଭୟରେ ସେ ଥରେ ସାଧୁଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଆସିଲେ ‘ଉଭରବାଡ଼ି’କୁ ।

ଅପରାହ୍ନ ସମୟ । ଭକ୍ତ ପରିବେଶିତ ହୋଇ ସାଧୁ ବସିଛନ୍ତି । ଭିଡ଼ଠେଲି ସାଧୁଙ୍କ ବସିଥିବା ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ନୃସିଂହ ରାୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ଏହି ଭିଡ଼ଭିଡ଼ରେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶୁଭଦୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ମୁହଁର୍ଭକ ମଧ୍ୟରେ ଘଟିଲା ଏକ ଅୟଚଣ । ନୃସିଂହ ରାୟ କିଛି ସମୟ ଜଡ଼ବେତ୍ ନିଷ୍ଠା ରହି ହଠାତ୍ ଉଚ୍ଛସରରେ କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି ସାଧୁଙ୍କ ପାଦତଳେ ଲୋଟିପଡ଼ି କହିଲେ, ‘ମୁଁ ମହାପାପୀ, ଆପଣ ମୋତେ ଉଦ୍ଧାର କରନ୍ତୁ । ଶାନ୍ତ ମଧୁର ସ୍ଵରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କୁ କହିଲେ-‘ତୁମମାନଙ୍କ ପରି ଲୋକଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ତ ମୁଁ ଆସିଛି । ଆଗାମୀ କାଳି ସକାଳେ ଭୁମେ ସ୍ନାନସାରି ଏଠାକୁ ଆସ ।’

ପରଦିନ ନୃସିଂହନାରାୟଣ ରାୟ ଭାଇଙ୍କର ଦୀକ୍ଷାହେଲା । ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଗୁରୁପ୍ରାପ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଅଭୂତପୂର୍ବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ରୂପାନ୍ତର ଦେଖୁ ସମସ୍ତେ ଶୁଣିତ ଓ ବିଶ୍ଵିତ ହେଲେ । ସେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଜଣେ ପରମ ଭକ୍ତ ହୋଇଗଲେ । ଜଣେ ପାଷାଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜୀବନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସଂଦର୍ଶନରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେଲା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି- ‘ଉତ୍ତମବାନଙ୍କୁ ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରେମଭକ୍ତି ପଥରେ ହିଁ ଲାଭ କରିଛୁଏ । ଜିଜ୍ଞାସା ଥାଉ ନମଲେ କେହି ତାଙ୍କୁ କ’ଣ ଲାଭ କରିପାରେ । ଏହି ପ୍ରେମଭକ୍ତି ପଥର ପାଥେ ପାଥେ ହେଉଛି ବ୍ୟାକୁଳତା । ନୃସିଂହ ରାୟଙ୍କ ଜୀବନପଥ ତୀରୁ ବ୍ୟାକୁଳତାରେ ଭରି ଉଠିଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅଦର୍ଶନରେ ସେ ଗୁରୁଭ୍ରାତାମାନଙ୍କ ଗୃହରେ ଯାଇ ଠାକୁର ପ୍ରସଙ୍ଗ କରି ଆନନ୍ଦ ପାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରଥମେ ସଂଘ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା, ୧୩୧୬ ସାଲରେ ମହାଦେବପୂର ଗ୍ରାମରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନୃପେନ୍ ଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ ଭାଇଙ୍କ ଗୃହରେ ।

କାନ୍ତାବତୀ ନଦୀତରର ଏହି କୁଦ୍ରଗ୍ରାମ ସାରସ୍ଵତ ଜଗତ ଇତିହାସରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣାଷ୍ଟରରେ ଲିପିବନ୍ଧ ହୋଇରହିଛି । କାରଣ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାଦେବପୂର ଗ୍ରାମରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥୁବା ସମୟରେ ମାଣିକଗଞ୍ଜ ମହକୁମାର ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମରୁ ବହୁ ଉଚ୍ଚ ଆସି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣଶ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ନୃସିଂହନାରାୟଣ ରାୟ ଭାଇ ଦୀକ୍ଷା ପ୍ରାୟ ହେବାପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅଦର୍ଶନରେ ଅପ୍ରକୃତିମୁଁ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ଗୁରୁତ୍ୱାତାମାନଙ୍କ ଗୃହରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଲୋଚନା କରି ଆନନ୍ଦ ପାଉଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଯୋଗେଶ୍ଵର ଗଙ୍ଗାପାଥାୟ କୁମିଳାରୁ, ମାଣିକଗଞ୍ଜର ନିଜ ଗ୍ରାମ ‘ତର’କୁ ଆସିଯାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଘନିଷ୍ଠ ଆମ୍ବୀଯ ଓ ମାତ୍ରକ ନୃସିଂହରାୟଙ୍କୁ ଦେଖୁବାକୁ ଆସି ସେ ମହାଦେବପୂରରେ ତାଙ୍କ ମାତ୍ରକ, ତାଙ୍କ ଗୁରୁଙ୍କ ଅଦର୍ଶନର ବ୍ୟାକୁଳତା ଦେଖୁ ଆଶ୍ୟୋଧ୍ୟ ହେଲେ ଓ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ନୃପେନ ଭାଇଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କଲେ । ସେତେବେଳେ ନୃପେନ ଭାଇ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ଯେ ସେ ଏପରି ଭାବରେ ବୁଲାବୁଲି ନ କରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଓ ଉଚ୍ଚ ଅଞ୍ଚଳର ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଏକାଗ୍ର ଚିତ୍ତରେ କେବଳ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିନ୍ତା କରିବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହେଲା । ସେତେବେଳେ ଏହି ମିଳନ ସଭାକୁ ‘ସଂଘ’ ନାମକରଣ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଏହି ଭାବରେ ଶ୍ରୀରାକୃତ ହେଲା ଯେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ନୃପେନ ଭାଇଙ୍କ ଗୃହରେ ସମସ୍ତେ ବସିବେ ଓ ନିର୍ବିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିନ୍ତା କରିବା ଫଳରେ ସମସ୍ତେ ଶାନ୍ତ ହୋଇ କ୍ରମଶାସ୍ତ୍ର ମନକୁ ଚିତ୍ରାଶ୍ଵନ୍ୟ କରିବେ ଓ ଏକମାତ୍ର ଗୁରୁଚିନ୍ତାରେ ତମ୍ଭୟ ହେବେ । କ୍ରମଶାସ୍ତ୍ର ଜଣେ ଜଣେ ଭକ୍ତଙ୍କ ଗୃହରେ ଏହି ସଭା ବସିବ । ଏହାକୁ ଚକ୍ର କୁହାଗଲା । ଏହି ଭାବରେ କିଛିଦିନ ବିତିଯିବା ପରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକ ଆଶ୍ୟୋଧ୍ୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲାଭହେଲା । ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ଜ୍ଞାନବୁଦ୍ଧିର ଅତୀତ ସେହିଭଳି କଥା ସେଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ଭାଇଙ୍କ ମୁଖରୁ ବାହାରିବାକୁ ଲାଗିଲା ଓ ସମସ୍ତେ ସ୍ଥିରକଲେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଭାର ଏହି ଆଲୋଚନା ଜଣେ ଲିପିବନ୍ଧ କରି ରଖିବେ । ଏହି ଏକନିଷ୍ଠ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଆଲୋଚନା ଓ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କୁ ନୃପେନଭାଇ, ପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣାଇଲେ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାହା ସମର୍ଥନ କଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାଦେବପୂର ଆସିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଏହି ଲିପିବନ୍ଧ ବିବରଣୀ ଦେଖାଇ ଦିଆହେଲା ଓ ସେ ତାହା ଦେଖୁ ସଂଘ ସ୍ଥାପନ କରିବା କଥା କହିଲେ । ଯେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତତଃ ତିନିଜଣ ଭକ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବେ, ସେମାନେ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ସଂଘ ଗଠନ କରି ପାରିବେ । ଏକମୁଖୀ ମନ ଓ ପ୍ରାଣର ଝିକାନ୍ତିକ ମିଳନରେ ଯଦି ସେମାନେ ଗୁରୁଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ତାହେଲେ ଶକ୍ତିର ଉଭୟ ହୋଇ ଜଗତରେ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ କରିପାରିବେ- ଏହିଭଳି ଆଶ୍ଵାସନାବାଣୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ ଏହି ‘ଚକ୍ର’ କ୍ରମଶାସ୍ତ୍ର ସଂଘର ରୂପ ପରିଗ୍ରହ କରି ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ଅଧୁକାଶ ସମୟରେ ନୃସିଂହ ରାୟ ଭାଇ ହିଁ ଏହି ବିବରଣୀ ଉଲ୍ଲେଖକ ରୂପରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହୁଥିଲେ । ଏହି ନୃସିଂହନାରାୟଣ ରାୟ ଭାଇଙ୍କ ଜୀବନରେ ଯେଉଁ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ହେଲା ସେଥୁରେ ସେ ଅସଂଖ୍ୟ କବିତା ଓ ଭକ୍ତି ସଙ୍ଗୀତ ରଚନା କରିଥିଲେ । ନୃସିଂହ ରାୟ ଓ ଯୋଗେଶ୍ଵର ଗଙ୍ଗାପାଥାୟ ଭାଇଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ସେହିଭଳି ଶ୍ରୀଗୁରୁ ବନ୍ଦନା ଶେଷ ହେବା ପରେ ସମସ୍ତେ ନାରବରେ ବସି ମନକୁ ନିର୍ଲିପ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ ଏବଂ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ମିତ୍ରିଯମ ରୂପରେ ବିଭିନ୍ନ କଥା ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ଏହି କଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାପରେ ସମସ୍ତେ ତାହା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ ରୂପରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ଏଥରୁ କଥା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପରେ ସେ ଏହି କଥାକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ ।

ତାକା ଜିଲ୍ଲାର ମାନିକଗଞ୍ଜ ମହକୁମାର ଏହି ପବିତ୍ର ତାର୍ଥକ୍ଷେତ୍ର ମହାଦେବପୂର ଗ୍ରାମରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଆଉ ଜଣେ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଆଦିନିବାସ ଥିଲା । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଯତୀନ୍ତ୍ରମୋହନ ବନ୍ଦୋପାଥାୟ । ସେ ଥିଲେ ଯୋଗେଶ୍ଵର ଗଙ୍ଗାପାଥାୟ ନିକଟ ଆମ୍ବୀଯ । ପ୍ରଥମେ ସେ ଦୁର୍ଗାପୂର ଶାନ୍ତ ଆଶ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନ କାଳରେ ଯୋଗେଶ୍ଵର ଭାଇଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଯିବାକୁ ମନୀ କରିଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଧାରଣା ଥିଲା—

ସେତେବେଳକାର ଭଲସାଧୁ ଅର୍ଥ ଜଟାକୁଟବିମ୍ଣିତ, ଭସ୍ତୁ ବିଭୂଷିତ, ଦୂରାରୋଗ୍ୟ ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟକରି ପାରୁଥିବେ, ଧୂଳିକୁ ଚିନିରେ ପରିଶତ କରିପାରୁଥିବେ ଓ ବିଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ପାରୁଥିବେ । କିନ୍ତୁ ନୃପେନ ଭାଇ ତାଙ୍କ ଗୃହକୁ ଏହି ସାଧୁଙ୍କୁ ମହାଦେବପୁରକୁ ଆଣିଥିଲେ ଏହି କାନ୍ତାବତୀ ନଦୀ ତଚର ଗ୍ରାମରେ ସେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଅଭିଭୂତ ହୋଇ ଭାବିଥିଲେ କୌଣସି ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ଏତଳି ରୂପ ସମ୍ବନ୍ଧୁତ୍ବେଁ । ଏହି ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେବାକୁ ଯାଇ ସେ ଲେଖନାଟି-ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନରେ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଗୁରୁଙ୍କ ରୂପ ଦର୍ଶନ କରି ଆନନ୍ଦ ବିସ୍ମୟରେ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀପାଦପଦ୍ମରେ ଲୋଟିପଡ଼ିଲି । ଛବିରେ ଶିବଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖିଛି, ବହିରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ମଧ୍ୟ ପାଠ କରିଛି କିନ୍ତୁ ମନେହେଲା ସମ୍ମାନରେ ସାକ୍ଷାତ ଶିବ ଉପସ୍ଥିତ । ସନ୍ଧ୍ୟାସୀଗୁରୁଙ୍କର ସମଗ୍ର ଶରୀରରୁ ଯେପରି ଜ୍ୟୋତି ବହିର୍ଗତ ହେଉଥିଲା । ପାଦତଳ, ଗୋଟି, ଓ ହାତର ପାପୁଳି ରକ୍ତପଦ୍ମ ସଦୃଶ ଆଭାବିଶିଷ୍ଟ । ମୁଖମଣ୍ଡଳ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସଦୃଶ ହାସ୍ୟ ମଧୁର, ଦୃଷ୍ଟିକରୁଣାବୋଲା । ମନ୍ତ୍ରକର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ନାରୀମାନଙ୍କ ସିନ୍ଧୁ ପରି ସରଳରେଖା ବିଭକ୍ତ ହୋଇ କୁଞ୍ଚିତ କୁଞ୍ଚିତ ବେଣୀନିକିଯ, ସୁବିନ୍ୟଷ୍ଟ ଜଟା ଆକାରରେ ମୁଖମଣ୍ଡଳର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ଵରେ ଝୁଲିପଡ଼ିଛି । ହୃଦୟର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ସିନ୍ଧୁର ବିନ୍ଦୁ । ଠିକ୍ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ଆଧାରରେ ହରଗୋରୀଙ୍କ ସମ୍ମାଳନ ।

କିରୂପ ହେରିନ୍ଦୁ ମଧୁର ମୂରତି ପିରିତି ରସେର ସାର
ହେର ଲୟ ମନେ ଏ ତିନି ଭୁବନେ ତୁଳନା ମିଳେନା ତାର
ତାଙ୍କର ରୂପ କାର୍ତ୍ତନର ଏହି ପଦ ସହିତ ମିଳିଯାଉଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ଯତୀନ ଭାଇ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ତାକାସ୍ତ୍ର ନୃପେନ ଭାଇଙ୍କ ଗୃହରେ ବିଧୂପୂର୍ବକ ଦୀକ୍ଷା ହୋଇଗଲା । କିଶୋର ବୟସରେ କୁମିଳ୍ଲାରେ ଯତୀନ ଭାଇ କଲେଜରେ ପତ୍ରଥିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଜାଣି ଏହି କାନ୍ତାବତୀ ନଦୀତୀରରେ ହିଁ ମହାଦେବପୁର ଗ୍ରାମରେ ୧୩୧୭ ସାଲରେ ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଦାକ୍ଷା ହୋଇଥିଲା କୁମିଳ୍ଲା ତ୍ୟାଗ ପରେ ବିବାହ କରିଥାରି ୧୩୨୭ ସାଲରେ । ତେଣୁ ମହାଦେବପୁରରେ ତିନୋଟି ଶିଷ୍ୟଗୁହ ହୋଇଗଲା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କର । ନୃପେନ ଭାଇ, ନୃସିଂହ ରାମ ଭାଇ ଓ ଯତୀନ ଭାଇଙ୍କ ଗୃହ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଥରେ ମହାଦେବପୁର ନୃପେନ ଭାଇଙ୍କ ଗୃହକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ସଂଗୀ ସେବକ ହରିଦାସ କ୍ରିକ୍କେଟାର । ସେ ଥର ରହଣୀ ମହାଦେବପୁରରେ ମାତ୍ର ତିନିଦିନ । ପ୍ରଥମ ଓ ଶେଷଦିନ ନୃପେନ ଭାଇଙ୍କ ଗୃହରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଭୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । କେବଳ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିନଟି ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହେଲା ସେ ବାଲ୍ୟଭୋଗ ଯତୀନ ଭାଇଙ୍କ ଗୃହରେ ଓ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଗ ନୃସିଂହ ଭାଇଙ୍କ ଗୃହରେ ସପରିକର ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ନିକଟପ୍ରମାଣେ ‘ତରା’ ଗ୍ରାମରୁ ଯୋଗେଶ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ମହାଦେବପୁର ଆସିଥାନ୍ତି ଓ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରୁ ବିଭିନ୍ନ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତ ଓ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀମାନେ ଆସିଥାନ୍ତି । ସେବିନ ଥାଏ ବୁଧବାର । ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ‘ଘାୟାର’ ହାଟରୁ ଫଳ ଯୋଗାଡ଼ କରିବାକୁ ଯାଇ ବେଶିକିଛି ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ବଜାରରେ ମିଠା ମିଳେନାହିଁ । ଯତୀନଭାଇ ନୃପେନ ଭାଇଙ୍କ ସାନ ଭାଇ ସୁଧାର ଭାଇଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀଙ୍କୁ ମିଠା ତିଆରି ପାଇଁ ଆଣିଥାନ୍ତି । ଅନେକ ରାତ୍ରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ମିଠା ତିଆରି ଚାଲିଲା ଓ ପ୍ରତ୍ୟୁଷରୁ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ବାଲ୍ୟଭୋଗ ପସ୍ତୁ ତ ବେଳେ ଯତୀନ ଭାଇ ଏହି ଭୋଗ ସହିତ କିଛି ଖେତୁଡ଼ି ପସ୍ତୁ ତ କରାଗଲା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ‘ଉତ୍ତରବାତି’ (ନୃପେନଭାଇଙ୍କ ଗୃହ)ରୁ ଯତିନ ଭାଇ ନିମନ୍ତଶ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଆଣି ତାଙ୍କ ଗୃହରେ ଆସନ ଦେଲେ ଓ ଭୋଗ ସଜାତି ଆଣିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଦେଖିଲେ ଫଳ ମିଠା ସହିତ କିଛି ଖେତୁଡ଼ି ମଧ୍ୟ ତିଆରି ହୋଇଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଏହା ଦେଖି କହିଲେ-ତୁମ ଏ କି କରେଛିସ ? ଖୁବୁଡ଼ି ଓ କରେଛିସ ? ଯା ଆଜକେ ଆମ ଏଥିଖାନେ ସ୍ଥାନକରେ ଖୁବୁଡ଼ି ଭୋଗ ଗ୍ରହଣ କରବୋ । ସମସ୍ତେ ଅବାକ ବିସ୍ମୟ । ଏହି ସମ୍ବାଦ ପାଇ ନୃସିଂହଭାଇ ମଧ୍ୟ ଛୁଟି ଆସିଲେ । ସେମାନେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଆମ ଗୃହରେ ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଗର ଯେଉଁ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଛି ତାହା କ’ଣ କରାଯିବ ? ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର କହିଲେ- “ତୁମ ଗୃହରେ ତାକୁରଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଆସନ ଅଛି, ତା

ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ସେହି ତୋଗ ନିବେଦନ କର, ତାହା ହେଲେ ହୋଇଯିବ। ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସେମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏପରିକି ନୃସିଂହ ଭାଇଙ୍କ ଭଣଜା ଯୋଗେଶ୍ଵର ଭାଇ ମଧ୍ୟ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସେହିଠାରେ ସ୍ଥାନ ସମାପନ କରି ଖୁବୁଡ଼ି ତୋଗ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତୋଗ ଗ୍ରହଣ କରୁଥୁବା ସମୟରେ ବାହାରୁ କେହି ଜଣେ କହିଲେ କେବଳ ଖେରୁଡ଼ି, ଅନ୍ତରୋଗ ନାହିଁ ? ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅନ୍ତରୁ ପ୍ରଷ୍ଟୁତ କରିବାକୁ ମନା କରିଥିଲେ ଓ ଏହି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଶୁଣି କହିଲେ, ‘ମୁଁ ଖେରୁଡ଼ି ଭଲ ପାଏ’ । ଆଜି ମୁଁ ଯେତିକି ଖେରୁଡ଼ି ଏଠାରେ ଖାଇଛି କୌଣସି ଦିନ ଏତେ ଖାଏ ନାହିଁ ।’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ତୋଗ ଗ୍ରହଣ ଶେଷ ହେବା ପରେ ତାମୁଳ ଓ ତମାଞ୍ଚ ଗ୍ରହଣ କରି ନୃପେନ ଭାଇଙ୍କ ଗୃହକୁ ଫେରିଯିବା ପାଇଁ କହିବାରୁ ଯତୀନ ଭାଇ ସ୍ଵପ୍ନର ନିଶ୍ଚାସ-ଛାଡ଼ି ‘ହଁ’ କହିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ଗ୍ରହରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶଯନ ଉପଯୋଗୀ ବିଛଣା ନ ଥିଲା ।

ଦୟାମୟ ଠାକୁର ଯତୀନ ଭାଇଙ୍କୁ କୃପାକରି ତାଙ୍କ ଦୀନ କୁଟୀରରେ ପଦାର୍ପଣ କରି ତୋଗ ଗ୍ରହଣ କରି ତାଙ୍କୁ କୃତାର୍ଥ କରି ତାଙ୍କ ମନୋବାଞ୍ଚା ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ । ଏହିପରି କାନ୍ତାବଡ଼ୀ ନଦୀତୀର ଗ୍ରାମରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆହୁରି ଅନେକ ଲୀଳା ସଂଘଟିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ନବକିଶୋର ନାୟକ
ସଭାପତି, ଝାରମୁଗୁଡ଼ା ଶାଖା ସଂଘ

ଉଲ ପାଇବାର ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର

ଉଲ ପାଇବାର ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର ହେଲା ଶ୍ରୀନ୍ଦା ଓ ବିଶ୍ୱାସ । ଏହା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ନତିର ଚାବିକାଠି ସଦୃଶ । ଏଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ଭଗବତ୍ ନିର୍ଜଗଣୀଳ ସମର୍ପଣକାରୀ ସାଧକମାନଙ୍କଠାରେ ପରିଳଖିତ ହୁଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ ହେଲା-ଯେଉଁମାନେ ଆମ୍ବସମର୍ପଣ କରନ୍ତି, ଆମ୍ବୁମୁକ୍ତିର ସନ୍ଧାନ ପାଇବାକୁ ଜଛା କରନ୍ତି, ସିଦ୍ଧିଲାଭର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ଶ୍ରୀନ୍ଦା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଏହି ଦୁଇଟି ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଜୀବନରେ ଅକ୍ଷ୍ମାର୍ଥ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ-ନିଗମ ଉପଦେଶ । ଶାସ୍ତ୍ର କହେ ‘ଆଦୋ ଶ୍ରୀନ୍ଦା ତତ୍ତ୍ଵ ସାଧୁସଙ୍ଗ’ । ଏଣୁ ପ୍ରଥମେ ସାଧକଙ୍କୁ ଶ୍ରୀନ୍ଦାଯୁକ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନ୍ତରରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀନ୍ଦାଭକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ହେଲେ ତାହା ସାଧକର ସ୍ଵଭାବରେ ସ୍ଵତଃ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ସାଧକର ଅନ୍ତରରୁ ଅଞ୍ଜାନତା ଦୂର ହୋଇ ଜ୍ଞାନର ଦିବ୍ୟଜ୍ଞେୟ ବିକଶିତ ହୁଏ । ଏଣୁ ଶାସ୍ତ୍ରରେ କୃହାୟାଇଛି ‘ଶ୍ରୀନ୍ଦାବାନ୍ ଲଭତେ ଜ୍ଞାନ’ ।

ଆମେମାନେ ନିତ୍ୟ ପାଠ କରୁଥୁବା ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ପୁରୀଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୀକ୍ଷାପତ୍ର ‘ପରିଚଯପତ୍ର’ରେ ‘ସମବେତ ପ୍ରାର୍ଥନା’ ଶାର୍ଷକରେ ଶ୍ରୀନ୍ଦା ଶଙ୍କି ଚାରିଚାରି ଥର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଅଛି । ‘ଆମେମାନେ ଯେପରି ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଶ୍ରୀନ୍ଦାର ସହିତ ଆପଣଙ୍କୁ ଆବାହନ କରିପାରୁ ସେହିଭଳି ଶୁଭ ବୁଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ କରି ଆମମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଶ୍ରୀନ୍ଦାର ଉନ୍ନେଶ କରିଦିଅଛୁ’ । ଆମେମାନେ ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଆବାହନ କରୁଛୁ ସତ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଆବାହନ ଶ୍ରୀନ୍ଦାର ସହିତ ହେଉନାହିଁ । କେବଳ ଅଭ୍ୟାସ ବଶତଃ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜ୍ଞାନରେ ପାଠ କରିଯାଉଛୁ ସିନା, ଅନ୍ତରରେ ସେଥୁପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ଥୁବାର ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉନାହିଁ । ତେଣୁ ହେ ଦେବତା ! ଆମକୁ ଶୁଭ ବୁଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରେରଣାପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ଆମର ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଶ୍ରୀନ୍ଦାଯୁକ୍ତ କରିଦିଅଛୁ । ଏହାହିଁ ଭକ୍ତ ନିବେଦନ ହେବା ଉଚିତ । ଶ୍ରୀନ୍ଦା ବିହୀନ ଭାବରେ ଆବାହନ ଓ ପୂଜାର୍ଥନା କଲେ ସେଥୁରେ ପୂଜ୍ୟ ସତ୍ତୋଷ ଲାଭ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ଶ୍ରୀନ୍ଦା ବିରହିତ କର୍ମ ସ୍ଵଭାବେ ଅକର୍ମ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜ୍ଞାନରେ ସାଂସାରିକ କର୍ମ କରାଯାଇପାରେ, ମାତ୍ର ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଭଗବାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଗଲେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଧ ସହିତ ଶ୍ରୀନ୍ଦା ସମିଶ୍ରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଫଳତଃ ଉଚ୍ଚ ସେବାଟି ଦୁର୍ଗମବାତ ମିଶ୍ରିତ ପାନୀୟମ ସ୍ଵାଦିଷ୍ଟ ଓ ଆଶୁଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ । ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଭଗବାନ ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀନ୍ଦାଯୁକ୍ତ ସେବାକୁ ଯେତେ ଆଗ୍ରହରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନିବେଦନକୁ ସେପରି ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅନ୍ତରର ଏହି ଶ୍ରୀଭାବକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖୁବା ପାଇଁ ଆମେମାନେ ପଠନ କରୁ ‘ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର ଯେଉଁ ଶ୍ରୀଭାବ ଅଛି ତାହା ଯେପରି ଘାଡ଼ପ୍ରତିଘାତ ମଧ୍ୟରେ ଅବିଚଳିତ ରହିପାରିବ ସେହିଭଳି ଦୃଢ଼ ନିଷ୍ଠା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।’ ଭାଙ୍ଗି ଯିବାର ସମସ୍ତ କାରଣ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଯଦି ଭାବ ଭଗ୍ନ ନ ହୁଏ ତାହାକୁ ନିଷ୍ଠା କୁହାଯାଏ । ଏହା ପୁଣି ଶ୍ରୀଭାବ ବିଷୟକ ନିଷ୍ଠା । ଶ୍ରୀଭାବଙ୍କ ଏପରି ଏକ ଭାବ ଯାହା କାଚ ଖଣ୍ଡ ପରି ସାମାନ୍ୟ ଆୟାତରେ ଭାଙ୍ଗିଯିବାର ସମ୍ବାଦନା ଅଧିକ । ମାତ୍ର ଏହି ଭାବକୁ ହୀରାଖଣ୍ଡ ପରି ଚାଣ କରିବାକୁ ହେଲେ ନିଷ୍ଠାର ଏକାନ୍ତ ପ୍ରଯୋଜନ । ଏକନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଭଲପାଇ ପାରିଲେ ବାଧାବିନ୍ଦୁ ସବୁ ଦୂରକୁ ପଳାୟନ କରିବ ଏବଂ ଶ୍ରୀଭାବ-ଭଙ୍ଗ ଭାବର କୌଣସି କ୍ଷତି ସାଧନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ଶ୍ରୀଭାବ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ ହେଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଏହା ସ୍ଵଭାବରେ ପରିଣତ ହେବ । ଯେତେ ପରିମାଣରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରେମ ପ୍ରୀତି ଭାବ ବର୍ଣ୍ଣତ ହେଉଥିବ, ସେତିକି ପରିମାଣରେ ଅନ୍ତରରୁ ହିଂସା, ଦେଖ, ପରଶ୍ରୀକାତରତା, ପରନିଦ୍ରା ଓ ଅସହିଷ୍ଣୁତା ପ୍ରଭୃତି ଦୋଷଗୁଡ଼ିକ ଦୂରକୁ ପଳାୟନ କରିବେ । ଏହି ସାଧନାରେ ସାଧକ ସଫଳ ହେଲେ ଶ୍ରୀଭାବାବ କ୍ରମଶଃ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ଏକ ମଧୁର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟିରେ ସହାୟକ ହେବ । ତେଣୁ ଆମେ ପରିଚଯ ପଡ଼ିରେ ପ୍ରତ୍ୟେ ପାଠ କରୁ ‘ଆମେମାନଙ୍କର ପରିଷର ପ୍ରତି ଶ୍ରୀଭାବ ଅଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ରହୁ’ ।

ପ୍ରିୟଭାବଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ତରର ପ୍ରେମଭଙ୍ଗ ଦୃଢ଼ ହେଲେ ଭକ୍ତର ଭାବ କିପରି ହୁଏ ତାହା ଦ୍ୱାପରମ୍ପରାର ଗୋପୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଶିକ୍ଷା ମିଳିଥାଏ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମଧୁପୁରକୁ ଗମନ କଲାପରେ ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ଥିବା କୃଷ୍ଣପ୍ରାତି ବହୁ ଗୁଣରେ ବର୍ଣ୍ଣତ ହୋଇଥିଲା । ବ୍ରଜରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାର ବର୍ଷ ରହଣୀ କାଳରେ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେ ତାଙ୍କ ସହିତ ଲୀଳାରସ ଆସ୍ଵାଦନ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସେମାନେ ବିପ୍ରଲମ୍ବ ସାଧନରେ ତତୋଧୂକ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରୁଥିବାର ଉପଲବ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କର ଏହି ଉପଲବ୍ଧିର ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ମହାଜାନୀ କୃଷ୍ଣସଖା ଉଦ୍ଧବ ମହାରାଜ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଦାୟୀ । ବ୍ରଜାଙ୍ଗନାମାନଙ୍କର ବିରହ ଦାବାନଳକୁ ନିର୍ବାପିତ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ତାହା ଫଳବତୀ ହେଲାନାହିଁ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯେ ପରମାମା ସର୍ବଦୟରେ ବିରାଜିତ ଚିନ୍ମୟ ସଭା, ତାହା ଗୋପୀମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ବାକ୍ୟ ‘କୃଷ୍ଣସ୍ତୁ ଭଗବାନ ସ୍ଵଯଂ’ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ବିରହ ବେଦନାକୁ ଦୂର କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯୁକ୍ତି ଦେଖାଇ ସେମାନେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଗୋପାଳ ବାଳକ ଭାବରେ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ଏହା ଥିଲା ସେମାନଙ୍କର କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୋପନ ରଖୁବାର ଏକ ବିଶେଷ କୌଣସି ।

ସେମାନଙ୍କ ଭଙ୍ଗ ଥିଲା, ‘ଉଦ୍ଧବ ! ତୁମେ ଆମମାନଙ୍କୁ ନାନାପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟାକରି ବୁଝାଇଛ ଏବଂ ଅନେକ ଥର କହିଛ ଯେ-ଆମମାନଙ୍କର କୃଷ୍ଣ ପରମେଶ୍ୱର ଭଗବାନ । କିନ୍ତୁ ତୁମର ଏହିକଥାରେ ଆମ ମନ ବୁଝୁନାହିଁ । ଆମେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଏତେ ଦିନ ଧରି ଦେଖୁ ଆସିଛୁ, କେତେ ଭଲ ପାଇଛୁ ତାଙ୍କ ଠାରୁ କେତେ ଆଦର ପାଇଛୁ, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବୁଝିପାରି ନାହିଁ ଯେ ସେ ଭଗବାନ । କାରଣ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଭଗବାନଙ୍କର କୌଣସି ଗୁଣ ବିଦ୍ୟମାନ ନାହିଁ । ଭଗବାନ ସତ୍ୟ ସଂକଷ । କିନ୍ତୁ କୃଷ୍ଣ ତ ପଦେପଦେ ମିଛ କହନ୍ତି । ଭଗବାନ ଆପୁକାମ, ତାଙ୍କର ଶୁଧାତୃଷ୍ଣା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କୃଷ୍ଣ ଶୁଧାରେ କାତର, ତୃଷ୍ଣାରେ ଅସ୍ତିର । ତୁମେ ବୁଝିପାରିବ ନାହିଁ ଉଦ୍ଧବ, ଲହୁଣି ଖାଇବା ପାଇଁ ସେ କେତେ ପ୍ରକାର ଛଳନା କରନ୍ତି । କେତେବେଳେ ସଖାମାନଙ୍କର ଦ୍ୱାରୀ ଦେଇ ତ କେତେବେଳେ ନିଜେ ଶୁଧାରେ ଅସ୍ତିର ହେବାର ଅଭିନୟ କରି ଆମମାନଙ୍କଠାରୁ ଲହୁଣି ନେଇଯାଆନ୍ତି । ପୁଣି ଏମିତି ଯିଦି ଯେ, ମାଠିଆ ଭାଙ୍ଗି ଲହୁଣି ଚୋରି କରି ଖାଆନ୍ତି । କହ ତ ଉଦ୍ଧବ ! ଭଗବାନ କଣ ଚୋରି କରନ୍ତି ? ଭଗବାନଙ୍କୁ କଣ ଭୋକ ଲାଗେ ? ଭଗବାନ ନାରାୟଣ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରଣମ୍ୟ, କିନ୍ତୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପିତା ନନ୍ଦବାବାଙ୍କର କଠାର ମନ୍ତ୍ରକରେ ଧାରଣ କରି ପଣ୍ଡାତ୍ ଗମନ କରୁଥିବାର ଆମେ ନିଜ ଆଖୁରେ ଦେଖିଛୁ । ଆମେମାନେ ମଣିଷ । ଅଞ୍ଜାନତା ହେତୁ ଆମମାନଙ୍କର ଭ୍ରମତୃତ୍ତି ରହିପାରେ । ମାତ୍ର ଭଗବାନଙ୍କର ତୃତୀୟହେବା ସମ୍ବବ ନୁହେଁ । ଆମେ ଶୁଣିଛୁ ସେ ନନ୍ଦବାବା ଓ ଯଶୋଦ ରାଣୀଙ୍କୁ ବାପା ମା ବୋଲି ସମ୍ମେଧନ କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ପଦସେବା କରୁଥିବାର ମଧ୍ୟ ଆମେ ଦେଖିଛୁ । ଏବେ କୁହ ତ ଉଦ୍ଧବ ! ଭଗବାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଏପରି କାରିବା କଣ ସମ୍ବବ ? କିନ୍ତୁ କୃଷ୍ଣ ଏପରି ସବୁ କରିଛନ୍ତି । ଏଣୁ ତାଙ୍କୁ ଆମେ ଭଗବାନ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁନାହିଁ ।’

ଗୋପୀମାନେ ପୁନଃ ଯୁକ୍ତି କରୁଛନ୍ତି, ‘ଭଗବାନ ଅଛନ୍ତି ଏକଥାକୁ ଆମେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ । ସେ ସର୍ବଜ୍ଞ, ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ, ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ଆମେ ଜାଣୁ । କିନ୍ତୁ ଆମମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଖରେ ଏଥରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ

ହେଲେ ଲକ୍ଷଣ ବି ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେନାହିଁ । ଆଜ୍ଞା ଉତ୍ତବ । ଯଦି ସେ ଭଗବାନ ହୋଇଥାନ୍ତେ, ତେବେ ସେ ସର୍ବଜ୍ଞ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ସେହି କାରଣରୁ ସେ ଆମର ଅନ୍ତରର ବ୍ୟଥା ବେଦନାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିପାରିଥାନ୍ତେ । କାହିଁ ସେ ତ ଆମ ଅନ୍ତରର କଥା ବୁଝିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଯଦି ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ହୋଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ନିଜ ଶକ୍ତିର ସହଯୋଗରେ ଥରେ ଆସି ଆମକୁ ଦେଖା କରି ଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତେ । ପୁଣି କହୁଛି ଶୁଣ ଉତ୍ତବ । ସେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ନୁହୁଁଛି । ଯଦି ହୋଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ସେ ଯେଉଁ ସମୟରେ ମଥୁରାରେ ଆନ୍ତି ସେହି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଗୋପପୁରରେ ଦର୍ଶନ ଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତେ । କଣକ ପାଇଁ ହେଉ ପଛକେ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଆମର ବିରହ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଶମିତ ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ସୁତରାଂ ଆମମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିରେ କୃଷ୍ଣ ଆମମାନଙ୍କ ପାଖରେ କେବେ ଭଗବାନ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ତୁମମାନଙ୍କ ପାଖରେ ବା ମଥୁରା ବାସୀଙ୍କ ପାଖରେ ସେ ଭଗବାନ ହୋଇପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଆମମାନଙ୍କ ହୃଦୟର ମନ୍ତ୍ରସ୍ଥଳରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦରାଜା ନାମକ ଏକ ଗୋପରାଜାଙ୍କର ପୁତ୍ର-ଏହି ମହାସତ୍ୟଚିରେ ଆମର କୌଣସି ଦୂଦ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି କଥାରେ ଆମର ଦୃଢ଼ ନିଷ୍ଠା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ଆମମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଯେତେଦିନ ଯାଏଁ ଥିବ, ଏହି ନିଷ୍ଠା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ସେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ଅନ୍ତରରେ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରହିବ ତାଙ୍କୁ ବ୍ରଜନନ୍ଦନ, ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର, ବନମାଳା, ଗୋବିନ୍ଦ ଓ ଗୋପଳ ବୋଲି ଅନାଦି କାଳ ଧରି ତାକିବୁ, ଜାଣିବୁ ଓ ଭଲପାଇବୁ ।'

ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ଗୋପୀମାନେ ଶ୍ରଦ୍ଧାୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଭଲପାଇବା ଅତୁଳ ରହିଥିଲା । ସେମାନେ ସ୍ଥଳ ଦର୍ଶନରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଯେପରି ଭାବରେ ଭଲ ପାଉଥିଲେ, କୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇ ମଥୁରାରେ ରହିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସେହିପରି ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ବିରହଜ୍ଞାଳାରେ ଅନ୍ତର ଦହି ଯାଉଥିଲା, ନୟନରୁ ପ୍ରେମାଶ୍ରୁ ଧାରଧାର ହୋଇ ବହୁଥିଲା, ହେଲେ ହୃଦୟରୁ ଭଲପାଇବା ତିଳେ ହେଲେ ଜମିଯାଉନଥିଲା । ମଥୁରାରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୃଷ୍ଣ ଯେପରି ଆନନ୍ଦ ପାଇବେ, ସୁଖ ପାଇବେ ସେ ବେଦାରେ ସେମାନେ ସର୍ବଦା ବିଭୋର ରହୁଥିଲେ । କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଇଁ ଦୃଶ୍ୟ, ଦହି, ଛେନା, ଲବଣୀ ମଥୁରାକୁ ପଠାଇବା ସେମାନଙ୍କ ନିତିଦିନିଆ କାର୍ଯ୍ୟଥିଲା । ଶ୍ରଦ୍ଧାୟୁକ୍ତ ହେଲେ ପ୍ରେମୀ ପ୍ରିୟତମଙ୍କର ଜଙ୍ଗା, ତାଙ୍କ ପସନ୍ଦ, ତାଙ୍କ ବିଳାସବ୍ୟସନ, ବାବଦରେ ଆପେଆପେ ସତେତନ ହୋଇଯାଏ ।

ଗୋଚରଣ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଗୋପ ସଖାମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସମସ୍ତ ସୁଖସୁବିଧା ପ୍ରତି ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ରଖୁଥିଲେ । କିଏ ପଞ୍ଜା କରୁଥିଲା ତ କିଏ ଶରୀର ମର୍ଦନ କରୁଥିଲା । କିଏ ଆହାର ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିଲା ତ କିଏ ସୁଖ ଶଯନ ପାଇଁ କର୍ମକଳ ପତ୍ରର ଶଯ୍ୟା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଦେଉଥିଲା । ଏହା ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା ଶ୍ରଦ୍ଧାର ପରିପ୍ରକାଶ ସ୍ଵରୂପ କରିଯାଉଥିଲେ । ସଖାଙ୍କୁ ଆଗରେ ରଖି ନିଜେ ତାଙ୍କର ପଶ୍ଚାତ୍ଧାବନ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଚରମ ଆନନ୍ଦ । କାଳୀଯଦଳନ କରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଫେରିଆସିବା ପରେ ସଖାମାନେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଶରୀରରୁ ବିଷ ଛଡ଼ାଇବାର ସମସ୍ତ ପ୍ରିୟାସ କରିଥିଲେ । ଏହା ଥିଲା ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧାର ନିଦର୍ଶନ । ସେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖୁଥିଲେ ଯେ ଗୋପରେ ଯେତେ ବିପରି ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ରକ୍ଷା କରିବ । ଏଣୁ ସେମାନେ ନିର୍ଭୟରେ ଖେଳକୋତୁକରେ ମାତି ଯାଉଥିଲେ । ଅଘାସୁର ଏକ ବିଶାଳକାଯ ଅଜଗର ରୂପ ଧାରଣ କରି କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସହିତ ସମସ୍ତ ଗୋପ ବାଳକଙ୍କୁ ଗ୍ରାସ କରିବାକୁ ଆସି ନିଜର ସୁଖ ଉନ୍ନୁତ କରି ପଡ଼ି ରହିଲା । ବନ ମଧ୍ୟରେ କୃଷ୍ଣ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସଖାମାନେ ଜ୍ଞାତ୍ର କରୁକୁରୁ ଏହାକୁ ଏକ ଗୁମ୍ଫା ବୋଲି ଭାବି ତା ଉତ୍ତରକୁ ପଶିଗଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାରଣ କରିବା ସଭେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ବାରଣଙ୍କୁ ନମାନି ଗୁମ୍ଫା ଉତ୍ତରେ ଜଣ ଅଛି ଦେଖୁବା ପାଇଁ ବ୍ୟଗ୍ରତାର ସହିତ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । ଏହାଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଗଳ ବିଶ୍ୱାସର ପରିଚୟ । ଯେ କୌଣସି ବିପଦ ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିଶ୍ଚୟ ରକ୍ଷା କରିବେ, ଏହି ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ । ଏହି ପ୍ରକାର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସରୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଉପରି ହୁଏ । ଏଣୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଏ ଦୁଇଟି ସାଧନା ଜୀବନର ମୂଳସ୍ଥାନ ଅଚନ୍ତି ।

ସାଧକଜୀବନରେ ନିର୍ଭରତା ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସାଧନପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବଡ଼ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ଜଣକ ଉପରେ ସବୁ ଭାର ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଲଦିଦେଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ବସି ରହିବା ହେଲା ନିର୍ଭରତା । ନିର୍ଭର କରିପାରିଲେ ଆଉ କିଛି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଭାଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କଲେ ସେ ସାଧକର ସମସ୍ତ ଭାର ହସନ୍ତ ବଦନରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ନିର୍ଭର କରିବାର ଅର୍ଥ ନିଶ୍ଚେଷ ହୋଇ ବସି ରହିବା ନୁହେଁ । ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ନିର୍ଭରତା ନିଜକର୍ମ ଉପରେ ନରଶ୍ଵର ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ରଖୁବାକୁ ହେବ । କର୍ମ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇ କର୍ମର ଫଳାଫଳ ପ୍ରତି ଆନାଗ୍ରହ

ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ କର୍ମ କରିବାର ଅଧିକାର ଆମର ଅଛି । ମାତ୍ର ଏହି କର୍ମର ଫଳ କଣ ହେବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାର ଅଧିକାର ଆମର ନାହିଁ । ଏଣୁ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ ଗୀତାରେ କହିଛନ୍ତି—

କର୍ମଶୈୟ ବାଧୁକାରସେ ମା ଫଳେସୁ କଦାଚନ, ମା କର୍ମଫଳ ହେତୁ ଭୁର୍ମାତେ ସଙ୍ଗୋପ୍ତକର୍ମଣି ।

ଯେଉଁମାନେ ନିର୍ଭରତା ମନ୍ତ୍ରରେ ଦିକ୍ଷାତ, ସେମାନେ ଅଜସ୍ର କର୍ମ କରି ମଧ୍ୟ କ୍ଲାନ୍ତି ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କର୍ମ କରିବାରେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ କେବଳ ସେହିମାନେ ହେଁ ଆସ୍ଵାଦନ କରିପାରନ୍ତି । କର୍ମର ସୁଫଳରେ ସେମାନେ ଆନନ୍ଦିତ ହୁଆନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା କର୍ମର କୁଫଳରେ ସେମାନେ ଦୁଃଖୀତ ହୁଆନ୍ତି ନାହିଁ କାରଣ ସେମାନେ ଜାଣିଆନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ କର୍ମ ସେମାନେ କରୁଛନ୍ତି ଜଣଙ୍କର ଆଦେଶରେ କରୁଛନ୍ତି । ଏଣୁ କର୍ମର ଫଳାଫଳ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦାତା ହେଁ ଦାୟୀ ରହନ୍ତି । ସେବକର ଧର୍ମ ବିନା ବିଚାରରେ ଆଦେଶ ପାଲନ କରିଯିବା । ସେବାର ଫଳାଫଳ ପାଇଁ ଆଦେଶଦାତା ଦାୟୀ, ସେବକ ନୁହେଁ । ଏଣୁ ସଂଘସେବୀମାନେ ନିର୍ବିଚାରରେ ସଂଘର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କ ଆଦେଶ ଭାବି ପାଲନ କରିଗଲେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀତା ଓ ଭକ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେବା ସହିତ ଚିତ୍ର ଶୁଦ୍ଧଭାବ ଧାରଣ କରିବ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାର ଚରଣଶ୍ରୀତ

ଶ୍ରୀ ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ସମ୍ପାଦକ, ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତ ସଂଘ, ପୁରୀ

ମନୁଷ୍ୟତ

ମନୁଷ୍ୟତ ଅର୍ଜନ ହେଁ ଜୀବନର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମନୁଷ୍ୟ ଭାବରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଗଲେ କେହି ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ଏଥୁରେ କେବଳ ମନୁଷ୍ୟର ଆକୃତ ମିଳିଆଏ କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟତ ମିଳି ନ ଥାଏ । ସୃଷ୍ଟିର କ୍ରମ ବିକାଶ ନିୟମରେ ଜୀବ, କୀଟ, ପତଙ୍ଗ, ପଶୁ ପକ୍ଷୀ, ମନୁଷ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ଜନ୍ମ ନେଇଥାଏ । ଏଣୁ କରି ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟ କୁଳରେ ଜନ୍ମ ହେଲେ ଯେ ସେ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଯିବ, ଏପରି ନୁହେଁ । କାରଣ ପୂର୍ବ ପୂର୍ବ ପଶୁ ଜୀବନର ସଂପାଦକ ତା ଭିତରେ ଥାଏ ଏବଂ ସ୍ଵୀଯୋଗ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ତାହା କ୍ରିୟାଶୀଳ ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁକରି ପଶୁଦ୍ଵର ସଂପାଦକ ବର୍ଜନ କରି ମନୁଷ୍ୟତର ସଂପାଦକ ଅର୍ଜନ କରିବା ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ମନୁଷ୍ୟର ବାହ୍ୟିକ ଗଠନକୁ ମନୁଷ୍ୟ କୁହାଯାଏ ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟର ଚରିତ୍ରକୁ ମନୁଷ୍ୟତ କୁହାଯାଏ । ମନୁଷ୍ୟର ଅନ୍ତରକୁ ପଶୁ ପ୍ରକୃତିର ମୁକ୍ତ କରି ଯିଏ ଯେତେ ଦୂର ଦେବୀ ପ୍ରକୃତିର ଅନୁସରଣ କରିପାରିଛନ୍ତି ସେ ସେତିକି ମନୁଷ୍ୟତ ସାଧନ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦିଗ ପ୍ରତି ଧାନ ଦେବାର କଥା ଏହି ଯେ, ବାହ୍ୟିକ ବିଦ୍ୟା, ବୁଦ୍ଧି, ଅର୍ଥ, ସମ୍ପଦ, ମାନ, ସନ୍ନାମ, ଖ୍ୟାତି, ପ୍ରତିପତ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେଲେ, ତାହା ମନୁଷ୍ୟତର ପରିଚାୟକ ନୁହେଁ । ବରଂ ଦେବୀ ସମ୍ପଦର ଅନୁଶୀଳନ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତରର ସଦ୍ବୁଧର ପରିବର୍ତ୍ତକୁ ହେଁ ମନୁଷ୍ୟତ କୁହାଯାଏ ।

ସମ୍ପ୍ରତି ବିଜ୍ଞାନ ଯୁଗରେ ବାହ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ବଳରେ ମନୁଷ୍ୟର ଭୋଗ ବିଳାସର ବିବିଧ ଉପକରଣ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିଜ୍ଞାନକୁ ଉପେକ୍ଷା କରାଯାଉଛି । ଫଳରେ ଅଧିକ ଅଧିକ ଭୋଗ ବିଳାସରେ ମାତ୍ର ରହିବା ଦ୍ୱାରା ଜଗତରେ ସର୍ବତ୍ର ଅଶାନ୍ତି, ହିଂସା, ଦେଷ ଓ ସଂଘର୍ଷ ଲାଗି ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଭାରତର ପ୍ରାଚୀନ ଯୁଗର ଆଦର୍ଶ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରର ଥିଲା । ମନୁଷ୍ୟ ନିଜର ଅନ୍ତଃ ପ୍ରକୃତିକୁ ବଶୀଭୂତ କରି ଆମ୍ବୀକ ଭାବନାରେ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଘରେ ଘରେ ଶାନ୍ତି, ପ୍ରୀତି ଓ ଆନନ୍ଦ ବିରାଜିତ ଥିଲା । ଏହାହିଁ ହେଉଛି ଭାରତର ଆଦର୍ଶ ଏବଂ ଏହି ଆଦର୍ଶର ଅନୁସରଣ ଫଳରେ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗରେ ଶିକ୍ଷାରେ ମାନବିକତାର ଶିକ୍ଷାର ଏକାନ୍ତ ଅଭାବ । ଏହି ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ମନୁଷ୍ୟ ଦେବୀ ସମ୍ପଦର ଅନୁଶୀଳନ ବଦଳରେ ଆହୁରି ସମ୍ପଦର ଅନୁଶୀଳନ କରି ଚାଲିଛି ଏବଂ ଏହାହିଁ ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବୋଲି ଧରି ନେଇଛି । ଏଣୁକରି ସମ୍ପଦ ବିଶ୍ୱରେ ଅଶାନ୍ତି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି, ଯେପରି ଗଛର ମୂଳରେ ପାଣି ନ ଦେଇ ତାର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖାରେ ପାଣିଦେଲେ ଗଛର ଅବସ୍ଥା ଯାହା ହୁଏ ସେହିପରି ବିଶ୍ୱ ଶାନ୍ତିର ମୂଳ, ତଡ଼ିଜ୍ଞାନମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ପରିବର୍ତ୍ତେ

ନୀତିଜ୍ଞାନବିହୀନ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଚଳନ ଫଳରେ ବିଶ୍ଵାସି ପାଇଁ ଯେତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ମଧ୍ୟ ସେସବୁ ନିଷ୍ଠଳ ହେଉଅଛି । ଆମ୍ବଜ୍ଞାନର ଅଭାବ ଓ ବର୍ହଜ୍ଞାନର ପ୍ରଭାବ ହେତୁ ଜଗତ ଧୂମମୁଖକୁ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । ସଂକାର୍ଷ ସ୍ଵଦେଶପ୍ରାତି, ସ୍ଵଜାତିପ୍ରତି ଓ ସ୍ଵଧର୍ମ ପ୍ରତି ହେତୁ ପରମ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବିରୋଧଭାବ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ସୁତରାଂ ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତର ଗୁରୁକୁଳ ଶିକ୍ଷାର ପୁନଃପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ ସେହି ଶିକ୍ଷା ଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟ ଆମ୍ବଜ୍ଞାନର ଲାଭ ପୂର୍ବକ ଦୈବୀ ପ୍ରକୃତି ଅଞ୍ଜନ କରି ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟତ୍ଵ ଲାଭ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଶ୍ଵାସି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବ ।

ମନୁଷ୍ୟ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ନିକଟରେ ସେବକ ଭାବରେ ରହି ତାଙ୍କ ସେବା କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷାରେ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇ ଦୈବୀ ସମ୍ପଦର ଅନୁଶୀଳନ କଲେ । ଧୀରେଧୀରେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦ ଲାଭ କରିପାରିବ । ଅଭ୍ୟାସ ଦ୍ୱାରା ନିଜର ସ୍ଵଭାବର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହିଁ ମାନବ ଜୀବନ । ମନୁଷ୍ୟର କୁଭାବର ବର୍ଜନ ଓ ସୁ-ଭାବର ଅଞ୍ଜନକୁ ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟତ୍ଵ କୁହାଯାଏ ।

ଆମ୍ବଜ୍ଞାନ ଲାଭ ଓ ଭଗବତ୍ ଭକ୍ତି ଲାଭ ହିଁ ମନୁଷ୍ୟର ପରମ ପୁରୁଷାର୍ଥ, ଆମ୍ବଜ୍ଞାନ ଲାଭ ହେଲେ ସଂସାର ଆସନ୍ତି ଓ ତିରୋହିତ ହୋଇ ଶାନ୍ତି ଓ ଦୃଷ୍ଟି ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହା କେବଳ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି ବଳରେ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧଭାବ ଧାରଣ କଲେ ମନୁଷ୍ୟର ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପ୍ରତି ମନୁଷ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ଲୋପ ପାଇ ଭଗବତ ବୁଦ୍ଧି ଜାତ ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ଯାଇ ଆମ୍ବଜ୍ଞାନ ଲାଭର ପଥ ସୁଗମ ହୋଇଯାଏ । ସ୍ଵରଣ, ମନନ ଓ ନିଦିଧ୍ୟାସନ ଦ୍ୱାରା ଜ୍ଞାନ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ମନୁଷ୍ୟ ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ସମସ୍ତ କର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଦା ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ସ୍ଵରଣ ମନନ କରିପାରିଲେ ସହଜରେ ଆମ୍ବଜ୍ଞାନ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ମନୁଷ୍ୟର ଆମ୍ବଜ୍ଞାନ ମାତ୍ରା ଆବରଣରେ ଆବରିତ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ନିକଟରେ ବାସ କରି ତାଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସରଣରେ ନିଜକୁ ଗଠନ କଲେ ପୁରାତନ ସଂସାର ବର୍ଜନ ଓ ନୂତନ ସଂସାର ଅଞ୍ଜନ ହେବା ଫଳରେ ଆମ୍ବଜ୍ଞାନ ଲାଭ ସହଜ ହୋଇଥାଏ ।

ମନୁଷ୍ୟ ଯେକୌଣସି ସାଧନାରେ ବ୍ରତୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠିକ କରି ସାଧନାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବା ଉଚିତ । ମନୁଷ୍ୟ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିଜେ ଠିକ୍ ନକରି ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ନିକଟରୁ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏତ୍ତ ସମ୍ପର୍କିତ ସାଧନ ପରିଚି ଶିକ୍ଷା କରି ତଦନୁଯାୟୀ ଜୀବନ ଯାପନ କଲେ ସହଜରେ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିପାରେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତମାନଙ୍କ ବାଣୀ ହେଲା, ‘ଆମି ତେମାକେ ପୂର୍ବେଇ ବଳିଆଛି ମାନୁଷ ଜୀବନେର ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କରା, ଅର୍ଥାତ ମାଯାର ସାମାନ୍ୟ ଅତିକ୍ରମ କରା ଓ ସ୍ଵରୂପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ।’

ଏଣୁକରି ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଲା, ମାଯାତାରୁ ଲାଭ କରିଥିବା ନିଜର ସ୍ଥିତି ଅର୍ଥାତ ନିଜର ନାମ, ଠିକଣା, ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତି ଇତ୍ୟାଦି ଭୁଲି ତାକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତମାନଙ୍କ ଦେଇଥିବା ଧାରଣା ଅର୍ଥାତ ‘ତୁ ମୋର ସେବକ’ ଏଇ ଧାରଣା ରଖି ଚଳିଲେ ଧୀରେଧୀରେ ଆମ୍ବଜ୍ଞାନ ଲାଭ ପୂର୍ବକ ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟତ୍ଵରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବ ।

ମନୁଷ୍ୟତ୍ଵ ଲାଭ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତମାନଙ୍କ ବାଣୀ ହେଲା, ‘ମୁଁ ତୁମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ମନୁଷ୍ୟତ୍ଵ, ଦେବତା, ଜଗତତ୍ତ୍ଵ ଓ ବ୍ରହ୍ମତ୍ତ୍ଵର ଭିଜ୍ଞାରା । ତୁମେମାନେ ମନୁଷ୍ୟ ହୁଅ, ଦେବତା ହୁଅ, ଜଗତ ହୁଅ ଓ ବ୍ରହ୍ମ ହୁଅ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଁ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇଙ୍କୁ ପଚାରିଥିଲ ଯେ, ଆପଣ ତ ସଂଘସେବକରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟତ୍ଵର ସାଧନପଥେ ଲେଖୁ ଚାଲିଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ଶେଷ ହୋଇନାହିଁ, ଆଉ ଦେବତା, ଜଗତର ହୁଅ ଓ ବ୍ରହ୍ମର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେ ଲେଖୁବେ । ଉଭରରେ ଭାଇ କହିଥିଲେ, ‘ମନୁଷ୍ୟତ୍ଵ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖା ବହୁତ ଦରକାର, କିନ୍ତୁ ଦେବତା, ଜଗତର ହୁଅ ଓ ବ୍ରହ୍ମର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ବହିରେ ହୋଇପିବ । ଏଣୁକରି ସମସ୍ତେ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନରେ ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟତ୍ଵ ଲାଭ ଦିଗରେ ନିଜେନିଜେ ଚେଷ୍ଟିତ ହେବା ଉଚିତ ।’

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାଧକ କବି ଗାଇଛନ୍ତି:-

‘ମନୁଷ୍ୟ ହୁଅରେ ତୁମେ ସଭିଏଁ କହି ଅଛି ଯାହା ଭୁଲି ନ ହୁଏ
ଗଢ଼ିଦିଅ ଦେବ ମନୁଷ୍ୟ କରି ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ଭିକ୍ଷା ଆମରି’ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତମାନଙ୍କ ଚରଣଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ କମ୍ପୁଚରଣ ଧର

ଉପସଭାପତି

ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ପୁରୀ

ବସୁଧୀର କୁରୁମୂଳକମ୍

ସନାତନ ଧର୍ମର ଉଦ୍‌ଘୋଷ, ମହୋପନିଷଦ୍ବର ଏଇ ମନ୍ତ୍ରଟି ହେଉଛି-ଆୟଃ ନିଜଃ ପରୋ ବେତି ଗଣନା ଲଘୁଚେତସା । ଉଦାରଚିତାମଂ ହି ବସୁଧୀରକୁରୁମୂଳକମ୍ । (୩/୭୯) । ଏଇଟା ମୋର, ଏଇଟା ତାର, ତୁ ତୋର, ମୁଁ ମୋର-କେବଳ ନୀତବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟରେ ହିଁ ଏପରି ଧାରଣା ଥାଏ-ଉଦାର ହୃଦୟର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ହିଁ ବସୁଧୀର କୁରୁମୂଳକମ୍ । ଯେ ଯାଏଁ ତେତନା ଅବିକଶିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି, ତେତନା ଉର୍ଦ୍ଧମୁଖୀ ହୋଇପାରିନାହିଁ, ଯେ ଯାଏ ତେତନାର ଉନ୍ନେଷ୍ଟ ହେବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵାର୍ଥପରତାର ଉର୍ଦ୍ଧକୁ ଯାଇ ହୁଏନାହିଁ । ଉଦାର ହୃଦୟ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜର ମନେ ନ କରିବା ଯାଏଁ ଓ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଗବାନଙ୍କ ସନ୍ତାନ ଜ୍ଞାନରେ ସୁଖ ନ ପାଇବା ଯାଏ କେବହେଲେ ବସୁଧୀର କୁରୁମୂଳକମ୍ର ଭାବନା ଆସିପାରିବ ନାହିଁ । ବସୁଧୀର କୁରୁମୂଳକମ୍ର ଭାବ ଆସିଲେ ଯେ ପୁରା ବିଶ୍ଵକୁରୁମ୍ ହୋଇଯିବ, ତାହା ନୁହେଁ-ଯାହା ଭିତରେ ଏହିଭାବ ଆସିବ, ସେ ସ୍ଵାର୍ଥପରତାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧକୁ ଉଠି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆମ୍ବଦ୍ଧ ଧାରଣା କରିବା ଶିଖ୍ୟିବ-ଠାକୁରଙ୍କର ଆମକୁ ଦେଇଥୁବା ଉପଦେଶରୁ ଏଇ ବିଶ୍ଵ ପରିବ୍ୟାପ୍ତତା ହିଁ ପ୍ରତିପଳିତ ହୁଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କହିଛନ୍ତି— ‘ମୋର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅହଂଭ୍ରତ ପ୍ରସାର । ସାଧାରଣଙ୍କ ଅହଂଭ୍ର କେବଳ ନିଜ ଦେହ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆମ୍ବାୟସ୍ଵଜନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବଦ୍ଧ କିନ୍ତୁ ତୁମମାନଙ୍କ ଅହଂଭ୍ର ବିଶ୍ଵବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେଉ ଏହା ହିଁ ମୋର ଆଶା ଏବଂ ଆଶୀର୍ବାଦ ।’ (ନିଗମ ଉପଦେଶ-ମୋର ପ୍ରକାଶ ଶକ୍ତି ହୁଅ)

ସେହି ବ୍ୟାପ୍ତିବୋଧର ଧାରା-ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି-ପ୍ରଥମେ ନିଜ ପରିବାର ଭିତରେ ଅହଂଭ୍ରର ପ୍ରସାର କରି ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ହେବାକୁ ହେବ । ଉତ୍ତପରେ ସଂଘରେ, ସମାଜରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅହଂଭ୍ରର ପ୍ରସାର ହେବ ଓ ପରେ ସମାଗ୍ର ବିଶ୍ଵରେ ଏହା ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଯିବ । ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ନିଜ ଦେହ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆମ୍ବୀୟ ସ୍ଵଜନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଜ ଅହଂଭ୍ରକୁ ସୀମାବଦ୍ଧ ରଖୁଛି, ସେତେବେଳେ ତାର ପରିଗ୍ରହ କରି ତା’ର ପ୍ରଥମ ବିଷ୍ଟୁତିର ପରିସର ତା’ର ନିଜ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ସେ ନିଜ ପରିବାର ଭିତରେ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଶିଖୁବ । ଉପାର୍ଜିତ ଧନକୁ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କ ହିତ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବ । ପରିବାରରେ ପ୍ରଥମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସୁଖ ସୁବିଧା ବୁଝିବା ନିଜ ସୁଖ ସୁବିଧା ତ୍ୟାଗ କରି ଅନ୍ୟକୁ ଖୁସିକରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । ଉପାର୍ଜିତ ଧନର କିଛି ଅଂଶ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ସଞ୍ଚୟ କରିବ । ଆଦର୍ଶ ଗୃହିଣୀ ଏଥୁରେ ତ୍ୟାଗ ମନୋଭାବ ନେଇ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସୁଖସୁବିଧା ବୁଝିବେ । ଯୌଥପରିବାରରେ ଥୁଲେ ଶାଶ୍ଵତ, ଶଶ୍ଵତ, ନିଃବିନ୍ଦୁ ଦିଅରଙ୍କ କଥା ବୁଝିବାର ନିଜର କଥା ବୁଝିବେ । କିନ୍ତୁ କେବଳ ଏତିକିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ସୀମାବଦ୍ଧ ନୁହେଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରେମପ୍ରୀତି ଓ ତ୍ୟାଗ ମନୋଭାବ ନେଇ ଗଠିତ ଏହି ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥର ସୀମା ପଡ଼ୋଶୀ ଓ ସମାଜକୁ ପ୍ରସାରିତ ହେବ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥର ଯେଉଁ ଆଶା ଆମତାରୁ କରିଛନ୍ତି ତାହା ହେଲା-ଭାଇମାନେ କହିବେ ଏତଳି ଭାତ୍ରବସ୍ତଳ ଭାଇ କାହାରି ନାହାନ୍ତି, ପୁତ୍ର ମନେ କରିବେ ଏତଳି ପିତା କାହାରି ନାହାନ୍ତି, ପିତା ମନେ କରିବେ ଏତଳି ପୁତ୍ର ବିରଳ, ସ୍ଥାମୀ ମନେ କରିବେ ଏପରି ପତିବ୍ରତା ସ୍ଥା କାହାରି ନାହାନ୍ତି, ସ୍ଥା ମନେ କରିବେ ଏତଳି ସ୍ଥାମୀ ବିରଳ । ପଡ଼ୋଶୀ ମନେ କରିବେ ଏପରି ପଡ଼ୋଶୀ କାହାରି ନାହାନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ଯଥାଯଥ ଭାବରେ ପ୍ରତିପାଳନ କରିଯିବ । ଏପରେ କିନ୍ତୁ ମନେ ରଖୁଥିବ, ତୁମେ କାହାରି ନୁହେଁ କି କେହି ତୁମର ନୁହନ୍ତି, କାହାରି ପାଖରେ ଯେପରି ବନ୍ଦା ନ ପଡ଼ ।”

ଏହି ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁରୁଷ ସନାତନ ଧର୍ମ ଅବଳମ୍ବନରେ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଆଶ୍ରମ ଯେପରି ପ୍ରତିପାଳନ କରି ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥା ସେହିପରି ସଂୟମ, ତ୍ୟାଗ, ମିତିବ୍ୟକ୍ଷିତା, ସରଳତା ଓ ସେବା ଶିକ୍ଷା କରି ଆଦର୍ଶ କୁମାରୀ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ତ୍ୟାଗ ମନୋଭାବ ସହିତ ଭଗବତ୍ ଅଭିମୁଖ ମନୋଭାବ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନରେ ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପରତା ଆଶିଥାଏ । ଏଇ ଘର ମୋ ଘର ନୁହେଁ, ଠାକୁରଙ୍କ ଘର ଏ ପିଲା ମୋ ପିଲା ନୁହେଁ, ଠାକୁରଙ୍କ ପିଲା, ଏ ସମ୍ପର୍କ ବାଢି ମୋର ନୁହେଁ ଠାକୁରଙ୍କର । ଏତଳି ମନୋଭାବ ଭଗବତ୍ ଅଭିମୁଖ କରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗଢ଼ିତୋଳେ । ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ମନେପଡ଼େ, ‘ନୀଳାଚଳେ ଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ’ ପୁଷ୍ଟକର ୨ୟଖ୍ୟ ୪୮ ପୃଷ୍ଠାରେ ନାରାୟଣୀ ମା’ ଲେଖୁଥିବା ନିଜର ଅନୁଭବ ଓ ଅଭିଜ୍ଞତା- “ଦିନେ ସେ ବୋହୁ ସାଜି କଣ୍ଠେଇମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଘର କରି ଖେଳୁଥାନ୍ତି-ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖାଇବାକୁ ଗଲେ-ଏଇ ମୋ ଗହଣାଗାଣ୍ଡି-ଏଇ ମୋ ଛୁଆପିଲା-ଏମାନଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କର । ଠାକୁର କହିଲେ-ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଛି, ଏମାନଙ୍କର ସର୍ବନାଶ ହେଉ । ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିନ ସେହିପରି ବୋହୁ

ସାଜି ଖେଳୁ ଖେଳୁ ନିଜ କଷନାର ଘର ସଂସାର ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପରେ ଠାକୁର ବିରକ୍ତ ହୋଇ କୁଟୀରର ମାଆମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ରୁକ୍ଷସ୍ଵରରେ ଉର୍ଷନା କରିଥିଲେ, ସେଦିନ ଖାଇବେ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଥିଲେ (ଯଦି ଓ ପରେ ଲୀଳା ମା' କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଭୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ) ।”

ଆମେ ସମସ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଠାକୁରଙ୍କ ସନ୍ତାନ । ଆମ ଭିତରେ ସଂସାରର ସଂସାର ଦେଖୁ କ’ଣ ସେ ବିରକ୍ତ ହୁଆନ୍ତି ନାହିଁ ? ଭାଇ ହୁଆନ୍ତୁକି ମାଆ ହୁଆନ୍ତୁ, ସଂସାର ଭିତରେ ରହିବେ, ଗୃହସ୍ଥ ହେବେ କିନ୍ତୁ ନିଜ ଭିତରେ ସାଂସାରିକତା ରହିବ ନାହିଁ, ପଦ୍ମପତ୍ରମିଦମଭୟା ଭଲି ନିଜ ସ୍ଵରୂପ ବିସ୍ତୃତ ନ ହୋଇ ଆଦର୍ଶ ହୋଇ ଚଳିବେ-ଏହି ଜଜ୍ଞା ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟରୁ କରିଛନ୍ତି-‘ହେ ଭାରତର ସୁମନ୍ତାନ ଗଣ ! ତୁମମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯଶ ଓ ମାନ ନୁହେଁ । ତୁମମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟସୁଖ ସମ୍ମେଶ ନୁହେଁ । ତୁମମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ କ୍ଷାତ୍ର ଭାବର ଉଦ୍ବୀପନା ନୁହେଁ । ତୁମମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣର ବ୍ରାହ୍ମ ଧାରଣାରେ । ତୁମେମାନେ ଶୁଦ୍ଧ, ସତ୍ତ୍ଵ, ନିର୍ମଳ ହୁଅ । ତୁମମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରେମ କାରୁଣ୍ୟ ମଦାକିନୀ ଶତଧାରାରେ ପ୍ରବାହିତ ହେବ, ଯାହାର ସୁଶାତଳ ଛାଯାରେ ଜଗତର ଜୀବମାତ୍ରେ ପରିଚୃଷ୍ଟ ହେବେ । ତୁମମାନଙ୍କ ଜୀବନ ‘ବହୁଜନ ହିତାୟତ ବହୁଜନ ସୁଖାୟତ ହେଉ । ତୁମେମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପୁଣ୍ୟଭୂମି ଭାରତବର୍ଷରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପିତାଙ୍କ ବଂଶଧର ରୂପରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ତୁମେମାନେ ତାହାର ନିମ୍ନ-ଭାବାପନ୍ତ ସାଧାରଣ ଜଗତର ଜୀବଙ୍କ ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରିବ କାହିଁକି ? ସେହି ଗରୀଯାନ ଆଦର୍ଶ ଭୁଲି ଯଦି ନିକୃଷ୍ଟ ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କର, ଆଉ ରାଜପୁତ୍ର ହୋଇ ଯଦି ଦୀନ ଦରିଦ୍ର ପରି ଅନ୍ୟର କୃପା ଭିକ୍ଷା କର, ତେବେ ସମସ୍ତେ ଉପହାସ କରିବେ ସିନା, କେହି ତୁମମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ ।’

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ବାଣୀରେ ଅନେକ ଶୁଦ୍ଧିଏ କଥା ସ୍ଵଷ୍ଟ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ ଯେ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଚିତ୍ରଶୁଦ୍ଧି ପୂର୍ବକ ଆମ୍ବଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରି ତାହା ଦ୍ୱାରା ସ୍ଵାର୍ଥପରତାର ଉର୍ବରଙ୍କୁ ଉଠି ଅନ୍ୟର ହିତ ପାଇଁ ଜୀବନ ଉପର୍ଗ୍ରୀ କରିବା । ‘ଜଗତର ଜୀବ ମାତ୍ରକେ’ ଯେପରି ପରିଚୃଷ୍ଟ ହେବେ-ଏଥରେ କୌଣସି ଜାତି, ବର୍ଣ୍ଣ, ଧର୍ମ, ଲିଙ୍ଗର ଭେଦ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ ମନ ଭିତରୁ ସ୍ଵାର୍ଥପରତା (ମୋର-ଡୋର ମନୋଭାବ) ଯାଇ ନାହିଁ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବାରରେ ସମାଜରେ ଗ୍ରାମରେ, ଦେଶରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ପ୍ରସାର ହୋଇନାହିଁ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସୁଧୀବ କୁଟୁମ୍ବକମ୍ର ଭାବ ଆସିବ କିପରି ? ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ‘ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ହିଁ ଜଗତରେ ଘୋର ନରକର ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ।’ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍ ଗୀତାର ପ୍ରଥମ ଶ୍ଲୋକ ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ରେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରେ ସମବେତା ଯୁଯୁଷ୍ମବ । ମାମକା ପାଣ୍ଡବଶୈବ କିମକୁର୍ବନ୍ତ ସଞ୍ଜୟ ॥ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପଚାରୁଛନ୍ତି ସଞ୍ଜୟଙ୍କୁ-ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ସମବେତ ହୋଇଥିବା ମୋର ପୁତ୍ର ଓ ପାଣ୍ଡୁ ପୁତ୍ରମାନେ କ’ଣ କରୁଛନ୍ତି ? ‘ମୋର ପୁତ୍ର’ ‘ପାଣ୍ଡୁ ପୁତ୍ର’ ଏଇଠାରୁ ହିଁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ମନରେ ଥିବା ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ଓ ପୁତ୍ରମୋହ ସ୍ଵଷ୍ଟ ପ୍ରତୀଯମିତ ହୁଏ-ଏହାରି ଯୋଗୁ ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧର ସୃଷ୍ଟି । ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ଥିବା ଯାଏଁ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ, ସଂଘର୍ଣିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବା ବସୁଧୀବ କୁଟୁମ୍ବକମ୍ର ଭାବନା ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଁ । ଆଜି ଯେତେବେଳେ ଭାରତ ବିଶ୍ୱ ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ଭାରତର ମନ୍ତ୍ର ‘ବସୁଧୀବ କୁଟୁମ୍ବକମ୍’ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରୁଛି, ସେତେବେଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ଚରିତ୍ର ଗଠନ କର, ସଂଯତ ହୁଅ । ପୃଥିବୀର ନରନାରାଙ୍କୁ ଭାଇଭାଇଣୀ ଜ୍ଞାନରେ ଆଲିଙ୍ଗାନ କର । ରୋଗୀର ସେବା ଶୁଶ୍ରୀଷ୍ଟା କର, ଶୋକଗ୍ରୁଷଙ୍କୁ ସାନ୍ତ୍ଵନା ଦିଅ, ଦୁଃଖୀର ଅଶ୍ଵ ମୋତନ କର, ତାପିତକୁ ହୃଦୟରେ ଆଲିଙ୍ଗାନ କର, ପାପକୁ ଘୃଣା ନ କରି ପ୍ରେମଜଳ ଦ୍ୱାରା ତାର ପାପମନ୍ଦ ଧୋଇଦିଅ । ସ୍ଵାର୍ଥପର ସତତାନକୁ ହୃଦୟରୁ ବିତାଢ଼ିତ କରି ସେଠାରେ ପ୍ରେମମାୟ ଭଗବାନଙ୍କ ଆସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କର । ଏହା ହିଁ ଧର୍ମ, ନ ହେଲେ କେବଳ ଆଶ୍ର୍ମ କାନ ବୁଝି ଜପ ତପ କଲେ ଭଗବାନଙ୍କର କୃପା ହୁଏ ନାହିଁ । ତାହା ଜଡ଼ର ସାଧନା ମାତ୍ର ।’ (ନି.୭ ଜୀବନ୍ତ ସାଧନା)

ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରରକର ପାରିବାରିକ ପ୍ରରକରେ ଓ ସଂଘ ପ୍ରରକରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଠାକୁରଙ୍କ ଏହି ବାଣୀକୁ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରାଯାଇ ପାରିବ, ତାହା ହିଁ ପ୍ରଣିଧାନଯୋଗ୍ୟ । ଓ ସର୍ବେଷାମ୍ ସ୍ଵର୍ତ୍ତିର୍ବବ୍ଦୁ । ଜମଗୁରୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା

ନିବେଦିତା ମା'

ସତ୍ତ୍ଵିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର ମହିଳା ସଂଘ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୃତଙ୍କ ଲୀଳା - ଏକ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ଘଟଣା

‘ଜୟଗୁରୁ’, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୃତଙ୍କ ସୂନ୍ଦର ଓ ସ୍ମୃତି ଲୀଳା ଆମେ ସଂଘରେ କ୍ରମାବଳୀରେ ପଡ଼ିଥାଉ । ତାଙ୍କର ଏହି ଯେଉଁ ଲୀଳା ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦର୍ଶନ କରିଅଛି, ତାହା ସୂନ୍ଦର କି ସ୍ମୃତି ପାଠକ ମାନେ ବିଚାର କରିବେ । ମୋତେ କେବଳ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ବୋଧ ହେଲା, ଏହା କେବଳ ମୋର ଧୃଷ୍ଟତା । ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୃତଙ୍କ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି । ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ହେବ ଭାବି ପ୍ରକାଶ ନକରି ରହି ପାରୁନାହିଁ ।

ପିଲାବେଳେ ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ମୁଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୃତଙ୍କ ଜାଣିଲି ଜଗନ୍ନାଥପୁର ସଂଘରେ । ତା’ ପରେ ପଡ଼ା ସାରି ପୁନେରେ ଚାକିରୀ ପାଇଗଲି । ମୋର ସହପାଠୀ ଚିନ୍ତା ଭାଇ ମୋତେ ପାଠକଙ୍କୁରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଜାହିଲେ । ସେତେବେଳେ ପୁନେରେ ଯଦୁନାଥ ଭାଇଙ୍କ ଗୁହରେ ପାଠକ ହେଉଥାଏ । ନିଯମିତ ପୁନେ ପାଠକଙ୍କୁରେ ଯୋଗ ଦେଲି । ପାଠକଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଷ ପରେ ତିନୋଟି ଗୃହସନ ହେବା ପରେ ୨୦୧୦ରେ ପୁନେ ଠାରେ ସଂଘ ତିଆରି ହେଲା ଏବଂ ମୋର ପରିଚୟ ପତ୍ର ସେଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ପୁନେ ସଂଘରେ ଯଦୁଭାଇ ହିଁ ଜଣେ ଗୁରୁ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟକ୍ତି ଥିଲେ ଆଉ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଗୁରୁ କମ ବୟକ୍ତି ଥିଲୁ । ଯଦୁଭାଇ ସଭାପତି ଭାବେ ଯାହା ଆମକୁ କୁହାନ୍ତି, ଆମେ ସେମିତି ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂଜା କରୁଥାଉ । କେବେ ସଂଗୀତ ସ୍ଵର ଠିକ ହୁଏ ନାହିଁ, ତ ଆଉ କେବେ ବାଦ୍ୟର ତାଳ ଠିକ ରହେ ନାହିଁ । ସମବେତ ସ୍ଵରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ବି ଠିକ ହୁଏନାହିଁ । ଆଉ କେବେ କେବେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ଦେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ । ସଭାପତି ପ୍ରାୟ ସଂଘ ପୂଜାରେ କୁହାନ୍ତି, କିପରି ଆଜି ସବୁଭୁଲ ହେଲା । ଆଉ ଯେତେ ଯାହା କଲେ ବି, କିଛିନା କିଛି ଭୁଲ ହୋଇଯାଏ । ସଭାପତି କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ଆମକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ କୁହାନ୍ତି, ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୃତ ହେଉଛନ୍ତି ଆମର ପିତା ଓ ଆମେ ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ । ଆମେ ତାଙ୍କ କଥା ବୁଝିବା, ସେ ଆମର ଦାୟିତ୍ୱ ନେବେ ।’ ଏହିପରି ଭାବେ ସଂଘ ପୂଜା ଚାଲିଥାଏ ।

୨୦୧୮ ମସିହାର କଥା । ଯଦୁ ଭାଇଙ୍କର ଏକ ମାତ୍ର ଜଙ୍ଗା, ପୁନେ ଠାରେ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ହେଉ । ଆମମାନଙ୍କର କିନ୍ତୁ ପୁନେରେ ସମ୍ମିଳନୀ ହେବ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ ନ ଥାଏ । ଯଦୁଭାଇ ବେଳେବେଳେ ବିରକ୍ତି ହୁଅଛି, ‘ସଂଘରେ ଠାକୁର ଅଛନ୍ତି, ଆଉ ତୁମେମାନେ ଏପରି ପିଲା ଖେଳ କରୁଛ । ଏମିତି ହେଲେ ସମ୍ମିଳନୀ ସେବା କିପରି ହେବ ?’ ମୁଁ ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାଏ, ‘ସତରେ କଣ ଠାକୁର ସଂଘକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ? ମୁଁ ଯେତେ ଯେତେ ସଂଘ ଦେଖୁଛି, ସେଠି ବରିଷ୍ଟ ଭାଇମାନେ କେତେ ନିଷ୍ଠାପର ଭାବେ ସେବା କରନ୍ତି । ସେମାନେ କେତେ ଜ୍ଞାନ ଓ ଭକ୍ତି କଥା ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି । ଆମେମାନେ ତ ସେପରି ନୁହେଁ । ଏକ ଯଦୁଭାଇଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ନୃତ୍ୟ ସେବକ । ସମ୍ମିଳନୀ ଏତେ ବଡ଼ ଆୟୋଜନ ଓ ସେବା । ଏହି ଅନୁଭିଜ୍ଞ ସଂଘକୁ କ’ଣ ଠାକୁର କେବେ ଆସନ୍ତି ? ସେ କଣ ଆମର ସେବା ଗୃହଣ କରୁଛନ୍ତି ? ତେବେ ସମ୍ମିଳନୀ କିପରି ହେବ ? ଭାଇ ଖାଲି ଭାବବିହୁଳ ହୋଇ କହୁଛନ୍ତି ! ଏହା କ’ଣ ବାସ୍ତବିକ ସମ୍ଭବ ?

ଯଦୁଭାଇଙ୍କର ଅଟଳ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଆଦେଶ, ‘ସବୁଦିନ ଯେପରି ଠାକୁରଙ୍କୁ ସକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କର, କିପରି ସମ୍ମିଳନୀ ହେଉ ।’ ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ନ ହେଲେ ବି ତାଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ସଂଘରେ ଜୟଗୁରୁ କହିଦେଉ । ଏହାପରେ ସଂଘରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୃତଙ୍କ ଲୀଳା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଆମେ ଯେବେ ଠାକୁରଙ୍କ ଲୀଳା କଥା ଶୁଣିଲୁ, ଆମେ ଭାବିଲୁ, ନିତ୍ୟପୂଜକ ଭାଇ ଭୋଲା ହୋଇ କହୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବାରମ୍ବାର ଶୁଣିବାରୁ ମନରେ କୌତୁହଳ ବେଶୀ ବେଶୀ ବଢ଼ିଲା । ଦିନେ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହେଲା । ପୁନେ ସଂଘ ପୂଜାରେ ସେବିନ ମୁଁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲି । ସଂଘ ପୂଜା ଶେଷହେଲା । ପୂଜା ପରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଘରୋଇ ଆଲୋଚନାରେ ନାଚମନ୍ଦିରରେ ବସିଛୁ । ନାଚମନ୍ଦିରକୁଳାଗି ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଠାକୁରଙ୍କ ବିଶ୍ୱାମ ଗୁହରେ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଇଁ ସଜ୍ଜା ହେଇଥିବା ବେଢ଼ରେ ବିଶ୍ୱାମ ଦିଆଯାଏ । ସେବିନ କିନ୍ତୁ ପୂଜକ ଭାଇଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଭୋଗ ନିବେଦନ ପରେ ସମାଦକ (ଜୟଗୁରୁ ସାହାଣୀ) ଭାଇ ନାଚମନ୍ଦିରରୁ ଆମ ଭିତରୁ

ଜଣେ ଭାଇଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ ଦେଖ, ତୁମେ ଓ ଆମେ, ଆଜି ସାକ୍ଷୀ ରହିଲେ, ଠାକୁରଙ୍କୁ ବେଡ଼ରେ ବିଶ୍ଵାମ ଦିଆଗଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତୀକ ବେଡ଼ରେ ଅଛନ୍ତି, ମାନେ ଠାକୁର ବିଶ୍ଵାମ ନେଲେ । ଏବେ ବେଡ଼ରୁମର କବାଟ ବନ୍ଦ କରାଗଲା । ବେଡ଼ରୁମ ଓ ନାଟ ମନ୍ଦିର ପୂରାପୁରି ଲାଗିକରି ଥାଏ । ତେଣୁ, ସମସ୍ତେ ଏଇ ଘଟଣା ଦେଖୁଆନ୍ତି ।

ତା'ପରେ ନାଟ ମନ୍ଦିରରେ ସମ୍ମିଳନୀ କଥା ଆଲୋଚନା ହେଲା । ପ୍ରାୟ ୪୫ ମିନିଟ୍ ପରେ ଆମର ଆଲୋଚନା ଶେଷହେବାକୁ ଯାଉଛି, ଏତିକି ବେଳେ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ ଭାଇ, ବେଡ଼ରୁମର କବାଟ ଟିକେ ଖୋଲା କରି, ସେମିତି କବାଟ ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହେଇ, ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡାକିଲେ, ‘ହେଇ ଦେଖ, ଠାକୁର ଆଉ ବେଡ଼ରେ ନାହାନ୍ତି, ଆମେ ପୂଜକ ଭାଇଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵାସ କରୁନଥିଲେ, ସମସ୍ତେ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖ ।’ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି କେହି ବେଡ଼ ରୁମକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ସାହାସ କରୁ ନଥାନ୍ତି । ମୁଁ ବି ଦୌଡ଼ିଗଲି, ଆଉ ଦେଖୁଲି ଠାକୁରଙ୍କ ବେଡ଼ ଶୁନ୍ୟ, ଆଉ ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତୀକ ବେଡ଼ ପାଖରେ ଥିବା ଅର୍ଜନା ଆସନରେ ଅଛନ୍ତି । କହିବାର ଅର୍ଥ-ଠାକୁର ନ ଶୋଇ ଅର୍ଜନା ଆସନରେ ବସିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଠାକୁର ଯେ ଏଠି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଅଛନ୍ତି, ତାହା ବୁଝିବାକୁ କାହାରି ତେରି ହେଲା ନାହିଁ । ମୋତେ ବଡ଼ ଭୟହେଲା । ମୋର ଯେ କେତେ ଥର ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଛି, ଠାକୁର କ'ଣ ସଂଘକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ? ଆଉ ଆଜି ଯାହା ଦେଖୁଲି ତାହା କ'ଣ ! ବଡ଼ ସାନ୍ଧାତିକ କଥା । ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ଭାଇ କହିଲେ, ‘ସମ୍ମିଳନୀ ହେବ ବୋଲି ଶୁଣି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଆଉ ନିଦ ହେଉନାହିଁ, ତାଙ୍କୁ ବେଡ଼ରେ ଶୋଇବାକୁ ଦେଲୁ, ସେ ଆସି ଆସନରେ ବସିଲେଣି ।’ ଯଦୁଭାଇ କିନ୍ତୁ ଶୋଭରେ କହିଲେ, ‘ସମସ୍ତେ ଏବେ ଆସ, ଠାକୁରଙ୍କୁ କ୍ଷମା ମାଗ ।’ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଭାଇଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ସମସ୍ତେ ଠାକୁରଙ୍କ ବେଡ଼ରୁମକୁ ପ୍ରବେଶ କଲୁ । ସେଇଠି ସେମିତି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଅର୍ଜନା ଆସନରେ ବସିଥାଇ ଆମେ ସମସ୍ତେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଚାଲିଲୁ । ଯଦୁଭାଇ କହୁଆନ୍ତି, ‘ହେ ପ୍ରଭୁ, ଆମର କଣ ଦୋଷହେଲା ଯେ ଆପଣ ଆଉ ବିଶ୍ଵାମ ନେଉ ନାହାନ୍ତି । ଆମେ ଅଧମ ! ଆମର ଭକ୍ତି ନାହିଁ କି ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ, ଆମକୁ ପିତା ପରି କ୍ଷମା କରି ଦିଅନ୍ତୁ, ଆମକୁ ପରିଚାଳନା କରି ଆମ ଦ୍ୱାରା ଆଗ ତାଙ୍କ ସେବା କରାଇ ନିଅନ୍ତୁ ।’ ତାପରେ ପ୍ରାୟ ୪୫ ମିନିଟ୍ ଯାଏଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ବନ୍ଦନା କରିବା ପରେ ପୁଣି ବିଶ୍ଵାମ ଦେଇ ଭକ୍ତ ନିବାସକୁ ଫେରିଲୁ । ସେଦିନ ମୁଁ ଖାଲି ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରିଲା ବେଳେ ଭାବିଲି କି ବାପା ଯେ ମୋତେ କହୁଥିଲେ କି ସଂଘରେ ଠାକୁର ସର୍ବଦା ବିଦ୍ୟମାନ, ତାର ପ୍ରମାଣ ଆଜି ପାଇଲି । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଯାହା ଉପରେ ଗୁରୁଙ୍କର ଥରେ ମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଛି ତାର ଆଉ ବନ୍ଦନ ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଁ । ଆଉ, ଆଜି ଯେ ଠାକୁର ଏଠି ଆସନରେ ବସିଛନ୍ତି, ଏହାଠାରୁ ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟ ଆଉ କ'ଣ ? କାରଣ ଯାହା କିଛି ହେଉ ନା କାହିଁକି, ଆଜି ଯେ ଠାକୁରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଛି, ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ହେଲା ।

ଏବେ ଯଦୁଭାଇ ଆଉ ନାହାନ୍ତି, ସେ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ସ୍ଥାନ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଆମକୁ ଦର୍ଶାଇ ଦେଇ ଗଲେ ଯେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ, ସେ ସମସ୍ତ କରାଇ ନିଅନ୍ତି । ଏବେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲି, ଯଦୁଭାଇଙ୍କର ଏଇ ପ୍ରାର୍ଥନା ଥିଲା କି କିପରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଏହି ଲୀଳା ଆମରିକା ଠାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ସମସ୍ତେ ଜାଣିବେ । ପୁନେ ସଂଘରେ ସମ୍ମିଳନୀ ହେବ ବୋଲି ଏବେ ପ୍ରବାସୀ ଆଞ୍ଚଳିକ ସଂଘ ତଥା ପୁନେ ସଂଘ ସେବକମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଚଳାଇଛନ୍ତି । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀ ହେବ ବୋଲି ଠାକୁରଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଅଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେପରି ପୁନେ ସମ୍ମିଳନୀ ସାଫ୍ଟଲ୍ୟ ମଣ୍ଟିତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସେବାରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ନିତ୍ୟ ସେବକ ହେଉ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ଅଜିତ ବେହେରା

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ସଂଘକ୍ରମ-ସଂଗ୍ରହ ଆଲୋଚନା

ଏ ଜଗତରେ ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ମାନବ ସମାଜ ଧର୍ମ ସାଧନାକୁ ଜୀବନର ଏକ ଅବିଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ରୂପେ ପାଳନ କରି ଆସୁଛି । ସଂଘର ମୋହମାୟାକ୍ଷିଷ୍ଣ ପରିସର ଭିତରେ ଚେତନାର ବିକାଶ କରିବା ହେଉଛି ଧର୍ମସାଧନାର ମୂଳକଷ୍ୟ । ବିଭିନ୍ନ ଯୁଗରେ ଗୁଣତ୍ୱର ପ୍ରକାଶ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରତିକରିତ ହୋଇଥାଏ । ଗୁଣତ୍ୱର ପ୍ରାବଳ୍ୟ ଲୋକ ଚରିତ୍ରକୁ ବିଭିନ୍ନ ରୂପ ଦେଇଥାଏ । ଗୁଣର ପ୍ରାବଳ୍ୟକୁ ଜୟ କରିବା ଅତିଶ୍ୟ କଠିନ ହୋଇଥିବାରୁ ଜ୍ଞାନୀ ମହାମନୀଷମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁଗରେ ଲୋକ ମାନଙ୍କର ଚାରିତ୍ରିତ ଶକ୍ତି ଓ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସାଧନା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ଶାସ୍ତ୍ରାନୁସାରେ-

ତ୍ରେତ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରଶକ୍ତିଶ ଜ୍ଞାନ ଶକ୍ତି କୃତେ ଯୁଗେ
ଦ୍ୱାପରେ ଯୁଦ୍ଧ ଶକ୍ତିଶ ସଂଘକ୍ରମ-ସଂଗ୍ରହ ଆଲୋଚନା ॥

କଳିଯୁଗରେ ଗୁଣର ପ୍ରାବଳ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଦୁର୍ବଳ ମାନବ ଏକା ଏକା ଗୁଣମାନଙ୍କ ସହ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ପ୍ରାୟତଃ ଅସମ୍ଭବ ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅତିଶ୍ୟ କଠିନ । ତେଣୁ ସମବେତ ସାଧନା ବା ସଂଜ୍ଞାସାଧନରେ ବ୍ରତୀ ହେଲେ ପରଷ୍ପରର ଚେତନା ବିକାଶ ପଥରେ ଥୁବା ଅଭାବ ଓ ଅସୁବିଧା ସବୁ ସହଜରେ ପୁରଣ ହେବାର ସମ୍ଭବନା ଅଛି । ଗୁଣତ୍ୱର ଦୌରାନ୍ୟରୁ ମୁକୁଳିବା ପାଇଁ ଭାଗବତରେ ‘ନାମ’ ଓ ମନୁସଂହିତାରେ ‘ଦାନ’କୁ ସାଧନାର ଏକ ମୂଳ ପ୍ରଣାଳୀ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ସବୁ ସାଧନା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଆଖିରେ ରଖି, ଆମ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ଠାକୁର ମଧ୍ୟ ସଂଘସାଧନାକୁ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ସବୁରୁ ମୁଖ୍ୟ ସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କରିଛନ୍ତି । ଇତିହାସକୁ ଅନୁଧାନ କଲେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ କଳିଯୁଗର ପ୍ରଥମ ଅନୁମୋଦିତ ସଂଘ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ବୌଦ୍ଧସଂଘରେ ଅତି କୃତ୍ତ୍ଵସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରତଳନ ଥିଲା ଓ ଏହା କେବଳ ସମ୍ୟାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ସମୟାନୁକୂଳେ କଠିନ ସାଧନା ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ମୁଲଭିତ୍ତିଭୂମିକୁ ଦୁର୍ବଳ କରି ଦେଇଥିଲା । ଏବଂ ଏହା ସାର୍ବଭୌମିକ ଧର୍ମ ହୋଇ ପାରିଲାନି ଓ ଏହାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟତା ଲୋପ ପାଇଗଲା । ମହାତ୍ମା ମହାନ୍ତିର ଶ୍ରୀ.୫୧୧ରେ ଜୟଲାମ ଧର୍ମର ପ୍ରତଳନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଜୟଲାମରେ ସମବେତ ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ପ୍ରଭୃତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସମବେତ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ନାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି ନ ଥିଲା, ଏହା କେବଳ ପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଜୟଲାମ ଧର୍ମରେ ପ୍ରଣାତ ସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ଏକପ୍ରକାର ସଂଘସାଧନା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ଓ ତାହା ଏବେ ମଧ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁରିତ ଭାବେ ପ୍ରତଳନ କରିଥିଲେ । ମଧ୍ୟୟ ପୂର୍ବ ଭାରତରେ ଏହା ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆତ୍ୟତିକ କୃଷ୍ଣ କୈନ୍ତ୍ରିକତା ହେତୁ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଏହା ସାର୍ବଭୌମ କିମ୍ବା ସର୍ବସମ୍ଭବ ସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ରୂପେ ସ୍ଵାକୃତି ଲାଭ କରି ପାରିଲାନି । ଯେତେବେଳେ ସାଧାରଣ ମାନବ ବ୍ୟାକୁଳତାର ସହିତ କୌଣସି ସରଳ, ଅଥବା ଚେତନ୍ୟ ବିକାଶ ଉପଯୋଗୀ ସାଧନା ପ୍ରଣାଳୀ ପାଇଁ ବ୍ୟାକୁଳ ଥିଲା, ପରମହଂସ ଶ୍ରୀମତ୍ ସ୍ଵାମୀନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ ଦେବ, ଆମର ପ୍ରିୟ ଠାକୁର ସରଳ, ସର୍ବଗୁହଣୀୟ ଓ ଦର୍ଶନ ଭିତ୍ତିକ ତ୍ରିବିଧ ସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ତ୍ରିବିଧ ସାଧନା ପ୍ରଣାଳୀ ତିନୋଟି ସରଳ ଦର୍ଶନ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ : ଆଦର୍ଶ ଗୁହସ୍ତ ଜୀବନ ଯାପନ, ସଂଘବନ୍ଦ ହୋଇ ସାଧନ ଓ ପରଷ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଭାବ ବିନିମୟ । ଏହି ତ୍ରିବିଧ ସାଧନାର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଚେତନାର ବିକାଶ ଓ ସ୍ଵରୂପ ଉପଲବ୍ଧ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏହି ତ୍ରିବିଧ ସାଧନା ସମ୍ବନ୍ଧରୂପେ ସଂଘ ଏବଂ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିଚାଳନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସମ୍ବନ୍ଧ ସାଧନା କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଯେଉଁ ସବୁ ଶିକ୍ଷା ମିଳିବ, ତାହା ବ୍ୟକ୍ତିରୂପେ ପୁନରାବୃତ୍ତି ସାଧନା ରୂପେ ପରିପାଳନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ତ୍ରିବିଧ ସାଧନାରେ

ସଫଳ ହେବାପାଇଁ ଉଭୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମସ୍ତି ସାଧନାର ଆବଶ୍ୟକ । ସଂଘ ସାଧନାକୁ କେତେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି, ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀରୁ ସ୍ଵଷ୍ଟ ଅନୁମୋଦ -

‘ମୋର ବ୍ୟାପକ ଜଙ୍ଗାକୁ ରୂପ ଦେବାପାଇଁ ଗୁହୀ, ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ - ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଂଘବନ୍ଧ ହେବାରୁ ପଡ଼ିବ । ମୋର ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଜଙ୍ଗାକୁ ରୂପ ଦେବାପାଇଁ ଆସ୍ରାଣ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ହେବ ।’

‘ମୋର ଜଙ୍ଗାକୁ ଜୀବନରେ ରୂପଦେବାହିଁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଜଙ୍ଗା, ସେମାନେ ସଂଘବନ୍ଧ ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ତୁମୋମାନେ ସଂଘବନ୍ଧ ହୁଆ, ଏହାମଧ ମୋର ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗା ।’

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସ୍ଵଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସଂଘରେ ଠାକୁରଙ୍କ ଶକ୍ତି କ୍ରିୟାଶୀଳ ହେବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ସଂଘସେବା ମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣର ଏକାନ୍ତିକ ମିଳନ ଓ ବିରୋଧର ଏକାନ୍ତ ପରିହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ମାନସିକ ସ୍ଥିତିରେ ପହଞ୍ଚିବାର ପ୍ରଶାଳୀ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉପଦେଶରେ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ‘ସମାନ ମନ୍ତ୍ର ସମିତି ସମାନି; ସମାନ ମନ୍ତ୍ର ସହଚିତମାସ୍ତୁ’ ଏହି ଉପଦେଶକୁ ବୁଝି ତାହା ଠିକ୍ ଠିକ୍ ପ୍ରତିପାଳନ କଲେ, ସଂଘରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶକ୍ତି କ୍ରିୟାଶୀଳ ହେବ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଂଘସାଧନାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫଳପ୍ରାପ୍ତି ମଧ୍ୟ ହେବ । ବିଚିଲିତ ମନ ଚିଭକ୍ଷେତ୍ରରେ ତରଙ୍ଗ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ସେହି ତରଙ୍ଗରୁ ସଂଘାର ପରିଚାଳିତ ଚିନ୍ତାର ଉଦୟ ହୁଏ, ଚିନ୍ତାରୁ କାମନା, ବାସନା ଇତ୍ୟାଦିର ଉଦ୍ଦତ୍ତବ ହୁଏ । ଆମର ମନ୍ତ୍ର ଓ ସଂଘ ଏକ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏବଂ ଚିତ୍ର ଓ ମନକୁ ଏକ ଭୂମିରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ହେଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଆମର ଚିନ୍ତନ ଓ ମନନର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମନର ସଂଶୟାମ୍ବନ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅନ୍ତିର୍ଦ୍ଦ୍ଵରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅଭିମାନ ଓ କର୍ତ୍ତାଭାବ ତ୍ୟାଗ କରି ପ୍ରେମ ପ୍ରୀତି ଭାବର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଠାକୁରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତା ପଥରେ ତାଙ୍କର ଆଦେଶ ଓ ଉପଦେଶ ପାଳନ କରି ଚଳିଲେ ସଂଘଶକ୍ତିର ଉପଲବ୍ଧ ଅନୁଭବ କରିଛେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସଂଘର ଆଉ ଏକ ବିଶେଷତ୍ବ ହେଉଛି ଯେ ଏହାର ସାଧନା ପ୍ରଶାଳୀରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏତଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେଇଛନ୍ତି ଯାହାପଳରେ ସଂଘସେବୀମାନେ ତତ୍ତ୍ଵ, ଜ୍ଞାନ, ଯୋଗ ଓ ପ୍ରେମ ସାଧନାର ଫଳ ମଧ୍ୟ ସଂଘ ସାଧନା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ । ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଏକ ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ସ୍ଵର୍ଗତ ପ୍ରମୋଦ ମହାନ୍ତି ଭାଇ ଏ ବିଷୟରେ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥିଲେ । ଆମ ସଂଘର ସ୍ଥଳ ସେବା ଓ ପୂଜା ପରିବିରୁ ସବୁ ତାନ୍ତ୍ରିକ ମତାନ୍ତ୍ରାରେ ନିର୍ଦ୍ଦ୍ରିୟିତ ହୋଇଛି । ଠାକୁରଙ୍କ ବିଗ୍ରହ କେଉଁ ଦିଗକୁ ମୁହଁକରି ବସିବେ, ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଆସନର ଦିଗ, ସଭାପତିଙ୍କ ଆସନ ଇତ୍ୟାଦି ତାନ୍ତ୍ରିକ ପୂଜା ପରିବିରୁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି । ତାନ୍ତ୍ରିକ ପୂଜା ପରି ଆମକୁ ଏକ ସ୍ଥାନରେ, ଏକ ସମୟରେ ଓ ଏକ ଆସନରେ ନିତ୍ୟ ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆ ହୋଇଛି । ସେହିପରି ଦାର୍ଘ୍ୟସମୟ ସ୍ଥିରାସନରେ ବସିବା, ଗଭୀର ମନୋନିବେଶ କରି ସଂଘାଧ୍ୟବେଶନରେ ନିମନ୍ତ୍ର ରହିବା, ଠାକୁରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ନିବନ୍ଧ ରଖି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗ ସାଧନାର ଅଙ୍ଗ । ସେହିଭଳି ଅର୍ଥବୁଝି ଷ୍ଟୋତ୍ର ବନ୍ଦନା କରିବା, ସଂଘାଧ୍ୟବେଶନରେ ହେଉଥିବା ଶାସ୍ତ୍ରପାଠ ଓ ଆଲୋଚନା ସମ୍ବୂହକୁ ନିବିଷ୍ଟ ଚିଭରେ ଶ୍ରବଣ ଓ ମନନକରିବା ଓ ବ୍ୟକ୍ତିସାଧନା ରୂପେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ଜୀବନରେ ପାଳନକରିବା (ନିଦିଧ୍ୟାସନ) ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ଆମକୁ ବ୍ୟବସାସ ବା ତୀର୍ଥବାସର ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁମାନେ ‘ସତ’ର ଉପାସକ, ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧୁ ରୂପେ ଗଣ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ସମସ୍ତ ସଂଘସେବା ସତସ୍ଵରୂପ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ

ଯେଉଁଠି ବହୁଭଳକୁ ସମାବେଶ ହୋଇଥାଏ, ତାହା ତୀର୍ଥକ୍ଷେତ୍ର । ତେଣୁ ଆମର ସଂଘ ମଧ୍ୟ ଏକ ତୀର୍ଥକ୍ଷେତ୍ର । ସଂଘାଧ୍ୟବେଶନରେ ଯୋଗ ଦେବାଦ୍ୱାରା ଆମକୁ ବ୍ୟବସାସ ବା ତୀର୍ଥବାସର ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁମାନେ ‘ସତ’ର ଉପାସକ, ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧୁ ରୂପେ ଗଣ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ସମସ୍ତ ସଂଘସେବା ସତସ୍ଵରୂପ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ

ଉପାସକ ହେତୁ ସାଧୁରୂପେ ଗ୍ରହଣୀୟ । ସଂଘାଧୁବେଶନରେ ଯୋଗ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଏହି ସାଧୁସଙ୍ଗ ଖୁବ୍ ସହଜରେ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ଭାଗବତ ହେଉଛି ଭକ୍ତ ଓ ଭଗବାନଙ୍କ ଲୀଳା କାହାଣୀ । ସଂଘରେ ଆମେ ଗ୍ରହୁପାଠ, ଆଲୋଚନା ଓ ସୁଷ୍ଠୁଲୀଳା / ସୁଲୀଳାର ଅବତରଣ ଶୁଣି ଭାଗବତ ପାଠର ଫଳ ପାଉଥାଏ । ସଂଘରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଏକମାତ୍ର ଗୁରୁ ଓ ଜନ୍ମରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ତାଙ୍କର ସେବା, ପୂଜା ଓ ଉପାସନା କରାଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ସଂଘରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ ଜନ୍ମ ସେବା ବା କୃଷ୍ଣସେବାର ଫଳ ଅଚିରେ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ସେହିଭଳି ‘ଜୟଗୁରୁ’ ମହାମନ୍ତ୍ର ଜପରେ ‘ନାମ’ ସାଧନାର ଫଳ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ ।

ଏଥରୁ ସହଜରେ ଅନୁମୋଦ ଯେ ନିଷାର ସହିତ ସଂଘସାଧନାରେ ଲିପ୍ତ ରହିଲେ ତତ୍ତ୍ଵ, ଜ୍ଞାନ, ଯୋଗ ଓ ଭକ୍ତି ସାଧନାର ସମସ୍ତ ଫଳ ଲାଭ ହୋଇଯାଏ ଓ ଚେତନା ବିକାଶ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଉପାଦାନ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ମିଳିଥାଏ । ଏଥରୁ ଜଣାଯାଏ କାହିଁକି ଠାକୁର ସଂଘସାଧନାକୁ ଏତେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀତରଣରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା, ମନରେ ଦୃଢ଼ତା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ଯେପରି ଆମେ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପଥରେ ଚଳି, ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଓ ଉପଦେଶକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଅନୁଶୀଳନ କରି ନିଜ ଜୀବନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିପାରିବା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ରମାବଲ୍ଲୁଭ ମହାପାତ୍ର
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ନିଗମ ଦର୍ଶନରେ ପ୍ରସାଦ ଓ ଚରଣମୃତ ମାହାମ୍ୟ

ବୈଷ୍ଣବ ଧାରା ଅନୁସାରେ ଶ୍ରୀଭଗବାନ ଓ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କର ପ୍ରସାଦ ଓ ଚରଣମୃତର ମାହାମ୍ୟ ଅତୁଳନୀୟ, ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ । ସେହିପରି ନିଗମ ଦର୍ଶନ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ଏହାର ବିରାଗ କରିଥାଏ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବାର ସାଧନା ମୂଳରେ ପ୍ରସାଦ ଓ ଚରଣମୃତର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁଡୁପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏକଦା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୁର୍ଗାତରଣ ଭାଇ କହିଥିଲେ ପ୍ରସାଦ ଓ ଚରଣମୃତ ଗ୍ରହଣକୁ ଖାଇବା କୁହାଯାଏ ନାହିଁ । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବୋଜମାନର ସେବା ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ‘ପାଇବା’ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ । ସେ କହିଥିଲେ - ପ୍ରସାଦ ଓ ଚରଣମୃତ ପାଇବା ସମୟରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ସ୍ନାନ କରି, ତାଙ୍କ ମହିମାରେ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଭାବିବ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଯେପରି ମହାନ, ସୁନ୍ଦର ଓ ଅନିର୍ବଚନୀୟ, ତାଙ୍କର ପ୍ରସାଦ ଓ ଚରଣମୃତ ସେହିପରି ଅତୀବ ସୁସ୍ଥାଦୟୁକ୍ତ, ସୁନ୍ଦର, ସୁବାସ୍ୟ ଓ ମହାନ । ଏହି ଭାବରେ ନିଜକୁ ଜାଗ୍ରତ ଓ ସଚେତନ କରି ଧୀରେ ଧୀରେ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବ ।

୨୧ ବର୍ଷ ସଂଘ ସେବକର ୨ୟ ପୃଷ୍ଠାରେ ‘ସୂଚନା’ କ୍ରମରେ କୁହାଯାଇଛି - “ସପ୍ତସାଗର - ତୀର୍ଥସ୍ଥାନର ଫଳଠାରୁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପାଦ ପଦ୍ମର ଏକ ବିନ୍ଦୁ ଜଳର ମହିମା ଅଧିକ” ଏବଂ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗାତାରେ ଏହି ସୂଚନା ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୃଦୟଗ୍ରାହୀ ହୋଇଉଠିଛି -

“ସପ୍ତସାଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୀର୍ଥସ୍ଥାନ ଫଳ ତଥା
ଗୁରୋରଙ୍ଗୀ ଜଳାଦ ବିନ୍ଦୁ ସହ ସ୍ରାଂଶେନ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭମ” ।

“ତେଣୁ ସମସ୍ତ ତୀର୍ଥସ୍ଥାନର ଫଳ ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପାଦୋଦକ ବା ଚରଣମୃତ ମହିମା ଅଧିକ । ତୀର୍ଥସ୍ଥାନ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ମାତ୍ର ପାପ କ୍ଷମ ହୁଏ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଶ୍ରୀତରଣାର ବିନ୍ଦୁ ମାତ୍ର ଜଳ ଜନ୍ମ ମରଣ ସଙ୍କୁଳ ସଂସାର - ସାଗରରୁ ପରିତ୍ରାଣ କରିଥାଏ ଏବଂ ସଂକଷିତାନ୍ତ ଘନ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ସହିତ ଏକାଭୂତ କରିଦିଏ” ।

ଉପରୋକ୍ତ ସଂଘସେବକରେ (ୟ : ୫)ରେ ପୁନର୍ବାର କୁହାଯାଇଛି - “ଉଚ୍ଚ - ସେବକମାନେ ମହାୟତ୍ତରୁଷଙ୍କ ଆଶ୍ରଯରେ ରହି ତାଙ୍କ ନାମ, ରୂପ, ଲୀଳାଦିର ଆଲୋଚନା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ନିଜକୁ ଜଣେ ଜଣେ ସେବକ ଭାବରେ ଆମ୍ବ ଗଠନ କରିବାକୁ ସୁଖ ବୋଧ କରନ୍ତି । ସେହି ମୂର୍ତ୍ତି - ଭଗବାନ ଗୁରୁଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସାଧନ ପଥର ସହାୟକ ରୂପରେ ସଦଗୁରୁ ଭାବରେ ଏବଂ ଭଗବତ୍ ଶକ୍ତିଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଶକ୍ତି ଜ୍ଞାନରେ ଗ୍ରହଣ କରି ସେହି ଭଗବାନଙ୍କୁ ସଦଗୁରୁଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଧାରଣା, ଉପାସନା, ବନ୍ଦନା ଓ ଶ୍ରୀଭାରତି ଅନୁରାଗ ନିବେଦନ ପୂର୍ବକ ଉପାସନା କରିବା ବିଧେୟ । ଏହି କ୍ରମରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କର ନାମ, ରୂପ, ଲୀଳା, ଓ ବିଗ୍ରହ ସେବା ସହିତ ବ୍ୟବସାୟରେ, ବ୍ୟବସାୟରେ ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ଉପୟୁକ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପ୍ରଦାନ ସହକାରେ ଗ୍ରହଣ ବା ସେବନ କରିବା ବିଧୁ ହିନ୍ଦୁ ପରମରା ତଥା ବୈଷ୍ଣବ ରାତିରେ ରହି ଆସିଛି । ଏହା ଭକ୍ତି ପରମରା ତଥା ଉପାସନାର ଏକ ବିଶେଷ ଅଙ୍ଗ ।

ଫଣୀ ଭାଇଙ୍କ ସମୟର କଥା । ‘ସୃତି ପଥେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ’ ଗ୍ରହୁରେ ଅପର୍ଶ୍ଵା ମା’ କହିଛନ୍ତି - ପିଲାମାନଙ୍କ ଦେହ ଖରାପହେଲେ ସତୋଷ ମା’ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଔଷଧ ଦେବାକୁ ଉଚିତ ମନେ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ‘ଶ୍ରୀତରଣାମୃତ’ଙ୍କୁ ମହୋଷଧ ମନେ କରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେବନ କରାଇ ଆରୋଗ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହି ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସର ମୂଳ ହେଉଛି, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ତରଣାମୃତଙ୍କ ମାହାମ୍ୟ, ଯାହା ସତୋଷ ମା’ଙ୍କର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଥିଲା । ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରରେ ଶ୍ରୀତରଣାମୃତ ସମସ୍ତ ଭକ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରି ଧନ୍ୟ ହୁଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୁର୍ଗାତରଣ ଭାଇ କେବଳ ବିଶେଷ କାରଣ ବ୍ୟତୀତ, ଏଠାରୁ ଶ୍ରୀତରଣାମୃତ ନେବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କାହାର ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତାରେ କେବଳ ଯେଉଁଥରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁର ମହାରାଜାଙ୍କର ବିଶେଷ ଭାବରେ କିଛି ସେବା ହୋଇ ପାରିବ, ସେପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ କେବଳ ଏଠାରୁ ଶ୍ରୀତରଣାମୃତ ନେଇ ସେବନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଏପରି ଅନେକ ବାର ହୋଇଛି । ଏଥରେ କାହାରି ନା କାହାରି ବିଶେଷ ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ ଓ ସମସ୍ୟାର ପ୍ରତିକାର ହୋଇଛି ।

ଆଲିପୁର ଦୁଆରର ଭକ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଘୋଷଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁରଙ୍କର ଶ୍ରୀତରଣାମୃତଙ୍କୁ ସେ ନିଜ କୁଷ୍ଟ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ଶରୀରରେ ଲେପନ କରି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଏହି ଘଟଣାଟ ଘଟିଥିଲା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ । ଏପରି କାମ୍ୟକାମନା ଯୁକ୍ତ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ନେଇ ସେବକଙ୍କ ଉପରେ ବରକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁର । ‘ସର୍ବ ରୋଗ ହର’ କହିକହି ପ୍ରକାଶ ଭାଇ ଏହା ଶରୀରରେ ଲେପନ କରି ଶ୍ରୀତରଣାମୃତଙ୍କ ମାହାମ୍ୟ ଦୁନିଆ ସମ୍ମୁଖରେ ଦେଖାଇ ଦେଇଥିଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ କୁଷ୍ଟରୋଗରୁ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କରି କୃତଞ୍ଜତା ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବକ ଏକ ପତ୍ର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁରଙ୍କୁ ଲେଖିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଭକ୍ତଙ୍କର ରୋଗ ଆରୋଗ୍ୟ ହେବାସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭକ୍ତଙ୍କର ପ୍ରାରଷ୍ଟ ଜନିତ ରୋଗ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏକ ଅଙ୍ଗୁଠି ରେ ଏହାର ଫଳ ସ୍ଵରୂପ ଏକ ଫୋଟକା ବାହାରିଥିଲା ।

ଫଣୀଭାଇଙ୍କ ଥରେ ଗାଇଫାଟ ହୋଇଥିଲା । କିଛିଦିନ ଯାଏ ତାଙ୍କର ଖାଇବା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ଦିନକୁ ଦିନ ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ହେବାର ଦେଖୁ ସତୋଷ ମା’ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଶ୍ରୀତରଣାମୃତ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅଥବା ସେତେବେଳେ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁରଙ୍କୁ ଟେଲିଗ୍ରାମ କରିବାକୁ । ଫଣୀଭାଇ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଜାଣିଥିଲେ, ଏହି ଦୂଇଟି ଉପାୟ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷଣକରେ ରୋଗମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ । ଏଣୁ ସେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ବାରମ୍ବାର କହିଥିଲେ “ମୋର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ଠାକୁର ଏପରି ବୈଷ୍ଣବୀକ କାମନା ପୂରଣ କରିବାକୁ ଜଗତକୁ ଆଗମନ କରିନାହାଁନ୍ତି । ମୋତେ ମୋର ରୋଗ ପ୍ରାରଷ୍ଟ ବଶତଃ ଆନନ୍ଦରେ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ” । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁର ତଥା ଶ୍ରୀତରଣାମୃତଙ୍କ ମାହାମ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୁର୍ଗାତରଣ ଭାଇଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ଜଙ୍ଗ ରାଜ କିଶୋର ଭାଇଙ୍କଠାରୁ ସଂଗୁହିତ ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ - ଦୁର୍ଗାତରଣ ଭାଇଙ୍କ ବୋଉ (ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ମାତା ସୁନ୍ଦରୀ ମଣି ଦେବୀ) ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରକୁ ଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁରଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲାଭ କରିବା ସମୟରେ ସର୍ବଦା ଭାବି ଥାଆନ୍ତି, ମୁଁ ନିଜ ହାତରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀତରଣ ଧୋଇ ଚରଣମୃତ ଚିକିଏ ପାଆନ୍ତି

କି ? ଅନେକ ଦିନ ବିତିଗଲା । ଦିନେ ସେ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଯିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଠାକୁର ରିକ୍ବାରେ ଚଢ଼ି ବାହାରକୁ ବାହାରୁଛନ୍ତି । ସେଦିନ ମାତା ସୁନ୍ଦରୀମଣି ସେଠାରେ ରିକ୍ବାଉପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ସମୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସେବକଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ – ଜଳକୁଣ୍ଡି ଓ ଜଳ ପୂର୍ଣ୍ଣତାଳ ଆଣିବାକୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଯୋତାପିନ୍ଧି ରିକ୍ବାରେ ବସି ସାରିଲା ପରେ କାହିଁକି ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣତାଳ ଓ କୁଣ୍ଡ ମାଗୁଛନ୍ତି ବୋଲି ସେବକଙ୍କୁ ଆଖୁମ୍ୟ ଲାଗିଲା । ସେ ନୀରବରେ ଯାଇ ଉତ୍ତମ ପାତ୍ର ନେଇ ଆସିଲେ । ମାତା ସୁନ୍ଦରୀମଣିଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଠାକୁର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ କହିଲେ – ତୁ ପରା ଅନେକ ଦିନରୁ ନିଜ ହାତରେ ମୋ ପାଦଧୋଇ ଚରଣମୃତ ନେବାକୁ କାମନା କରିଆସିଛୁ । ଆଜି ମୋ ପାଦଧୋଇ ଦେଇ ଚରଣମୃତ ନେଇ ଯା । ଏହା କହି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚଟିରୁ ପାଦ ବାହାର କରି ଲମ୍ବାଇ ଦେଲେ । ସେତେବେଳକୁ ମାତା ସୁନ୍ଦରୀ ମଣି ବିସ୍ମୟ ଓ ଆନନ୍ଦରେ ଆମ୍ବନ୍ଦରା ହୋଇଯାଇ ଆଆଏ । ଅବିଳମ୍ବ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଯାଇ ମାତା ସୁନ୍ଦରୀମଣି ଜଳକୁଣ୍ଡରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ଧୋଇ ଦେଇ ପଣତକାନିରେ ପୋଛି ଦେଲେ । ଭକ୍ତର ମନୋବାଂଛା ପୂରଣ କରି ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଠାକୁର ନିଜ ଗନ୍ଧବ୍ୟ ପଥରେ ଆଗେଇ ଗଲେ । ମାତା ସୁନ୍ଦରୀମଣୀ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଚରଣମୃତଙ୍କୁ ଏକ ନୃତନ ତାଳରେ ଭର୍ତ୍ତକରି ବାସସ୍ଥାନକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ଏତେଦିନେ ତାଙ୍କର ମନୋବାଂଛା ପୂରଣ ହୋଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ତତ୍କାଳୀନ ଭକ୍ତମାନେ କହିଛନ୍ତି – ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ସମ୍ମିଳନୀରେ ମାତା ସୁନ୍ଦରୀମଣି ସମ୍ମିଳନୀର ସ୍ଥଳରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଏହି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଶ୍ରୀଚରଣମୃତ ଗୋପାଏ ଗୋପାଏ ଦେଇ ନିଜେ ଆନନ୍ଦିତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଆଏ ।

ଏଥର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ପ୍ରସାଦ ମାହାମ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । ଆରମ୍ଭ କରିବା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ନିସ୍ତୃତ ବାଣୀରୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିରାମ୍ୟମାନନ୍ଦ କଥାମୃତ (୨ୟ) ଅନୁସାରେ ଫାଲଗୁନ ୨୦ ବୁଧବାର ଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପୁଷ୍ପରଣୀ ତଚରେ ତ୍ରୁମଣିଷାରି ଗୌରାଙ୍ଗପାତାର ସମ୍ମୁଖରେ ବସିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅପରାହ୍ନରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଜଳଯୋଗ, ଭୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ସେ ସ୍ଥାନକୁ ଚିଦାନନ୍ଦଭାଇ ଗୋବର ଦ୍ୱାରା ମାର୍ଜନା କରିବାର ଦେଖୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଲେ “ତୁମେମାନେ ତ ବଡ଼ ସାଧୁ ହୋଇ ଉଠିଲଣି । ଗୋବର ଦେଲେ କଣ ସ୍ଥାନ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା ?” ଶୁଦ୍ଧାନନ୍ଦ ଭାଇ ଉତ୍ତର ଦେଲେ – ଆମକୁ ଖରାପ ଲାଗିବ ବୋଲି ଗୋବର ଦିଆଯାଇଛି । ହସି ହସି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଲେ – “ମୁଁ ତ ତୁମକୁ କହିନାହିଁ, ତୁମେ ଉତ୍ତର ଦେଲ କାହିଁକି ?” ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପୁନର୍ବାର ଜନେକ ଭକ୍ତକୁ କହିଲେ..... “ମୋର ପ୍ରସାଦ କଣ” ଏତେ ଅପବିତ୍ର ଯେ, ଗୋରୁ ର ବିଷା ଦ୍ୱାରା ଶୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ହୁଏ ?” ସେ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲା ଠାକୁର ! ମୁଁ ତ ସେ ସବୁ ବୁଝେ ନାହିଁ କି ଶୁଭେନାହିଁ । ଲୋକେ ଉଛିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଗୋବର ଦିଅନ୍ତି । ତେଣୁ ମୁଁ ଏପରି କରିଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ବୁଝାଇ ଦେଲେ – “ପ୍ରସାଦ ପାଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଗୋବର ଦେବା ଉଚିତ; କିନ୍ତୁ ପ୍ରସାଦ ସ୍ଥାନ ଅପବିତ୍ର ବୋଲି ନୁହେଁ; ଲୋକେ ପାଦରେ ମାତ୍ରିବେ ଓ ମାତ୍ରି ଭଣ ଭଣ ହେବ ବୋଲି ଗୋବରରେ ଲିପାଯାଏ ।” ଏହିପରି ପ୍ରସାଦ ସ୍ଥାନ ମାର୍ଜନା ସଂପର୍କରେ ବୁଝାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜା ପ୍ରସାଦ-ମାହାମ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ଏକ ଗଛ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ମାମୁଁ ଘର ରାଧାକାନ୍ତପୁରର ସୁରେନ୍-ମୁଖାର୍ଜୀଙ୍କ କଥା । ସେ ଥରେ ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ ଯାଉଥିଲାବେଳେ ଜନେକ ଶୁଦ୍ଧ ଜାତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ହାତରେ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଉଛିଷ୍ଟ ଅନ୍ତି ଧରି ପାଉଥିଲା । ସୁରେନ୍ବାବୁ ତାକୁ ହାତରେ କ’ଣ ବୋଲି ପଚାରିବାରୁ, ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ‘ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ମହାପ୍ରସାଦ’ । ଏହାଶୁଣି ସୁରେନ୍ବାବୁ ଏଥରୁ କିଛି ନେଇ ପାଇଲେ । ଏ ଘରଣା ନେଇ ଗ୍ରାମରେ ହୁଲସ୍ତୁଲ ପଡ଼ିଗଲା । କେହି କେହି ତାଙ୍କୁ ଏକଘରକିଆ କରିବା ସହିତ ପ୍ରାୟଶ୍ଵିତ ବିଧାନ ଲାଗୁ କଲେ । ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତେ ଏକକୁଟ ହୋଇ ତାଙ୍କ ବାସନ୍ କଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ ଶାନ୍ତିପୁରର ବିଖ୍ୟାତ ଭାଗବତ ପାଠକ ରାଧାକାନ୍ତପୁର ଆସିଲେ । ସେ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଗୁରୁ ଥିଲେ । ସେ ଏକଥା ଶୁଣି ତାଙ୍କ ପାଲିଙ୍କି ସୁରେନ୍ ଘରକୁ ନେବାକୁ କହିଲେ । ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ସେଠାକୁ ଗଲେ । ଗୁରୁଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସୁରେନ୍ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରସାଦ ବିତରଣ କଲେ । ସମସ୍ତେ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ପରେ ଗୁରୁ କହିଲେ-ତୁମ ମାନଙ୍କର ତ ଜାତି ଗଲାନାହିଁ । ଗୁରୁ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ – “ସୁରେନ୍ର ଜାତି ଚାଲିଯିବ ନାହିଁ । ସେ ତ କହିଛି ମୁଁ ମହାପ୍ରସାଦ ପାଇଛି । ଆଉ ଯାହା ହାତରୁ ସେ ନେଇ ପ୍ରସାଦ ପାଇଛି, ସେ ମଧ୍ୟ କହିଛି ମହାପ୍ରସାଦ । ପ୍ରସାଦ କ’ଣ କେବେ

ଶୁଦ୍ଧ ସର୍ବରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ? ପ୍ରସାଦ କେବେ ହେଲେ ନଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ପ୍ରସାଦରେ ବାଛ ବିଚାର କଲେ ପ୍ରସାଦ ମାହାମ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ପୁରୀର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ନେଇ କେହି କ'ଣ କେବେ ଜାତି ବିଚାର କରେ ? ପ୍ରସାଦ ବାହକ ଶୁଦ୍ଧ ଲୋକଟି ଯେତେବେଳେ କହିଛି ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ପ୍ରସାଦ, ସେତେବେଳେ ସେ ପ୍ରସାଦ ଖାଇ ହେବ ନାହିଁ କାହିଁକି ?”

ପୁନର୍ବାର, ବଞ୍ଚାଇ ୧୩୭୧, ବୈଶାଖ ୫ ଶନିବାର ଦିନ, (ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ନିଗମାନନ୍ଦ କଥାମୃତ (୨ୟ)) ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ‘ପ୍ରସାଦ’ ସଂପର୍କରେ କହିଥୁଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟାରତି ପରେ ବୋଧାନନ୍ଦ ଭାଇ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ – ‘ପ୍ରସାଦ କ'ଣ ଅନ୍ୟ ଜାତି ଛୁଇଁଲେ ନଷ୍ଟ ହୁଏ ?’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଉଭର ଦେଲେ – “ପ୍ରସାଦ ଅନ୍ୟଜାତି ଛୁଇଁଲେ ନଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ । କୁକୁର ଉଛିଷ୍ଟ କଲେ ଅନ୍ତପ୍ରସାଦ ନଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ । ଯେ ମନେ କରନ୍ତି ପ୍ରସାଦ ଅନ୍ୟ ଜାତି ଛୁଇଁଲେ ନଷ୍ଟ ହୁଏ, ସେ ପ୍ରସାଦର ମାହାମ୍ୟ ଆଦୌ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।”

ଉପରୋକ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରସାଦର ମାହାମ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପରେ ନୃପେନ୍ଦ୍ର ଭାଇଙ୍କ ଡାକାମୁଢ଼ ବସାଇରେ ଏକଦା ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ମହାରାଜ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ “ମିଶନରେ ଯାଇ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସଙ୍ଗତ କି ନୁହେଁ” ସଂପର୍କରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାରୁ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଉଭର ଦେଲେ – “ଡୁମେ କାହିଁକି ସେଠାରେ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରିବ ? ମିଶନର କୌଣସି ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ କ'ଣ ମୋ ପ୍ରସାଦ ଖାଇବେ ? ତତ୍ତ୍ଵ-ପ୍ରଧାନ ବଙ୍ଗ ଦେଶରେ ସାଧୁ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିବେଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିତରଣର ଅଞ୍ଜତା ହିଁ, ଏହାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ । ଏକମାତ୍ର ନାରାୟଣଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ଭିନ୍ନ, କୌଣସି ଦେବତାଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ନିବେଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ସାଧୁ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀମାନଙ୍କୁ ଦେବା ସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ତତ୍ତ୍ଵ-ପ୍ରଧାନ ବଙ୍ଗଲା ଦେଶରେ ବେଦାଚାର ପ୍ରାୟ ବିଲୁପ୍ତ । କିନ୍ତୁ ହିନ୍ଦୁଷ୍ଟାନରେ ବେଦାଚାର ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଜା ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେଠାରେ ପକ୍ଷାନ୍ତ ବୈଶ୍ଵଦେବ ବଳି ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ବରୁ (ନିବେଦନ ପୂର୍ବରୁ) ସାଧୁ-ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ-ବ୍ରାହ୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ପୃଥକ୍ କରି ରଖାଯାଏ । କୌଣସି ସକାମ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ନିବେଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସାଧୁ ସାଧୁ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀମାନଙ୍କୁ ଦେବା ସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ଅବଶ୍ୟ ସାଧୁ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ମାନେ ଜଙ୍ଗା କଲେ, ସମସ୍ତଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ଏବଂ ସବୁ ଦେବତାଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ନିବେଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଗ୍ରହଣ କରି ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାହା ହେଲେ ଏକମାତ୍ର ପରମହଂସ ଏବଂ ପରମହଂସଙ୍କ ପରି ସିନ୍ଧ ସାଧୁ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ବ୍ୟତୀତ କୁଟୀଚକ, ବହଦକ, ହଂସ ସ୍ନାନୀୟ ସାଧୁ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଆମ୍ବହିତାର୍ଥେ ଆହାରାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ନିୟମ ସଂୟମ ପ୍ରତିପାଳନ କରି ଢଳିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।”

ପ୍ରସାଦ ଓ ଚରଣମୃତ ଗ୍ରହଣର ଉପକାରିତା ସଂପର୍କରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅତି ସଂକ୍ଷେପ ଅଥବା ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବୁଝାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ କଥା ସଂଗ୍ରହ (୧୮) ଗ୍ରହ୍ନର ୯୭ ତମ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଶିଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି - ଆମ୍ବପ୍ରତିଷ୍ଠ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଭୁକ୍ତାବଶିଷ୍ଟ ଓ ସାଧାରଣ ଖାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପାଦୋଦୂକ ଓ ସାଧାରଣ ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କଣ ? ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଠାକୁର ବୁଝାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ - “ଯେ କୌଣସି ଦୁଃଖ ଯାହାର ସଂଭବ୍ୟରେ ଆସୁନା କାହିଁକି, ସେଥିରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସଦଗୁଣ ହେଉ ବା ଅସଦଗୁଣ ହେଉ, ନିଷ୍ଠା ସଂକ୍ରମିତ ହେବ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ମୃତିଦ୍ରବ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ସଦଗୁଣ ରାଶି ସଂକ୍ରମିତ ହେଇଥାଏ । ଆଉ ଗୁରୁଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତ ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ ।

ପ୍ରସାଦର ମାହାମ୍ୟ ନିଜେ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସହିତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆଚରଣରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଦେଖାଇଛନ୍ତି । ଏକଦା ହାଲିସହର ସନ୍ଧିଲନୀରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଜ ବିଶ୍ଵାମ କଷରୁ ଦୂତ ଗତିରେ ଭକ୍ତ ମାନଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ମଣ୍ଡପକୁ ଚାଲିଆସି “ମୁଁ ଆଜି ଶ୍ରୀଗୁରୁ’ଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ପାଇବି” କହି ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ଦାଶଗୁପ୍ତ ଭାଇଙ୍କ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ବସିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଉଥିଲା ବେଳେ, ସେବକ ଆସନଟିଏ ପକାଇଦେଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆସନଟିକୁ ନିଜେ ଉଠାଇ ଦେଇ କହିଲେ - ” ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରସାଦ କଣ ଆସନରେ ବସି ପାଆନ୍ତି ? ‘ସ୍ଵୀମ ଭୂମି ଉପରେ ବସି ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ପାର୍ଶ୍ଵରେ ବସିଥୁବା ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଭାଇ ଚକାଆସନରେ ବସିଥୁବା ବେଳେ ପାଦ ଠାରୁ ଆଶ୍ଵୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୁଗା ଚେକି ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଲେ - “ତୁ କ'ଣ ଗରଭତା କିରେ ? ପାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୁଗା ଆବୃତ କରି ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିବା” ଉଚିତ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଉଳ୍ଳଙ୍ଘନୀୟ ଭକ୍ତ ନରୀଙ୍କ ମହାପାତ୍ର ଭାଇ ଏକାଦଶୀ ଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କଠାରୁ ଦୀକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଦିନ

ଏକାଦଶୀ ଉପବାସ ହେଉ ପ୍ରସାଦ କିପରି ଗ୍ରହଣ କରିବେ ବିଚାର କଲାବେଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଥୁଲେ ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ପାଇବାରେ ଏକାଦଶୀ କଣ ? ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକାଦଶୀରେ ଭକ୍ତ କଣ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ ନ କରି ଉପବାସ କରନ୍ତି ?

ପରିଶେଷରେ କେବଳ ନରେଶ ପାକଡ଼ାଶୀ ଭାଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉତ୍ଥାପନ କରି ପ୍ରବନ୍ଧଟିକୁ ସାଙ୍ଗ କରିବା । ନରେଶ ଭାଇ ଛାତ୍ରବସ୍ତ୍ରରେ ୨୭ନଂ, ଡିଷ୍ଟିଲେରୀ ରୋଡ଼ ରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଲଣ୍ଠନ ଆଲୁଆରେ ଦେଖୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ପାଗଳ ହୋଇ ଯାଇଥୁଲେ' । ୧୭ବର୍ଷରେ ତାଙ୍କର ଏକ ଅଭ୍ୟୁତ ରୋଗ ହେଲା । ସେ ଛାତ୍ରରେ ଲୁହାଚେନ ଛିଡ଼ାଇଥୁଲେ । ଦିନେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ କରୁ ଛାତ୍ରର ମାରାମୁକ ଆୟାତ ଲାଗି ହୃଦୟମୟରୁ ରକ୍ତକ୍ଷରା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ରକ୍ତପାତ ଲାଗିରହିଲା । ତାଙ୍କର କିଛି କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଶୟ୍ୟାଶ୍ୟାମୀ ଓ ଅସ୍ତ୍ରିକଙ୍କାଳ ସାର ହୋଇଗଲେ । ୪/୪ ବର୍ଷ ରୋଗ ତୋଗ କରି ମୃତ୍ୟୁର ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏତିକି ବେଳେ ତାଙ୍କର ଯାହାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନ କରି ତାଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ପାଗଳ ହୋଇଥୁଲେ, ତାଙ୍କର କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ବନ୍ଧୁଙ୍କଠାରୁ ସେ (ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର) ଆଲିପୂର ଦୁଆରରେ ଥୁବାର ଖବର ପାଇଲେ । ଘର ଲୋକଙ୍କୁ ନ ଜଣାଇ ତକିଆ ତଳେ ଥୁବା ଟଙ୍କାନେଇ ବହୁକଷ୍ଟରେ ଦୁଇଟି ଗ୍ରେନ ବଦଳାଇ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରି ଅତିକଷ୍ଟରେ ତାଙ୍କ ପାଦ ତଳେ ବସିଥାଆନ୍ତି । ବାଲ୍ୟପ୍ରସାଦରୁ ତାଙ୍କୁ ଟିକିଏ ଦିଆଯିବା ପରେ, ଠାକୁର ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ରାମ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଅସ୍ତ୍ରିକଙ୍କାଳ ସାର ନରେଶଭାଇ ଅତିକ୍ଷୀଣ ଅସ୍ତ୍ର ସ୍ଵରରେ କହିଲେ - ମୋର ଆଉ ବେଶୀ ସମୟ ନାହିଁ, ଠାକୁର । ଯେତେ ସମୟ ଅଛି ମୁଁ ଏହି ଆପଣଙ୍କ ପାଦତଳେ ଟିକିଏ ବସିଥାଏ । ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖୁଥାଏ ! ସ୍ମିତ ମୁଖରେ ଠାକୁର ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲେ; ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ ଛଳଛଳ ହୋଇଉଠିଲା ନରେଶ ଭାଇ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଦତଳେ ବସି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ କଥୋପକଥନ ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗଲେ । ଦିନ ୨/୩ଟା ବେଳକୁ ନରେଶ ଭାଇ ପ୍ରସାଦ ପାଇବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଲେ । ପରିମାଣ ଥିଲା ପ୍ରଚୁର । ବିସ୍ମୟରେ ପରିଚିତ ବନ୍ଦୁ (ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବଦୋପାଧ୍ୟାମ)ଙ୍କୁ ଅନାଇଲେ । ବନ୍ଦୁ କହିଲେ - “ଏସବୁ ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରସାଦ । ଠାକୁର ତୁମକୁ ଖାଇବାକୁ କହିଛନ୍ତି ।” ଫଳରସ ଯାହାର ହଜମ ହୁଏ ନାହିଁ, ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରସାଦ ଖାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା । କଲେରା ହେବାର ଭୟ କଲେ । ମାତ୍ର ପ୍ରସାଦ ପାଇବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ରୂପେ ନିଦ୍ରା ହୋଇଗଲା । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଶୌଚାଦି ପରେ ନରେଶ ଭାଇଙ୍କୁ ବୋଧ ହେଲା, ଯେପରି ତାଙ୍କ ଶରୀର ଅନେକ ପରିମାଣରେ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଯାଇଛି । ସେ ଗୁରୁଦେବଙ୍କ କୃପା ଅନୁଭବ କରି ଆଜୀବନ ଏହି ପ୍ରସାଦ ମାହାମ୍ୟ ପ୍ରତାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେବିନ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରି ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ କୃପାରୁ ସୁନ୍ଦର ହେବାପରେ ସେଠାରେ ଦୀକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରି ନ ମାସ ରହି ହୃଦୟପୃଷ୍ଠ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟନେଇ ଗୃହ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଥୁଲେ ।

ଶ୍ରୀଚରଣାମୃତ ଓ ମହା-ପ୍ରସାଦଙ୍କ ମାହାମ୍ୟ ଅନନ୍ୟ, ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ । ଏହାଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସେଥୁପାଇଁ “ପିଇବା” ବା “ଖାଇବା” ନ କହି “ପାଇବା” ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହା ପାଇଲେ ବା ଗ୍ରହଣ କଲେ ଭକ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁଭବ ବୃଦ୍ଧିପାଏ । ଏଇଥୁପାଇଁ ଭକ୍ତି-ଶାସ୍ତ୍ର ଏହାଙ୍କୁ ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧଟି ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସ୍ଵହଷ୍ଟ ଲିଖିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ତଥା ଲାଲା କାହାଶୀ ମାନଙ୍କରୁ ସଂଗୃହିତ । ମୋର ପିତା ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାଶ ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସହାୟତା କରିଥୁବାରୁ ତାଙ୍କୁ କୃତଙ୍କତା ଜଣାଉଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ଶୁଭାଶିଷ ଦାଶ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘ

ନିର୍ଭରତାର ପରିଭାଷା

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଲେ—‘ମୁଁ ସଦଗୁରୁ, ମୋ ଭିତରେ ଜଗଦଗୁରୁଙ୍କର ଜଛା ହିଁ ଲାଳାଯିତ ହୋଇ ଉଠିଛି । ତୁମମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତିପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ହିଁ ମୋର କାର୍ଯ୍ୟ । ଯେଉଁମାନେ ମୋ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବସିଛ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ହାତଧରି ମୁକ୍ତିଧାମକୁ ନେଇଯିବି । ‘ତୁମ ଠାକୁର ସଦଗୁରୁ’ କେବଳ ଏତିକି ବିଶ୍ୱାସ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ— ‘ଏହି ବାଣୀଟିକୁ ବିଶ୍ୱାସାମ୍ବନ୍ଧ ଆଲୋଚନା କଲେ ଆମେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ସମ୍ମୂର୍ଖ ନିର୍ଭର କରି ପାରିବା ଓ ନିର୍ଭରତା ରହିଲେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଆମ୍ବସମର୍ପଣ କରିଛେ । ଆମ୍ବସମର୍ପଣ କଲେ ସେ ଆମର ଭାରନେଇ ଆମକୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କରିବେ । ସତୀନାରୀ ଯେପରି ତା’ର ପତିଙ୍କ ପାଖରେ ଆମ୍ବସମର୍ପଣ କରେ-ଏଇ ଉଦାହରଣ ଆମ ପାଖରେ କୋରାମାଇନ୍ ସଦୃଶ ହେବ ।

ଉପରୋକ୍ତ ବାଣୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ସେ ଦୁଇଟି ହିଁ ଶବ୍ଦର ପ୍ରଯୋଗ କରିଛନ୍ତି, ଏଥରୁ ମନେହୁଏ ଯେପରି ତାଙ୍କ ଭିତରେ କେବଳ ଜଗଦଗୁରୁଙ୍କର ଜଛା ଲାଳାଯିତ ହୋଇଛି ଓ ମୁକ୍ତିପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ । ଯଦି ଆମେ ଠିକ୍‌ଠିକ୍ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଉପଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କରିବା ତା’ହେଲେ ଜାଣିପାରିବା ଯେ ତାଙ୍କର ଉପଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାକ୍ୟ କେବଳ ମୁକ୍ତିପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ ନିମିତ୍ତ ଉଦିଷ୍ଟ । ଜଗଦଗୁରୁଙ୍କର ଜଛା ସୃଷ୍ଟିପ୍ରବାହ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜୀବ ଉଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଭ୍ରାନ୍ତି କରିବା । ସେଥିପାଇଁ ସେ ତାଙ୍କର ମାନୁଷୀତନ୍ତ୍ର ସଦଗୁରୁଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ସଦଗୁରୁ ମଧ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରପୂତ ଜଳ ନେଇ (ଜଗଦଗୁରୁଙ୍କ ଆଦେଶ) ଆସିଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ଜଛାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ।

ସବୁଗୁରୁ ଓ ମହାପୁରୁଷମାନେ ଘରବାହୁଡ଼ା ପଥର ସଙ୍କେତ ଦେଇଛନ୍ତି । ଚାଲିବାର ଉପାୟ ବତାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଆମର ଠାକୁର ମହାରାଜ ଏସବୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମକୁ ହାତଧରି ମୁଣ୍ଡି ଧାମକୁ ନେଇଯିବେ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ଏପରି ଅଭୟ, କୌଣସି ସାଧୁ କିମ୍ବା ମହାପୁରୁଷ ତାଙ୍କର ଶିକ୍ୟଭକ୍ତ ମାନଙ୍କୁ ଦେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ମୋର ମନେ ହୁଏନାହିଁ ।

ଜଗଦଗୁରୁଙ୍କ ଜଛା ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି—

‘ହେଲା ଯେବେ ଧ୍ୟାନ ମୋର ବ୍ୟକ୍ତିଦ୍ୱାରା, ଜଗଦଗୁରୁଙ୍କ ଜଛା ଲାଳାଯିତ
ହୋଇ ଉଠିଅଛି ଏ ମୋ ଭିତରେ, ଜାଣ ମୋତେ ସଦଗୁରୁ ରୂପରେ
ସାଧନା ଦ୍ୱାରାମୁକତ ଯେ, ହୋଇଅଛି ଯେଣୁ ଜଛା ମୋର ତେଣୁ
ଦେଖାଇବି ମୁକ୍ତିପଥ ଯେ’

ସେ ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ମୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ ଆମକୁ ମୁକ୍ତିର ପଥ ଦେଖାଇଦେବେ ବୋଲି ସ୍ଵାକୃତି ଦେଇଛନ୍ତି । ତେବେ ସେ କିପରି ମୁକ୍ତିପଥ ଦେଖାଇଦେବେ ସେ ବିଷୟରେ ପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । ସେ କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ସାଧନାର ପଥ ଦେଖାଇବେ କ’ଣ, ବରଂ ସେ କରିଛନ୍ତି’ ୭୦ହଜାର ବର୍ଷ ତପସ୍ୟା କରି କିଏ ପାଇଲା, କିଏ ନ ପାଇଲା, ତା’ର ହିସାବ ନାହିଁ, ମାତ୍ର ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ତୁମେ ପାଇନ କର, ନିଶ୍ଚିଯ ପାଇବ’ । ତାଙ୍କର ବାଣୀ ହେଲା ‘ସୁଖ ପାଥ ଚିକିଏ ମୋତେ, ଅଖୁଲ ସାଧନ ସିଦ୍ଧିଲଭ କିଞ୍ଚିତ (ଏଇ ଭଲ ପାଇବା ବିଷୟରେ ୨୦୧୭ମସିହା ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀରେ ‘ଭଲ ପାଇବାର ରାହା’ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ସବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ଓ ଭଲ କିପରି ତାଙ୍କୁ ପାଇ ହୁଏ ସେ ବିଷୟରେ ସବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । (ପାଠ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ)

ସଂଘର ତ୍ରୈମାସିକ ପତ୍ରିକା ସଂଘସେବକରେ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି ।

‘ଭଲ ପାଇବାର ସହଜ ସାଧନା ପଥ ଦେଖାଇଛ ତୁମେ ହେ, ନିଜ ଜନ ପରି ତୁମକୁ ଯେପରି ଭଲ ପାଇପାରୁ ଆମେହେ....,’ ମଧ୍ୟ ପାଠ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାରୁ ମୁଁ ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତ ଜଛାର ପରିପ୍ରକାଶ, ମାତ୍ର ଆମର ‘ମୁଁ’ ଓ ‘ମୋର’ ଭାବ ଦୂର ହେବା ପରେ ଯେତେବେଳେ ‘ତୁମେ’ ଓ ‘ତୁମର’ ଭାବ ଆସିବ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଜଛା ଆମ ଭିତରେ ଫୁଲି

ଉଠିବ ୪ ଆମେ ତାଙ୍କର ଅବ୍ୟକ୍ତ ଲଜ୍ଜାର ସନ୍ଧାନ ପାଇବା । ମୁକ୍ତିପଥ ଦେଖାଇବା ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟବୋଲି ସେ କହିଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ହାତଧରି ମୁକ୍ତିଧାମକୁ ନେଇଯିବେ । ପଥ ଦେଖାଇବା ପରେ ଚାଲିଲା ବେଳେ ହୁଏତ ଗୋଡ଼ ଖସି ଯାଇପାରେ (ସାଂସାରିକ ପ୍ରଲୋଭନରେ) ମାତ୍ର ସେ ହାତ ଧରିଥୁଲେ ଆମର ଗୋଡ଼ ଖସିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ପଡ଼ିଯିବା ନାହିଁ, ମାତ୍ର ସେ ହାତ ଧରିଥୁଲେ ଛକ ଜାଗାରେ ମଧ୍ୟ ବାଟବଣା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ କାରଣ ସେ ସଠିକ୍ ପଥ ଜାଣନ୍ତି । ସେ ଯେ ସତ୍ୟଦ୍ରୁଷ୍ଟା ।

ତାଙ୍କ ପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କିପରି ଜଣା ପଡ଼ିବ ? ଯେଉଁମାନଙ୍କର ତାଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ବରେ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି, ତାଙ୍କ ଶକ୍ତିରେ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି, ସେହିମାନେ ହିଁ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଜାଣିବା । ତା' ବ୍ୟତୀତ ସେ ଯେ ଆମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି, ଆମ ଆଚରଣର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି, ସେ ବିଷୟରେ ଆମେ ଦୃଢ଼ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେବା । ପ୍ରଥମ ଦୂରଟି ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ହୁଏତ ଆସିଯିବ କାରଣ ସେ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କର ଶକ୍ତି ଅଛି (ସେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ), ଏ ବିଷୟରେ ସମସ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରପୁରାଣ ଏକମତ, ମହାପୁରୁଷମାନେ ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି । ଶାସ୍ତ୍ରପୁରାଣ ମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ ବହୁ ଉଦାହରଣ ମିଳିଥାଏ । ମାତ୍ର ଆମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଓ ଆଚରଣରେ ସେ ଯେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ, ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଶାସ୍ତ୍ରପୁରାଣ କହିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହା କେବଳ ନିଜର ଅନୁଭବ କରିବା କଥା । ନିଜର ଅନ୍ତରାମ୍ଭା କହି ଉଠିବ ଯେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସେ ମୋ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ, ମୁଁ ଯାହା ମାଗିବି ସେ ଦେବେ ଓ ମୋ ହାତଧରି ସେ ନେଇଯିବେ । ବିଶ୍ୱାସ କିପରି ଆସିବ ? ତାଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲେ ସିନା ଆମେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିପାରିବା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି-ଗଣି ଗୁଣ ସର୍ବଦା କାମ କରୁଛି । ସଭାଗୁଣ, ରଜଗୁଣ ଓ ତମଗୁଣ । ଗ ପ୍ରକାର ମଣିଷ ଦେଖାଯା'ନ୍ତି । ସଭାଗୁଣ-ବିଶ୍ୱାସୀ, ରଜାଗୁଣ-ସଂଶୟୀ ଓ ତମୋଗୁଣ-ଅବିଶ୍ୱାସୀ । ତେଣୁ ଆମକୁ ସଭାଗୁଣୀ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସଭାଗୁଣ ବୃଦ୍ଧ କରିବାକୁହେଲେ ସାହିକ ଆହାର, ସାହିକ, ଚିନ୍ତନ, ସାଧୁସଙ୍ଗ, ସଦ୍ଗୁରୁଙ୍କର ଉପଦେଶ ଶ୍ରବଣ ଓ ସେହି ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ନିଜର ଦୈନନ୍ଦିନ ଚଳନୀକୁ ମାର୍ଜିତ କରିବାକୁ ବୁଝୁ । ମାତ୍ର ଆମର ପଞ୍ଚଇନ୍ଦ୍ରୀ ଯେଉଁ ପଞ୍ଚ ବିଷୟ ଗ୍ରହଣ କରେ ସେ ସମସ୍ତ ଆହାର ପଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତ ବୋଲି ଜାଣିବା । ଅର୍ଥାତ୍ ଆଖୁରେ ପବିତ୍ର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବା, କାନରେ ଭଗବତ୍ କଥା ଶୁଣିବା, ମନରେ ଭଗବତ୍ ଚିନ୍ତନ କରିବା, ମୁଖକୁ ଭଗବତ୍ କଥା କହିବାରେ ବା ସତ୍ୟକଥାରେ ନିୟୁକ୍ତ ରଖିବାରେ ଅଭ୍ୟସ କରିବା । ତେଣୁ ଆମେ ସିନେମା ଥିଏଟର କିମ୍ବା ବାଜନାଟ ଦେଖିବା ନାହିଁ, ଗ୍ରାମ୍ୟାଳାପ କରିବା ନାହିଁ, ଯଥାସମ୍ବନ୍ଧ ମୌନ ରହିବା ଓ ବୁଥା ଲୋକସଂଗ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ଉଚିତ । ନିୟମିତ ସ୍ଵାଧ୍ୟାୟ ଅଭ୍ୟାସ ଏ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ସାହାୟ୍ୟ କରେ । ସଂଘ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦଶବିଧ ନିୟମ ପାଳନ କରିଲେ ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟମାନ ବହୁ ପରିମାଣରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଯିବା ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ।

ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଗଠନ ଦିନ ସେ ଆମକୁ ନିମ୍ନ କେତୋଟି କଥା କହିଛନ୍ତି—

- ୧) ଯେତେ ଗୁରୁଭାଇ ଅଛ, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଘରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ରଖି ତୁମ ଦେଶୀୟ ରୀତି ଅନୁସାରେ ପୂଜା କର, ସ୍ତୋତ୍ରବନ୍ଦନା ପାଠ କର ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର ।
- ୨) ସପ୍ତାହକରେ ଥରେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନରେ ସମସ୍ତ ଗୁରୁଭାଇମାନେ ଏକତ୍ର ମିଳିତ ହୋଇ ଯଥା ବିଧାନରେ ଆରତି, ସ୍ତୋତ୍ରବନ୍ଦନା ଓ ଆର୍ଯ୍ୟଦର୍ପଣ ପାଠକର ଏବଂ ସମସ୍ତେ ମିଶି ମୋ ଭାବ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲୋଚନା କର ।
- ୩) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଇଙ୍କୁ କିଛି କିଛି ମାସିକ ଚାନ୍ଦା ଦେବାକୁ ହେବ, ଏହି ଚାନ୍ଦାରେ ଗୋଟିଏ ପାଣ୍ଟି ଗଠନ କରି ଦରିଦ୍ର ନାରୀଯଙ୍କର ସେବା କରିପାରିବ, କେବଳ ଧାନରେ ଚିତ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ହୁଏନାହିଁ, ସେବାଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଚିତ୍ରଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ ।
- ୪) ତୁମେମାନେ ପରମାର୍ଥ ଭିତରେ ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କର ।

ଗୃହାସନରେ ପୂଜା କଲାବେଳେ ବା ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲାବେଳେ ଆମେ ଘରେ ଯିନ୍ଧିଥୁବା ଲୁଗା ବଦଳାଇ ପରିଷାର ଧୂଆ ଲୁଗା ପିଣ୍ଡିଯାଉ । ଠାକୁର ସଫା ଲୁଗା ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ, ଦେଖନ୍ତି ସଫା ଓ ସ୍ଵତ୍ତ ମନ, ଦେଖନ୍ତି ଦୟାଦ୍ରୁ ହୃଦୟ । ତେଣୁ ଆମେ ସରଳ ଅବିଦେଖ ମନ ନେଇ ମନ୍ଦିରକୁ ଯିବା ଯେପରି ପ୍ରଭୁ ଆମକୁ ଦେଖୁ ଖୁସି ହେବେ ।

ଗୃହାସନରେ ପୂଜାକଲାବେଳେ ସେ ଦୁଇଟି ବିଷୟ ପ୍ରତି ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି-(୧) ଦେଶୀୟ ରାତି (୨) ସ୍ତୋତ୍ରବନ୍ଦନା । ଦେଶୀୟ ରାତି କହିଲେ ଆମେ ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ପୂଜା ରାତିଚିକୁ ବୁଝିବା । ସେଥିରେ ବହୁ ନୀତିକାନ୍ତି ଭିତରେ ଦୁଇଟି ଭାବକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ପ୍ରଥମଟି ହେଲା ସେ ପ୍ରଭୁ ଆମେ ସେବକ, ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଲା ସେ ଆମର ନିଜର ଲୋକ । ଦଇତା ସେବକମାନେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ନିଜ ପରିବାରର ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି । ନବକଳେବର ସମୟରେ ଏଇ ଭାବଟି ସ୍ଵତ୍ତ ବାରି ହୋଇପଡ଼େ । ସାଧାରଣତଃ ଲୋକଟିଏ ବିଦେହୀ ହେଲେ ତା'ର ପରିବାରର ଲୋକମାନେ ଯେପରି ଅଶୌତ ପାଳନ କରିଥା'ନ୍ତି । ଦଇତା ସେବକମାନେ ନବକଳେବର ସମୟରେ ଠିକ୍ ସେହିପରି ପାଳନ କରିଥା'ନ୍ତି । ଏହାଦାରା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଆମକୁ ସୁଚାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଆମର ନିଜର ଲୋକ । ସେ ନିଜ ସୁଖରେ କହିଛନ୍ତି ‘ମୋଡେ ଭୁମ ପରିବାରର ଜଣେ ବୋଲି ମନେକର’ । ପରିବାରର ଜଣେ ବୋଲି ମନେ କରିବା ଅର୍ଥ ତାଙ୍କ ସଂଗରେ ଆମୀୟତା କରିବା । ଆମୀୟତା କଲେ ସେ ଆମକୁ ଆମ୍ବଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ କେବେ ବି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ । ଯେତିକି ଯେତିକି ଆମୀୟତା ବଢ଼ିବ ଆମେ ତାକୁ ସେତିକି ସେତିକି ଭଲପାଇବା ଓ ତାଙ୍କ ଉପରେ ସେତିକି ସେତିକି ନିର୍ଭର କରି ପାରିବା । ଭଲପାଇବା ଏକମାତ୍ର ସହଜ ସାଧନା । ଏହି ଭଲ ପାଇବାର ସହଜ ସାଧନାଟି ଆମେ କେବଳ ଗୃହାସନରେ କରିପାରିବା । ସଂଘାସନରେ ଏହା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ଏକ ବିଧୂର ଆସନ ଓ ଏଠାରେ ସମସ୍ତ ସେବାପୂଜା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିଯମରେ କରାଯାଏ । ଏହା ଏକ ସମସ୍ତିର ଆସନ । ସମ୍ବିଳନୀ ଆସନ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଏକ ସମ୍ବୂଧ ଆସନ ଓ ଏ ଆସନରେ ଆମେ ନିଜ ମନକୁ କୌଣସି ସେବା କରିପାରିବା ନାହିଁ । ଯାହାକିଛି କରିବା ସବୁ ଅନୁମତିନେଇ କରିବା । ଗୃହାସନରେ ସେବାପୂଜା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମର ସେବକଦେହ ଗଠନ ହେବ । ଏହା ଆମ୍ବଗଠନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାହାୟ୍ୟ କରିବ । ଆମ୍ବଗଠନ ହେଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଉପଦେଶତ୍ରୟ (ସନାତନ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର, ସତ୍ରିକ୍ଷା ବିଷ୍ଟାର ଓ ଶିବ ଜ୍ଞାନରେ ଜୀବସେବା) ସାଧନରେ ଆମ୍ବେମାନେ ସାହାୟ୍ୟ କରିପାରିବା । ଆମେ ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ କେଉଁଠାକୁ ଯିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ଆଚରଣରେ ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ । ବ୍ରାହ୍ମମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ଶଯ୍ୟା ତ୍ୟାଗ କରି ଗୃହାସନରେ ଯଥାରୀତି ସେବାପୂଜା କଲେ ନିକଟସ୍ଥ ପ୍ରତିବେଶୀମାନେ ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ ଓ ପରିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ । ଦଶବିଧ ନିଯମ ପାଳନରେ ମଧ୍ୟ ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ ସ୍ଥିତିରେ ସୁଧାର ଆସିବ । ଏହିପରି ଆଚରଣର ପ୍ରଭାବ କ୍ରମେ ପ୍ରସାରିବ ହୋଇ ସମାଜ, ଦେଶ ଓ ପୃଥ୍ବୀ ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତ ହୋଇଯିବ । ମୁନିରାଶିମାନେ ବଣଜଙ୍ଗଳରେ ରହି (କୌଣସି ପ୍ରଚାର ନକରି) କେବଳ ଚିନ୍ତା ଭାବନା ଦ୍ୱାରା ଜଗତର ସେବା କରି ପାରୁଛନ୍ତି ।

ଗଜପତି ମହାରାଜ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ସେବକ ହେବାରେ ଗୌରବାନ୍ତି ହୁଅନ୍ତି । ପ୍ରଭୁମଧ୍ୟ ଗଜପତି ମହାରାଜଙ୍କ ପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ ଲଢ଼ି ବିଜୟ ଲାଭ କରି ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି । ସେହିପରି ଆମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କୁ ଗୃହର ମୁଖ୍ୟକଳେ ସେ ଆମର ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱନେଇ ଆମକୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତା କରିବେ । ଏପରିକି ଆମର ସାଂସାରିକ ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ସେ ଭୁଲାଇବେ-ଏହାର ଉଦାହରଣ ଶୈଳବାଳା । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ୍ୟୋଗ୍ୟ ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସତ୍ୟ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମଧ୍ୟ ନିଜ ମୁଖ୍ୟରେ କହିଛନ୍ତି ‘ସେବକର ଜୀବନ ଅନୁଭୂତିର ଜୀବନ ଓ ପାର୍ଶ୍ଵଦର ଜୀବନ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଜୀବନ’ ତେଣୁ ଆମେ ନିଜେ ମାଳିକ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡ ଭାଗାକ୍ରାନ୍ତ କରିବା କାହିଁକି ? ବରଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ସମର୍ପଣ କରିଦେଲେ ମୁଣ୍ଡରୁ ବୋଝ ଓଲେଇଯିବ, ମୁଣ୍ଡ ହାଲକା ଲାଗିବ ଓ ସଂସାରସଙ୍କଟ ମଧ୍ୟ କମିଯିବ ।

ସ୍ତୋତ୍ରବନ୍ଦନା କେବଳ ତାଙ୍କ ସ୍ଵରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନା । ଏହାର ଅର୍ଥବୁଝି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ସ୍ତୋତ୍ରବନ୍ଦନା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ସ୍ଵରୂପ ଚିତ୍ରନ ହେବ ଓ ପ୍ରତିଦିନ ଦୁଇବେଳା ସ୍ତୋତ୍ରବନ୍ଦନା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମ ମନରେ ଏହା ଏଭଳି ରେଖାପାତା କରିବ ଯେପରି ସବୁ ସମୟରେ ଆମର ତାଙ୍କ ସ୍ଵରୂପ ଚିତ୍ରନ ହେବ । ଯେପରି ଦ୍ୱାପରରେ ଗୋପୀମାନଙ୍କର ହୋଇଥିଲା ସର୍ବକାଳରେ ତାଙ୍କ ବିଶ୍ୱଯରେ ଚିତ୍ରନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମକୁ ପ୍ରତି ଉତ୍ସିତାବ ବଢ଼ିବ, ଭଲ ପାଇବା ବଢ଼ିବ । ପ୍ରକୃତ ଭଲ

ପାଇବା (ଅସ୍ତ୍ରାକୃତ ଭଲ ପାଇବା) ଜାତ ହେଲେ ସେ ଆମକୁ ନିଜର କରିନେବେ ଓ ହାତଧରି ନେଇଯିବେ ତାଙ୍କୁ ଧାମକୁ ଯେପରି ଦ୍ୱାପରରେ ପ୍ରବୁ ଗୋପୀମାନଙ୍କୁ ଆପଣାର କରି ପ୍ରଭାସରେ ନିତ୍ୟ ଧାମକୁ ନେଇଗଲେ । କୌଣସି ଗୋପୀବାଳକ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ନିଜର କୁହାୟାଉଥିବା ବାପା ମା'ଙ୍କୁ, ଅଷ୍ଟପାଠ ମହିଷୀ ମାନଙ୍କୁ ନେଲେମାହିଁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ‘ଭାବି ଭାବି ମୋତେ ହୁଆ ଠକୁର’ ।

ତାଙ୍କର ଦ୍ୱିତୀୟ ଆଦେଶ ସଂଘପୂଜା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ସେ କହିଛନ୍ତି ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଭାବରେ ସଂଘପୂଜା କଲେ ଗୁରୁକୁପାର ପ୍ଲାବନ ନ ଆସି ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ସଂଘପୂଜାର ଆରମ୍ଭ ଅଧିବାସ ପ୍ରସ୍ତୁତିଠାରୁ । ଯଦି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣରୁ ଅଧିବାସକୁ ଆସିବା ସମ୍ଭବ ହେଲାନାହିଁ, ତା'ହେଲେ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ଆସି ଯୋଗ ଦେବାକୁ ହେବ । ତେବେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଅଙ୍ଗଳାଗି ସେବା ଦାଖିଦ୍ଵରେ ରୁହନ୍ତି, ସେମାନେ ଅଧିବାସରେ ଆସିବାକୁ ବାଧ । ଅନ୍ୟମାନେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ନ ଆସିଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ପୂଜା ଆସନରେ ବସି ଆମକୁ ନ ଦେଖୁ ବିଶ୍ଵର୍ଷ ହେବେ । କାରଣ ସେ ଚାହିଁଛନ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କ ସମାନ ଉନ୍ନତି । ଆମେ ନ ଆସିଲେ ସେ କାହାକୁ ଉପଦେଶ ଦେବେ ? ସଂଘର ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକୁମରେ ଆମେ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଭାବେ ଯୋଗଦାନ କଲେ ସେ ପ୍ରସନ୍ନ ହେବେ ଓ ତାଙ୍କର ପ୍ରସନ୍ନତା ହିଁ ଆମର ପ୍ରସାଦ । ନ ହେଲେ ସଂଘପୂଜାରେ ପ୍ରସାଦ ନ ପାଇ ଆମକୁ କେବଳ ଭୋଜନ କରି ଘରକୁ ଫେରିବାକୁ ହେବ । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ଆମକୁ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ, ସଂଘରେ ଯୋଗଦାନ ଦାରା ଆମର ସାଧନ ପଞ୍ଚକର ଅନୁଶାଳନ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ (ସାଧୁସଂଗ, କୃଷ୍ଣସେବା, ଭାଗବତ, ନାମ ଓ ବ୍ରଜବାସ) ନବଧାଉକ୍ତିର ଅନୁଶାଳନ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ତୃତୀୟରେ ଆମେ ମାସିକ କିଛି କିଛି ଚାନ୍ଦାଦେଇ ପାଣ୍ଡି ଗଠନ କଲେ ସେଇ ପାଣ୍ଡିର ଉପଯୋଗ କରି ଦରିଦ୍ରନାରାୟଣ ସେବା କରାଯାଇପାରିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମର ସେବାରେ ଅନୁଶୀଳନ ହୋଇ ଚିରଶୁଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହେଉଛି । ଏପରି କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମେ ଆମର ଅନୁଶୀଳନ କରୁଛେ ଓ ଲୋଭବୃତ୍ତିର ସଂଯମ ମଧ୍ୟ କରୁଛେ ।

୪ଥ୍ରେ ଭାବ ବିନିମୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ପରଷ୍ପର ଭାବ ସମୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହୋଇ ପାରୁଛେ । ଶାସ୍ତ୍ର କହୁଛନ୍ତି ‘ଭାବ ସମୃଦ୍ଧି ଶୁଣ୍ଡ୍ୟତ ଯେ ମାନସ ଉଚ୍ୟତେ’ । ଏହାକୁ ମାନସ ଉପର୍ଯ୍ୟା ମଧ୍ୟ କୁହାୟାଇଛି । ଏହାକୁ ଠିକ୍ ଠିକ୍ କରାଯାଇପାରିଲେ ଆମମାନଙ୍କର ବହୁ ଉପକାର ସାଧୁତ ହୁଏ ଓ ଏହା ଆମକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ଚାଲିବାକୁ ସାହାସ ଓ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କଠାରୁ ଉପଦେଶମାନ ଶୁଣି ସେ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ନିବେଦନ କଲେ ଏହା ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ସ୍ଵରୂପ ହୁଏ ଓ ଏଥରେ ଗୁରୁ ଖୁସି ହୁଆନ୍ତି । ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କୃତର ଏକ ବିଧି । ଗୁରୁଙ୍କର ସନ୍ତୋଷରେ ଜ୍ଞାନ ଉପଳଦ୍ଧ ହୋଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟାବଂଶ ବିଷ୍ଟାର ଲାଭ କରେ । ଭଗବାନ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁ ସନ୍ଦେଶମାନୀୟ ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ନେବାକୁ କହିବାରୁ ସେ କହିଲେ ‘ମୋ ଠାରୁ ଯାହା ଶିଖିଲ ଓ ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କଲ ତାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପାତ୍ରରେ ବିତରଣ କଲିବାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟାବଂଶ ବିଷ୍ଟାରଲାଭ କରିବ’ । ଏହାହିଁ ତାଙ୍କର ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଜନକୁ ଏହି ଜ୍ଞାନ ଦେଲେ ଓ ଅର୍ଜନକୁ ମାଧ୍ୟମରେ ସମଗ୍ର ଜୀବ ଜଗତ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଭାଗୀଦାର ହେଲା ଓ ହେଉଛି ମଧ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାମକୁ ମହାରାଜ ଆମକୁ ଦୁଇଟି କଥା କହିଛନ୍ତି- (୧) ମୁକ୍ତିପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ ଓ ହାତଧରି ମୁକ୍ତିଧାମକୁ ନେଇଯିବେ । ତେବେ ସେ କାହାକୁ ମୁକ୍ତିପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ ଓ କାହାକୁ ହାତଧରି ମୁକ୍ତିଧାମକୁ ନେବେ ? ନିମ୍ନ ଉଦାହରଣ କେତୋଟିକି ଅନଶୀଳନ କଲେ ଆମର ସେ ବିଷୟରେ କିଛିଟା ଧାରଣା ହେବ ।

(୧) ସ୍ବାମୀ ସ୍ଵରୂପାନନ୍ଦ-ବଗୁଡ଼ାରେ ଉକ୍ତ ସନ୍ନିଲନୀ ଶେଷ ହେଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ବିଦାୟ ନେବା ପୂର୍ବରୁ ରୋଗରେ ଉତ୍ଥାନ ଶକ୍ତି ରହିଛି ସ୍ବାମୀ ସ୍ଵରୂପାନନ୍ଦଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କର ଜଙ୍ଗା ବିଷୟରେ ପଚାରିଲେ । ସ୍ବାମୀ ସ୍ଵରୂପାନନ୍ଦ କହିଲେ ‘ମୋର ଏହି ଶରୀର ଆଉ କର୍ମକ୍ଷେମ ହେବ ନାହିଁ’ ତେଣୁ ମୋର ଆଉ ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ଜଙ୍ଗା ନାହିଁ (ସେଠାକାର ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନେ) ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ତାଙ୍କୁ ଅଧୁକ କିଛିଦିନ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜଣାଇଥିଲେ) ତେବେ ମୋର ଯେପରି ଉତ୍ତରାୟଣରେ ଗତିହେବ ସେପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଅଶ୍ଵ ସଜଳ ନୟନରେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଚଷ୍ଟୁ ଲୋତକାପୁଡ଼ ହୋଇଗଲା (ଉଛ୍ଵ ଓ ଉଗବାନ କେହିକାହାକୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ନାରାଜ-ଉଭୟ କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି) । ଅଶ୍ଵ ସମ୍ବନ୍ଧ କରି କହିଲେ ‘ମରଣ ମୂରଁ ସମୟରେ ନିଦ୍ରା ଘାରିବ । ତୁମେ ସେତେବେଳେ ଜାଗର ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । ଘୋର ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଆଲୋକର ଜ୍ୟୋତିବିଦ୍ୟ ଦେଖିପାରିବ । ସେଇ ଜ୍ୟୋତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଚାଲିବ’ ।

(୨) ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇ- କାର ଦୁର୍ଗଚଣାରେ ଆହତ ହୋଇ କ୍ୟାପିଚାଲ ହଞ୍ଚିଟାଲରେ ଥିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆସି କହିଲେ ‘ଦୁର୍ଗାଚରଣ ତୁମର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଲାଗିବ ପାଇଁ କ’ଣ କରିବି କୁହ । ଭାଇ ସଂଗେ ସଂଗେ କହିଲେ ‘ଠାକୁର ! ତୁମର କ’ଣ ସେବା କରିବି ଆଗ କୁହନା ।’ ଏହାହିଁ ଠାକୁର ସେବକର ପ୍ରାଣର ଆକୃତି । ଦିତୀୟ ଥର ମଣ୍ଡିଷକରଣ ରୋଗରେ ଆକ୍ରମ ହୋଇ comatia ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବାବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟରେ ପଚାରୁ ପଚାରୁ ଘରକଥା, ବୀରତୁଙ୍ଗ କଥା, ପୁରୀକଥା, ବହିଲେଖା କଥା, ସଂଘକଥା ପ୍ରଭୃତି ପଚାରିଲେ ଓ ସେ ସବୁଗୁଡ଼ିକ ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ ମନ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଠାକୁରଙ୍କ ବିଷୟ ପଚାରିବାରୁ (ଠାକୁର ମନେ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି କି ?) ସେ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରି ହିଁ କଲେ ।

(୩) ଚୌତନ୍ୟ ଭାଇ-ସତ୍ରଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରିର ବାରଣ୍ଣାରେ ସେ ସବୁବେଳେ (ଶୋଇବା ସମୟ ବ୍ୟତୀତ ବସି ଠାକୁରଙ୍କ ଗାତ୍ର (ପ୍ରାର୍ଥନା) ଗୁଣ୍ଣ ଗୁଣ୍ଣ ହୋଇ ଗା’ନ୍ତି । ଥରେ ଜଣେ ଉଛ୍ଵ ପଚାରିଲେ ‘ଆପଣ ଖାଲି ବସିଛନ୍ତି ?’ ସେ ତତକଣାତ୍ ଉଭର ଦେଲେ ‘ହିଁ, ବସିଛି, ତାଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି, ସେ କହିଛନ୍ତି ସେ ହାତଧରି ନେବେ’ । କି ବିଶ୍ୱାସ, ତାଙ୍କ ବାଣୀରେ ଓ ତାଙ୍କ ବିଦ୍ୟମାନତାରେ କି ନିର୍ଭରତା ? ଏ ବିଷୟରେ ଜଣେ ମା’ (କାମାକ୍ଷାନଗର ଶାଖା ସଂଘର) ତାଙ୍କ ଅନୁଭୂତିରେ ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

‘ଏହା ପୂର୍ବତନ ସଭାପତିଙ୍କର ଦେହରକ୍ଷାର ପ୍ରାୟ ସାତମାସ ତଳର କଥା । ନିଜେ ମୁଁ ସ୍ଵପ୍ନ୍ୟୋଗରେ ଦେଖିଲି ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ସଭାପତି ଓ ପରିଚାଳକ ଆମର ପ୍ରିୟ ଚୌତନ୍ୟ ଭାଇ ନିଜର ସ୍ଥଳ ଶରୀର ତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି । ସମବେତ ଭକ୍ତଗଣ ଶୋକାକୁଳ, ‘ଜୟଗୁରୁ’ କୀର୍ତ୍ତନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଏକ ଦିବ୍ୟରଥ ଆକାଶ ମାର୍ଗରୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ସେହି ରଥରେ ଚୌତନ୍ୟ ଭାଇଙ୍କର ସ୍ମୃତି ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ଶରୀର ଆରୋହଣ କଲେ । ରଥରେ କେହି ଚାଲକ ନ ଥିଲେ । ଚୌତନ୍ୟ ଭାଇ ରଥରେ ଆରୋହଣ କଲା ମାତ୍ରେ ରଥଟି ଧୂରେ ଧୂରେ ଉପରକୁ ଉଠିଲା । ଚୌତନ୍ୟ ଭାଇ ପରିଧାନ କରିଥିଲେ ଶୁଭ୍ରବସ୍ତ, ମୁଖରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାବ ଓ ଆନନ୍ଦର ଆଭା ଉକୁଟି ଉଠୁଥିଲା । ସପ୍ତଲୋକର ଅଧିବାସୀଗଣ ଓ ସ୍ଵର୍ଗର ଦେବତାଗଣ ହାତରେ ଅର୍ପ୍ୟଥାଳି ଧରି ଦଶାୟମାନ ହୋଇଥିଲେ । ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଲୋକ ରଥ ଅତିକ୍ରମ କରି ଯାଉଥାଏ ସେହି ଲୋକର ଅଧିକାରୀ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଝାପନ କରୁଥା’ନ୍ତି । ଦେବଦେବୀ ଓ ଅସ୍ତ୍ରରାଗଣ ଯୋଡ଼ିବୁଷ୍ଟରେ ଦଶାୟମାନ ରହିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ବିଷାରିତ ନେତ୍ରରେ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ପରଷ୍ପର ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥାନ୍ତି ।- ‘ଦେଖ ଏ ଜଣେ ସଦଗୁରୁଙ୍କ ସେବକ, ଆଜି ସ୍ଵଧାମକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି । ଆହା ! କି ଭାଗ୍ୟ ଏହାଙ୍କର’ । ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ କରି ସପ୍ତଲୋକ ସେ ସେହି ରଥରେ ବସି ଅତିକ୍ରମ କରି ଯାଉଛନ୍ତି । ଏତିକିରେ ମୋର ନିଦ୍ରାଭଙ୍ଗ ହେଲା ଓ ଦେହରେ ରୋମାଞ୍ଚ ଖେଳିଗଲା ।’

ନିର୍ଭର କଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏହିପରି ସଠିକ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ ନେଇଯା’ନ୍ତି । ନିର୍ଭରତାର ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଉଦାହରଣ ଦିତୀୟ ବର୍ଷର ସଂଘସେବକର (ସିପାହୀ ବେଶରେ ଶ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର) ଦିଆଯାଇଛି, ପଢ଼ିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାନ୍ତି

ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

NAMA BRAHMA

Harer nama harer nama harer namaiba kebalam, kalau nastyeba nastyeba nastyeba gatir anyatha

Centuries ago Sri Gauranga Mahaprabhu showed the whole world the divine light of liberation by chanting nama. In this Kali yuga, chanting jiva in spiritual path can be liberated with a very simple method of chanting nama. In the entire spiritual world we only find two Siddha mantras which are widely used and available to every one across all caste creeds and religions. One is Hare Rama Hare Rama Rama Hare Hare, Hare Krishna Hare Krishna Krishna Krishna Hare Hare, and second one is Jayaguru.

Chanting nama (or performing sankirtana) or doing japa is a very simple method of Bhakti marg (out of 9 methods known as nabadha bhakti), which is also one of the pillars for our saraswata sangha . First let us find out what do we mean by "chanting nama" or "nama japa". Chanting can be termed as repetition of a particular name while thinking about the person whose nama is being chanted. This repetition can not be called as mechanical because the siddhi can only be obtained through mindful concentrated japa or chanting. Again, there should be specific mantras to chant and not all those mantras that qualify for japa, e.g., "aham brahmasmi" etc., which are called mahavakya or identity sentences and are used for realization of self. But chanting or japa can only be done using a siddha mantra, a mantra given by Guru or an Avatar.

We all know about the story of Haradhana who chanted Topal instead of Gopal and got liberated. So chanting can lead us to the ultimate realization without a name and form through faith and belief. In Indian history there are many a saints and sadhaks who are remembered every morning for their spiritual attainment just by chanting nama, e.g Hanuman who is a great devotee of Lord Ram, has accomplished the most impossible tasks of the lord just by chanting Lord's Name.

Jayaguru maha nama is a Divine blessing from Sri Sri Thakura from his austere sadhana of tantra, gyana, yoga, and prema . It is just like a condensed form of the sweet nectar as a result of His sadhana. Maybe for the same reason, Sri Sri Thakur emphasised and instructed his disciples and devotees in many places just to chant nama to get connected to the divine conscience. While instructing about chanting jayaguru maha nama Sri Sri Thakura said "only by jayaguru nama japa(chanting) everything is attained, except regular and fixed time of japa, you should chant while eating, sleeping, walking and in all situations whether clean state or unclean state, with every rhythm of breath"."Gurudev's blessings is primary and sadhana is secondary. So there is no other way except having Gurudev's grace". Chanting nama will result in chitta shuddhi which is removal of gunas (attributes) and strengthening faith and belief for a spiritual journeyer. Any sadhaka doing japa in a particular way in a specified time frame can obtain Gurudev's power to get liberated easily.

Once in Kokilamukh Sri Sri Thakur was sitting in front of Sri Gouranga room and a holy saint arrived to get instructions from Sri Sri Thakur to help him with his spiritual journey. He said, he had have renunciation of the society and family 12 yrs ago and roamed here and there with pain and suffering to get initiated from Guru. But, all his efforts were wasted because he could not find a Guru. In this last stage of life, he heard about SriSri Thakur and came to him to see what options were available to him. Sri Sri thakur said you wanted to perform yoga sadhana, however in this old age it's not possible as this body would not cooperate to perform yoga sadhana. So chant nama (japa) and in kali yuga chanting nama is the best option (ultimate sadhana). "Japat siddhi", only by doing japa you can attain siddhi.

In another instance, when SriSri Thakur was staying with the Hajong tribes in Garo hills, two tribal person Madan and Sitaram wanted to examine the instruction and greatness chanting nama by Sri Sri Thakur's and went to a dense forest to face a tiger. After a long wait a real huge tiger did appear in front of them and both of them started chanting Jayaguru nama and with their surprise, the tiger just went away without harming them. Later when they came back and narrated the event, SriSri Thakur smilingly said" without going to examine the greatness of nama if you would have the complete faith, you could have actually pull the tail of the tiger.

In most of his letters to disciples and devotees Sri Sri Thakur wrote "Jayaguru" on the top and then offered his advice. During his Ghadisar visit, disciples heard Sri Sri Thakura chanting jayaguru nama.

Historically, Sri Sri Thakur introduced "Jayaguru" nama as a siddha mantra in the 8th bhakta sammilani (1920 AD) at Kalni, Bhawal. He instructed his devotees to use the word "jayaguru" to greet each other when they meet . Every religious sect make their identity known by using a mantra or tilak or mala. However devotees and disciple of Sri Sri thakur in the Saraswata world will be identified by the use of the Jayaguru Mahamantra..

Shri Shri Thakur Charanashrita

Shri Nihar Ranjan Nayak

America Saraswata Sangha

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆମେରିକା ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର

ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଆଗମନ ବିଶ୍ୱ ଜତିହାସର ଅନନ୍ୟ ଆଲୋଖ୍ୟ । ଅନନ୍ତ ନୀଳିମା, ନୀଳିମାରେ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ସବୁ ସେହି ବିଶ୍ୱ ନିଯନ୍ତ୍ରାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି । ଅବୁଝା ଆଶାଢ଼ ଅନାସଙ୍କ ଶ୍ରାବଣ ସବୁ ସେହି ବିଶ୍ୱ ପ୍ରକୃତିର ସୌଦର୍ୟ ଲହରା । ଅସରତି ସମୟ ସୀମାହୀନ ସାଗର ସବୁ ସେହି ବ୍ରାହ୍ମମୟୀଙ୍କର ଜଙ୍ଗାର ଜଣିତ । ରମ୍ୟ କୌଳାଶ ଶିଖରରେ ସୁରମ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମ କମଳ ଏହା କୌଣସି କବିର କଞ୍ଚନା ନୁହେଁ । ପ୍ରିୟାଦପି ପ୍ରିୟ ବିଶ୍ୱପ୍ରିୟ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ତାକୁରଙ୍କ ଧରାବତରଣ କେବଳ ଶୁଷ୍କ ଜତିହାସ ନୁହେଁ, ଯୋଗମାୟାଙ୍କର ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ କାଉଁରୀ କଟାନ୍ତ ।

ସମୟ ସୁଅରେ ସମୟ ଭାବି ଯାଏନି, କିଛି ସମୟ ସମୃଦ୍ଧି ଫେରିଆସେ । ଅନନ୍ତ ବାଲୁକା ରାଶି ମହାସାଗରରେ ମିଶି ଯାଏନି କିଛି ବାଲିଗରଡ଼ା ହୋଇ ମୋତି ପରି ସାଗର ଶୈକତରେ ଚିରଦିନ ଝଟକୁଆସ । ଜହ ଜଗତରେ ସବୁ କଥା ନଥା ହୋଇଯାଏନି, କିଛି କଥା ପୁଣ୍ୟ ଗାଥା ହୋଇ ସବୁ ଦିନ ଶୋଭାପାରଥାଏ । ଯେପରି ବ୍ରାଜ ଗୋପାଳରୁ ବ୍ରାହ୍ମାନନ୍ଦ ଗରି, କୁତବ୍ପୁରରୁ କୋକିଳାମୁଖ ଓ ନଳିନୀକାନ୍ତରୁ ନିଗମାନନ୍ଦ, ଅନେକ କଥା, ନୀଳାଚଳ ପାହାଡ଼ରୁ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀର ଅନେକ ଗାଥା । ଯାହା ଆମ ପାଇଁ ଅବିସ୍ମରଣୀୟ, ପ୍ରାତଃ ସ୍ମୃରଣୀୟ ଓ ଚିର ସ୍ମୃରଣୀୟ ।

ତାକୁରଙ୍କ ଜୀବନ କାହାଣୀ ବିଶ୍ୱ ଜତିହାସରେ ଅନବଦ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟ । ଏହା ଯେପରି ରୋମାଞ୍ଚକର ସେପରି ରହସ୍ୟମୟ, ଯେପରି ହୃଦୟ ବିଦାରକ ସେପରି ଅନ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୱକ, ଯେପରି ଉଦବେଳିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେପରି ଆନନ୍ଦଦାୟକ । ତାକୁର କହୁଛନ୍ତି, “ତୋକ ବିକଳରେ ବାଘ ଯେପରି ମାଟି ଖାଏ ତୋକ ବିକଳରେ ମୁଁ ସେମିତି ମାଟି ଖାଇଥିଲି” ତେବେ ଯାଇ ସିନା ସେ ଆମ ପ୍ରାଣର ତାକୁର ତେବେ ଯାଇ ସିନା ସେ ଜଗଦଗୁରୁଙ୍କର ମାନୁଷି ତନୁ ସଦଗୁରୁ ସ୍ଵାମୀ ନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ ଦେବ ! ! ! ତେବେ ଯାଇ ସିନା ସେ ନିତ୍ୟ ଲୋକର ନିତ୍ୟ ପୁରୁଷ ଆଉ ଆମେ ସବୁ ତାଙ୍କର ନିତ୍ୟ ଲୋକର ନିତ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ଵଦ ! ! ! ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସବୁ ଅସମ୍ଭବ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା କାରଣ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମାନନ୍ଦମ ପରମ ସୁଖଦ କେବଳ ଜ୍ଞାନ ମୂର୍ଖୀ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କର ଏହି ମାୟା ବିଧୂତ ମୋହମାୟା ସଂମୁଦ୍ର ସଂସାରକୁ ପ୍ରଥମ ବକ୍ର ଦୃଢ଼ ଉଦ୍ଘୋଷଣ ଥିଲା “ମୁଁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ମୋହମାୟାକୁ ସୀ ରୂପେ ଦାସୀ ରୂପେ ନ ପାଇଛି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ତୋ ପାଖକୁ ଫେରିବି ନାହିଁ” ଏ କଥା ପୂର୍ବ ଜନ୍ମରେ ସେ ତାଙ୍କ ନିଜ ମା’ଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଏବଂ ତାହାହିଁ ହେଲା । ତାକୁର ହେଲେ ନିତ୍ୟଲୋକର ନିତ୍ୟପୁରୁଷ ଆଉ ମା’ ଜଗଞ୍ଜନନୀ ଯୋଗମାୟା ମୋହମାୟା ହେଲେ ତାଙ୍କର ଚରଣ ସେବିକା । ସେହି ମା’ଙ୍କ ଜଙ୍ଗାରେ ତାକୁର ଗୁରୁଭାର ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ବିଶ୍ୱଗୁରୁ ଆସନରେ ସମସ୍ତୀନ ହୋଇ ତାକଦେଲେ, “କିଏ କେଉଁଠାରେ ତାପତ ତୃଷ୍ଣିତ ଅଛ ଆସ ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉତ୍ତରାର କରିଦେବି, ସଂସାର ସାଗର ପାର କରିଦେବି, ହାତ ଧରି ମୁଣ୍ଡି ଧାମକୁ ନେଇଯିବି, କାରଣ ମୁଁ ସଦଗୁରୁ ଜଗଦଗୁରୁଙ୍କ ଜଙ୍ଗା ହିଁ ମୋ ଠାରେ ଲୀଳାକ୍ଷିତ ହୋଇଉଠିଛି । ଏହି ମୋହାଜାଗତିକ ମହାବାକ୍ୟର ଜାଗତିକ ପ୍ରକାଶ ଆଉ ବିକାଶ ସାରସ୍ଵତ ମଠ, ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଆଉ ସନାତନ ଧର୍ମର ମୁଖ୍ୟପତ୍ର ଆୟ୍ୟ ଦର୍ଶଣ । ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ତାକୁରଙ୍କ ଜଙ୍ଗାର ପ୍ରକାଶ ଆଉ ଆମ ଏହି ଆମେରିକା ଶାଖା ସଂଘ ସେହି ଲୀଳା ବିଳାସର ଅନ୍ୟ ଏକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ର ।

ବିଶ୍ୱର ଭବିଷ୍ୟତ ନେଇ ଯେଉଁ ଦିବ୍ୟ ଦ୍ରଷ୍ଟା ମହାପୁରୁଷମାନେ ଭବିଷ୍ୟ ବାଣୀ କରିଛନ୍ତି ସେଥୁ ମଧ୍ୟ ତାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓ ସ୍ଵ-ସ୍ଵର୍ଗ ।

ତାକୁର କହିଲେ ସମ୍ଭାବରେ ମୁଁ ସତ୍ୟ ଯୁଗର ଆଲୋକ ଦେଖିପାରୁଛି । ସମ୍ଭାବ ବିଶ୍ୱ ଯେତେବେଳେ ଛିନ୍ନକଷ କପୋତ ପରି ଚିକ୍କାର କରୁଥୁବ ମୋର ସାରସ୍ଵତ ଜଗତର ସେବକମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ସେବା କରିବେ ।

ସମୟେ ସମୟେ ଆମେ ବିଶ୍ୱର ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ବାଣୀ ଆଲୋଚନା କରୁ । ସେହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଅନେକ ଚିନ୍ତା ଆମକୁ ଗ୍ରାସ କରେ ହେଲେ ତାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ ପ୍ରତି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭାବରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ

ଦେବାକୁ ଭୁଲିଯାଉ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସାରସ୍ଵତ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଅନେକ କଥା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ଅଛି । ତାଙ୍କର ମିଳେଙ୍କଟୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଶିଶିର ବସୁଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଦେବାକୁ ଯାଇ ଠାକୁର ଯାହା ଯାହା କହିଛନ୍ତି ତାହା ଆମ ପାଇଁ ବେଦର ଗାର ।

ସଂଘ ସେବକରେ ଠାକୁର କହୁଛନ୍ତି, “ଏପରି ଦିନ ଆସିବ ଭାରତ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ତୀର୍ଥସ୍ଥାନ ହେବ । ଭାରତରୁ ରାଜା ପ୍ରଜା ସମ୍ବନ୍ଧ ଉଠିଯିବ । ଭାରତରେ କେବଳ ପ୍ରେମ ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପିତ ହେବ । ପୃଥିବୀରେ ଭାରତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିବ । ଧର୍ମ ସହିତ ରାଜଶକ୍ତିର ଯୋଗ ନ ଥିଲେ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଦିନେ ବୈଦାନ୍ତିକ ଧର୍ମରେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଆମେରିକା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତରେ ଉନ୍ନତି ଲାଭ କରିବ । ଭାରତରେ ପ୍ରେମ ଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବ । ପ୍ରେମରାଜା ଜ୍ଞାନ ବଳରେ ଶାସନ ପରିଚାଳନା କରିବେ । ସମଗ୍ର ଭାରତ ଜଗତବାସୀଙ୍କ ତୀର୍ଥସ୍ଥାନରେ ପରିଣତ ହେବ ।”

ସେହି ଶୁଭ ଦିନ ଅପେକ୍ଷାରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ପ୍ରତୀକ୍ଷମାଣ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ
ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମୀ କେଶରୀ ମଳ୍ଲିକ
ସମ୍ପାଦକ
କେନ୍ଦ୍ର ପରାମର୍ଶଦାତା ମଣ୍ଡଳୀ

ସଂକଷିତ କର୍ମଯୋଗ-ନିଷ୍ଠାମ କର୍ମ

ଅନ୍ତମିତ ସ୍ଵୀଯଂର ଲୋହିତ ବୁଝନରେ ସିଙ୍ଗ, ସଜ୍ଜିତ, ସମୃଦ୍ଧ ରାଜପ୍ରାସାଦର ମୁଗଲ ବାଟିକା । ବାଟିକା ମଧ୍ୟରେ ପୁଷ୍ପରଣୀ କୁଳେ ଧଳାମାର୍ବଳର ଚୌକି ଉପରେ ବିରାଜମାନ ଖୋଦ୍ ବାଦ୍ଶା-ଆକବର । ଚକ୍ର ତାଙ୍କ ମୁଦ୍ରିତ । ମୁଖରେ ପରମ ଆନନ୍ଦର ଢୁପ୍ତି । ଜୀବାମ୍ବା ଯେପରି ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ସରାକୁ ଅନୁଭବୁଛି । ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ବିରାଜମାନ ହୋଇଛନ୍ତି ତାନ୍ତ୍ରେନ୍, ନିଜ ବାଦ୍ୟୟନ୍ତ ସହ । ତାଙ୍କ ସଂଗୀତର ମୁର୍ଛନାରେ ଯେ କେବଳ ବାଦ୍ଶା ଆକବର ତଳୀନ ତାହା ନୁହେଁ, ଆମୋଦିତ-ଆହ୍ୱାଦିତ ମଧ୍ୟ ମୁଗଲ ବାଟିକାର ବୃକ୍ଷ-ଲତା, ପତ୍ର-ପୁଷ୍ପ-ଢୁଣ, ବିହଙ୍ଗ ରାଜି । ପ୍ରାସାଦର ଦୀପାଳି ମାନ ଯେପରି ପ୍ରଜ୍ଞାନିତ ହୋଇଉଠିଛନ୍ତି ତାନ୍ତ୍ରେନ୍ଙ୍କ ସଂଗୀତର ମୁର୍ଛନାରେ, ଆଉ ରଜନୀ ଯେ ନତମନ୍ତକ ପ୍ରବଳ ପରାକ୍ରମୀ ଶେହେନ୍ସାଏ-ହିନ୍ଦ୍ ଆକବରଙ୍କ ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ-ଭୟଭୀତ ନିଜ ଆଗମନକୁ ନେଇ, ସଦିହାନ ନିଜ ଅନ୍ତରୀ କାଯା ବିଷାରକୁ ନେଇ ।

ତାନ୍ତ୍ରେନ୍ଙ୍କ ସଂଗୀତ ଉପରାନ୍ତେ ଆକବରଙ୍କ ଚକ୍ରସ୍ଥାନକ ଉନ୍ନୋଚିତ ହେଲା । ସ୍ମୃତହାସ୍ୟ ଉକୁଟାଇ ବାଦ୍ଶା କହିଲେ ‘ତାନ୍ତ୍ରେନ୍! ଏ ସୃଷ୍ଟିରେ କ’ଣ ତୁମଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କେହି ସଂଗୀତଙ୍କ ଆଇପାରେ? କେବଳ ତୁମେ ହିଁ ସଂଗୀତର ଶିଖରରେ ବିରାଜମାନ । ତୁମର ସଂଗୀତ ମୋତେ ଦିଏ ଏକ ଐଶ୍ୱରିକ ଶିହରଣ । କିନ୍ତୁ ମନରେ ପୁଣି ଉଙ୍କିମାରେ ପ୍ରଶ୍ନ-ତୁମେ ତ ପୁଣି ଏ ଗାନ୍ଧର୍ବ ବିଦ୍ୟା କାହାଠାରୁ ଶିକ୍ଷା କରିଥୁବ । କିଏ ହୋଇପାରନ୍ତି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି? ସିଏ କି ଆଉ ଖୋଦ୍ ପରମାତ୍ମା । ସ୍ଵୟଂ ଜଣ୍ମିତ?

ତାନ୍ତ୍ରେନ୍ ସମ୍ପ୍ରମାତାର ସହ କହିଲେ-‘ଜାହାଙ୍ଗନ୍ମା! ମୋର ଗୁରୁ ଯିଏ, ତାଙ୍କ ପାଦତଳର ତୁଳ୍ଳ ଧୂଳିକଣା ସଦୃଶ ମୁଁ । ମୋତେ ଯଦି ଆପଣ ମଣିବେ ସଂଗୀତର ଶିଖର, ତେବେ ସେହି ଶିଖରଟି ମଧ୍ୟ ମଥାନତ ମୋ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଦତଳେ । ବିସ୍ମୃତ ହେଲେ ଶେହେନ୍ସା । ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ କହି ଉଠିଲେ- କିଏ ସେ ମହାମ୍ବା! ମୁଁ ତାଙ୍କ ସଂଗୀତ ଶୁଣିବାକୁ ତାହେଁ । ପ୍ରଶାନ୍ତ ଚିତ୍ରରେ ମୃଦୁହସତିଏ ଛସି ତାନ୍ତ୍ରେନ୍ କହିଲେ-‘ସେ ଆସିବେ ନାହିଁ ।

ଆକବର-‘ଆହା ! ସେ ମହାମା କ’ଣ ଆଉ ଏ ଜହଲୋକରେ ନାହାନ୍ତି ।

ତାନ୍ସେନ - ସେ ସ୍ଵଦେହରେ ଏହି ଜହଲୋକରେ ହିଁ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେନାହିଁ । ସଂଗୀତ ପରିବେଷଣ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଆକବର- କ’ଣ ସେ ଚାହାନ୍ତି ? ତାଙ୍କ ଜଙ୍ଗାମୁଡ଼ାବକ ସବୁକିଛି ମୁଁ ଅଜାହି ଦେଇପାରେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ।

ତାନ୍ସେନ - ନା, ତଥାପି ସେ ଆସିବେ ନାହିଁ ।

ଆକବର - ତାହାଲେ, ମୋତେ ନେଇଚାଲ ତାନ୍ସେନ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ, କାଳବିଳମ୍ବ ନକରି ।

ତାନ୍ସେନ- ଆପଣ ତାଙ୍କ ସାନ୍ଧିଧକୁ ଯିବା ଫଳପ୍ରଦ ହେବ ନାହିଁ । ସେ କେତେବେଳେ ଗାନ କରନ୍ତି, ବାଦନ କରନ୍ତି ମୁଁ ଜାଣିନାହିଁ । ସେ ମଧ୍ୟ କାହା ଜଙ୍ଗାରେ ଗାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ହଁ, ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ଏବଂ ସନ୍ଧାନ କରିବି କେଉଁ ସମୟରେ ସୁମଧୁର ସଂଗୀତ ତାଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ଓ ବାଦ୍ୟରୁ ସ୍କୁରିତ ହେଉଛି ।

ଫକିର ହରିଦାସ ବ୍ରାହ୍ମମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଅନ୍ଧକାରରେ ଯମୁନା କୁଳରେ ବସିଥାନ୍ତି । ବାଦ୍ୟଯନ୍ତରୁ ସ୍କୁରିତ ହେଉଥାଏ ସୁମଧୁର ସଂଗୀତ । କଣ୍ଠରୁ ଗୀତ । କିଛି ଦୂରେ ଗୋପନରେ ବାଦ୍ଶା ଆକବର ଓ ସଂଗୀତ ବିଶାରଦ ତାନ୍ସେନ ଛଦ୍ମବେଶରେ । ଯମୁନାର ମୃଦୁ-ମନ୍ଦ ଉର୍ମୀ ଯେପରି ଦୋଳାୟମାନ ଫଙ୍କରଙ୍କ ସଂଗୀତର ତାଳେତାଳେ, ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଯେପରି ଶ୍ରୋତା ସେହି ମୁର୍ଛନାର । ଆଉ ଅଦୂରରେ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ରୁ ଆକବର ଓ ତାନ୍ସେନ । ଜାହାପନା ଯେପରି ବିଚରଣ କରୁଛନ୍ତି ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀତାବଲ୍ଲାକୁ ବିସ୍ମରଣକରି ଭିନ୍ନ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଦୁନିଆରେ ।

ତାନ୍ସେନଙ୍କ କରସ୍ତରେ ଆକବରଙ୍କ ଭାବାବେଗ ପ୍ରକୃତିଷ୍ଟ ହେଲା । ତାନ୍ସେନ କହିଲେ-ମଣିମା ! ଏବେ ଯିବା । ଗୁରୁଙ୍କ ସଂଗୀତ ପରିସମାପ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ଆମେ ଚାଲିଯିବା ।

ପ୍ରାସାଦ ଅଭିମୁଖେ ଉଭୟ ପଦଯାତ୍ରା କଲେ ସନ୍ତର୍ପଣରେ । ବେଶ କିଛି ସମୟ ନିରବତା ଉତ୍ତରେ କଟିଗଲା । ହତାତ ପ୍ରଶ୍ନଟିଏ ପଚାରିଲେ ବାଦ୍ଶା- ‘ତାନ୍ସେନ ! ତୁମେ ଏହି ମହାମାଙ୍କ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିଷ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଗାୟନ ବାଦନ ଶୁଣିଲେ ଯେଉଁ ଏକ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଭବ ମିଳୁଛି, ତାହା କାହିଁକି ତୁମ ସଂଗୀତରେ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ଉଣା ପଡ଼ିଯାଉଛନ୍ତି ? କହି ପାରିବ କି ଯା’ର କାରଣ ।

ଅଛ ହସି ତାନ୍ସେନ କହିଲେ- ବାଦ୍ଶା ! ମୁଁ କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଗାଉଛି । ସେ କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ହେଲାପରେ ସଂଗୀତ ତାଙ୍କଠାରେ ସ୍ଵତଃ ପ୍ଲାବିତ ହେଉଛି ।

ସାଧରେ ହିଁ ଆମା ବିରାଜମାନ, ସାଧନାରେ ନୁହେଁ । ସାଧ ପ୍ରାସ୍ତି ପରେ ସାଧନାର ମୂଲ୍ୟ ଯେ ଆଉ କ’ଣ ? ନା ଆଉ ସାଧନା କରିବାରେ କିଛି କାମନା ରହିଯାଏ କି ? ସଂଗୀତ ସେହିପରି ତାଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ପ୍ରାସ୍ତିର ସାଧନ ନୁହେଁ । ବରଂ ସେ ସାଧକୁ ପାଇଯାଇ ଚରମ ଆନନ୍ଦରେ ଆହୁଦିତ । ତେଣୁ ସଂଗୀତ ତାଙ୍କ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତରୁ ଏବଂ ଗୀତ ତାଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ସ୍ଵତଃ ସ୍କୁରିତ । ତାଙ୍କ ଆମା ପ୍ଲାବିତ ସେହି ପରମ ଆନନ୍ଦରେ । ତେଣୁ ସେହି ଆନନ୍ଦ ତାଙ୍କ ଶରୀର-ମନର ଆଧାରର ପରିସୀମାକୁ ଦେବ କରି ସଂଗୀତ ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟକ୍ତ ।

ପୁଣି ଆକବର କ୍ଷାଣ ଭାବେ ପଚାରିଲେ- ଏ ସ୍ଵତଃ ଉପରୁ ସଂଗୀତର କାରଣ କ’ଣ ?

ତାନ୍ସେନ କହିଲେ- ନଦୀ ବୋହିବାର କାରଣ କ’ଣ ? ଫୁଲ ଫୁଟିବାର କାରଣ କ’ଣ ? ସ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ଅଷ୍ଟ ହେବାର କାରଣ କ’ଣ ? ସେଯା ହିଁ ମୋ ଗୁରୁଙ୍କ ସଂଗୀତର କାରଣ । ବାସ, ଆକବର ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ ପ୍ରାସାଦ ଅଭିମୁଖେ ନୀରବରେ, ମହା ଆନନ୍ଦ ସହ, ଯେପରି ପାଇଗଲେ ନିଜ ସମସ୍ତ ଜିଜ୍ଞାସାର ଉଭର ।

କର୍ମଯୋଗ ହେଉଛି ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଉର୍ଜାର ପ୍ରବାହ । ଏହା ହିଁ ନିଷାମ କର୍ମର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ । ଏହି ନିଷାମ କର୍ମ ହିଁ ସ୍ଵଯଂ ମୁକ୍ତି, ମୋକ୍ଷ, କୈବଲ୍ୟର ପରିଚାଯକ ।

କାମନା ଏବଂ ବାସନା ମୁକ୍ତ କର୍ମ ହିଁ ନିଷାମ କର୍ମ । କିନ୍ତୁ ମନରେ ସ୍ଵତଃ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଙ୍କିମାରେ-ସଂସାରରେ କାମନା ସବୁକୁ ଯଦି ତ୍ୟାଗ କରି ଦିଆଯାଏ ତେବେ କର୍ମ କରିବାର ପ୍ରେରଣା କିପରି ଆସିବ ? ଜଙ୍ଗା, ଆକାଂକ୍ଷା ହିଁ ତ ସାଂସାରିକ କର୍ମର ଆଧାର ସ୍ଵରୂପ ଏବଂ କର୍ମ ହିଁ ଛାଯା ସଦୃଶ ଏହି ଆଧାରର ପଥଗାମୀ ।

ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଦର୍ଶନ ସର୍ବଦା ଯୁକ୍ତିକରେ- କାମନା ହିଁ ସୃଷ୍ଟିକରେ ମନରେ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧନା ଏବଂ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧନା ହିଁ କର୍ମର ମୂଳ କାରଣ । “Motivation is the trigger point for Action and desire inculcates motivation to trigger action.”

କିନ୍ତୁ ସନାତନ ଧର୍ମର ତତ୍ତ୍ଵ ଅନୁଯାୟୀ, ସମ୍ମୂର୍ଖ ସୃଷ୍ଟି କର୍ମ-କର୍ମ ଫଳ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିଚାଳିତ । ଯାହାକି ସମ୍ଯାତୀତ ମଧ୍ୟ । ଅର୍ଥାତ୍ ମୂଳ ଶରୀରର ତ୍ୟାଗ ପରେ ମଧ୍ୟ କର୍ମ-କର୍ମଫଳ ଚକ୍ରର ଆବର୍ତ୍ତନ ଘଟିବାଲିଥାଏ । କାମନା ଯୁକ୍ତ କର୍ମ ହିଁ ଦୁଃଖର କାରଣ । ଏଠାରେ ଦୁଃଖକୁ କେବଳ ସୁଖର ପରିପୂରକ ଭାବେ ସଞ୍ଚାଯୁକ୍ତ କରିଦେଲେ ହେବ ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଜିହ୍ଵାକୁ ପ୍ରଥମ ମିଷାନ୍ତର ସ୍ଵାଦ ଖୁସି ଦେଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଆମତୃପ୍ତି ବଦଳରେ ଅଧିକ ତୃପ୍ତିର କାମନା ଜାତ କରେ । ଏବଂ ତାହା ପୁଣି ଆଉ ଏକ ମିଷାନ୍ତର ଆସ୍ଵାଦନ ପାଇଁ ମନକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଥାଏ । ତାପରେ ଅନେକ ମିଷାନ୍ତର ଭକ୍ଷଣ ପରେ ଶାରୀରିକ, ମାନସିକ ଏବଂ ସ୍ଵାଦଯୁକ୍ତ କ୍ଲେଶକୁ ଅନୁଭବ କରିଛୁଏ । ସୁଖପାଇଁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ କାମନାର ଉତ୍ସେକ ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଦୁଃଖ ।

ଉଗବଦ୍‌ ଗୀତା ଅନୁଯାୟୀ- କର୍ମ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ କୌଣସି କାମନା ରହେନାହିଁ । ସର୍ବ, ପରଲୋକ, ମୁକ୍ତ ଏବୁ ପ୍ରାୟୁକ୍ତ ମଧ୍ୟ କାମନା ରହେନାହିଁ । କର୍ମରେ ଅକର୍ମ ପ୍ରତିଭାତ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ସୃଷ୍ଟିତତ୍ତ୍ଵର ନିଯମ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ମ ଅଟକି ଯାଏନାହିଁ, ତେଣୁ ଅକର୍ମରେ ମଧ୍ୟ କର୍ମର ଦର୍ଶନ ହୁଏ । କାରଣ କର୍ମକୁ କେବଳ ଏକ ତୁଳନାମୂଳକ, ବ୍ୟାବହାରିକ ଜ୍ଞାନରେ କରିଲେ, ତାହା ସୁଦ୍ଧା କର୍ମ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଠାକୁର ମହାରାଜ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଉତ୍ତମାନଙ୍କୁ ସଦାସର୍ବଦା କର୍ମରେ-ଅକର୍ମ ଓ ଅକର୍ମରେ-କର୍ମ ଦର୍ଶନ କରିବାର ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ହିଁ ନିଷାମ କର୍ମ କୁହାଯାଏ ।

ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନଭୋଗେ, କର୍ମ-କର୍ମଫଳ ଯଦି ଏକ ଚିରତନ ସତ୍ୟ, ତେବେ କ'ଣ ନିଷାମ କର୍ମର କର୍ମଫଳ ମୋକ୍ଷ ? ଯଦି ନିଷାମ କର୍ମର କର୍ମଫଳ ମୋକ୍ଷ, ତେବେ ଏ ନିଷାମ କର୍ମ ନିଷାମ ବା ସମ୍ମୂର୍ଖ ଶୁଦ୍ଧକର୍ମ ହେଲା କିପରି ?

ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ପାଇବା କାମନାରେ ସାଧନା ମଧ୍ୟ ସକାମ କର୍ମ । କିନ୍ତୁ ଇଶ୍ଵର ତ କର୍ମ-କର୍ମଫଳର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରେ । ତେଣୁ ପ୍ରାର୍ଥନା, ସାଧନା, ଆରାଧନାର ସକାମ ଅବସ୍ଥା କର୍ମ-କର୍ମଫଳ ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି କର୍ମ-କର୍ମଫଳ ଚକ୍ରରୁ ନିଷାମ କର୍ମ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ନିଷାମ କର୍ମ କରିଗଲେ ହିଁ ମୋକ୍ଷାବସ୍ଥା ଯାହାକି ଇଶ୍ଵରପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଓ କର୍ମଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟ କର୍ମ-କର୍ମଫଳ ଚକ୍ରରୁ ମୁକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

ସନାତନ ଧର୍ମାନୁଯାୟୀ କର୍ମଯୋଗକୁ ଖୁବ୍ ମହାମ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଯେହେତୁ ଏ ସଂସାରପୃଷ୍ଠରେ ସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ କର୍ମ ହିଁ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ତେଣୁ ଏହି କର୍ମଯୋଗର ମହାମ୍ୟକୁ ବୁଝି ହୃଦୟଜାମ କରି ଅନୁଶୀଳନ କରିବା ବିଧେୟ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଗବଦ୍‌ ଗୀତାରେ କର୍ମଯୋଗର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସାର ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ଗିରିଜା ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର

ଉଦ୍‌ବ୍ରତ ଶାଖାସଂଘ

A SPIRITUAL EXPEDITION: TRAVELING TO SARASWAT MATH AND GAROHILL YOGASHRAM

Growing up in a family deeply devoted to Shree Shree Thakur, I read about Saraswat Math and Garohill Yogashram from my early childhood. I nurtured a long aspiration to visit Saraswat Math, the place where Shree Shree Thakur spent a significant part of his enlightened life, as well as Garohill Yogashram, a profoundly sacred location where Shree Shree Thakur attained Nirupadhi Bhav. In the autumn of 2022, my long-cherished dream came true as I had the opportunity to visit Assam and Meghalaya.

Our spiritual expedition commenced with a visit to the famous Kamakshya temple, majestically perched atop the Nilachal Hills in Guwahati. Assisted by our family friends, we partook in a sacred puja at the Kamakshya temple, marking the initiation of our journey. Continuing our ascent on the Nilachal Hills, we arrived at another renowned temple—the Bhubaneswari temple, a site of immense significance for spiritual seekers. It was on these very hills that Shree Shree Thakur attained the state of Nirvikalpa Samadhi, seated beside the Kamakshya temple. En route to the Bhubaneswari temple, we encountered the Nirvikalpa Pitha and offered our heartfelt respects to Shree Shree Thakur at this holy stone. It was an exhilarating and deeply meaningful experience.

The following day, we boarded a flight to Jorhat and arranged for a taxi to transport us to Saraswat Math. To our surprise, many of the cab drivers in Jorhat were unfamiliar with the location of Saraswat Math in Kokilamukh. When we mentioned Saraswat Math at Kokilamukh, they mistakenly assumed we were referring to Kokilamukh Ghat, a riverbank area along the Brahmaputra River, and took us there. It became evident that the local residents there were not well acquainted with the name "Saraswat Math," but rather recognized it as Kokilamukh Shanti Ashram.

Contrary to my initial expectations, I discovered that Saraswat Math at Kokilamukh is an incredibly secluded and remote location, nestled on the banks of the mighty Brahmaputra River. Upon reaching Kokilamukh Ghat and sharing our quest for Shanti Ashram with the locals, they kindly provided us with directions. It was only a short distance away, a few kilometers to be precise. As we ventured closer to the Math, traversing narrow roads that wound through tribal villages, I had a profound spiritual encounter. It felt as though we were entering a realm with a distinct energy field! Unexpectedly, my mind became serene, and a heavenly sense of joy permeated my entire being. Though Math itself was not yet visible, we could feel the peaceful energy from afar. Upon reaching our destination, we discovered that Math exuded an unparalleled aura of tranquility and serenity. It truly embodied the essence of "Shanti Ashram", a place of profound peace.

Throughout my life, I have been fortunate to explore numerous spiritual destinations across the globe: from serene ashrams scattered across different regions of India to the ancient temples of Japan, from the sacred sites of Peru to the holy lands of Jerusalem, I have witnessed the diverse tapestry of spiritual experiences. However, it is at Saraswat Math that I encountered an unparalleled

---

---

intensity of spiritual presence, unlike anywhere else. The atmosphere within its sacred grounds resonated with a profound spiritual energy, enveloping me in a palpable sense of divinity and deep connection. Saraswat Math left an indelible impression on my soul, reminding me of the unique and awe-inspiring power that resides within these hallowed spaces.

Mahanta Maharaj of Assam Bangiya Saraswat Math Swami Dibyanand Saraswati had made the necessary arrangements for our visit to the Math. We ate lunch at the Math and spent the entire day there. It was one of the most joyous days of my life.

Mrunal Bhai, a resident Brahmachari, graciously took on the role of our guide at the Math. Despite our barrage of numerous questions, he exhibited remarkable kindness and patience. With great care, he led us through a comprehensive tour, unveiling various significant areas and aspects. We had the privilege of witnessing the Gurubrahma Asana, Gouranga Niketana, the pond utilized by Shree Shree Thakur, the trees he personally planted (some of which still thrive today), the room where Jogamaya Devi resided, as well as several of Shree Shree Thakur's furniture and personal belongings. We also had the opportunity to explore the Math's food garden, among other fascinating sights. During our interactions, Mrunal Bhai shared insightful stories and information about Shree Shree Thakur, his disciples, and Math itself. One particularly intriguing revelation was that, in accordance with Shree Shree Thakur's vision, over ninety percent of the food consumed at the Math continues to be grown within its own premises by the residents of Math! As we engaged in conversation, Mrunal Bhai kindly offered us cucumbers harvested from the garden, fostering a warm and enlightening exchange about Shree Shree Thakur and Math's legacy.

During our discussion about the Shivalingam established by Shree Shree Thakur at the Gurubrahma Asana in the Math, Mrunal Bhai shared a fascinating account of how the mighty Brahmaputra River encroached upon the Math's premises, submerging the Shivalingam. He recounted the heroic efforts of the late Mahanta Maharaj of Saraswat Math, Swami Atmanand Saraswati, who rescued the sacred Shivalingam and relocated it to the Jorhat Ashram. Intrigued by this tale, our curiosity was piqued, and we felt compelled to make a special trip to the Jorhat Ashram to witness the revered Shivalingam ourselves. As it was properly coordinated by the Math authorities, Nava Bhai, a resident Brahmachari at Jorhat Ashram made sure we had a pleasant visit there.

We reached Jorhat Ashram late in the evening. By then evening puja had ended. However, Nava Bhai graciously opened the doors of the Asana Mandir, guiding us through its sacred halls. Within those hallowed walls, he shared profound insights about the revered Shivalingam, a symbol of deep spiritual significance that resided within the ashram. This encounter left an indelible mark on our hearts as we felt the profound spirituality that filled the atmosphere, leaving our souls deeply touched by the experience.

Despite Mahanta Maharaj's gracious arrangements at Kokilamukh Math for us to stay there for three days, we returned to Gauhati the next day. However, our family friends ensured a delightful

---

---

experience, treating us to authentic Assamese cuisine and showing us the breathtaking landscapes, rolling hills, tea gardens, and vibrant culture of Assam. The land's spiritual energy made it evident why Shree Shree Thakur chose Assam for his divine work.

Trip to Garohill :

With the understanding of the challenging journey to the remote Garohill Yogashram, our family friends diligently arranged our visit for the following day. We embarked on our journey early in the morning by taking a cab with an efficient driver well acquainted with the route. By noon, we reached Tura in Meghalaya. There, we were warmly welcomed by Naresh Burman Bhai and Bharati Burman Maa, a loving family deeply devoted to Shree Shree Thakur. Despite our first ever meeting with them, we immediately felt a deep connection as if we had known each other for ages. Their genuine care and hospitality ensured our pleasant trip to Garohill Yogashram in Kodaldhowa village, making all the necessary arrangements and guiding us through the journey.

Arriving at Garohill Yogashram in the afternoon, we were captivated by the enchanting and remote nature of the place. The serene atmosphere exuded a profound sense of peace and tranquility. Our warm reception was led by Sushama Hajong Maa and her nephew Siddhanth Hajong Bhai, who served as the priest of the Yogashram.

Garohill Yogashram holds a special significance as it served as a sanctuary for Shree Shree Thakur during a crucial period of his spiritual journey. After his Bhav Sadhana, Thakur struggled to find a suitable society that could support his spiritual growth and understand his state of mind. It was the tribal Hajong people of Garohill who selflessly provided him with shelter and took care of his needs, allowing him to nurture his spiritual realization in a supportive and understanding environment.

During his stay among the Hajong people at Garohill Yogashram, Shree Shree Thakur not only immersed himself in his own spiritual practices but also dedicated himself to teaching the local Hajong children. In a small hut that the tribes built for him, he would impart knowledge and wisdom to the young minds during the day, while continuing his spiritual practices in the evenings. Today, Garohill Yogashram stands as a testament to this very significant period of Thakur's life, later rescued and developed by his prominent disciple, Swami Yoganand Maharaj. We were fortunate enough to witness the school where Shree Shree Thakur taught the Hajong children, a remarkable establishment that has been in existence since 1904.

During our visit to Garohill Yogashram, Sushama Hajong Maa and Siddhanth Hajong Bhai graciously guided us to various significant locations within the ashram. We had the opportunity to witness the well, the bell tree where Shree Shree Thakur had his small hut, and the sacred Panchamundi Asana that he established. The ashram was adorned with sacred trees, and we were able to see the stone on which Shree Shree Thakur used to sit during his spiritual practices. It was also here that I encountered the picture of Swami Sachidanand Saraswati, the Gyani Guru of Shree Shree Thakur, for the first time.

The most unforgettable aspect of our visit to Garohill Yogashram was the immense hospitality extended to us by the humble tribal people residing there. I had the privilege of meeting the grandson of Madan Hajong and the great granddaughter-in-laws of Sitaram Sarkar, the two individuals who had played a crucial role in assisting Shree Shree Thakur during his time spent among them. Shree Shree Thakur expressed his deepest gratitude to these remarkable individuals, as evident in the preface of his renowned book, "Yogiguru." The simplicity and humanity of these Hajong people deeply impressed Shree Shree Thakur, leading him to pray for every fellow countryman to possess their innate simplicity and humanity, even if it meant being illiterate and uncivilized like these tribal people.

The kindness and hospitality we received from the villagers were truly heartwarming. As disciples of Shree Shree Thakur, every family in the village warmly invited us into their humble homes, proudly showing us their prayer rooms and offering us refreshments. Even the smallest gestures, such as offering betel leaf and betel nuts, were made with utmost sincerity and love. Their generosity and thoughtfulness left a lasting impression on us, reflecting the profound impact of Shree Shree Thakur's teachings on the community.

The time Shree Shree Thakur spent at Garohill Yogashram holds immense significance in his divine journey. It was during his stay here that he experienced a profound transformation and was fully convinced to embrace the role of a Guru in society. After years of dedicated spiritual practices encompassing Tantra, Gyana, Yoga, and Prem, and finally attaining enlightenment, he had contemplated living a secluded life immersed in divine joy for the rest of his life. However, it was at Garohill Yogashram that he had the ultimate realization that his purpose was to eradicate spiritual ignorance and guide people on the path of enlightenment. This sacred place is where our beloved "Thakura" emerged, forever etching his spiritual legacy in the hearts of his disciples.

The offer to stay the night at the newly constructed Ashram at Garohill Yogashram was a kind gesture from Sushama Hajong Maa. However, due to our early morning flight back to Bhubaneswar the next day, we made the decision to return to Gauhati that evening. The spiritual trek to Garohill Yogashram was a truly blessed experience, filled with the divine grace of Shree Shree Thakur. The profound impact it had on my heart is something I will cherish for the rest of my life.

Acknowledgements:

I am grateful to our family friends, Manab Das and Manti Baruah, from Guwahati, who assisted in organizing our entire travel itinerary, starting from the puja at the Kamakhya Temple to arranging accommodations at the finest places in Guwahati and Jorhat, as well as making all necessary transportation and dining arrangements. Their invaluable support made this trip incredibly enjoyable, free from any stress or anxiety.

I am immensely grateful to Mahanta Maharaj of Assam Bangiya Saraswat Math, Swami Dibyanand Saraswati, for his invaluable support for our visit to Kokilamukh Saraswat Math, Jorhat Ashram, and Garohill Yogashram. Without his kind support, this trip would not have been as successful and fulfilling.

I would also like to extend my heartfelt gratitude to Naresh Burman Bhai and Bharati Burman Maa of Tura, Meghalaya, for their warm hospitality, invaluable guidance, and for making all the necessary arrangements for our seamless visit to Kodaldhowa village, where Garohill Yogashram is situated. Their support and assistance greatly contributed to the ease and success of our trip.

Kokilamukh Math - Shanti Ashram: A tranquil sanctuary for spiritual seekers. The serene atmosphere of Shanti Ashram is truly transformative, offering solace and serenity to those in search of spiritual awakening. The serene backside of the Math, with the mighty Brahmaputra River flowing just beyond the Math compound.

The sacred Asana of Shree Shree Thakur at the Math, a place of deep spiritual significance. Gouranga Niketana, the sacred space where Shree Shree Thakur performed many divine plays.

A living legacy of Shree Shree Thakur's touch - this coconut tree, planted by his own hands, continues to stand alive and bear witness to his divine presence.

The Sacred Bathing Pond: This serene pond was where Shree Shree Thakur would take his daily baths.

The Current Gurubrahma Asana: A sacred place of reverence and devotion. The original asana was submerged in the Brahmaputra River, but it was rescued and preserved by Atmananda Saraswati, who placed the revered Shivlingam at the Jorhat Ashram.

The Sacred Shivlingam: Shree Shree Thakur personally installed this divine Shivlingam at the Math. When the Brahmaputra River altered its course, the Shivlingam was at risk of being lost. It was rescued by Swami Atmananda and preserved at Jorhat Ashram.

Nirvikalpa Pitha: A sacred site above Kamakshya temple, near Bhubaneswari temple. It is here that Shree Shree Thakur attained Nirvikalpa Samadhi.

The Panchamundi Asana: Established by Shree Shree Thakur at Garohill Yogashram, this sacred asana holds great spiritual significance.

The Sacred Stone Asana: This stone asana is believed to have been used by Shree Shree Thakur during his time at Kodaldhoya Yogashram, serving as a place of meditation and spiritual practice.

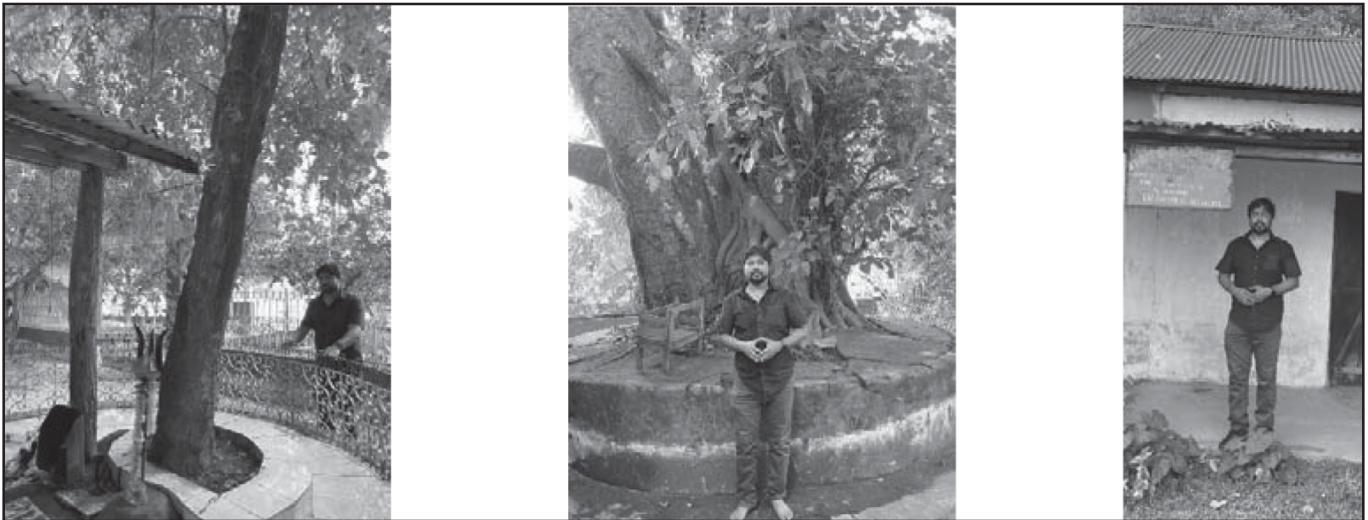
Photo of Shree Shree Thakur's three gurus. I never saw before Swami Satchidananda's photo (middle photo). Saw first time saw at Garohill Yogashram!

With Madan's grandson and his wife (Mrutunjay Hajong and Sumitra Hajong)

Mrutunjay Hajong's Puja Room: This photo showcases the puja room of Mrutunjay Hajong, the grandson of Madan Hajong, a significant figure who provided immense support and assistance to Shree Shree Thakur during his time at Garohill Yogashram.

Sitaram's great granddaughter-in-laws: Beauty Hajong (right most) and Rubita Hajong (3rd from right).

The revered Bel tree, where the Hajong people built a humble hut for Shree Shree Thakur.

Sacred Trees Blessed by Shree Shree Thakur: The majestic trees at Garohill Yogashram, including bela, bata, aswastha, baula, ashoka, limba, and more, stand as living witnesses to Shree Shree Thakur's divine presence. Each tree has received the divine touch, radiating a spiritual aura that adds to the sanctity of the ashram.

The Sacred School: Established in 1904, this school holds a special place in the history of Shree Shree Thakur's spiritual journey. It was here he used to teach the Hajong kids.

Shree Shree Thakur's murti as worshiped at Garohill Yogashram

Present-day view of Garohill Yogashram stands as a testament to the profound legacy of Shree Shree Thakur.

Shri Shri Thakur Charanasrita
Shri Baradakant Nayak
 America Saraswata Sangha

THE POWER OF PUJA AND PRAYER

Guru Brahma Guru Vishnu Guru devo Maheshvarah
Guru sakshat param Brahma tasmai shri guravenamah!!

ShriShriThakur plays a profound role in our spiritual journey, not only by granting us divine qualities and bestowing transformative experiences but also by facilitating the removal of all barriers that obstruct our connection with the divine within. Thakur is the only one who can alleviate our doubts, fears, jealousy, and ignorance, replacing these limitations with divine virtues and profound wisdom.

Although we do not realise in our everyday life due to our ignorance, but Shri Shri Thakur is always there to protect us, nurturing our spiritual growth and guiding us toward self-realization. With unwavering compassion and profound insight, Shri Shri Thakur gently illuminates the shadows within our consciousness, helping us recognize and release the aspects that hinder our spiritual progress.

Our connection with Shri Shri Thakur depends greatly on our daily spiritual practices and the time we dedicate to it. Engaging in daily puja and prayers plays a significant role in strengthening this bond. I would like to share a personal experience that highlights the importance of these practices.

During my visit to India (in Delhi) last year (Mid December-January), I had the opportunity to attend the Shri Shri Thakur coming ceremony for Sammilani in Cuttack, although I couldn't stay until Sammilani. After a few days, I returned to Delhi for a short stay at home before heading back to San Diego. Unfortunately, I fell severely ill with fever due to the travel. My return flight was only a week away. Me and my family got worried that it might be COVID. But fortunately, it was not. However, on January 15th, there was Makar Sankranti, and in our household, we traditionally offer madhyaanbhog on occasions of Sankranti, Amavasya, and Purnima.

Since my mother was away in Cuttack for masika seva, I was responsible for preparing the bhog on Makar Sankranti. Despite being extremely sick throughout the week, having a high fever with difficulty in breathing, I prayed with tears in my eyes to Shri Shri Thakur, asking for the strength to carry out the seva. I did not want to miss this opportunity to do the seva. However, I felt helpless, knowing that it seemed impossible to prepare the bhog while I was unwell. A day before Makar Sankranti, my mother called and suggested that I ask for forgiveness from Shri Shri Thakur, acknowledging my inability to perform the seva. However, I felt compelled to pray before Shri Shri Thakur, holding onto my unwavering faith that I would be able to fulfill the seva. After the morning puja, I took my prescribed medications and rested for an hour or two. Around 11 am, I woke up and feeling little better, went before Shri Shri Thakur with eyes filled with tears, and said, "Thakur, I know I am sick, but with your presence and my unwavering faith, I believe I can carry out the seva." With that thought and belief, I freshened up and entered the kitchen to commence the preparations. As I write this, I still get goosebumps, but as soon as I stepped into the kitchen, my fever was gone. I spent two hours in the kitchen and vividly remember not having a hard time breathing or feeling feverish. I completed the

---

---

seva for bhog preparation without any hindrance and offered the midday bhog to Shri Shri Thakur as planned.

Experiences like this remind us of the power of prayers and unwavering faith in our lives. Although such occurrences may seem inexplicable from a logical perspective, they demonstrate that where there is will, there is a way, and Shri Shri Thakur guides us along that way.

Since my relocation to San Diego, I haven't been able to perform nityapuja every day as I haven't set up Shri Shri Thakur's asana. However, I make sure to engage in daily prarthana, which, I believe is crucial for maintaining that spiritual connection with Shri Shri Thakur. I am also very grateful for the opportunity to attend the AMSAS sangha puja every Sunday, which keeps me connected to the Shri Shri Thakur and sangha.

Here, I am listing few benefits from everyday puja and prayers as per my understanding.

Inner Stillness: The repetitive nature of puja rituals, combined with focused attention and devotion, induces a state of inner stillness. This stillness allows the mind to quiet down, creating space for clarity, calmness, and a sense of harmony.

Sense of Presence: During puja and prayers, we develop a deep sense of presence and connection with Shri Shri Thakur with heightened awareness of his presence surrounding us.

Emotional Upliftment and insights: Puja and prayers evoke strong emotions, such as love, devotion, gratitude, and surrender in us. Through everyday prayers, we receive guidance and wisdom in our lives.

Deepened Faith and Devotion: Regular engagement in daily puja and prayers increases our faith and deepen our sense of devotion.

Shri Shri Thakur Charanashritaa
Sudhasini Panda
San Diego, California

ମା' ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କ ଜୀବନର କେତୋଟି ଘଟଣା

କୈଦ୍ୟନାଥ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ
ହାଲିସହରରେ ତାଙ୍କର ଧାମ
ସୁଧାଂଶୁବାଳା ଯେ କନ୍ୟା ତାଙ୍କର
ବିଭାବେଲେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଆମର ଯେ
    ବୟସ ତେର ତାଙ୍କର ଯେ
ଠାକୁରଙ୍କୁ ସେତେବେଳେ ହୋଇଥିଲା
    ବୟସ ମାତ୍ର ଅଠର ଯେ । ୧।

ବାଲ୍ୟକାଳେ ମାଆ ପୁଷ୍ପରିଣୀରେ
ସ୍ଥାନ ସାରି ଯେବେ ଫେରିଲେ ଘରେ
ପଥ ପଦ୍ମଗନ୍ଧେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲା
ଜନ ମାନସକୁ ଆକର୍ଷୀ ଥିଲା ଯେ
    ପଥ ଅନୁସରି ଜଣେ ଯେ
କୈଦ୍ୟନାଥଙ୍କର ଦ୍ୱାରଯାଏ ଯାଇ
    ବିସ୍ମୟ ଜାଗିଲା ମନେ ଯେ । ୨।

କନ୍ୟା ଦେଖିଗଲେ ଭିଶୋଇ ସଙ୍ଗେ
କଥାବାର୍ତ୍ତ ହେଲେ ନାନା ପ୍ରସଙ୍ଗେ
ମାଆଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ମାନିଲା ମନ
ବୋଲି ପଚାରିଲେ ଭିଶୋଇ ଜାଣ ଯେ
ଠାକୁର ସମ୍ମତି ଦେଲେ ଯେ
ବିଭାଗର ହେଲା ମାଆଙ୍କ ଦେଖିଣ
    ସରବେ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ଯେ । ୩।

ପଥେ ଶଳା ଭିଶୋଇଙ୍କ କଥାକୁ
ଶୁଣିଣ ପଥକ ଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ
ପଚାରିଲେ ତୁମେ କ'ଣ ତାଙ୍କର
ହେବ ମୋଡେ କହ ତୁମେ ଏଥର ଯେ
    ଶୁଣି କହିଲେ ଠାକୁର ଯେ
ଯାହା ହେବି ମୁହିଁ ତୁମକୁ କହିଲେ
    ତୁମେ କି ହୋଇବ ସ୍ଥିର ଯେ । ୪।

କୁତବପୁରରେ ଥିବାବେଳରେ
ଘର ଅଗଣାରେ କଉଡ଼ୁକରେ
ବେଳ ତାଳ ଖଣ୍ଡ ପୋଡ଼ିଣ ଥିଲେ
ଜିଇଁ କ୍ରମେ ହେଲା ବଡ଼ ସେଠାରେ ଯେ
ସର୍ବେ ହୃଦୟ ଚକିତ ଯେ
ସେହି ବେଳବଅକ୍ଷ ସେହିଠାରେ ଅଛି
    ଦେଖୁ ଆସୁଛନ୍ତି ଭକ୍ତ ରେ । ୫।

ଅନିନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ମାଆ ଆମାରି
ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରିୟା ଜଗଦୀଶ୍ଵରୀ
ଘନ କୃଷ୍ଣକେଶୀ ସାଧୀ ରମଣୀ
ବଧୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେସୁଗୁହ୍ନିଣୀ ଯେ
    ଠାକୁର ତାକନ୍ତି ରାଣୀ ଯେ
ନାରାମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ସେଥୁଲେ
    ପଢ଼ିନୀ ରମଣୀ ମଣି ଯେ । ୬।

ଘର କରଣାରେ ଥିଲେ ପ୍ରବୀଣା
ଚିତାଖୋଟି ତାଙ୍କ ନାହିଁ ତୁଳନା
ପତିଗତ ପ୍ରାଣା ଧନ୍ୟା ରମଣୀ
ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବଙ୍କ ପରାଣ ମଣି ଯେ
ସାକ୍ଷାତ ମା' ଠାକୁରାଣୀ ଯେ
ସାରପ୍ରିୟତମା ଠାକୁରଙ୍କର ସେ
    ସର୍ବଗୁଣରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଯେ । ୭।

ଠାକୁର ଗୃହରେ ଯେବେ ଥାଆନ୍ତି
ଠାକୁରାଣୀ ବେଶ ଭୂଷା ହୃଦୟ
ନଥୁଲେ ଠାକୁର ବେଶ ଭୂଷାରେ
ମନ ନ ଥାଏ ଟି କେତେ ବେଳରେ ଯେ
    ପଚାରିଲେ କହିଥାନ୍ତି ଯେ
କାହାପାଇଁ ବେଶ ସଜାଇ ହେବି ମୁଁ
    ସିଏ ତ ଘରେ ନାହାନ୍ତି ଯେ । ୮।

ଅଗ୍ନିଦାହ ବେଳେ ବୀରାଗମଣୀ
କଟିରେ ଅଞ୍ଚଳ ବାନ୍ଧିଣ ଜାଣି
ଜାଣି ଆଣିଥୁଲେ ଚାଉଳ ମୁଣି
ଶ୍ଵରୁଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଗୁଡ଼ାଖୁ ଜାଣି ଯେ
ଘରେ ପଶି ଥୁଲେ ଆଣି ଯେ
ଦେବରଙ୍କ ଦେହ ଖରାପଥୁବାରୁ
କାନ୍ଦେ ବୋହି ଥୁଲେ ଆଣି ଯେ ।୮।

ସତୀ ଶିରୋମଣି ପଢି ପ୍ରାଣ ସେ
ଉଦାରମନା ସହନଶୀଳା ଯେ
ମରଣ ବେଳାରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲଳନା
ଦେଖୁବା ପାଇଁକି କରି କଷନା ଯେ
କହି ପଠାଇଲା ଜାଣ ଯେ
ପଠାଇବ ତାଙ୍କୁ ମୋର ପାଶକୁ ଯେ
ଦେଖୁବାକୁ ଟିକେ ମନ ଯେ ।୯।

ଶୁଣି ଠାକୁରାଣୀ ତା ମନ ବାଣୀ
କହିଲେ ତୁମେ ହିଁ ଯାଅ ଏ କ୍ଷଣି
ଘଟାନ୍ତର ବେଳେ ଦର୍ଶନ ଆଶା
ପୂର୍ଣ୍ଣକର ତାର ଯାଇ ସହସା ଯେ
ଶୁଣି କହିଲେ ଠାକୁର ଯେ
ଏ କଥା ତୁମକୁ କହିବାକୁ ହେଲା
ଧନ୍ୟ ତୁମର ବିଚାର ଯେ ।୧୦।

ପ୍ରଶଂସି ଠାକୁର ଯାଇତା ପାଶେ
ଦରଶନ ଦେଲେ ମନ ଉଲ୍ଲାସେ
ପ୍ରଶାମ କରି ସେ ପ୍ରାଣ ତେଜିଲା
ଜନମାନସରେ କଥା ରହିଲା ଯେ
ଭଲ ପାଇ ଏବେ ଭକ୍ତ ଯେ
ମରଣ ବେଳାରେ ଦରଶନ ଦେଇ
ସଂସାର କରାନ୍ତି ମୁକ୍ତ ଯେ ।୧୧।

ରାମ ପଦ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଖୁ
ଯିବାବେଳେ ପଥେ ନଥୁଲେ ସୁଖୀ
ବାଟ ଓ ଗାଳିଲା ଶାର୍ଦୁଳ ଆସି

ଭୟେ ଶଗଡ଼ିଆ ଭିତରେ ପଶି ଯେ
ଦେଖୁ ଯାଆ ନିର୍ଭୟରେ ଯେ
ଆଗକୁ ଆସିଣ ତରାଟି ଚାହଁଲେ
ବ୍ୟାପ୍ରକୁ ଏକ ଲକ୍ଷରେ ଯେ ।୧୨।

ଜଳକା ହୋଇଣ ବ୍ୟାପ୍ର ସହସା
ଜଙ୍ଗଲେ ପଶିଲା ଉଡ଼ିଲା ହଂସା
ଦେଖୁ ରାମପଦ ହୋଇ ଚକିତ
କହିଲେ ହେ ମାଆ ଆଉଥରେ ତ ଯେ
ଦେଖାଅ ସେହି ମୁଖତ ଯେ
କହିଥୁଲେ ମାଆ ଦେଖୁଲେ ସେ ମୁଖ
ହେବ ତୁମେ ଯେ ଭୟଭୀତ ଯେ ।୧୩।

ସମ୍ବତ୍ସ ମାଆ ତ୍ରାଟକଯୋଗ
ସାଧୁ ନେତ୍ର ରଶ୍ମି କଲେ ସଂଯୋଗ
ହଟି ପଳାଇଲା ବ୍ୟାପ୍ର ଦୂରକୁ
ଶଗଡ଼ିଆ ନେଲା ଗାଡ଼ି ଆଗକୁ ଯେ
ନିର୍ଭୟେ ପଥେ ଫେରିଲେ ଯେ
ବାଲ୍ୟକାଳେ ମାତ୍ର ତେର ବୟସରେ
ବିବାହ କରିଣ ଥୁଲେ ଯେ ।୧୪।

ସତର ବୟସେ ସଂସାର ତେଜି
କହିଥୁଲେ ମାଆ ମନରେ ହେଜି
କହିବତି ତାଙ୍କୁ ବିଭା ନ ହୋଇ
ନୈସ୍ତର୍ଣ୍ଣାନ୍ୟଧାରା ଆଦରି ନେଇ
କରି ସନ୍ନ୍ୟାସ ସାଧନ ଯେ
ଜୀବନ କାଟିବେ ଜଗତ ହିତରେ
ହେଲେ ସାଧୁ ମହୀୟାନ ଯେ ।୧୫।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ବାଲା ଅଛ ବୟସା ପୁଣି
ଚକିତ କରିଲା ଶ୍ରୀମୁଖ ବାଣୀ
ମାତାଙ୍କର ବାଣୀ ସମର୍ପ ଗଲି
ଜଗଞ୍ଜନନୀଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କଲି
ଆଦୋଳିତ କଲା ମନ ଯେ
ତେଣୁ ଶ୍ରୀଠାକୁର ସନ୍ନ୍ୟାସ ପାଇଁକି
ବଳାଇଣ ଥୁଲେ ମନ ଯେ ।୧୬।

ମୃତ୍ୟୁପରେ ଦରଶନ ତ୍ରିବାର
ଦେଇ ପରକାଳ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥିର
କରାଇଲେ ମାଆ ଦେଇ ପ୍ରେରଣା
ବିଶ୍ୱମଧ୍ୟେ ସେ ତ ପଡ଼ିଲେ ଜଣା ଯେ
ସିଙ୍ଗ ସଦଗୁରୁ ସ୍ଵାମୀ ଯେ
ବିଶ୍ୱେ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ୱଷ୍ଟା ସାର୍ବତ୍ରୋମ ଗୁରୁ
ହୋଇଲେ ନିଗମ ସ୍ଵାମୀ ଯେ । ୧୩ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଦିନେ ବ୍ୟଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଥୁବାବେଳ ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତିଦେଖୁଲେ
ମେଜପାଶେ ଆସି ଠିଆହୋଇଲେ
ପାଶେ ଗଲେ ସେତ ଦୂରେଇଗଲେ ଯେ
କହିଲେ କି ମୋର ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଯେ
ଗ୍ରାମକୁ ଯାଇଣ କରିବ ନାହିଁକି
ପିତା କରିବେ ସେ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଯେ । ୧୪ ।

ଶୁଣି ମାଆ ତହଁ କହିଲେ ତୁମେ
କରିଥୁଲେ ନିଜେ ସ୍ଵହସ୍ତେ ଗ୍ରାମେ
ଶାନ୍ତିଲଭିଥାନ୍ତା ମୋର ପରାଣ
ଶୁଣିଣ ଠାକୁର କହିଲେ ଶୁଣ ଯେ
ଯାଇ ମୁଁ ଆଶୁଷ୍ଟ ଜାଣ ଯେ
ତୁମକୁ ଅର୍ପଣ କରିବି ମୁଁ ନିଜେ
ଶାନ୍ତ ହେବ ତୁମ ପ୍ରାଣ ଯେ । ୧୫ ।

ସଦ୍ବର ବଜାରୁ ଫଳ କିଣିକି
ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଫଳ ଘରେ ଆଣିକି
ପିତା ପକାଇଣ ଜଳ ଥୋଇକି
ବାଢ଼ିଲେ ପତ୍ରରେ ଫଳ ଜାଣିକି ଯେ
କହିଲେ କର ଗ୍ରହଣ ଯେ

ନଥାସିଲେ ମାଆ ସ୍ଥଳରେ ସିନା ସେ
ସୁନ୍ଦରେ କଲେ ଗ୍ରହଣ ଯେ । ୧୦ ।

ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତି ତହଁ ନ ଆସିବାରୁ
ଫଳ ଖାଇବାକୁ ମନ କଲାରୁ
ଦେଖା ଦେଲେ ମାଆ ଚାଯାମୂର୍ତ୍ତିରେ
କହିଲେ ମା ଶୁଣ ମୃତ୍ୟୁଘଟିଲେ
ସ୍ଥଳରେ ଗ୍ରାହ୍ୟ ନୁହଇ ଯେ
ସୁନ୍ଦରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ମୁହିଁ ଯେ
ଗଙ୍ଗାରେ ଦିଅ ଭସାଇ ଯେ । ୧୧ ।

ଗୃହପୂଜା ମାଆ କଲା ପୂର୍ବରୁ
ଶଙ୍ଖନାଦ କରୁଥୁଲେ ମୁଖରୁ
ଆସନ୍ତୁ ତ୍ରିବାର ଶଙ୍ଖବଜାଇ
ଗୃହାସନେ ପୂଜାକରିବା ଯାଇ ଯେ
ଧନ କ୍ଷୟ ଭୟ ନାହିଁ ଯେ
ଦୁଇଗୋଟି ଶଙ୍ଖ ପୂଜାଯାଇର ରଖି
ବଜାଇଲେ ଶୁଭ ହୋଇ ଯେ । ୧୨ ।

ଗୁରୁ ଗୁରୁ ଶକ୍ତି ଅଭିନ୍ନ ନିଜେ
ସଂଘ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟେ ଆସନେ ବିଜେ
ପୂଜା ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବେ
ନୁହଇ କଦାପି କେବେ ଏ ଭବେ ଯେ
ଏକାସନେ ପୂଜା ପାଇ ଯେ,
ଉକତ ଗଣଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ କରାନ୍ତି
ନିତ୍ୟ ବର୍ଷମାନଥାଇ ଯେ । ୧୩ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାୟ
ଉପସଭାପତି, ବେଗୁନିଆ ଶଖା ସଂଘ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ

“ଦେଖ, ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ଭିତରେ ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଶକ୍ତି-ସଞ୍ଚାର କରି ପାରନ୍ତି; ଇଛା ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶନ ଦ୍ୱାରା, ସର୍ବନ ଦ୍ୱାରା, କଥାବାର୍ତ୍ତ ଦ୍ୱାରା । ତେବେ ଇଛା ଦ୍ୱାରା, ଯେଉଁମାନେ ଶକ୍ତି-ସଞ୍ଚାର କରନ୍ତି, ସେମାନେ ସଦଗୁରୁ ।”
(‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦେର ଜୀବନୀ ଓ ବାଣୀ,’ ପୃ ୧୯୯)

୪୦ ତାରଙ୍କ ସହ କିଛି ସମୟ... ସ୍ଵପ୍ନରେ

ସେବିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖିଲି, ଠାକୁର ଘରେ ପ୍ରଶାମ କରିଥାରି ଯେତେବେଳେ ଠାକୁରଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲି, ଚେଯାର ଉପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ବଦଳରେ ନିଜେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ବସିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ନିଜ ଆଖିକୁ ବିଶ୍ଵାସ ହେଲାନି । ଦୁଇ ଚାରି ଥର ସତ ମିଛ, ସତ ମିଛ ଭାବିବା ପରେ ବିଶ୍ଵାସ ହେଲା, ‘ମିଛ ନୁହେଁ, ସତରେ ଠାକୁର ହଁ ବସିଛନ୍ତି, ଧଳା ଫିନ୍ ଫିନ୍ ସବୁଜ ଧଢ଼ି ଥିବା ହୋତି, ଚାଦର ପିଣ୍ଡିଛନ୍ତି; ଗଳାରେ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ ମାଳା, ମୁଣ୍ଡର ଜଟ ସବୁ କିଛି ଆଗକୁ, କିଛି ପଛକୁ, ହାତ ଦୁଇଟି କୋଳ ଉପରେ, ଗୋଡ଼ ତଳକୁ ଲମ୍ବାଇଛନ୍ତି, ଅଛ ଅଛ ହଲାଉଛନ୍ତି; ପାଦ ପାଖରେ କଠୋଡ଼ ଦୁଇଟି ।

ପ୍ରଥମ ଆଶ୍ରମ୍ୟଭାବ କଟିଗଲା ପରେ ମନରେ ଭୟ ଆସିଲା, କେଉଁଠି କ'ଣ ବିରାଟ ଭୁଲ ହୋଇଗଲା କି, କ'ଣ ଅପକର୍ମ କରି ପକାଇଛି ? କିଛି ତ ମନେ ପଡ଼ୁନି । ଅବଶ୍ୟ ପୂଜା, ପ୍ରାର୍ଥନା, ଧାନ, ଧାରଣା ଇତ୍ୟାଦି ନିଷାର ସହ ମୁଁ କରେନି, କ'ଣ ସେଥୁପାଇଁ ଆସିଲେ, ଠାକୁରଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅନାଇଲି, କାଳେ ରାଗିଥିଲେ । ଠାକୁରଙ୍କ ମୁହଁରେ କିନ୍ତୁ ରାଗ ନଥିଲା, ଅଛ ଅଛ ହସୁଥିଲେ । ମନରେ ଚିକେ ସାହସ ଆସିଲା । ତେବେ ବେଶୀ ସମୟ ମୁହଁକୁ ଅନାଇଲିନି, କାଳେ ଠାକୁର ଉତ୍ତେଜିଯିବେ । ତଳକୁ ମୁହଁପୋତି ବସି ଭାବିଲି, ମୋର କ'ଣ କରିବା କଥା । ଧୂପଦୀପ ଲଗାଇବି ? କ'ଣ ଖାଇବେ ପଚାରିବି ? ପୁଣି ଭାବିଲି, ମୁଁ ହଲଚଲ ହେଲେ ହୁଏତ ଠାକୁର ଚାଲିଯିବେ । ସ୍ଥାଣୁ ପରି ସେଇ ଗୋଟିଏ ଯାଗାରେ ମୁହଁପୋତି ବସିରହିଲି ।

ଠାକୁରଙ୍କ ହସହସ୍ର ମୁହଁ ମନେ ପକାଇ ଭାବିଲି, ଠାକୁର ବୋଧେ ମୋ ଉପରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ମୋତେ ଦେଖା ଦେବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଠାକୁର ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲାପରି ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ କିଛି ବି କରିନି, ତଥାପି ଠାକୁରଙ୍କ ଜଙ୍ଗ ପୋଥ ପୁରାଣରେ ବହୁତ ଉଦାହରଣ ଅଛି ଦେବାଦେବୀ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ କାହାକୁ କାହାକୁ ଦେଖା ଦିଅନ୍ତି ଓ ବର ଯାଚନ୍ତି ମନରେ ଆସିଲା, ଠାକୁର ଯଦି ମୋତେ ବର ମାଗିବାକୁ କହିବେ, ତେବେ ମୁଁ କ'ଣ ମାଗିବି ? ମୁଣ୍ଡରେ ତ କିଛି ପଶୁନି, କ'ଣ ମାଗିବା କଥା । ପିଲାବେଳ ହୋଇଥିଲେ ‘ମୋତେ କ୍ଲୁପରେ ପାଷ କରିଦିଆ’ ବୋଲି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମାଗି ଦେଇଥାନ୍ତି । ହେଲେ ଏଇ ବୟସରେ କ'ଣ ମାଗିବି ? ଭକ୍ତ, ବିଶ୍ଵାସ, ନିର୍ଭରତା ନା ମୁହଁ !! ନିଜ ପାଇଁ ମାଗିବାଟା ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ହେବ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ କ'ଣ ମାଗିବି ? ସଂସାରରୁ ସବୁ ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ, ଅଭାବ, ଅସୁବିଧା, ରୋଗ, କୈରାଗ ଦୂର ହୋଇଯାଉ ସେମିତି ମାଗିବାଟା ବି ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ସତେ ଯେପରି ଠାକୁର ମୋ ମନଭିତରେ ଚାଲିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନୋଭର ଜାଣି ପାରିଲେ । ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ଗୁରୁଗମ୍ଭୀର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲି, ‘ମୁଁ ତତେ କିଛି ଦେବା ପାଇଁ ଆସିନି, ବରଂ ତୋଠାରୁ ନେବା ପାଇଁ ଆସିଛି, ଯଦି ତୁ ଦେଉ !’ କିଛି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠାକୁରଙ୍କ ସ୍ଵର କାନଭିତରେ ଗୁଞ୍ଜରଣ ସୃଷ୍ଟି କଲା । ଠାକୁର କ'ଣ କହିଲେ ଠିକରେ ବୁଝି ପାରିଲିନି । ଯାହା ଯେଉଁଠି ଦେଖୁଛି, ଯାହା ଯେଉଁଠି ଅଛି, ସବୁ ତ ତାଙ୍କର, ତାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି, ତାଙ୍କର ଦାନ; ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କ'ଣ ଦେବି ! କ'ଣ ଦେଇ ପାରିବି !! ମୋ ପାଖରେ ଏମିତି କ'ଣ ଅଛି ? ମୁଁ କିଛି କହିବା ବା ପଚାରିବା ଆଗରୁ ଠାକୁର କହିଲେ, ତୁ ନିଜ ଭିତରେ ଯେଉଁ ଗର୍ବ, ଅଭିମାନ ଅହଙ୍କାର ଭରି ରଖିଛୁ, ତା ତୋର ଏକାନ୍ତ ନିଜସ୍ବ, ସ୍ଵଅର୍ଜିତ । ସେବବୁ ମୁଁ ଦେଇନି । ତୁ ନ ଚାହିଁଲେ ମୁଁ ନେଇ ପାରିବିନି । ସେଥୁପାଇଁ ମାଗିବାକୁ ଆସିଛି ।’

ଠାକୁରଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହେଲି, କିଛି ଲଜ୍ଜିତ ମଧ୍ୟ । ମୁଁ ତ ଭାବୁଥୁଲି ମୋର ଗର୍ବ ଅଭିମାନ ଅହଙ୍କାର ବହୁତ କମ ଅଛି ବୋଲି, କ'ଣ ପଚାରିବି ବୋଲି ଠାକୁରଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁବା ବେଳକୁ ଠାକୁର ନ ଥିଲେ, ଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀବିଗ୍ରହ ଚେଯାର ଉପରେ ଥୁଆ ହୋଇଥିଲେ । ବ୍ୟପ୍ତହୋଇ ଏପଟ ସେପଟ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଖୋଜିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲାବେଳେ ହୃଦୟଜାମ ହେଲା, ଏତେ ସମୟ ଧରି ମୁଁ ନିଦରେ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲି । ବିଶ୍ଵାସ ହେଉ ନ ଥାଏ ଯେ ଏହା କେବଳ ସ୍ଵପ୍ନ

ହଁ ଥିଲା । ସ୍ଵପ୍ନରେ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଝଳକ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲି । କାଳେ ଉଭେଇଯିବେ ବୋଲି ମୁଁ ସାରା ସମୟ ମୁଁ
ପୋଡ଼ି ବସିଥିଲି । ଅବଶୋଷ ହେଉଥାଏ, ଚିକେ ଅଧିକ ସମୟ ହେଲେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି !!

ଠାକୁର ! ମୋର ପୁଣ୍ୟବଳରୁ ନୁହେଁ, ତୁମର ଦୟାରୁ ସ୍ଵପ୍ନରେ ହେଲେ ବି, ଝଳକଟିଏ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ତୁମର
ଦର୍ଶନ ପାଇଲି । ମାଗିବା ଛଳରେ ଚେତେଇ ଦେଲ ଯେ ମୋ ଉତ୍ତରେ ଗର୍ବ ଅଭିମାନ ଅହଙ୍କାର ଭରି ରହିଛି, ସେ ସବୁ
ତୁମକୁ ଅର୍ପଣ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇଗଲ, ହେଲେ ଠାକୁର ମୋତେ ଏତେ ଉଦାର ହୃଦୟ ତ ଦେଇନ ଯେ ମୁଁ
ଏକାଥରେ ଏଇ ସବୁ ଏକାନ୍ତ ନିଜସ୍ବ, ତୁମ ପାଦତଳେ ଅର୍ପଣ କରିଦେବି । ତେବେ ତୁମେ ସାହାୟ୍ୟ କଲେ, କଥାଦେଉଛି
ଧୀରେ ଧୀରେ କିଛି କିଛି ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତା

ଶ୍ରୀମତୀ କଞ୍ଚନା ଦାଶ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ମୋ ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଲୀଳା

ଜୀବନ ନୌକା ଭାସିଚାଲେ ବିଧୂର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କେତେ ଭଙ୍ଗୀରେ, କେତେ ଠଣ୍ଡିରେ । ଏମିତି ଭାସି ଚାଲୁ ଚାଲୁ
ବେଳେବେଳେ ମାହେନ୍ଦ୍ର ବେଳାରେ, ଶୁଭ ମୁହଁର୍ଭର୍ତ୍ତରେ ଏମିତି କିଛି ଘଟିଯାଏ ଯାହା ଦେହ, ମନ, ପ୍ରାଣତତ୍ତ୍ଵକୁ ଥରାଇ
ଦିଏ । ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଅପାଶୋରା ଅନୁଭୂତି ପାଲିଟି ଯାଏ । ମୋ ଜୀବନର ସେହିପରି ଏକ ଅନୁଭୂତି ମୁଁ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅପାର କରୁଣା ବଳରୁ ବାବା, ମାମା ଗତବର୍ଷ ଆମେରିକାରେ ମୋର ନୃତ୍ୟ ଗୃହାସନରେ
ଗୃହାସନ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦେଇ ପାରିଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶା ଫେରିଯିବା ପାଇଁ ମନ
ବଳାଇଲେ । ଡିସେମ୍ବର ମାସ ହୋଇଥିବାରୁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଭାବିଲି ଏବେ ଠିକ୍ ହେବ ମୁଁ ଯଦି ନିଜେ ଯାଇ ଛାଡ଼ି ଆସିବି ।
ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ବାବା, ମାମାଙ୍କ ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲି । ମାମାର ବହୁତ ଜଜ୍ଞ ଥିଲା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ
ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧୀ ସ୍ଥଳ ଓ କୋକିଳାମୁଖ ଆଶ୍ରମ ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ । ମୋର ମଧ୍ୟ ବହୁଦିନର ଅଭିଳାଷ ଥିଲା, ଏ ସବୁ
ତୀର୍ଥ ସ୍ଥଳ ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ । ପୁଣି ଜାନୁଆରୀ ଓ ତାରିଖରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ କେନ୍ଦ୍ର ଆସନ ମନ୍ଦିର, ପୁରାରୁ
ଯୋଦ୍ଧା ଶାଖା ସଂଘ ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ର ଅଭିମୁଖେ ବିଜୟ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବାର ଅଛି । ସେହି ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ମଧ୍ୟ
ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ମନ ବଳିଲା । ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀକୁ ନେଇ ଏକ ବିଷ୍ଟୁତ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲି ।

ସେଦିନ ଥିଲା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୨୫ ତାରିଖ, ବାବା ମାମାଙ୍କ ନେଇ ଭାରତ ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲି ।
୨୬ ତାରିଖ ସକାଳେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଘରେ ପହଞ୍ଚିଗଲୁ ।

ସେଦିନଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଅହେତୁକ କୃପା । ସେତେବେଳେ ଆମେରିକା ସଂଘର
ବୃଦ୍ଧାବନ ଭାଇ ଓ ମାନସ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣରେ ଆସିଥାନ୍ତି ସପରିବାର । ଯୋଜନା ମୁତ୍ତାବକ ୨୮ ତାରିଖ ସକାଳୁ
ବୃଦ୍ଧାବନ ଭାଇ ଓ ମୁଁ ମିଶି ବିରୁଦ୍ଧ ଆଶ୍ରମ ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ଗଲୁ । ସେଠାରେ ମାନସ ଭାଇ ଓ ତାଙ୍କ ପରିବାର ମଧ୍ୟ
ଆସିଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ମିଶି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଆସନ ଓ ନିତ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ଜିନିଷ ଦେଖି, ବାଲ୍ୟଭୋଗ ଗୃହଣ ପୂର୍ବକ
ବାହୁଡ଼ିବା ସମୟରେ ମାନସ ଭାଇ ତାଙ୍କ ଗ୍ରାମ ଗୃହାସନ ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ତାଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ନ କରି
ତାଙ୍କ ଗୃହାସନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ସହ ତାଙ୍କ ସପରିବାର ଯଥା ବାପା, ମା, ଭାଇ, ଭାଉଙ୍କ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କ
ସଙ୍ଗରେ ମଧ୍ୟ ମିଶି ପାରିଲୁ । ସେଠାରୁ ଫେରିବା ବାଟରେ ସତ୍ତ୍ଵିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର ହୋଇ ଘରକୁ ଫେରିଲୁ ।

ଜାନୁଆରୀ ୧, ନବବର୍ଷ ଦିନ ସକାଳୁ ଏକାମ୍ବ ସଂଘରେ ମଙ୍ଗଳ ଆରତୀ ଦେଖୁବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରି ଧନ୍ୟ ହେଲି । ସେଠାରେ ପୂଜ୍ୟ ସଭାପତି ସତ୍ତୋଷଭାଇ ମୋଡେ ଓ ବୃଦ୍ଧାବନ ଭାଇଙ୍କୁ ନିମାପଡ଼ା ଆଶ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ବାଧ କରିବାରୁ ଆମେ ପୁଣି ନିମାପଡ଼ା ଆଶ୍ରମ ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିଲୁ । ସେଠାରେ ପୂଜ୍ୟ ପରିଚାଳକ, ଶରତ ଭାଇଙ୍କ ଆତିଥ୍ୟ ଓ ଭାଇ ମା'ମାନଙ୍କ ଆଦର ସ୍ଵେଚ୍ଛରେ ମନମୁଖୁ ହୋଇଗଲା । ସେଠାରେ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଉପସ୍ଥାନ ଠାକୁରଙ୍କର କୃପା ବର୍ଷଣର ଏକ ଆଭାସ ମାତ୍ର । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରି ଘରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲି । ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ମନ ହେଲା ସତ୍ତ୍ଵିକ୍ଷା ମନ୍ଦିରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟା ଆରତୀ ଦେଖୁବା ପାଇଁ । କୃପାମୟ ଠାକୁର, ଏହି ଅଧିମର ସେହି ମନ ବାସନା ମଧ୍ୟ ପୂରଣ କରିଦେଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ଆରତୀ, ପ୍ରାର୍ଥନା ପରେ ଘରକୁ ଫେରିଲି ।

ଜାନୁଆରୀ ୨, ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯୋଜନା ଅନୁଯାଇ ଅତି ସକାଳୁ ବାବା ମାମାଙ୍କୁ ନେଇ ଗୌହାଟୀ ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କଲୁ । Bhubaneswar Airportରୁ flight ଯୋଗେ Kolkata ହୋଇ ଗୌହାଟୀରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ଆମେରିକା ସଂଘର ଅଣ୍ଣିନୀ ଭାଇଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏକ Cab ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା, ଯିଏକି ଆମକୁ କାମାକ୍ଷ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରି, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧୁସ୍ଥଳ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ମନ୍ତ୍ରିର ଦର୍ଶନ କରାଇ ଗୌହାଟୀ ରେଳ ଷ୍ଟେସନରେ ଛାଡ଼ିଦେବ । କରୁଣାମୟ ଠାକୁରଙ୍କର ଅପାର କରୁଣାରୁ ମା' କାମାକ୍ଷା ଦେବୀଙ୍କ ଦର୍ଶନ, ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧୁସ୍ଥଳ ଦର୍ଶନ ଅତିସୁରୁଖୁରୁରେ ହୋଇଗଲା । ରାତ୍ରି ୫ ଟା ବେଳେ ଟ୍ରେନରେ Jorhat ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିଲୁ । ଠାକୁରଙ୍କୁ କୃତଙ୍ଗତା ଜଣାଇ ଟ୍ରେନରେ ବିଶ୍ଵାମ ନେଲୁ ।

জানুଆৰী ৩ তাৰিখ একাল গঠারে ট্ৰেন Jorhat Station-তে লাগিলା। (কোকিলামুଖ ম০) শান্তি আশ্রমৰ অধীক্ষ বিনায়ক ব্ৰহ্মচাৰী আমপাইঁ এক Cab ব্যবস্থা কৰি দেଇথূলে। আমে আৰামৰে Jorhat-ৰ শুভ একাল দৃশ্য উপভোগ কৰিকৰি জয়গুৰু নাম নেই শান্তি আশ্রমৰে উপস্থিত হৈলু। শ্রীশ্রীতাৰুজ্ঞ-ৰ স্থূল বাসস্থূলীৰ দিব্যভাৱৰ রোমাঞ্চ, শৰণৰে বা ভাষারে লেখু হৈব নাহিঁ। গাধোৱ হোৱ শ্রীশ্রীতাৰুজ্ঞ আৱন সাম্মাৰে ভূমিষ্ঠ পুঁশাম জশালি। এক দিব্যভাৱৰে মো হৃদয় মন পুলকিত হোৱ উতিলা। ভাৱ বিহুল হোৱ মো আশ্রু অশুধাৰ গঢ়ি যাইথাএ। ধীৱে ধীৱে ঘমগ্র আৱনমন্দিৱৰ পৰিবেশ, গঢ়িআ পোখৰী, পুল বগিচা, পৰিবা চাষ, গো মাতা স্বৰূ বুলি বুলি মন ভৰি দেখালু। তাপৱে শ্রীশ্রীতাৰুজ্ঞ প্ৰসাদ ষেবন কৰিবাকু গলু। অমৃত পৰি লাগুথাএ ষে প্ৰসাদ। কিন্তু ঘময়ৰ অলংঘনায় আহ্বানৰে পুষ্টি ষেই ভাৱ বিহুল পৰিবেশৰু বিৱতিনেৰ ঘময় আবিৱলা। অপৰাহ্নৰে যথা ঘময়ৰে শ্রীশ্রীতাৰুজ্ঞ কৃতজ্ঞতা জশাই Jorhat Airport অভিমুখে গমন কলু। এছি মুহূৰ্ত মো জীৱনৰ অপাশোৱা অনুভূতি। Jorhat Airport-ৰ Kolkata বাটে Bhubaneswarৰে রাতি ১১ গারে পহাঞ্চল।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ ‘ଡୁମେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ମୋ ଉପରେ ନିର୍ଭର କର, ମୋତେ ସବୁ ଭାର ଦିଆ । ଡୁମେମାନେ ଯଦି ବିଶ୍ୱାସ କର, ତେବେ ବିଶେଷ କୌଣସି ସାଧନ-ଉଜ୍ଜନ ନ କରି ମଧ୍ୟ ଗୁରୁକୃପାରୁ ଡୁମେମାନଙ୍କର ସବୁ ହେବ, ସବପାଇବ’ କେତେ ଭାବରେ ସେ ଭକ୍ତର ଅଭୀଷ୍ଟ ପୂରଣ କରନ୍ତି, ଯଥାର୍ଥରେ ସେ ଲୀଳାମୟ ।

ସେବିନ ଶୁକ୍ରବାର, ଜାନୁଆରୀ ମାସ ଟ ତାରିଖ, ୨୦୨୩ ମସିହା । କଟକ ଜିଲ୍ଲା ସଂଘର ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଅନେକ ଦିନର ପ୍ରତୀକ୍ଷା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ କେନ୍ଦ୍ର ଆସନ ମନ୍ଦିର, ପୁରୀରୁ କଟକ ଯୋଗ୍ବ୍ରା ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ର ଅଭିମୁଖେ ତାଙ୍କର ବିଜୟ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବେ । ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ମୁଁ ଓ ବୃଦ୍ଧାବନ ଭାଇ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ପୁରୀ ସ୍ଥତ ମନ୍ଦିରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲୁ ସେଠାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଲ୍ୟପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରି ପୁରୀରୁ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିବା ରାସ୍ତାରେ ବେଗୁନିଆ, ସାନପଦର, ନରସିଂହପୁର, ବଡ଼ମ୍ବା, ଖୁଣ୍ଡଣୀ, ଅଶୁରେଶ୍ଵର, କେନ୍ଦ୍ରପାଟଣା ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଗ୍ରହଣ କରି କେତେକ ଶାଖା-ସଂଘରେ ରାତ୍ରିଯାପନ କରିଥିଲେ । ଏହି କ୍ରମରେ ଶେଷ ରାତ୍ରିଯାପନ ଅର୍ଥାତ୍ ୩ ତାରିଖ ଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଅସୁରେଶ୍ଵର ଶାଖାସଂଘ ଆସନ ମନ୍ଦିରରେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ବିଭାଇଥିଲେ । ଠାକୁରଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଯିବା ମୋ ଜୀବନରେ ପ୍ରଥମ । ଶାଖାସଂଘ ମାନଙ୍କର

ଭକ୍ତଭାଇ ମା'ମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଭା ଭକ୍ତିର ପଣ୍ଡତ ନାହିଁ । କି ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି । ସତେ ଲାଗୁଆଏ ମୁଁ କେଉଁ ନିତ୍ୟଲୋକରେ ଅଛି । ଏହି ଅବସରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ କୃପା କରି ତାଙ୍କର ଏହିସବୁ ଲୀଳା ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କର ନିତ୍ୟବିଦ୍ୟମାନତାର ବା ସ୍ଥଳ ବିଦ୍ୟମାନତାର ପ୍ରମାଣ ଦେଇଛନ୍ତି । ଶଙ୍ଖ, ହୁଳହୁଳୀ ଓ ଜୟଗୁରୁ କାର୍ତ୍ତନରେ ଦିଗ୍ବିଳୟ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଆବେଗଭରା, ଭକ୍ତଭରା, ଭାବମୂର୍ଛନା ଅଶ୍ଵଜଳରେ ପାଛୋଟି ହୋଇ ଯୋବ୍ରା ଆସନ ଅଳଂକୃତ କଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆରତୀ, ପ୍ରାର୍ଥନା ପରେ ଏକ ଭାବବିହୋଳ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଗୃହକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ଜନ କଲି ।

ଜାନୁଆରୀ ୯ ତାରିଖ, ସମୟ ହୋଇଗଲା ପୁଣି କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଆମେରିକାକୁ ଫେରି ଆସିବାର । ବାବା ମାମାଙ୍କ ଠାରୁ ବିଦାୟନେଇ ଦିଲ୍ଲୀ ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କଲି । ଦିଲ୍ଲୀରେ ମୋର ଜଣେ ବଡ଼ ଭାଇ ରୁହନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଘରେ ୯ ତାରିଖ ରାତ୍ରି ଯାପନ କଲି । ମନେ ମନେ ଭାବିଥିଲି, ଦିଲ୍ଲୀ ଆସନମନ୍ଦିର ଏକ ନୃତ୍ୟ ଯାଗାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଛି, ଠାକୁରଙ୍କ କୃପା ହେଲେ ଚିକେ ସକାଳୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଆସନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବଡ଼ଭାଇ ଘରଠାରୁ ଦିଲ୍ଲୀ ଆଶ୍ରମ ବହୁତ ଦୂର ଓ ମଙ୍ଗଳବାର, ତାଙ୍କର ଅପିସ୍ ବି ଥିବ । କେମିତି ହେବ କେଜାଣି ? ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ବିଶ୍ରାମ ଗ୍ରହଣ କଲି । ସକାଳୁ ଉଠି ବଡ଼ ଭାଇ କହିଲେ ଚାଲେ ଯିବା ଠାକୁରଙ୍କ ଆଶ୍ରମ, ମୁଁ ଆଜି ଛୁଟିନେଇଛି, କିଛି ଅସୁରିଧା ନାହିଁ । କୃତଞ୍ଜତାରେ ଅଶ୍ଵଜଳ ନ ବାହାରି ରହିପାରୁ ନ ଥାଏ । କି ଦୟାମୟ, ବାଞ୍ଚାକହିତରୁ । ମନ ଜାଣି ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଉଛନ୍ତି । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୁନା ଭାଇଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରି ଜଣାଇଦେଲି । ଭାଇ କହିଲେ ଆପଣ ଆସନ୍ତୁ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପ୍ରସାଦ ପାଇ ଘରକୁ ଫେରିଲୁ । ରାତିରେ ମୋର ଆମେରିକାକୁ ଫ୍ଲୋଇଟ୍ ଥାଏ । ଭାଇ କହିଲେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଆମେ ଦିଲ୍ଲୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଯିବା ଓ ସେଠାରେ ରାତ୍ର ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରିବା । ତୁ ସେଠାରୁ Airport ଯିବୁ ପାଖ ହେବ । ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ତୋରି ଲାଗିଛି, କି ସୁନ୍ଦର ଦର୍ଶନ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଆରତୀ ଓ ସୁସୁଆଦ ମହାପ୍ରସାଦ ପାଇ ଆମେରିକା ଅଭିମୁଖେ ଯଥା ସମୟରେ ବାହୁଡ଼ିଲି ।

ଆମେରିକା ଗୃହାସନରେ ପହଞ୍ଚି ଅଶ୍ଵଭରା ନୟନରେ କୃତଞ୍ଜତା ଜ୍ଞାପନ କଲି । ଯେଉଁଦିନଠାରୁ ମୁଁ ବାବା ମାମାଙ୍କ ନେଇ ଠାକୁରଙ୍କ ସ୍ଥଳ ବାସସ୍ଥଳୀ, ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧୀ ପାଠ ଦର୍ଶନର ଯୋଜନା ମନ ଭିତରେ ଆଣିଥିଲି, ସେହି ଦିନଠାରୁ ମୁଁ ଗୃହାସନରେ ପ୍ରତିଦିନ, ସକାଳ, ସନ୍ଧ୍ୟା ପୂଜାରେ ଓ ସଂଘାଧୁବେଶନରେ ସଂଘ ଆସନରେ ଏହି ଗୋଟିଏ ପ୍ରାର୍ଥନା ମୁଁ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ କରେ ଠାକୁର ଆପଣ କୃପା କରି ଏହିସବୁ ତୀର୍ଥସ୍ଥାନ ଦର୍ଶନ କରେଇ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଅହେତୁକ କୃପାସିନ୍ତୁ ଠାକୁର ଆଜି ମୋ'ପରି ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଧିମ ଶିଷ୍ୟ ନିକଟରେ ତାଙ୍କର ସ୍ଵରୂପର ଆଭାସ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ମୋର କି ସୌଭାଗ୍ୟ ! କେତେ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନ୍ତରର ପୁଣ୍ୟ ବଳରେ ଆଜି ଏପରି ଅହେତୁକ କୃପାସିନ୍ତୁ ଗୁରୁ ଲାଭ କରି ଘରେ ବସି ତାଙ୍କ ଭଜନର ଅଧ୍ୟକାରୀ ହୋଇଅଛି । ମଣିଷ ଜୀବନରେ ଏପରି ଶୁଭଲଗ୍ନ ଖୁବ୍ କମ୍ ଆସେ, ଯେତେବେଳେ ତା'ର ଗୁରୁ ସଦୟ ହୋଇ ତା'ପ୍ରତି କୃପା ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରନ୍ତି । ସେହିଁ ସୌଭାଗ୍ୟବାନ, ଯିଏ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କର ଏହି ଜଙ୍ଗିତ ବୁଝିପାରି ତଦନୁଯାୟୀ ଜୀବନ ପରିଚାଳନା କରିପାରେ, ତାଙ୍କର ମନୋମତ ମଣିଷ ହୁଏ, ଗୁରୁଙ୍କର ଅହେତୁକ କୃପା ହୃଦୟରେ ଆହରଣ କରି ଏହି ଦୁଃଖମୟ ସଂସାରରେ ପରମ ସୁଖ ଓ ପରମ ଶାନ୍ତିର ଅଧ୍ୟକାରୀ ହୁଏ ।

ଧନ୍ୟ ଠାକୁର ! ଧନ୍ୟ ତୁମର ଲୀଳା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ସୁପ୍ରିତ ପଣ୍ଡମାୟକ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ମୋର ଆମେରିକା ପ୍ରଥମ ଆଗମନ ଓ ରହଣି ଓ ତତ୍ପରିତ କିଛି ଅନୁଭୂତି ଓ ଅନୁଭବ ମୋ ଜୀବନରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ନେଇ -

୨୦୦୦ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୪ ତାରିଖ ମୋ ଦାଦାପୁଅ ଭାଇ ମୋର ବଯୋଜେୟଷ ଜୁଲୁଆଇ ସଙ୍ଗେ ଆମେରିକା ଆସିଲି ଚୁରିଷ ଉପରେ । ଭାଇ ମୋର ରହନ୍ତି ଫିଲାଡଳଫିଆରେ-ସେଠାରେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ୪ଦିନ ରହି ୧୦ ତାରିଖ ରାତି ଆସି ଟେକ୍ସ୍‌ସ୍ଟ୍ ସାନଥ୍‌ଆଶ୍ରୋନିଓ ଯେଉଁଠାରେ ଝିଅ ରହୁଛି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲି । ମୁଁ ପହଞ୍ଚିବାର ୫ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ସେ ନୂଆଘର କିଣି ଓ ଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ରହିଥିଲା । ବେଶୀ ବଡ଼ଘର ହୋଇ ନଥିବାରୁ ଗୋଟିଏ କୁଳେଟରରେ ଠାକୁରଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ରଖି, ସେବା ପୂଜା ଓ ପ୍ରୋତ୍ର ବନ୍ଦନା କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦେଖିଲି ଫୁଲ ନାହିଁ ତୁଳସୀ ନାହିଁ କି ଧୂପ ଦୀପ ମଧ୍ୟନାହିଁ । ଖାକି ଜଳ ଓ ନୌବେଦ୍ୟ ନିବେଦନ କରି ୨ ଥର ସକାଳ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପ୍ରୋତ୍ର ବନ୍ଦନା କରୁଛି । ମନ ମୋର ବହୁତ ଦୁଃଖ ହେଲା । ପଚାରିଲି ମା'ରେ ସେବାପୂଜା ଓ ଠାକୁରଙ୍କର ଏପରି କରଯାଏନି । ଫୁଲ ତୁଳସୀ ଧୂପ ଦୀପ ଏ ସବୁ ପୂଜା ଉପଚାର । ତୁଏ ସବୁ ନିବେଦନ ନ କରି ପୂଜା କିପରି କରୁଛୁ? ତା ଉଭରରେ କହିଲା ଘରେ କାର୍ପେଟ ବିଜା ହୋଇଛି, କାଳେ ନିଆଁ ଲାଗିଯିବ ବୋଲି କରେନି ତାପରେ ତୁଳସୀ ଗଛ କେଉଁଠୁ ପାଇବି । ଫୁଲ ବଜାରରୁ କିଣିଲେ କାଳେ ଦୋଷ ହେବ ବୋଲି କିଣାଫୁଲ ଦିବନି । ମନେ ମନେ ସବୁ ନିବେଦନ କରେ । ମୁଁ ଆସିଲା ବେଳେ ସାଙ୍ଗରେ ତୁଳସୀ ମଂଜି ନେଇ କରି ଆସିଥିଲି । ତା ପରଦିନ ତା ସାଙ୍ଗରେ ମାର୍କେଟ ଆସି ଫୁଲକୁଣ୍ଡ କିଛି ଆଣିଲି ୨ଟି କୁଣ୍ଡରେ ମାଟି ଦେଇ ତୁଳସୀ ମଂଜି ପକାଇଲି । ଛୋଟ ଗେଣ୍ଣୁଗଛ ଓ ମନ୍ଦାର ଗଛ ସବୁ ଆଣି । ନିଜେ ତା ଘର ପଛ ବାରିରେ ଗାତ ଖୋଲି ଗଛ ସବୁ ଲଗାଇଲି ପାଣି ସାର ଓ ଯନ୍ତ୍ର କରିବା ପରେ ଗଛସବୁ ପୂଷ୍ଟ ହୋଇ ଫୁଲ ଫୁଟିଲା । ଆଗରୁ ଗୋଟିଏ କୁଣ୍ଡରେ କାଠରଙ୍ଗଣୀ ଓ ମଲ୍ଲୁଗଛ ଥିଲା । ତାକୁ ପାଣି ଓ ସାର ଦେବାରୁ ସେଥୁରେ ମଧ୍ୟ ଫୁଲ ଫୁଟିବା ଆରମ୍ଭ କଲା ।

ତୁଳସି ଚାର ହେଲାପରେ ୨ଟି ନଟି କୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ୨ଟି ରଖି ବାକି ତଳେ ଗାତ କରି ପୋଡ଼ିଦେଲି । କିଛିଦିନ ପରେ ଫୁଲ ତୁଳସୀ ସବୁ ପୂଜା ପାଇଁ ହୋଇଗଲା । ଆଲମୁନିଯମ ଗହୀର ପଚ ଆଣି ଧୂପ ଦୀପ ଦେଇ ଠାକୁରଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରିବାକୁ କହିଲ । ପୂଜା ପଢ଼ି ଭଲଭାବେ ଜାଣି ନ ଥିଲ ଶିଖାଇଲି । ଠାକୁରଙ୍କ ପାଦାସନରେ ଜଣାଇଲି, ଠାକୁର ସେ କିଛି ନାହିଁ ନିଯମ ଜାଣିନି ତାକୁ କ୍ଷମା କରିଦିଅ । ତା ଦୋଷ କ୍ଷମା କରି ତା'ର ଭକ୍ତି ପ୍ରଶନ୍ତି ଗ୍ରହଣ କର । ମୋ କହିବା ଅନୁସାରେ ସବୁ କଲ ।

ତା ଦେହ ଖରାପ ଥିବାରୁ ମୁଁ ଯାଇଥିଲି । ରୋଗ ଭୋଗି ବହୁତ ଦୁର୍ବଳ ମଧ୍ୟ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା । ତା ଠାରୁ ଶୁଣିଲି ତା ରୋଗ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବଢ଼ି ଚାଲିଥାଏ । ଡାକ୍ତରମାନେ ମଧ୍ୟ ଆଶା ଛାଡ଼ି ଦେଇଥାନ୍ତି । ଜୋଇଁ ବଡ଼ ବିକ୍ରତ ହୋଇ କହୁଆନ୍ତି ତାଙ୍କର ତାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ବଞ୍ଚାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ସେ ତା ବାପା ମା'ଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ସନ୍ତାନ । ତା' ବାପା ମା'ଙ୍କୁ ମୁଁ କି ଜବାବ ଦେବି । ରାତି ରାତି ବସି କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ରିସର୍ଚ ଚାଲିଥାଏ ତାଙ୍କର ଝିଅ ଖାଲି ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଜୟଗୁରୁ ଜୟଗୁରୁ ଜୟପି ଚାଲିଥାଏ । ଠାକୁର ରକ୍ଷାକର କହୁଆନ୍ତି । ଏଇ ସମୟରେ ଅନୁଭବ କଲି ଗୋଟିଏ ହାତ ତା ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଆପି ହୋଇଗଲା । ଆସେ ଆସେ ତା ଯନ୍ତ୍ରଣା କମ୍ପିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାପରେ ତାକୁ ଶାନ୍ତି ଲାଗିଛି ଓ ସେ ଶୋଇ ଯାଇଛି ଏହାପରେ ତା ଦେହ ଆସେ ଆସେ ଭଲ ଆତ୍ମକୁ ଗତିକଲା । ମୁଁ ତା ପାଖରୁ ସବୁ ଶୁଣି ଆଉ ବିସ୍ତୃତ ହୋଇଗଲି । ସତେ କେତେ କାରୁଣ୍ୟିକ ସେ, ଆମେ ଅଜ୍ଞ ତାଙ୍କୁ ବୁଝି ମଧ୍ୟ ବୁଝି ପାରୁନାହୁଁ । ମୁଁ ଏସବୁ କିନ୍ତୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ କିଛି ଜାଣି ନ ଥିଲି ଘରେ ଭାଇ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତେ ଜାଣିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମା' ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ହିସାବରେ ମତେ କାଇଁ ସମୟ ସମୟରେ କଷି ହୁଏ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ କାଦି ଖାଲି ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ ଠାକୁର ତାକୁ ଭଲରେ ରଖିଥାଅ- ୫ମାସ ରହଣି ଭିତରେ ବାରିରେ ସବୁ ପନିପରିବା ପତ୍ର ଲଗାଇ ତାକୁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ଦେଇ । ପ୍ରତି ରବିବାର ଅନ୍ତରେ ରାତି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ଦେବାପାଇଁ ଝିଅ କହିଲା । ମୁଁ ଏକାଦଶୀ ଓ ମଙ୍ଗଳବାର ଭୋଗ ରାତି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦିଏ । ଦିନେ ଝିଅ କହିଲା ମା' ତୁ ତ କହୁଛୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆସନ ପାଇଁ । ମାଇଁକି ଟିକେ ଫୋନ୍ କରି ସବୁ ବୁଝାବୁଝି କର । ପରେ ଭାଉଜଙ୍କୁ ପଚାରିବାରୁ କହିଲେ ବାପା ତାଙ୍କୁ ଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ଦେଇଛନ୍ତିମାନେ ସେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆସନ-ସେ ସେଇ ଆସନରେ ନିତି ନିଯମରେ ସେବା ପୂଜା କରୁ । ମୋର ମନେ ପଢ଼ିଯାଏ ମାମୁନ, ଏଠାକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ସତଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର ଯାଇ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରି ଯାଇ ମନସା (ଚେତନ୍ୟ ମରିଯାଇଥାଏ)ଙ୍କୁ କହିଲା ଅଜା ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ଓ ପାଦୁକା ନେବି ମୁଁ ସେଠି ପୂଜା କରିବି । ମନସା ଖୁସି ହୋଇ

ତାକୁ ବିଶ୍ଵାସ ଓ ପାଦୁକା ଦେଲେ ଗୁରୁଗୀତା ଦେଲେ ଓ ଆଶୀର୍ବାଦ ପଞ୍ଚ ଦେଇ ତାଙ୍କ ସେବାକାରୀ ମଧୁଭାଇଙ୍କୁ କହିଲେ ଏହା-ସବୁମୋର ସେ ନାଲି ଗାମୁଛାରେ ଭଲକରି ବାନ୍ଧି ଦେ । ତା'ପରେ ଝିଅଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ଗୁରୁଗୀତାର ଶ୍ଳୋକ ।

ତାପରେ ସେ ଛୋଟ ଖଟଟିଏ ଆଣିଲ ଓ ବିଛଣା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ନିଜେ ତିଆରି କରିଦେଲି । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳ ଉଚ୍ଚାର ଅଫିସ ଯାଇ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଫରେ-ସେ ଖାଇ ସାରିଲା ପରେ ମା' ଝିଅଙ୍କର ଠାକୁର ବିଶ୍ଵାସ ଅନେକ ଆଲୋଚନା ଚାଲେ । ତାକୁ ବୁଝାଇଲି ଏଇଟା ତୋ ଘର ବୋଲି ଭାବିବୁନି-ଏଇଟା ଠାକୁରଙ୍କ ଘର । ଆମେ ତାଙ୍କର ସେବକ । ଥରେ ମତେ କହିଲା ମା' ଏତେ ପରିଶ୍ରମ କରି କାହିଁ ଏ ସବୁ କରୁଛ ? ତାକୁ ବୁଝାଇ କହିଲି, ‘କାହୁଁ ପାଇଁ ସିନା ଗାଇଗୋଠ’ । ମୁଁ ତାଙ୍କରି ପାଇଁ କରୁଛି । ଏ ସବୁ ତାଙ୍କ ଉପଚାରରେ ଲାଗିବ । ଆମେ ଯଦି ସଂସାରକୁ ମୋର ନ ଭାବି ତାଙ୍କରି ଭାବି କାମ କରିବା ସବୁ ପାଇଁ କେବଳ ଭାବର ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲେ ସବୁ ହେଲା । ଏଇଟା ହେଉଛି ଆଦର୍ଶ ଗୁହସ୍ତର ଭବଧାର । ଦିନେ କହିଲି ଠାକୁର ମତେ କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ଏଠିକି ଆଣିଲେ ମୁଁ ତ ଜାଣିନି ମୁଁ ତାଙ୍କର କିଛି କରି ପାରିଲିନାହିଁ । ଝିଅ କହିଲା ମା ସେମିତି କାହିଁ କହୁଛୁ । ତୁ ଆସିବାରୁ ମୁଁ ଠିକ୍ ଭାବେ ପୂଜା ଶିଖିଲି । ଠାକୁରଙ୍କ ପାଇଁ ଫୁଲ ତୁଳସୀ ଲଗାଇଲୁ । ପରିବା ହେଲା ମୁଁ ତୋଗ ରାନ୍ଧି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଇ ପାରିଲି । ମୋ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟର ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା ।

ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ପୂର୍ବଦିନ ଜ୍ଞାନ ଭାଇ ଫୋନ୍ କରି କହିଲେ । ମୋର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା । ଚେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଥମ ପାଠକୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସକାଳ ୯ ଟାରୁ ୧୦ ଟା ସମସ୍ତେ ଫୋନ୍ ଧରି ନିଜନିଜର ପରିଚନ୍ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସେବିନ ଇଶ୍ଵରନେଟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ ମଧ୍ୟ ପାଇଲୁ । ପ୍ରାୟ ୧୫ ଜଣ ଭକ୍ତ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ମୋମନ ଆନନ୍ଦ ସେବିନ କହିଲେ ନ ସରେ । ଆଗରୁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ତାକୁଥିଲି କିପରି ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ଦିନଟି ସଂଘ ଆନନ୍ଦ ମିଳନ୍ତା । ତା ପାଇଗଲି, ଅପାର ଆନନ୍ଦରେ ମନ ଭରି ଉଠିଲା । ଆଗରୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଲାଗୁଥିଲା ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ଏ ବର୍ଷ ମୁଁ ଆଉ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଉତ୍ସବର କିଛି ଆନନ୍ଦ ପାଇବି ନାହିଁ । ପୂରୀ ନାଳାଟଳ କୁଟୀର ମନେ ପଡ଼ି ମନ ହତାଶରେ ଭରି ପାଉଥିଲା । ଏତେ ବାଟକୁ ଆଣିଲ ସେ ଆନନ୍ଦ ତ ଆଉ ପାଇବି ନାହିଁ । ଯା ହେଉ ଚେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଘ ପୂଜା ଓ ଆଲୋଚନା ମନରେ ଆନନ୍ଦର ସଞ୍ଚାର କଲ । ରାତିରେ ୪/୫ଟି ପରିବାର ଆମ ଭାରତୀୟ ତା ଭିତରେ ଜଣେ ନବ ବିବାହିତା ଦମ୍ପତ୍ତି । ସେ ଝିଅଟି ଆମ ବାଲେଶ୍ଵର ହରିହର ସାମନ୍ତରାୟ ଭାଇଙ୍କ ଝିଅ ଅଞ୍ଜନା । ସେ ମଧ୍ୟ ଆସିଥିଲା । ଦିନଟି ଏକ ପ୍ରକାର ଠାକୁରଙ୍କ ଭାବରେ କଟିଲା ।

ଝିଅ ସକାଳ ଉଚ୍ଚାର କାମକୁ ଯାଏ ଓ ଜ୍ଞାଇଁ ୮.୩୦ରେ ଘରୁ ଯାଆନ୍ତି । ଦିନସାରା ମୁଁ ଏକା ରହେ । ଠାକୁରଙ୍କ ବହି ପଡ଼େ । ମନ ଭରି ତାଙ୍କ ଗାତ ବୋଲେ । ଏକାନ୍ତରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାଣଭରି ଭାକେ । ପୂଜା କଲା ସମୟରେ ଯେପରି ମୁଁଳରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ପରି ପ୍ରତୀକ୍ୟମାନ ହୁଅନ୍ତି । ଅନ୍ତର ଉଚ୍ଛ୍ଵାସରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣତି ଜଣାଏଁ ।

ଆମେରିକାରୁ ଫେରିବା ଦିନ ଆସନ ପୂଜା ସାରି ପାଦାସନରେ ଜଣାଇଲି ଠାକୁର ମାମୁନ ସୀତୁ ତୁମକୁ ଲାଗିଲେ । ତୁମ ପାଖରେ ଛାଡ଼ି ଯାଉଛି । ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ହାତଧରି ବାଟ କଢ଼ାଇ ନେବା । ଯେପରି ଭୁଲ ବାଟରେ ନ ଯାଆନ୍ତି । ତୁମେ ତ ଅଛୁ ମୁଁ ବା କଥଣ ଆଉ କରିପାରିବି । ସାନ୍ ଆଶ୍ରମିତରେ ଥିବା ସମୟରେ ମାମୁନ ସୀତୁ ଘରୁ ଗଲାପରେ ମତେ ଠାକୁରଙ୍କ ଭାବରେ ରହିବାକୁ ମତେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗେ । ଲାଗେ ଯେପରି ସେ ଗୋ ପାଖେ ପାଖେ ଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଦିଗ ମୁଁ ଲକ୍ଷ କରିଛି ମାମୁନ ଯେଉଁ ସମୟ ପୂଜା କରେ ଅତି ତନ୍ମୟ ହୋଇ ପୂଜା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ । ସେଇ ଦିଗଟି ତା'ର ମୋ ପ୍ରାଣର୍ଶର୍ଶ କରେ । ତାର ଭବଜିତ ତନ୍ମୟତା ପାଇଁ ମତେ ଶାନ୍ତି ଲାଗେ । ଯେତେବେଳେ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଇଁ ଯାହା ଦରକାର କହିଛି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା ମାର୍କେଟରୁ ଆଣିଦିଏ । ଠାକୁର ଅଭିମୁଖୀ ମନ ମତେ ଭଲ ଲାଗେ । ଠାକୁର ଏଇ ମନ ତାକୁ ଦେଇଥାଅ ସେ ତୁମର ହୋଇ ରହୁ-ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

୨/୩ ଅନୁଭୂତି ମୋ ଜୀବନର କହୁଛି-

ମୋର ଗୁହାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ୧୯୯୪ ଡିସେମ୍ବର ୨୫ ତାରିଖ । ସତେବେଳେ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଭାଇ ବଲାଙ୍ଗୀର ଷ୍ଟେଟ୍‌ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ଚେଯାରମ୍ୟାନ ହୋଇ ଆସିଥିଲେ । ଗୁହାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ସେ ମତେ ଅକୁଣ୍ଠିତ ଭାବରେ ମତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଦେବେନ୍ଦ୍ର କୁଟୀର ସେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲି । ମୋ ବଢ଼ାଇ ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ଶ୍ୟାମଭାଇ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଭାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀଅପା ଓ ୨ଝିଅ ମଧ୍ୟ ଆସିଥିଲେ । ବଲାଙ୍ଗୀରର ସବୁ ମା' ଭାଇମାନଙ୍କୁ ମେଘ ଆଣିବା ପାଇଁ ବଦୋବସ୍ତ ମଧ୍ୟ

କରିଥିଲେ । ଏପରିକି ଖଲି ଦନା ଫୁଲ ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜିନିଷ ସବୁ ଆଣିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵବଧାନରେ ଗୃହାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଖୁବ ଶୂଙ୍ଗଳାରେ ହୋଇଥିଲା । ଠାକୁରଙ୍କୁ ସଜାଇବାକୁ ନାୟକ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ଆସିଥିଲେ । ଆଗରୁ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ରଖୁଥିଲି କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ଵାମି ପାଇଁ ଖଟ ପ୍ରତ୍ୱତି ରଖୁ ନ ଥିଲି ଗୃହାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରେ ସବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କଲି- ତା ପୂର୍ବରୁ ଥରେ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖୁଛି ଠାକୁର ଆସନରେ ବସିଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା । ମତେ ଦେଖୁ କହୁଛନ୍ତି ଓ ହୋ ବସି ବସି ମୋ ଅଣ୍ଣା ପିଠି କଥଣ ହୋଇଯାଉଛି । ଚାଉଁକିନା ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ମନଭାରୀ ଖରାପ ଲାଗିଲା । ତା ପରଦିନ ବିଶଣା ପାଇଁ ଉପକରଣ ସବୁ ଆଣିଲି ।

ବରଗଡ଼ରେ ଆମେ ଥିବା ସମୟରେ ୨/୩ଥିର ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇ ବରଗଡ଼ ଆସିଛନ୍ତି-ଆସିଲେ ଆମଘରେ ରହନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁଲେ ମନଟା ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚିଉଠେ ଲାଗେ ସତେ ଯେପରି ଠାକୁର ଆସିଛନ୍ତି । ମୁଁ ଥରେ ପାଦ ସେବା କରୁଛି । ଆମ ଘର ଭାଇ ଫଳ ଆଣି କହିଲେ ଯାକୁ କାଟିକରି ଭାଇଙ୍କି ଦେ-ମୁଁ ଫଳ କାଟି ଥାଳିରେ ସଜାଢ଼ି ଭାଇଙ୍କୁଦେବବାରୁ କହିଲେ ଓଳିଟା କିଲୋ । ଆଗ ଠାକୁରଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ମତେ ଦେଉଛୁ । ମୁଁ କହିଲି ସନ୍ଧ୍ୟାତ ହୋଇନି କେମିତି ଦୈବେଦ୍ୟଦେବି ? କହିଲେ ଖାଦ୍ୟ ଗୃହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆଗ ଦୈବେଦ୍ୟଦେଇ ପରେ ଗୃହଣ କରନ୍ତି । ଲୁଗା ବଦଳିକି ଠାକୁରଙ୍କୁ ସବୁ ନିବେଦନ କରି ପରେ ଭାଇଙ୍କି ଦେଲି । ମୁଁ ଆସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲାପରେ ୧୨ଟା ଭିତରେ ରୋଷେଇ ସାରି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଧୂପ ନିବେଦନ କରେ ଓ ପରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଳ ଗ୍ଲୋସ ଦେଇ ମୁଖ ବାସ ଦେଇଥାଏ । ରାତିରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କରେ । ପାଖରେ ଛୋଟ ଚେହୁଲ ଉପରେ ପାଣିଗ୍ଲୋସ ଓ ମୁଖବାସ ରଖେ । ସକାଳୁ ପାଖୋଇ ପୂଜା ଘରକୁ ଯାଇ ଗ୍ଲୋସଟି ମାଜିବାକୁ ଆଣି ଦେଖୁଲି ସେଥୁରେ ପାଣି ଅଧା ଅଛି । ମୁଁ ଆଶ୍ରୟ ହୋଇଗଲି ଓ ପୂର୍ବ ଅଭ୍ୟାସବଶତଃ ତାକୁ ଗୋଲାପ କୁଣ୍ଡରେ ଅଜାଢ଼ି ଦେଲି । ପରେ ମନଟା ବହୁତ ଖରାପ ଲାଗିଲା । ଏ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉଚିଷ୍ଟ ମୁଁ କି ପାତକି ମୁଖୋଦକକୁ ଗଛ ମୂଳରେ ଭାଳିଦେଲି । ଆଗ୍ରହ ସହିତ ଧାଇଁ ଗଲି । କୁଣ୍ଡରେ ପାଣି ତ ନଥୁଲା ଭିଜା ମାଟି ସହିତ ପାଟିରେ ଦେଲି । ପାଦୁକ ପାଣିର ସ୍ଵାଦ ଯେପରି ସୁନ୍ଦର ମିଠା ଗନ୍ଧ ମୁଁ ଆମ୍ବରା ହୋଇଉଠିଲି । ଠିକ୍ ତାର ୧୪/୨୦ମିନିର୍ ପୂର୍ବରୁ ଗଛରେ ମୁଁ ଗୋବର ପାଣି ପକାଇଥିଲି-କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ମୁଖୋଦକ ପାଇ ସେ ତାର ନିଜ ଧର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲା-ଆମ ଘର ଭାଇଙ୍କି କହିଲି-ସେ କହିଲେ ସେ ପାଣି ସିନା ନିଜେ ପିଇବା କଥା ଗଛମୂଳେ କାହିଁକି ଦେଉଛୁ । ସେ ଦିନ ଠାରୁ ସେପରି ଭୁଲ ଆଉ କରିନି ।

ମୋ ବଡ଼ଭାଇଙ୍କ ପାଇଁ ମୁଁ ଆଜି ଠାକୁରଙ୍କୁ ପାଇଛି । ତାଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ଓ ଚାଲିଚଳନ ମୋ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲ । ଅସୀମ ତାଙ୍କର ସହନ ଶକ୍ତି । ଯାହାକି ସାଧାରଣଙ୍କ ଭିତରେ ନଥାଏ । ଯେତେ ଯାହା କହିଲେ ମଧ୍ୟ ଅବିଚଳିତ ଚିତ୍ତରେ ସେ ରହି ଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ରଖୁଥାନ୍ତି । ଏତେ ବଡ଼ ପରିବାର ସମସ୍ତେ ବିପରୀତଧର୍ମୀ । ଅନେକ କଷ୍ଟ ତାଙ୍କୁ ଉଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ତଥାପି ସେ ନିର୍ବିକାର ହୋଇ ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ କରି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଧରି ରହି ପାରିଥିଲେ । ମୋ ଝିଅ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବାଣୀବିହାରରେ ପଡ଼ିବା ସମୟରେ ୨/୩ ବର୍ଷ ରହିଥିଲା ଓ ସେହିଠାରେ ବିଭାଗର ହୋଇ ଆମେରିକା ଆସିଛୁ । ସେ କୁମାରୀ ସଂଘରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା । ପରିଚୟ ପଡ଼ି ମଧ୍ୟ କରିଥିଲା । କୁମାରୀ ସଂଘର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପୂର୍ବଦିନ ଭାଇ ତାକୁ କହିଲେ ତୁ ପରିଚୟ ପଡ଼ି ପାଇଁ ଆବେଦନ କଲୁଣି କାଲି ଆଉ କୁମାରୀ ସଂଘରେ ଯୋଗଦେଇ ପାରିବୁନି । ସେତେବେଳେ କୁମାରୀ ୪ଟା ବାଜିଲାଣି । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖାଇ ତାକୁ ନେଇ ପଢ଼ିଭାଇଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲି । ଭାଇ ଛାତ ଉପରେ ଗୋଲାପ ଗଛରେ ପାଣି ଦେଉଥିଲେ । ମୋ ଠାରୁ ସବୁ ଶୁଣି ତଳକୁ ଆସିଲେ ଓ ଦରଖାସ୍ତରେ ଦସ୍ତଖତ କଲେ । ସେ କୁମାରୀ ସଂଘରେ ପରିଚୟ ପଡ଼ି କରି ପାରିଲା ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା ହୋଇ ପାରିଲା-ସବୁ ସେଇ ଅହେତୁକ କରୁଣାମୟଙ୍କ କୃପାର ନିର୍ଦର୍ଶନ-ମୋର ତ ଦିନ ସରି ଆସିଲାଣି - ମୁଁ ତାଙ୍କର କେତେ ହୋଇ ପାରିଛି ତା ସେ ବିଚାର କରିବେ । କେବଳ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ଏଇ ପୂର୍ବସୂରୀମାନଙ୍କୁ କୃପାକରି ତାଙ୍କର କର ଗଢ଼ି ତୋଳନ୍ତି- ସେ ବିଶ୍ଵାମୀ-ଚିର ଓ ସ୍ଥିର ସର-ତେଣୁ ପ୍ରତିଭା ତାଙ୍କର ଚିର ଭାସ୍ଵର ହୋଇ ରହୁ- ଏତିକି ସେ ପଦ ତଳେ ନିବେଦନ । ॥ ଇତି ॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା
ବନଲତା ମହାନ୍ତି ମା’
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ପ୍ରେମତୋରି

‘ବନ୍ଦୁ ତୋ ପ୍ରେମ ତୋରି ଲଗାଇ
ନିତି ଆଶୁଥବୁ ତୋ ଦିନା ଦୁଆରେ
ତୋ ଚରଣ ସେବା ପାଇଁ’ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପରମ କାରୁଣିକ, ଉକ୍ତ ବସ୍ତଳ, ଭାବଗ୍ରହୀ ଓ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟମୀ । ସେ ସଦାସର୍ବଦା ଆମ ହୃଦୟାସନରେ ବିରାଜିତ ରହି ଆମକୁ ଶୁଭ ପଥରେ ପରିଚାଳିତ କରୁଛନ୍ତି । ଆମ ମିନତୀ ଓ ଗୁହାରୀ ଶୁଣୁଛନ୍ତି ।

ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୧୩ ତାରିଖରେ ଭୂବନେଶ୍ୱର ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଆମ ଘର ଭାଇ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୭ ତାରିଖରେ ବମିଖାଲ, ଭୂବନେଶ୍ୱର ସ୍ଥିତ ଗୁହାସନ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଳନରେ ଯୋଗଦେବା ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ମୁଁ ମନରେ ଆଗରୁ ଦଶହରା ସମୟରେ ଭୂବନେଶ୍ୱର ଯିବା ପାଇଁ ଭାବୁଥିଲି । ଆଗରୁ ଶୁଣିଥିଲି ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ତୋରି ନ ଲାଗିଲେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବା ସମ୍ଭବ ହୁଏନାହିଁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପା ବଳରେ ହିଁ ସଂଘ, ସନ୍ନିଲନୀରେ ଯୋଗ ଦେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମିଳେ । ମାର୍ଚ୍ଚ ୭ ତାରିଖ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମୋ ମନ ବ୍ୟାକୁଳିତ ହେଲା । ଉତ୍ସବ ପ୍ରାଦେଶିକ ଉକ୍ତ ସନ୍ନିଲନୀ ସମୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲି ଯେ ‘ଡୁମେ କେତେ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ସନ୍ନିଲନୀକୁ ଆଣିଛ, ମୋତେ ଚିକେ ନେଲନି’ । ମୋର ଜଜ୍ଞା ହେଲା ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଘର ଭାଇଙ୍କ ସଂଗରେ ଯାଇ ଭୂବନେଶ୍ୱର ଗୁହାସନ ବାର୍ଷିକ ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେବି । ଆମ ଘର ଭାଇ ଓ ଭକ୍ତି ticket ଖୋଜିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ଆମଘର ଭାଇଙ୍କ ସଂଗରେ ଯିବା ପାଇଁ ମୋର ଓ ଭକ୍ତିର ticket କରାଗଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୩ ତାରିଖରେ ସାରଲୋଟରୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରି ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୫ ତାରିଖ ସକାଳେ ଭୂବନେଶ୍ୱରରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଏମାରପୋର୍ଟରୁ ପ୍ରଥମେ ସତ୍ତିକା ମନ୍ଦିରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଓ ପ୍ରଶାମ କରି ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପ୍ରସାଦ ପାଇଲୁ ଓ ତାପରେ ବମିଖାଲ ସ୍ଥିତ ଗୁହାସନକୁ ଗଲୁ । ତାପରଦିନ ଗୁହାସନ ଉତ୍ସବ ପାଳନ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ କର୍ମ ତ୍ୟାଗ ଆଶା ଆନନ୍ଦ । ବହୁତ ବର୍ଷ ପରେ ଗୁହାସନ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦେଇ ସେବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା । ଏତେ ସଂଖ୍ୟକ ଗୁରୁଭାଇ ଓ ମା’ ମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁ ବହୁତ ଖୁସ୍ତା ଲାଗିଲା । ଏକାପ୍ର ସଂଘରେ ସଂଘପୂଜାରେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଯୋଗଦେଇ ପ୍ରଶାମ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମିଳିଲା । ମୋର ଗଲାଥର ଓଡ଼ିଶା ଯିବା ସମୟରେ ପୂର୍ବଦିନ ରାତ୍ରିରେ ପୁରୀରେ ରହି ପ୍ରାତିକାଳରେ ସ୍ଵତି ମନ୍ଦିର ଯାଇ ଷ୍ଟୋତ୍ର ବନ୍ଦନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲୁ । ଏଥର ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କଲୁ ଓ ତାପରେ ସ୍ଵତି ମନ୍ଦିର ଯାଇଥିଲୁ । ସେଠାରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଷ୍ଟୋତ୍ରବନ୍ଦନାରେ ଯୋଗଦେଇ ଅପାର ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କଲୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କ ପ୍ରେମତୋରିରେ ଚାଣି ଷଦିନ ପାଇଁ ଭୂବନେଶ୍ୱର ନେଇ ଷଟି ଆସନ (ଗୁହାସନ, ସତ୍ତିକା ମନ୍ଦିର, ଏକାପ୍ର ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ନୀଳାଚଳ କୁଟୀର ଓ ସ୍ଵତି ମନ୍ଦିର)ରେ ଦର୍ଶନ ପ୍ରଶାମ ଓ ପ୍ରସାଦର ଅପୂର୍ବ ସୁଯୋଗ ଦେଇ ଧନ୍ୟ କରିଦେଲେ ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଦିନ ପରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଶ୍ରୀଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ପ୍ରଭୃତି ଦର୍ଶନ କଲୁ । ଆଦରରେ ନିମନ୍ତଶ କରିଥିବା ଆମର ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ଗୁରୁଭାଇ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଭାଇ ଓ ସୁଷମା ମା’ଙ୍କୁ (ସୁପ୍ରିତ ଭାଇଙ୍କ ବାବା ଓ ମାମା) ଦେଖାକଲୁ ଓ ତାଙ୍କ ଗୁହାସନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କଲୁ । ବନ୍ଦୁବାନ୍ଦବ, ସାଙ୍ଗସାଥଙ୍କୁ ଦେଖାକରି ସାରଲୋଟ ଫେରି ଆସିଲି । ଦିନ ଓ ରାତି କେତେବେଳେ ବି ଠିକ୍‌ରେ ଶୋଉନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମନରେ ଅସାମ ଆନନ୍ଦ ଥିବାରୁ କୁନ୍ତି ଅନୁଭବ କରୁନଥିଲି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଆକୁଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ସବୁବେଳେ ତାଙ୍କ ପ୍ରେମତୋରିରେ ବାନ୍ଧି ରଖିଥାନ୍ତି । ଏ ଚଞ୍ଚଳ ମନ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଲାଗିରହୁ ଓ ଏ ଜୀବନ ତାଙ୍କ ସେବାରେ ଲାଗୁ । ‘ଜୟଗୁରୁ’

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତା

ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ଥିତା ରାୟ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ଶଶ୍ଵତ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କରୁଣା !

ଗୁରୁବ୍ରଦ୍ଧା, ଗୁରୁବିଷ୍ଣୁ, ଗୁରୁର୍ଦେବୋ ମହେଶ୍ଵର
ଗୁରୁସାକ୍ଷାତ ପରଂବ୍ରଦ୍ଧ ତଥ୍ବେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀରବେ ନମଃ ॥

ପ୍ରାଣର ଆରାଧ, ପରମ କାରୁଣିକ, ଦୟାମୟ, ପ୍ରେମମୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅଭୟ ରାତୁଳ ଶ୍ରୀଚରଣରେ କୋଟି କୋଟି ପ୍ରଶାମ ।

ସେହି ପ୍ରାଣର ପ୍ରିୟ ଗୁରୁଦେବଙ୍କର ପଦମୁଗଳରେ ପ୍ରଣତି ଜ୍ଞାପନ କରି ତାଙ୍କର ଅପାର କରୁଣାର ଅନୁଭୂତିକୁ ଲେଖିବାକୁ ଅନୁମତି ମାଗୁଛି । ଏହି ଅଞ୍ଜାନୀ, ଦୀନହୀନ ସେବିକାଟି ଦ୍ୱାରା ସେବାଟିକୁ କରାଇ ନିଆନ୍ତ୍ର ।

ଠାକୁର ମହାରାଜ ତାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ କେତେବେଳେ କେଉଁଠି ନେଇ ରଖିବେ, କଣ ସେବାପୂଜା କରାଇବେ, ସେସବୁ ସେହିଁ କେବଳ ଜାଣନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାବିନା ଗଛରୁ ପଡ଼ୁଛିଏ ମଧ୍ୟ ହଲେ ନାହିଁ । ଦୟାଲୁ ଠାକୁରଙ୍କ ଅସୀମ କୃପାରୁ କିପରିଭାବେ ମୁଁ ପୁନର୍ବାର ତାଙ୍କର ସଂଘପୂଜା ଓ ସେବାପୂଜାର ଦିବ୍ୟାନୁଭୂତିକୁ ଆପଣମାନଙ୍କ ସହିତ ବାଣ୍ଣିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରୁଛି ।

ମୋର ଯେତେବେଳଠୁ ହେତୁ ଆସିଲା, ମୁଁ ସେବେଠାରୁ ଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ଚାଲିଥିଲି । ମୋର ଜେଜେବାପା ଜେଜେମା, ବାପା, ମା’, ଭାଇମାନେ ସମସ୍ତେ ଠାକୁରଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଭଲ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୂଜାରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଯୋଗଦାନ କର ଓ ସେବାଭାର ଗ୍ରହଣ କରୁ । ଏବେ ବି ସେମାନେ ରାତିମତ ଭାବେ ପୂଜାର୍ଜନା କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ମୋର ବିଭାଗର (୨୦୦୭) ପରେ ଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ସଂଘପୂଜା ଓ ସେବାପୂଜାରେ ଯୋଗଦାନ କରିବାରେ ସୁଯୋଗ ମିଳୁନଥିଲା । କେତେବେଳେ ଘରକୁ ଗଲେ ସେଠାରେ ସଂଘପୂଜା (ପାଠକ୍ରମ)ରେ ଯୋଗଦାନ କରିବାର ସୁଯୋଗ୍ୟ ମିଳିଯାଏ । ଘରେ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କର ପାଦାସନ ରଖିଛି । ସକାଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଷ୍ଟୋତ୍ରବନ୍ଦନା କରେ । ଆଉ ଅଧୁକା କିଛିକରିପାରେନି ।

ଆମେ ୨୦୧୪ରେ ଆମେରିକା ଆସିଲୁ । ନନା ଓ ଭାଉଜଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲି ଆମେରିକାର ନର୍ଥ କରୋଲିନାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କର ଆସନ ମନ୍ଦିର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଶୁଣିକି ବହୁତ ଆନନ୍ଦ ଲାଗିଲା । ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରି ଜଣାଇଲି ।

କେତେବେଳେ ପ୍ରଭୁ ଆପଣଙ୍କର ତୋରି ଲାଗିଲେ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଆସନମନ୍ଦିର ଦେଖିବି । କିଛିଦିନ ପରେ ଶୁଣିଲି ନନା, ଭାଉଜ ଆଶ୍ରମ ଯାଉଛନ୍ତି । ମୋର ଇଚ୍ଛାହେଲା ଟିକେ ଯାଇ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ । ସ୍ଥାମୀଙ୍କୁ ଜଣାଇଲି କିନ୍ତୁ ସେ ରାଜି ହେଲେନି ।

ମନ ଛଟପଟ ହେଲା । ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇଲି ଯେ ତାଙ୍କର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଚେଞ୍ଚ କରିଦିଅ ଠାକୁର । କିଛିଦିନ ପରେ ସେ ଅଫିସ କାମରେ ତାଙ୍କର ଅଫିସର କେତେଜଣ ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ସହିତ ଏନ୍.ସି.କୁ ୨୦୧୮ରେ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଏନ୍.ସି.ର କ୍ଲୁଇମେଟ୍ ଭଲ ଲାଗିଲା । ଘରକୁ ଫେରିଲା ପରେ ମୋତେ କହିଲେ ଆମେ ଏନ୍.ସି.ର ଆପେକ୍ଷା ଏରିଆରେ ରହିବା ଯାଇ । ତାପରେ ଆମେ ଏନ୍.ସି.ରେ ଘର, ସ୍କୁଲ, କଲେଜ, କ୍ଲୁଇମେଟ୍ ଚେକ୍ କରୁଥାଉ । କିନ୍ତୁ ଆସିପାରୁ ନଥାଉ । Visa Expiry ହେବାର ଥିଲା ।

ପୁଅର ହାଇସ୍କୁଲ ଗଲେ ଠିକ୍ ହେବ କି ଭୁଲ ହେବ, ତା’ର ପାଠ୍ୟଭାରେ କାଳେ ପ୍ରୋକ୍ଲମ୍ ହେବକି, ଏବୁ ମନରେ ଚାଲିଥାଏ । ସି.ଟି.ରେ ବହୁତ ଥଣ୍ଡା, ମୋର ଦେହ ସବୁବେଳେ ଖରାପ ହେଉଥାଏ । ସ୍ଥାମୀ ପୁଣି କହିଲେ ଏନ୍.ସି.ରେ ଟିକିଏ ଥଣ୍ଡା ରହିବ, ତେଣୁ ଆମେ ଜର୍ଜିଆ, କିମ୍ବା ଫ୍ଲୋରିଡା କୋଉଠି କି ଗୋଟେ ଯିବା । ସେଠାକାର ସ୍କୁଲ, କଲେଜ, ଘର ମଧ୍ୟ ଦେଖୁଥିଲେ । ମୋର ମନ ନ ଥାଏ ଆଉ କୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ । ମୁଁ ତା ପରଠାରୁ ସବୁଦିନ ସକାଳେ, ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣକମଳରେ ଜଣାଉଥାଏ ହେ ଠାକୁର ଆପଣଙ୍କ ଆସନ ମନ୍ଦିର ପାଖକୁ ମୋତେ

ନେଇଯାଆ । ମୁଁ ଆଉ କେଉଁଠାକୁ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁନି । ଅତଥ ପାଖର ରହିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସରେ ଥରେ ସଂଘପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇ ପାରିବି ।

୨୦୨୨ରେ ନନା ଓ ଭାଉଙ୍କ Efland, NC ର ସମ୍ମିଳନୀ ଯିବାପାଇଁ ପ୍ଲାନ୍ କରୁଥିଲେ ଶୁଣିଲି । ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ କହିଲି ନନା, ଭାଉଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଆମେ ଥରେ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଯିବା, ବହୁତ ଆନନ୍ଦ ଲାଗିବ । ସେ ରାଜିହେଲେନି । ଭାଉଙ୍କ ମୋତେ କହୁଥିଲେ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଆସିବା ପାଇଁ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି ସେ ରାଜିହେଉନାହାଁନ୍ତି କେମିତି ଯିବି ?

ଯଦି ଯିବି ପୁରା ସେଠୀକୁ ଯିବି, ତୁମେ ଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ପାଦାସନରେ ଚିକେ ମୋର ମନକଥା ଜଣାଇଦେବ । ମନଭଲ ଲାଗିଲାନି । କୃପାମୟ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି କାନ୍ଦି କରି ଜଣାଇଲି, ମୋତେ ଏତେଦିନ ଧରି ଆପଣଙ୍କ ସେବାପୂଜାରୁ କାହିଁକି ଦୂର କରି ରଖିଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମୟରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଚିତ୍ରାକଳି । ମନରେ ପ୍ରବଳ ଜଞ୍ଚାଶକ୍ତି ଥାଏ ତାଙ୍କ ଆସନ ମନ୍ଦିରକୁ ଯିବାପାଇଁ ।

ନନା(ଅମିତାଭ ଭାଇ) ସମ୍ମିଳନୀରୁ ଫେରିବାର ୧୫ରୁ ୨୦ଦିନ ଭିତରେ ଠାକୁର ମହାରାଜ ସବୁ ଠିକ୍ କରିଦେଲେ । Visa Problem ଠିକ୍ ହୋଇଗଲା । Onlineରେ Schoolରେ ପିଲମାନଙ୍କର admission ହୋଇଗଲା, ଘର କିଣା ହେବାପାଇଁ agreement ହେଲା, same Project ତାଙ୍କର, Project Change କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲାନି । ମୁଁ ଜିନିଷପତ୍ର Packing କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲି ।

Finally August 7th, Sundayରେ ରାତି 10.30ରେ ଆମେ ନର୍ଥ କାରୋଲିନାର Cary ରେ ପହଞ୍ଚିଗଲୁ । ଠାକୁରଙ୍କୁ ମନ ମଧ୍ୟରେ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଲି । ମନରେ ଅପାର ଆନନ୍ଦ ଓ ଉସ୍ତାହ । ତାପର ସପ୍ତାହ ଶୁକ୍ରବାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆମେମାନେ Efland ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଆସନ ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲୁ । ସେବିନ୍ ବିଶାଳ ଘନ ବିଗ୍ରହ ମୁରତି ଦେଖି ମୋର ମନ ପ୍ରାଣଭୂଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ବହୁତ ମା' ଓ ଭାଇ ଆସିଥିଲେ ।

ନିଜ ପିଲାଦିନର ଗ୍ରାମର ଆଶ୍ରମ ଭଲି ଲାଗିଲା । ଗୁରୁଭାଇ ଓ ମା'ମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଯେମିତି ଆଗରୁ ଜାଣିଛି ।

ସତରେ ଠାକୁର ମହାରାଜ ଯେ କେତେ ଦୟାମୟ, କୃପାମୟ, ଏ ଅଧିମ ଅଞ୍ଜାନୀ ଭକ୍ତର ସବୁଜଙ୍ଗା ପୂରଣ କରିଦେଲେ । ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ମୋତେ ନେଇ ଆସିଲେ ।

ବାଞ୍ଚାକଷତରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅପାର କରୁଣା ପ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ମୁଁ ସେଇ ଶୁଭୁଦେବଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ କମଳରେ ହୃଦୟଭରା କୃତଙ୍ଗତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । ତାଙ୍କରି ନାମ ଗାଇ ସାରା ଜୀବନ ମୋର ବିତ୍ତିଯାଉ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ଵାସ ଓ ନିର୍ଭରତା ଦୃଢ଼ୀତୃତ ହେଉ ।

ପରିଶେଷରେ କ୍ଷମାନିଧିଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ କ୍ଷମାଭିକ୍ଷା କରୁଛି । ଏ ଅଞ୍ଜାନୀ ସେବିକାଟି ଲେଖ ଜାଣେନାହାଁ । ଲେଖାବାରେ ଯାହା ଭୁଲ ତୁଟି କରିଛି ସେଥିପାଇଁ କ୍ଷମାଭିକ୍ଷା କରୁଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସଦଗତା(ତନ୍ତ୍ରି) ପଣ୍ଡା
କ୍ୟାରି, ନର୍ଥ କାରୋଲିନା

ମୋ ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଠାକୁର-ଭାଗ ୩

ଶୁଭ୍ରତା ଶୁଭ୍ରତା ଶୁଭ୍ରତା ଶୁଭ୍ରତା ଶୁଭ୍ରତା
ଶୁଭ୍ରତା ପରଂବ୍ରତା ତସ୍ତେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ

ପରମାରାଧ ପରମପ୍ରେମମନ୍ୟ ଅହେତୁକ କୃପାମୟ ଭକ୍ତ ମନବାଞ୍ଚା କଷ୍ଟତରୁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟ ମନ୍ଦିରର ଦେବତା ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଠାକୁରଦେବଙ୍କ ଅଳତା ସୁଦର ଚାରୁ ଚରଣ ତଳେ ଏ ଦୀନା ଦାସୀ ପ୍ରଣତି ଆପନ କରି “ମୋ ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର”- ଭାଗ ୩ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଏବଂ ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷା କରୁଛି । ହେ କରୁଣାମୟ ପ୍ରଭୁ ମୁଁ ଅତି ପାମର ମୃଦୁମତି ଅତ୍ୟେକ ଅଞ୍ଜାନୀ ଜନ । ତଥାପି ଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ଲେଖନୀ ମୁନରେ ଆପଣଙ୍କ ମହାନ୍ ଗାଥାକୁ ଲେଖିବାର ଧୃଷ୍ଟତା କରିଛି । ସେଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଅଭୟପାଦ ତଳେ ମୁଁ ଅଧିମ ଦାସୀ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରେ ଯେବେଠାରୁ ଆପଣଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି, ଏ ଦାସୀର ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହୋଇଯାଇଛି । ତଥାପି ଆପଣଙ୍କ କୃପାରୁ ମୋ ବୈକାହିକ ଜୀବନର ଆରମ୍ଭ ହେବା ସହିତ ଶାଶ୍ଵତରେ ପାଦ ଦେବାର ପ୍ରଥମ ଦିନର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶାମ ଆଉ ପ୍ରଥମ ଅଭୁଲା ମନୋହର ଆପଣଙ୍କ ଶ୍ରୀବିଗ୍ରହ ଦର୍ଶନ କରିବା ସହିତ ଏ ଦୀନା ଯେପରି ପୁନର୍ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିଛି । ତା ପରତୁ ମୋର ଏ ଜନ୍ମରେ ପ୍ରଥମ ସଂଘ ହେଉଛି, ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ଯାହାକି ମୋର ପିତ୍ରାଳୟ କହିଲେ ଅତ୍ୟକ୍ରମ ହେବ ନାହିଁ । ହେ ଠାକୁରେ, ଆପଣଙ୍କ କୃପାରୁ ସେବେଠାରୁ ଏ ଦାନାର ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ ପତ୍ରିକାରେ ମୋ ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଭାଗ ୧ ଓ ଭାଗ ୨ ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ କରିଛି । ଏହି ପୂର୍ବ ଦୂର ଖଣ୍ଡରେ ମୋ ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନ ପରଠାରୁ ୨୦୨୨ ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ମୋର ପାଳି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟତ୍ୟ ସମସ୍ତ ଘଟଣାମାନ ବର୍ଣ୍ଣତ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଏହି ଖଣ୍ଡରେ ମୁଁ ୨୦୨୨ ସମ୍ବିଲନୀ ଠାରୁ ଆମ ସଂଘରେ କୃପାଳୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅସୀମ କୃପାରୁ କିପରି ଭାବେ ଦୀନନାଥଙ୍କ ସେବାପୂଜା କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାୟ ହୋଇଛୁ ତଥା ସପରିବାର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କର କୃପାନ୍ତୁତି କିପରି ଲାଭ କରିପାରିଛୁ ତାହା ଆପଣ ମାନଙ୍କ ସହିତ ବାଣୀବାକୁ ପ୍ରଯାସ କରିଛି ।

୨୦୨୨ ସମ୍ବିଲନୀ ପୂର୍ବରୁ ଏହାର ପୂର୍ବ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆମେ ସପରିବାର ଜୁନ୍ ମାସରେ ପୁନ୍ୟ ଆଶ୍ରମ ବାହାରିପଡ଼ିଲୁ । ଜୁଲାଇ ମାସରେ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ଆମର ବିଂଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ବିଲନୀ । ତେଣୁ ଘରଭାଇଙ୍କ ଅପିସ୍ତ ଛୁଟିରେ ଆମେ ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଦର୍ଶନ କଲୁ । ସମ୍ବିଲନୀ ପୂର୍ବ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସେବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରିବା ସହିତ ଏ ବିଦେଶରେ ଆଶ୍ରମରେ ଆମ ଭାଇ ମାଆମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ସେବା କରିବାର ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ । ଗୃହାସନକୁ ଫେରିବା ଦିନ ଆମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରି Newjersey ବାହାରିଲୁ । ମୁଁ ମୋର ୪ ବର୍ଷର ଛିଅକୁ କହିଲି ତୁ ଠାକୁରବାବାଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରି କହ ଆମେ ଆସୁଛୁ । କେମିତି ଭଲରେ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଯିବା । ସେ ପ୍ରଶାମ କଲା ଆଉ ଉଠିପଡ଼ି କହିଲା ମାମା ‘Thaku baba is coming with us’ । ମୁଁ ତା କଥାରେ ହୁଁ ମାରି ଆମେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲୁ । କୁନି ପିଲାଟିର କଥାକୁ ମୁଁ ଏତେ ଶୁଭୁତ୍ୱ ଦେଇନଥୁଲି । ଆଶ୍ରମରୁ ବାହାରିବାର ୪୦ ମାଇଲି ହୋଇଥିବ କି ନାହିଁ ମୁଁ ଏମିତି କାରର ଗ୍ଲୋସ୍ ଦେଇ ବାହାରକୁ ଚାହିଁ ସମୟ କାଟିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । କାରଣ Newjersey ଆଶ୍ରମଠୁ ପ୍ରାୟ ୧୦ ଘଣ୍ଟା ବାଟ । ବାଟରେ ଏମିତି ରହିକି ଖୁଆପିଆ କରି ଯାଉ ଯାଉ ଆମକୁ ପ୍ରାୟ ୧୨ ଘଣ୍ଟା ଲାଗିଯାଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପାଖକୁ ଆଶ୍ରମ ଆସିଲା ବେଳେ ଉକୁଶ୍ଵାରେ ବାଟ ଆଉ ସମୟ ଜଣା ପଡ଼େନି କିନ୍ତୁ ଫେରିଲା ବେଳେ ଯେମିତି ବହୁତ ସମୟ ଜଣାପଡ଼େ । ପୁଣି କେବେ ଆସିବୁ ସେହି ଚିନ୍ତାରେ ମନ ଥାଏ । ମୁଁ ଗ୍ଲୋସ୍ ବାହାର ଦେଇ ଚାହିଁଲା ବେଳକୁ ଗୋଟେ ଟ୍ରକ୍ ଆମ ଆଗରେ ଗଲା । ଘର ଭାଇ କହିଲେ ଦେଖ ଏ ଟ୍ରକ୍ରେ କୁଶ୍ଵା ଚୋକଡ଼ ବୋଧେ ଯାଉଛି । ମୁଁ କହିଲି ନାଁ ପାର୍କରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ଖେଳିବା ସ୍ଥାନରେ ପଡ଼ିବା ପାଇଁ ଛୋଟ ଛୋଟ କାଠଗୁଣ୍ଡ ସେଇଟା ଯାଉଛି । ଏମିତି କହି ଆମେ ସେହି ଟ୍ରକ୍କୁ କ୍ରୁସ୍ କରି ଆଗକୁ ବଢ଼ୁଛୁ, ମୁଁ ସେମିତି ସେହି ଟ୍ରକ୍କୁ ଚାହିଁଥାଏ, ସେ ଟ୍ରକ୍ରେ ଜଣେ ବୟସ ଲୋକ ବୟସ ପ୍ରାୟତ୍ୟ ୪୫ କି ୫୦ ହେବ ସେ ମୋତେ ଦେଖ ମୁରୁକି ହସିଲେ, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି ଉଭରରେ ହସି ବୁଲିକି ଆଗକୁ ଚାହିଁଲା ବେଳକୁ ଏମିତି ଲାଗିଲା ଯେମିତି ଆମ ଗାଡ଼ି ତା Balance ହରେଇ ଏଣେ ତେଣେ ବୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଆମେ ସମସ୍ତେ ଖୁବି ଉପରୀତ ହୋଇ ଜୟଗୁରୁ ଡାକିବାକୁ ଲାଗିଲୁ । ଘର ଭାଇ କହିଲେ ଯେ କାର ଆଗ ଚକ ପାଠି ଗଲା ସେଥିପାଇଁ ଗାଡ଼ି ତା balance ହରେଇ ଏମିତି ହେଉଛି । ଭାଇ ଯେତେ ଜୋରରେ ଗାଡ଼ି ବ୍ରେକ୍ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଅଟକୁ ନ ଥାଏ ବରଂ ଆହୁରି ଘୁରି ଘୁରି ରାଷ୍ଟା ସାରା ଛିଟିକି ଯାଉଥାଏ । ଏପରି ଦୃଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା କଷ୍ଟସାଧ । ମୁଁ କେବଳ ଏସବୁ ଦୃଶ୍ୟ କୌଣସି ସିନେମାରେ ଦେଖୁଥିଲି । ଆଉ ଆଜି ତାହା ଅଙ୍ଗେ ନିଭଦ୍ଧଥିଲି । ନିଶ୍ଚିନ୍ତା ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିବ ଆଉ ଯେ କ’ଣ ହେବ ହାଇଡ୍ରେରେ ଗାଡ଼ି ଯାଉଛି ଓ ଉତ୍ସବ ପାର୍ଶ୍ଵରୁ ତୀରୁ ବେଗରେ ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ି ମାନ ଯିବା ଅସିବା କରୁଛି ଯେହେତୁ ସେ ସମୟରେ ଆମେରିକାରେ ଏକ long weekend ଛୁଟି ଚାଲିଥାଏ । ପଛ ସିରରେ ଝିଅ ବସିଛି । ଆମେ ଆଉ କିଛି ଭାବି ନ ପାରି କେବଳ ଜୟଗୁରୁ କହିଲା ଭିତରେ ଗାଡ଼ି ଯାଇ ହାଇଡ୍ରେ divider ଭିତରେ ଯେଉଁ କିଛି ଭାଗ ଘାସ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗଛ ସବୁ ଥାଏ ତା ଭିତରକୁ ପଶି ପଶି କିଛି କ୍ଷଣ ମଧ୍ୟରେ ଅଟକି ଗଲା । ସେହି ଗଛ ସବୁ ପାଇଁ ଗାଡ଼ି ଆଉ ଆଗକୁ ନ ଯାଇ ଅଟକି ଗଲା । ଏମିତି ଲାଗିଲା ଯେମିତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କ ମହାବାହୁ ବିଷ୍ଟାର କରି ଗାଡ଼ି ସାମନାରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ତାକୁ ପେଲି ଧରିଲେ ଆଉ ଗାଡ଼ି ଅଟକିଗଲା । ସତରେ ସେ କେତେ ଦୟାମୟ । ଉଚ୍ଚର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି କଥା ଉପରେ ତାଙ୍କ ନଜର ଥାଏ । ଆଉ ଆମ ଦାସ ମାନଙ୍କର ତାକ ଅବା ସେ ଭାବଗ୍ରାହୀ କେମିତି ବା ନ ଶୁଣନ୍ତେ । ମୁଁ ଆଖୁ ଖୋଲି ଦେଖୁଲି ଆମେ ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛୁ ଆଉ ଝିଅକୁ ବୁଲି ଦେଖୁଲି ସେ ଡରିକି କାନ୍ଦୁଛି । ତା କପାଳରେ ସାମାନ୍ୟ ଆଘାତ ଲାଗିଛି । ଆମେ ଗାଡ଼ିରୁ ବାହାରି ବାହାରକୁ ଆସି ଛିଡ଼ା ହେଲୁ । ଖରାଦିନ ଅସହ୍ୟକରା ହେଉଥାଏ । ଆମେ ପଛକୁ ବୁଲି ବେସାହାରା ହୋଇ ଚାହିଁଲା ବେଳକୁ ଯେଉଁ ଟ୍ରକ୍ଟି ଆମ ପଛରେ ଆସୁଥିଲା ସେ ତ୍ରାଇତର ଜଣକ ଗାଡ଼ି ଅଟକାଇ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ ଆଉ କହିଲେ ଗାଡ଼ି ଷ୍ଟାର୍ଟ କରି ରାଷ୍ଟା ଉପରକୁ ନେଇଆସ (ତ୍ରାଇତର) ଦେଖୁଛି କ’ଣ ହେଇଛି ଗାଡ଼ିର ! ଭାଇ ଗାଡ଼ି ଷ୍ଟାର୍ଟ କରି ସେମିତି ଘାସବଣରୁ ବାହାର କରି ରାଷ୍ଟା ଉପରକୁ ଆଣିଲେ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ତାତିଲା ଖରାରେ ରାଷ୍ଟା ଉପରେ ଶୋଇ ଆମ ଗାଡ଼ି stepney change କରିବାରେ ଘର ଭାଇଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟକଲେ ବି.ଦ୍ର. ଆମେରିକାରେ ସେତେବେଳେ ଥୁଲା memorial day weekend ସେଥିପାଇଁ ସବୁ ଦୋକାନ୍ ଏପରିକି Car garage ବନ୍ଦ ଥାଏ । Stepney ଲାଗିଲା ପରେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ତାଙ୍କର ଆଉ ଜଣେ driver ବନ୍ଦୁଙ୍କୁ ଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମ ଅସୁବିଧା ବିଶ୍ୟରେ ଜଣାଇ ତାଙ୍କୁ ଏହି ଶ୍ରୀମନକୁ ଡାକିଲେ ଆଉ ୧୦ ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ସେ ମଧ୍ୟ ଟ୍ରକ୍ ସହିତ ସେହି ଶ୍ରୀମନରେ ପହଞ୍ଚ ଗଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଟ୍ରକ୍ରୁ ଆମ କାର Stepney ରେ pressure ଦେଇ ଦେଲେ । ଆମକୁ ଗଲା ବେଳେ ହାତ ଯୋଡ଼ି ନମ୍ବାର କଲେ । ଆମେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ନିଜର କୃତଜ୍ଞତା ଜଣେଇଲୁ । ତାପରେ ସେମାନେ ସେଠାରୁ ତାଙ୍କ ଗନ୍ଧବ୍ୟ ପଥରେ ବାହାରିଗଲେ ଓ ଆମେ ମଧ୍ୟ tire change ପାଇଁ ରାଷ୍ଟାରେ ଗୁଗୁଲ୍ ସର୍କ କଲା ପରେ ୧୫ ମାଇଲ୍ ଦୂରରେ ଏକ Walmart tire center ପାଇଗଲୁ କାରଣ ସେତେବେଳକୁ ଆମେ ଆଶ୍ରମରୁ ୧୦୦ମାଇଲ୍ ଆସିନଥାଉ । ଆହୁରି ବହୁତ ବାଟ ତେଣୁ tire ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ବଦଳିବାକୁ ପଡ଼ିବ Stepneyରେ ଏତେ ବାଟ ଯାଇହେବନି । Tire ବଦଳି ଆମେ ପ୍ରାୟ ଦିନ ୨୮ ବେଳକୁ Newjersey ବାହାରିପଡ଼ିଲୁ । ଶିବାନୀ ମାଆ ରାଷ୍ଟା ପାଇଁ ଅନ୍ଦୁ, ଡାଳମା, ଭଜା ଏମିତି କେତେ କ’ଣ ପ୍ରସାଦ ଦେଇଥିଲେ ଖାଇବାକୁ । ଏତେ ଭୋକ ହେଉଥାଏ ଯେ ଗୋଟେ Rest area ଦେଖୁ ଦିନ ୨.୩୦ରେ ଅଟକିଲୁ । ପ୍ରସାଦ ଖୋଲିଲା ବେଳକୁ ସବୁ ବକୁ ଆକୁଡ଼େଖି ବେଳେ ପାଠି ପ୍ରସାଦ ମିଶି ଯାଉଥାଏ । ତଥାପି ଆମେ ଭୋକରେ ଶାନ୍ତିରେ ପ୍ରସାଦ କାଢି ପାଇଲୁ । ଛୁଟିଦିନ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ଦୋକାନ ବନ୍ଦ । ତେଣୁ ଖାଇବା ମିଳିବା ବି କଷ ହେଇଥାନ୍ତା । ଦୟାଲୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପ୍ରଥମରୁ ହିଁ ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ପଠେଇଥିଲେ । ଏବେ ବି ଭାବିଲେ ସେ ମୁହଁର୍ତ୍ତକୁ କେମିତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସେହି ଦେବଦୂତ ମାନଙ୍କୁ ଆମେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯଥା ସମୟରେ ପହଞ୍ଚେଇଥିଲେ । ସତରେ ସେହି ଟ୍ରକ୍ ତ୍ରାଇତର ବେଶରେ ସେଦିନ କେଉଁମାନେ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଏହା ଆମ ପାଇଁ ରହସ୍ୟମାୟ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏହା ଅନୁଭବ କରିପାରିଲୁ ଏହା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ସେଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମକୁ ସାହା ନ ହୋଇଥିଲେ ଜୁମ ମାସ ଖରାରେ ଛୋଟ ପିଲାଟିକୁ ନେଇ ଆମେ କେତେ ଯେ ହଜରାଣରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଆମ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମକୁ ରକ୍ଷା କଲେ ଓ ଝିଅର ସେହି କଥା ‘Thaku baba is coming with us’ ମନେ ପଡ଼ି ଯାଉଥିଲା । ଏହି ଘରଣାଟି ଆମ ୪ ବର୍ଷର ଛୋଟ ଝିଅଟି ମନରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଆଣି ଦେଲା ଯେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମ ପାଖରେ ସବୁବେଳେ ଅଛନ୍ତି ଓ ସବୁବେଳେ ସବୁବିପଦ ଆପଦରେ ସାହା ହୋଇ ଆମକୁ ରକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି । ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଦୂର ଜଣ ଗଲା ବେଳେ ଝିଅ

ତାଙ୍କୁ କୋଳେଇ thank you କହୁଆଏ ଓ କହୁଆଏ “thaku baba saved us” । ଏହା ଥିଲା ଆଶ୍ରମରୁ ଗୃହାସନକୁ ଫେରୁଥିବା ସମୟର ଏକ ଅନୁଭୂତି । ଆଶ୍ରମରୁ ଗୃହାସନକୁ ଫେରୁଥିବା ସମୟରେ ଆଉ ଏକ ଅନୁଭୂତି । ୨୦୨୩ ମସିହା ନୃତ୍ୟ ବର୍ଷର ଆରମ୍ଭ ଜାନୁଯାରା ମାସ ଟ ତାରିଖ ଦିନ ଆମ ସଂଘର ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ସାରି ଆମେ ଘରକୁ ଫେରୁଥାଉ । ଫେରୁ ଫେରୁ ଅପରାହ୍ନ ୩.୩୦ମିନିଟ୍ ହୋଇଗଲା । ତା ପରଦିନ ଝିଅର ସ୍କୁଲ୍ ଓ ଘର ଭାଇଙ୍କ ଅପିସ୍ ଥାଏ ତେଣୁ ଆମେ ପୂଜା ସାରି ଲେଟରେ ବାହାରିଲୁ । ସେବିନ ନର୍ଥ କ୍ୟାରୋଲିନାରେ ଦିନ ସାରା ବର୍ଷା ଲାଗି ରହିଥାଏ ଏବଂ ଶାତ ଦିନ ହେତୁ ୪ଟା ବେଳୁ ହିଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଗଲା । ଆମେ ନର୍ଥ କ୍ୟାରୋଲିନା ବର୍ତ୍ତର ପାରି ହୋଇ ନଥାଉ । ଆମେ ଏକ ପାହାଡ଼ି ରାଷ୍ଟ୍ର ଦେଇ ଯାଉଥାଉ । କୁହୁଡ଼ି ଓ ବର୍ଷା ପାଇଁ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବାକୁ ଅସୁବିଧା ହେଉଥାଏ । ରାଷ୍ଟ୍ର କାମ ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଉପରେ sign ବୋର୍ଡ ମରା ଯାଇଥାଏ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ର ମଧ୍ୟ କିଛିକାଂଶ ବନ୍ଦ କରି ରାଷ୍ଟ୍ରଟି ମଞ୍ଚରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସରୁ ଓ ଲଗାଣ ବର୍ଷା ପାଇଁ ଖସଡ଼ା ମଧ୍ୟ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ହଠାତ୍ ଆମେ କିଛି ଭାବିବା ଆଗରୁ ଏକ ଉସିର ଗାଡ଼ି ବୋଧେ କେମିତି କ’ଣ ସ୍ଲିପ୍ କରି ବୁଲି ଯାଇଛି ତାର ଆଗ ବନେଟ୍ ରାଷ୍ଟ୍ର ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି ତାକୁ ଦେଖୁ ଲାଗୁଥିଲା ସେ ବୋଧେ ଆଉ ଗାଡ଼ି ବାହାର କରି ପାରୁନି କାରଣ ପୂର୍ବରୁ କହିଛି ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ର କାମ ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସରୁ ଓ ପଛକୁ ପଛ ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ି ମଧ୍ୟ ଆସୁଥାଏ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ କେମିତି କଣ ଆମେ କିଛି ଭାବିବା ଆଗରୁ ହିଁ ଅଛକେ ଆମ ଗାଡ଼ି ସେହି ଗାଡ଼ିର ବନେଟ୍ରେ ନ ବାଡ଼େଇ ହୋଇ ପଲେଇ ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ କିଛି ମୁହଁର୍ଭାବୁ ଭିତରେ ପଛରୁ ସେହି ଗାଡ଼ି ସହିତ ଅନ୍ୟ ଏକ ଗାଡ଼ି ପିଟି ହେବାର ଶବ୍ଦ ଆମେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶୁଣି ପାରିଲୁ । ତା ପରେ ପରେ ଯେତେ ଗାଡ଼ି ସବୁ ତା ପଛକୁ ପଛ ପିଟି ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓ ଅଚାନକ ଏକ ଗାଡ଼ି ସେଠି ପିଟି ହୋଇ ଛିଟକି କି ଆମ ଗାଡ଼ି ଆଗକୁ ଚାଲି ଆସିଲା ଆମକୁ ଲାଗିଲା ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ସେହି ଗାଡ଼ି ସହ ଆମେ ପିଟି ହୋଇଯିବୁ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଗାଡ଼ିଟି ଛିଟକି କି ଆମ ଆଗ ଦେଇ ରାଷ୍ଟ୍ର ସେପଟକୁ ଘୋଷାଡ଼ି ହୋଇ ଚାଲିଗଲା ଏବଂ ପଛରୁ ଖାଲି ତୋତା ଶବ୍ଦ ଶୁଭୁଥାଏ, ପଛକୁ ପଛ ଯେତେ ଗାଡ଼ି ଆସୁଥିଲେ ସବୁ କ୍ରମାନ୍ୟରେ ବାଡ଼େଇ ହେବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଭୁଥାଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମକୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦୁର୍ଘଟଣାରୁ ରକ୍ଷା କଲେ ଓ ଯଦି ବି ଆମର କିଛି ନ ହୋଇଥାନ୍ତା ତଥାପି ଏତେ ବର୍ଷାରେ ପିଲାଟିକୁ ଧରି ରାତିରେ ପୋଲିସ୍ formalities, ଆଉ କେତେ ଯେ ଅସବିଧାର ସମ୍ବୁଦ୍ଧୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ସେ କଥା ଭାବି ମଧ୍ୟ ହେଉ ନାହିଁ । ଆମକୁ ସଂଘରେ ସବୁବେଳେ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଥାଏ ଯେ ଘରୁ ବାହାରକୁ ବାହାରିଲା ବେଳେ ଓ ଘରକୁ ଫେରିବା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଗୃହାସନରେ ପ୍ରଶାମ କରି ଜଣେଇବ । ଆମେ ସପରିବାର ଏହି ଉପଦେଶଟିକୁ ସର୍ବଦା ମାନି ଆସିଛୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣେଇ ଦିନର ସବୁ କାମ କରିବାକୁ ମନ ମଧ୍ୟରୁ ସ୍ଵତଃ ପ୍ରେରଣା ଆସେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ହିଁ ଆମର ସବୁକିଛି ସେ ତାଙ୍କ ଗୃହରେ ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟ ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖ୍ଲାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟ ହସ୍ତ ସେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଉପରେ ରଖିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ସଂସାରରେ ଏମିତି କେହି ବି ଚରଣାଶ୍ରିତ ନଥୁବେ ଯାହା ଉପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପାବାରି ଝରି ପଡ଼ିନଥିବ । ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇ କି ନ ପାଇ ତାଙ୍କ କଥା ଭାବୁ କି ନ ଭାବୁ, ସେ କିନ୍ତୁ ଏତେ କରୁଣାମୟ ଯେ ସେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବିରାଟ ବକ୍ଷରେ ଯାବୁଥି ଧରିଛନ୍ତି । ସେ ତ ନିଜେ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରୁ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଆମେ ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ନିକୁଞ୍ଜର ଶୁଅଶାରୀ' ଆମ କାକଳି ସକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ନ ଶୁଣିଲେ ସେ ଅସ୍ତ୍ରି ହୋଇ ଉଠନ୍ତି । ସେ ଆମକୁ କେତେ ଯେ ଭଲ ପାଇନ୍ତି ତାହା କୌଣସି ଶବ୍ଦରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଆଉ ଏହି ଅଧିମ ଦୀନା ଦାସୀ ଉପରେ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ପ୍ରତି ମୁହଁର୍ଭାବୁ ରେ ହିଁ କୃପା କରୁଛନ୍ତି । ନହେଲେ ମୋ ଭଲ ଛାର ନାରୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ଖ୍ଲାନ ପାଇବା ଏହା ମୋ ପୁଣ୍ୟବଳ ମୁହଁସେ, କେବଳ ତାଙ୍କରି ହିଁ କୃପା । କେତେ ଯେ ଦୟା, ଅନୁକଳ୍ପ ସେ ଆମ ଉପରେ ଢାଳି ଦେଇଛନ୍ତି ସେ ସବୁ କଥା କେବେ ବି ମୋ ଷ୍ଟୁଦ୍ର ଲେଖନୀ ମୁନରେ ଲେଖିବା ଅମ୍ବନର । ଶେଷରେ ଏତିକି କହିବି ସର୍ବଦା ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଏହି ଭରଣା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଚିକକ ଦୃଢ଼ମୂଳ ହୋଇ ଥାଉ ଯେ ଆମ ପାଇଁ ଆମ ମହାପ୍ରଭୁ ଅଛନ୍ତିନା' । ସଦା ସର୍ବଦା ତାଙ୍କ ଚିତ୍ତରେ ତାଙ୍କରି ଭାବନାରେ ହିଁ ଆମ ଜୀବନ ବିତିଯାଉ ଏହା ହିଁ ମୋର ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ କମଳ ତଳେ ପ୍ରାର୍ଥନା । ସର୍ବଶେଷରେ ଆମ ରଙ୍ଗଧନ ନୀଳମଣିଙ୍କ ରଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତଳେ ମଧ୍ୟାନତ କରି ଏହି ଅଧିମ ଦୀନା ଦାସୀ ଜାଣନ୍ତି ଓ ଅଜାଣନ୍ତରେ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଭୁଲିତ୍ତୁଟି ପାଇଁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ସହିତ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେପରି ସେବା ଭୁଲିର ପୁନରାବର୍ଣ୍ଣନ ନହେବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି । ଏହି ଷ୍ଟୁଦ୍ର ଲେଖନୀ ମୁନରେ ଲେଖିଲା ବେଳେ ଯାହା କିଛି ଦୋଷାଙ୍ଗ ରହି ଯାଇଛି ଅଥବା ଘଟିଥିବା ଘଟଣା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯଦି କିଛି କଥା

ଭୁଲରେ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥାଏ ସେଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଆମ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଖରେ କ୍ଷମା ଭିକ୍ଷା କରୁଛି । ସୁଧ ପାଠକ ଓ ପାଠିକା ଗଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଲେଖାଟିର ଦୋଷାଂଶ ପରିହାର କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ମହିମା ଉପଳଦ୍ଧି କରିବା ସହିତ ନିଜ ଗୁଣରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଏ ଅଧିମ ଦାସୀକୁ କ୍ଷମା ଦେବେ ।

‘ଦ୍ଵମେବ ମାତା ଚ ପିତା ଦ୍ଵମେବ
ଦ୍ଵମେବ ବନ୍ଧୁଣ୍ଠ ସଖା ଦ୍ଵମେବ
ଦ୍ଵମେବ ବିଦ୍ୟା ଦ୍ରବିଶମ ଦ୍ଵମେବ
ଦ୍ଵମେବ ସର୍ବଂ ମମ ଦେବ ଦେବ’ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା
ଶ୍ରୀମତୀ ଉଦ୍‌ଦିତା ସୁଦ୍ଧରାୟ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂସ୍କାର

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପା

ସଂସାରରେ ମଣିଷ ପରି ମଣିଷ ହୋଇ ଜିଇଁବା ବଡ଼ କଥା । ସଂସାରରେ ଅନୁକୂଳ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ଆସିବା ସ୍ଵାଭାବିକ । ଅନୁକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମେ ସହଜରେ ପାରି ହୋଇଯିବା । ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ପାରି ହେବାକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପାଦ ପଦ୍ମରେ ମନ ରଖିବାକୁ ହେବ । ଏମିତି ମୋ ଜୀବନରେ ଖରାପ ଦିନ ଆସିଲା ପ୍ରବଳ ଅନ୍ଧାବିନ୍ଦା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ମେଡ଼ିସିନ୍ ଖାଇଲେ ଅଛ ସମୟ ପାଇଁ ଭଲ ଲାଗେ, ଓ ପୁଣି କଷ ହୁଏ । ତେଣୁ ସମୁଦ୍ରଙ୍କୁ କହିଲି, ସେ ଇଜେକ୍ସନ ନେବାକୁ କହିଲେ । ମୁଁ ଇଜେକ୍ସନ ସବୁଦିନ ନେଇ ଚାଲିଲି । ୪ର୍ଥ ଇଜେକ୍ସନ ନେଲା ପରେ ଯିଏ ଇଜେକ୍ସନ ଦେବାକୁ ଆସନ୍ତି, ସେ କହିଲେ, ନିତି ନିତି ଇଜେକ୍ସନ ନେବା ଭଲ ନୁହେଁ । ତୁମେ ବରଦା ହସ୍ତିଗାଳ ଯାଇ ତାକ୍ରରଙ୍କୁ ଦେଖାଆ । ତେଣୁ ଆମେ ବରଦା ହସ୍ତିଗାଳ ଗଲୁ । ସେଠାରେ ଗୋଟାଏ ଦାମିକା ଇଜେକ୍ସନ ତାକ୍ରର ସାଲାଇନ୍ରେ ମିଶାଇ ଦେଲେ । ଛ’ ଘଣ୍ଠା ଲାଗିଲା । ସରିବା ପରେ ହାତ ଯୋରରେ ଫୁଲିଗଲା ଏବଂ କହିଥୁଲେ ବର୍ଷକ ପରେ ପୁଣି ଆସି ଏ ଇଜେକ୍ସନ ନେବ । କିନ୍ତୁ ତା ପରଦିନ ସକାଳୁ ଆଖିକୁ କିଛି ଦେଖାଗଲାନି । ବହୁତ କାନ୍ଦୁଆଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ବିକଳରେ ତାକୁଆଏ । ପୁଣି ହସ୍ତିଗାଳକୁ ଯାଇ ତାକ୍ରରଙ୍କୁ କହିଲି ମୋ ଆଖିକୁ ଦେଖାଯାଉନି ବୋଲି । ସେ ଆଖି ତାକ୍ରରଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ । ଆଖି ତାକ୍ରର ଯେଉଁ ଡିଷ୍ଟାର୍ ଲେଖିଦେଲେ ତାକୁ ଖାଇବାରୁ ଅଳସର ହୋଇଗଲା । କଳା ଖାଡ଼ା ବହୁତ ହେଲା । ପାଦ ଓ ମୁହଁ ସବୁ ଫୁଲିଗଲା । ଏତେ ପରିମାଣରେ କଳା ଖାଡ଼ା ହୁଏ ଯେ ମୁଁ ପାଦ ଉଠେଇ ଚାଲିବାର ଶକ୍ତି ପାଏନି । ହାଲିଆ ହୋଇଯାଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ବିକଳ ହୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଆଏ ଖରରେ ପଢ଼ି । ପାଖରେ ପିଲାମାନେ କେହି ନାହାନ୍ତି । ବହୁତ ବ୍ୟଷ୍ଟ ଲାଗୁଆଏ । ସମସ୍ତେ ମୋତେ ଦେଖି କହୁଆନ୍ତି ମୋର ଶେଷ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ । ତାପରେ ଶ୍ରୀ ହସ୍ତିଗାଳରେ ଭର୍ତ୍ତା ହେଲି । ତା ପୂର୍ବ ଦିନ ରାତ୍ରିରେ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ପୁଅ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ରାତ୍ରିରେ ବାଥରୁମରେ ପଡ଼ିଗଲି ଚେତା ନାହିଁ । ମୁହଁ ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଥିବାରୁ ମୁହଁ ଅନ୍ଧାସବୁ ମାଡ଼ି ହୋଇଛି । ସକାଳୁ ମୋତେ ହସ୍ତିଗାଳ ନେଲେ । ୪ଦିନ ରହିଲି । ଅଳସର ଚିକିତ୍ସା କଲେ । ରେଟିନା ଭଲ ଥିଲା ବୋଲି ଆଖିକୁ ଦେଖାଗଲା । ରକ୍ତ ୪ ବୋତଳ ମୋତେ ଦେଲେ । ସାଲାଇନ୍, ଇଜେକ୍ସନ ମେଡ଼ିସିନ୍ ଖାଇ ଚିକିତ୍ସା ଭଲ ଲାଗିଲା । ୪ଦିନ ପରେ ଘରକୁ ଫେରିଲି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ ତାକୁଥିବାରୁ ଏତେ ବଡ଼ ଅସୁରିଧାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲି । ଦଯାକୁ ଠାକୁର ମୋ ଉପରେ ଦୟା କଲେ । ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରାଣଭରି ତାକିଲେ ଯେ ତାକ ଶୁଣନ୍ତି, ଏଇଟା ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି । ସୁପ୍ରିତ୍ (ଲିରୁ) ତା ଘର ଭିଡ଼ିଓ କରି ଆମକୁ ଯେତେବେଳେ ଦେଖାଏ । ବହୁତ ଶୁଣିଲାଗେ ମନରେ ଭାବେ ମୁଁ କଣ ଆମେରିକା ଯାଇ ପାରିବି ? ଅନ୍ଧା କଷ ଯୋଗୁ ମତେ ସମସ୍ତେ ମନା କରିବେ । ତେଣୁ ଆଶା ଛାଡ଼ି ଦେଉଥିଲି । ଦିନେ ଲିରୁ ଫୋନ୍ କରି କହିଲା, ମୁଁ ଟିକେଟ୍ କରିଛି ଯିବି ବାବାଙ୍କୁ ଓ ତୁମକୁ ଆଣିବି । ଏ କଥା ଶୁଣି ଶୁଣିରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶାନ୍ତ କରି କହିଲି, ଠାକୁର ମୋ ମନ କଥା ପୂରଣ କରିଦେଲା । ଲିରୁ ଆସିଲା ।

ଆମେ ଅକ୍ଷୋବର ୧୪ରେ ଆମେରିକା ଯିବାକୁ ବାହାରିଲୁ । ଅନ୍ୟ ପୁଅମାନେ ଝିଅମାନେ ଶୁଣିକରି ଆଶ୍ର୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ କେମିତି ସାହସ କରୁଛ ୨୦,୨୨ ଘଣ୍ଟା ଫ୍ଲୋଇଟରେ ବସିବାଟା ସହଜ ହୋଇନି ଯାହାହେଉ ଠାକୁରଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ କିଛି କଷ୍ଟ ହୋଇନି । ଲିରୁ ବହୁତ ସୁବିଧାରେ ନେଲା ଟିକିଏ ଚାଲିବାକୁ ପଡ଼ିନାହିଁ । ହୁଇଲୁ ଚେଯାର ବ୍ୟବମୟୀ କରିଥାଏ । ସୁବିଧାରେ ଯାଇ ଡଳାସରେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ବୋହୂକୁ ଓ ପିଲାକୁ ୪ ବର୍ଷ ପରେ ଦେଖୁ ଖୁସିରେ ଆଖରୁ ଲୁହ ବହିଲା । ସେଠାରେ ସବୁଦିନ ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ପାଇବା, ପିଲାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଭଜନ ଶୁଣିବା ବହୁତ ଖୁସିଲାଗେ । ସମସ୍ତେ ସକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଏକାଠି, ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା, ଏକାଠି ଖାଇବା ବହୁତ ଆନନ୍ଦ ଦିଏ । ଲିରୁର ଗୁହାସନ ପୂଜା ହେଲା ମା', ଭାଇ, ପିଲାମାନେ ସବୁ ଆସିଲେ । ସେ ଗା ଦିନର ଖୁସି ଭୁଲିହେବନି । ତା ପରେ ଠାକୁରଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ଯିବାକଥା ଲିରୁ କହିଲା । ବହୁତ ଖୁସିହେଲି ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ରମ ଯିବା ପାଇଁ ବାହାରିଲୁ । ଲିରୁ ଭାଇଭିତ୍ତି କରି ନେଲା । ବାଟରେ ଠାକୁରଙ୍କ ଭଜନ ସମ୍ମିତା (ଲିତା) ମୋବାଇଲରେ ଶୁଣାଏ । ସମସ୍ତେ ଠାକୁରଙ୍କ ଭଜନ ଗାଉଥାଉ । ବଡ଼ମଙ୍ଗାରେ ଯିବା ଆସିବା ହେଲା । ଫେରିଲା ବେଳେ ଆଗଳିଶାରେ ସ୍ଥାମୀନାରାୟଣ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଲୁ । ବହୁତ ସୁନ୍ଦର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି । କେବଳ ଦର୍ଶନ ପାଇଲୁ ନାହିଁ । ମନ୍ଦିର ବନ୍ଧୁଥିଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ହାରମୋନିଯମ ବଜାଇ ଭଜନଟିଏ ଗାଇବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛାଥିଲା । ଜୀବନରେ ଆଉ ସେ ଆଶ୍ରମ ଦେଖୁବି ବୋଲି ଆଶା ନାହିଁ । ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଆସିବା ବେଳେ କୋହ ସମ୍ମାଳି ପାରିନି । ଲୁହ ବହି ଚାଲିଥାଏ । ମନଭରି କାନ୍ଦିଲି, ଏ ଲୁହ କୃତଜ୍ଞତାର ଲୁହ । କହୁଥାଏ । ଠାକୁର ଏତେ କରୁଣାମୟ ତୁମେ । ଏତେ କରୁଣା କଳ ଅହେତୁକ କରୁଣାମୟଙ୍କ କରୁଣା ପାଇଁ ଏ ସବୁ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ସମ୍ମନ ହେଲା । ପ୍ରାଣର ଠାକୁର । ଆପଣଙ୍କ ଶ୍ରୀପଦ ପଙ୍କଜରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା । ଆପଣଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ଏତଳି ଶରୀରରେ ଆମେରିକା ଯିବା ଆସିବା ସମ୍ଭବ ହେଲା । ଆପଣଙ୍କ ଶ୍ରୀପଦରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଆମେରିକାରେ ଥିବା ମୋର ପ୍ରିୟ ମା', ଭାଇମାନଙ୍କୁ କୃପା କଟାକ୍ଷରେ ଚାହିଁଥାନ୍ତୁ । ଆମେରିକା ସଂଘର ଉରୋରତର ଉନ୍ନତି ହେଉ । ୨ ମାସ ଲିରୁ ଘରେ ରହିଲି । କୁଆଡ଼େ ଦିନ ଚାଲିଗଲା ଜଣା ପଡ଼ିଲାନି ଲିରୁ ପୁଣି ଆମକୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ଆସିଲା । କଟକ ଯୋଗ୍ବ୍ରା ଆସନ ନେଇ ଦେଖାଇଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖେ ପ୍ରାର୍ଥନା ମୋ ଲିରୁର ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖେ ଭକ୍ତି, ସେବା, ସମର୍ପଣ ଭାବ ବ୍ୟତିତ ଅନ୍ୟକିଛି ନ ରହୁ ।

ଆମେରିକାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ଦେଖୁବି ବୋଲି ଭାବିନଥିଲି । ଆମେରିକାରୁ ଆସିବା ପରେ, ଗୌହାଟି, ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧୀ ପାଠ, କାମାକ୍ଷା ମନ୍ଦିର, ଯୋରହାଟ ଆଶ୍ରମ ସବୁ ଦେଖିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମିଳିଲା । କଲିକତା କାଳୀ ମନ୍ଦିର, ବେଲୁରମଠ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖିଲି ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଟଳ ବିଶ୍ୱାସ, ଭକ୍ତି, ନିର୍ଭରତା ଦ୍ୱାରା ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶକ୍ତିକୁ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଅନୁଭବ କରିପାରିଲି । ସତଗ୍ରହ ପାଠ, ସତସଙ୍ଗ ଓ ସତଚିନ୍ତନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜୟଗୁରୁନାମ ଉଚାରଣ କରି ଜୀବନ ପଥ କୁସୁମିତ ହେଉ । ଜୀବନରେ ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତି ଆସୁନା କାହିଁକି, ସବୁ ସମୟରେ ମୁଁ ଯେପରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ସ୍ଵରଣ କରିପାରିବି ଏବଂ ଶେଷ ନିଶ୍ୱାସ ଥିବା ଯାଏ ମୁଁ ଯେମିତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପୂଜା କରିପାରିବି ମୋର ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ପ୍ରାଣ ପକ୍ଷୀ ଯେବେ ଛାଡ଼ୁ ଥିବ ବସା, ଥାଉ ବା ନଥାଉ ମୁଖେ ମୋର ଭାଷା
ମୁକ୍ତି ଦାୟକ “ଜୟଗୁରୁ” ନାମ, ଦେବ ମୋତେ ପ୍ରଭୁ ହେଜାଇ ॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣଶ୍ରୀତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଷମା ପଟ୍ଟନାୟକ
C/o ଶ୍ରୀ ସୁପ୍ରିତ୍ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଆମେରିକାରେ ଜୟଗୁରୁ ନାମ

ଲଙ୍ଘାରେ ହରିଶଙ୍କ ଶୁଣିବା ପରି ଚମକି ପଡ଼ିଲି, ଯେତେବେଳେ ଶୁଣିଲି ପୁଅ ବୋହୁଙ୍କ ଆମ ପାଇଁ ଆମେରିକାରେ ଓଡ଼ିଶାର ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଦେଖିବାର ପ୍ଲାନ୍ । ଦୁଇ ଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କ ଆମେରିକାସ୍ତୁ ଆଶ୍ରମରେ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । କ’ଣ ଆମେରିକାରେ ଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ଅଛି ? ଭକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ? ବୋହୁ କହିଲା ବାପା ଆପଣ ତ ଭାରତରେ ଅନେକ ଆଶ୍ରମ ବୁଲିଛନ୍ତି, ଏଠିକାର ଆଶ୍ରମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖିବା ପରେ ଆପଣଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେବେ ।

କିଛିଦିନ ପରେ ସେ ପ୍ରତିକ୍ଷିତ ବେଳା ପହଞ୍ଚିଲା । ବଢ଼ି ଭୋରରୁ ନାତି ତାକ ପକେଇଲା ‘ଜେଜେ, ଜେଜି ଉଠ, ଆମେ ଆଶ୍ରମ ଯିବା ପରା । ଓସ ଉଷ୍ମମ ଶେଜ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ମନ ହେଉ ନ ଥାଏ, ହେଲେ ଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ଯିବା ଶୁଣି ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା, ଶୀଘ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆମେ ବାହାରିଲୁ ୪୫୦ ମାଇଲ(୯୦୦କିମି) ଦୂରରେ ଥିବା ନର୍ଥ କାରୋଲିନାର ଏଫ୍ଲାଣ୍ଡ effland ସହରରେ ଥିବା ସ୍ଥାମୀ ନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ ଦେବଙ୍କ ଆଶ୍ରମକୁ । ଦାର୍ଢ ସାତ ଘଣ୍ଟାର ଯାତ୍ରା ପରେ ଆମେ ପହଞ୍ଚିଲୁ ରାଷ୍ଟ୍ରାର ଚଉଛକିରେ ଯେଉଁଠି ଆଶ୍ରମକୁ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଫଳକ ରାଷ୍ଟ୍ରା ଦେଖାଉଥିଲା-ଜୟଗୁରୁ ଲେନ୍ । ଆଖି ବଡ଼ବଡ଼ ବୃକ୍ଷରାଙ୍ଗି ଏକ ଅରଣ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକମାନ ହେଉଥିଲା ।

ଝିପ ଝିପ ବର୍ଷାରେ ଭିଜି ଶୈତ ବନ୍ଧ ପରିହିତା ସଦ୍ୟ ସ୍ଥାତା ଅନୁତ୍ତା ରମଣୀ ପରି ଆମେରିକାସ୍ତୁ ଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ଦେବଙ୍କ ଆଶ୍ରମ, ଆମ ସ୍ଥାଗତ ଅପେକ୍ଷାରେ । ଆଶ୍ରମ ନିବାସୀ ମହିଳା ମାନଙ୍କ ଶୈତବନ୍ଧ ଏବଂ ପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ଧୋତି ଚଦର ପରିଧାନ ମତେ ବାଲ୍ମିକୀ ମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ପରି ଲାଗିଲା । ଆଶ୍ରମ ବାସୀ ସମ୍ବେଦନରେ ଆମକୁ ପାଛୋଟି ନେଲେ । ପୁଅ ସାର୍ଥକ ଓ ବୋହୁ ପଲ୍ଲୀବୀ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୀନ ହୋଇଗଲେ ।

ଆରେ, ଜିନ୍ ପୋଷାକ ପରିହିତା ବୋହୁ ଆଉ ପୁଅଙ୍କର ବେଶ ପାଠୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ । ଆଶ୍ରମ ନିବାସୀଙ୍କ ବେଶରେ ଆମକୁ ପ୍ରଣିପାତ କରି ଆଶ୍ରମ ଭିତରକୁ ନେଲେ । ବାହାରକୁ ମୁନି ଆଶ୍ରମ ପରି ପ୍ରତ୍ୟେ ହେଉଥିବା ଆଶ୍ରମର ଭିତର ସାଜସଜ୍ଜା କୌଣସି ଏକ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ପଞ୍ଚତାରକା ସଭାଗୁହ ଠାରୁ କମ୍ ନଥିଲା ।

ସଭାଗୁହରେ ପ୍ରାୟ ୨୫, ୩୦ ଜଣ ଭକ୍ତଙ୍କ ସମାଗମ ହୋଇଥାଏ, ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଥାମୀ ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କର ତେଲିଚିତ୍ର, ଏକ ଜୀବନ ପ୍ରତିମାର ଭ୍ରାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରୁଥାଏ । ଖାଞ୍ଚ ମୁଦଙ୍ଗର ତାଳେ ତାଳେ ଆବାଳ ବୃଦ୍ଧ ବନିତା ଭକ୍ତ ରସରେ ପ୍ଲାବିତ ହେଉଥାନ୍ତି । ପ୍ରାର୍ଥନା ପର୍ବ ସରିବା ପରେ ଜଣେ ଯୋଗୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ଭ୍ରାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ବରିଷ୍ଟ ସଦସ୍ୟ ପ୍ରାଞ୍ଚିଲ ଭାବରେ ଜୀବନର ସଙ୍ଗ ବୁଝେଇ ଚାଲିଥିଲେ । ମୁଁ ରୂପ କରି ସାର୍ଥକକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରିଚୟ ପଚାରିଲି । ସେ କହିଲା ଆରେ ତୁମେ କଣ ଚିହ୍ନ ପାରିଲ ନାହିଁ, ସେ ପରା ରାତରକେଲା ଶକ୍ତି ନଗରରେ ରହୁଥିବା ଦୋଳ ଗୋବିନ୍ଦ ଦ୍ଵିବେଦୀଙ୍କ ମଣିଆଁ ପୁଅ ଜ୍ଞାନ ଭାଇ । ତିରିଷ ବର୍ଷ ତଳର ଛବି ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଲା । ସାଇକଲରେ ଜଣେ ଚପଳମତି କିଶୋର ‘ଦି ବେଷ୍ଟ’ (ଆମ ରାତରକେଲା ବହି ଦୋକାନ)ରେ ପହଞ୍ଚ ତାଙ୍କ ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲେ । ଆର.ଇ.ସି ଛାତ୍ର ଓ ପ୍ରଫେସଙ୍କ ଆତ୍ମସ୍ଥଳୀ ଥିଲା ‘ଦି ବେଷ୍ଟ’ । ତେଣୁ ଏଇ କିଶୋରଙ୍କ ପରିଚୟ ମୋ ପାଇଁ କୌଣସି ବିଶେଷତା ନଥିଲା । ମାତ୍ର ଦୀର୍ଘ ତିରିଷି ବର୍ଷ ପରେ ଏକ ଯୋଗୀଙ୍କ ଭ୍ରାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ସଜ୍ଜନ ଯେ ଆମର ପରିଚିତ ଦୋଳବାବୁଙ୍କ ପୁତ୍ର ଜ୍ଞାନ ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ ନ ଥିଲା । ଜ୍ଞାନରୁ ଜ୍ଞାନାନନ୍ଦ ପାଲଟି ଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କେବଳ ସ୍ଥାମୀ ନିଗମାନନ୍ଦ ପ୍ରଭୁଙ୍କ କୃପା ବ୍ୟତିତ ଆଉ କିଛିନ୍ତିହୁଁ ।

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟବେସନ ପରେ ଆମେ ତାଇନିଂ ହଲରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଆରେ ଏ କଣ, ରାତ୍ରିଶିଆଁ ସାଜିଛନ୍ତି ଆମର ବୋହୁମାନେ । ଆମେରିକାର ଚାକଚକ୍ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତା, ଉଚ୍ଚ ବେତନ ପ୍ରାୟ ରମଣୀମାନେ ଯେ ରନ୍ଧାଶାଳରେ ଓଡ଼ିଆଣୀ ବୋହୁ ବେଶରେ ପଶନ ଭିଡ଼ି ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରିୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ତିଆରି କରୁଥିବା ଦୃଶ୍ୟ ମତେ ଆମ ଗାଁ ରନ୍ଧାଶାଳରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ।

ନାତି ସର୍ଲଭର ମୁଆ ରୂପ । ଚୁଡ଼ିଦାର ପଞ୍ଜାବୀ ପିଣ୍ଡ କାର୍ତ୍ତନୀୟଙ୍କ ପରି ଖାଞ୍ଚ ଧରି ଚାଲିଥାଏ । ସତେ ଯେମିତି ନିତାଇ ବାଳ୍ୟ ବେଶରେ କୃଷ୍ଣନାମ କାର୍ତ୍ତନ କରୁଛନ୍ତି । ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ ତାର ଦିନ କେମିତି ଯେ ପାର ହୋଇଗଲା ଜଣା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ସନ୍ଧିଯା ବନ୍ଦନା ସାରି ଆମେ ଆମର ଝାତବ୍ୟସ୍ତଳକୁ ଫେରିବାକୁ ବାହାରିଲୁ ।

କାରରେ ବସି ଥରେ ଫେରି ଚାହିଁଲି ଆଶ୍ରମକୁ । ଲାଗିଲା ମୋ ବିଦେଶ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ମାଆ ତା ପଣତ କାନିରେ ଲୁହୁକୁ ଲୁଚେଇ ହାତ ଠାରି କହୁଛି ପୁଅରେ ତୁ କେବେ ଫେରିବୁ ?

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ରବି ଦାସ

C/o ଶ୍ରୀ ସାର୍ଥକ ଦାସ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ମୋ ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ କୃପା

ମନ୍ଦ୍ରାଥ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ମଦଗୁରୁ ଶ୍ରୀ ଜଗଦଗୁରୁ
ମଦାମ୍ବା ସର୍ବଭୂତାମ୍ବା ତୟେଶ୍ଵରବେନମଃ ॥

ପୁରାଜିଲ୍ଲାର ବାସୁଦେବପୁର ଗ୍ରାମରେ ମୋର ଘର । ଏକ କୁଳୀନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିବାରରେ ମୋର ଜନ୍ମ । ଗ୍ରାମରେ ସାଧାରଣ ଭାବେ ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରି ଚଲୁଥିଲି । ବହୁଜନ୍ମର ପୂଣ୍ୟ ବଳରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କର କୃପା ଦୃଷ୍ଟି ମୋ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ମୋର ଘରୋଇ ସମ୍ପର୍କ ହିସାବରେ କକା ଶ୍ରୀ ଗୋପୀନାଥ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ମାଧ୍ୟମରେ ଦିଲ୍ଲୀ ସଂଘରେ ଜାନୁଯାରୀ ୨୦ ତାରିଖ ୨୦୦୮ ମସିହାରେ ସେବକ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଲି ।

ମୁଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଆଗରୁ ଜାଣି ନ ଥିଲି । ଦିଲ୍ଲୀ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ସଂପାଦକ ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ ଧର(କୁନା) ଭାଇ ମୋତେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଜୀବନୀ ପଡ଼ିବାକୁ କହିଲେ । ଜୀବନୀ ପୁଷ୍ଟକ ପଡ଼ିଲା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଜାଣିଲି । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖିଲି, ଭାବିଲି ଇଏତ ମଣିଷ ମୂର୍ଖ । କିନ୍ତୁ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଓ ଆକର୍ଷକ ଲାଗୁଛନ୍ତି । ଦିଲ୍ଲୀ ସଂଘରେ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ସେବା ଦେଖି ମୋର ସେବା କରିବାକୁ ଜାହା ହେଲା । ସେଠାରେ ବିରିନ୍ଦ ପ୍ରକାର ସେବା ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଆରମ୍ଭ କଲି ।

୧. ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ସେବାପୂଜା
୨. ଭୋଗ ରକ୍ଷନ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ନିବେଦନ
୩. ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଲୁଗାସପା, ଆଇରନ୍ କରିବା ଓ ଲୁଗା କୁଞ୍ଚିବା
୪. ଆଶ୍ରମ ପରିସର ପରିଷାର ପରିଛନ୍ତି ରଖିବା
୫. ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ସୁଖ ସୁବିଧା ବୁଝିବା ।

୨୦୧୯୧୯ ମସିହାରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରାଦେଶିକ ସନ୍ଧିକନ୍ତେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହେଲା । ଶ୍ରୀଦେବ ସତ୍ୟାନନ୍ଦ ତ୍ରିପାଠୀ ଭାଇଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ସେବା ଶିଖିଲି । ଭାଇ ମୋ ସେବା ଦେଖି ମୋ ଉପରେ ବହୁତ ଶୁଦ୍ଧ ହୁଅଛି । ମୋତେ ଦିନେ କହିଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିକରି କେବେ ଯିବ ନାହିଁ ।

ଦିଲ୍ଲୀ ସଂଘରେ ଠାକୁରଙ୍କ ଅନୁଭୂତି:

ମୁଁ ଦିନେ ସେବା କରି ବିଶ୍ଵାମ ନେଉଥାଏ । ମୁଁ ସପ୍ତରେ ଦେଖୁଛି ଯେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଆସି ମୋ କୋଳରେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ମୋ ମୁଣ୍ଡକୁ ଆଉଁସି ଦେଉଛନ୍ତି । ମୋତେ କହୁଛନ୍ତି ‘ତୁ ଏତେ ସେବା କରୁଛୁ ତୋତେ ଭାରି କଷ ହେଉଥିବ । ତୁ ବ୍ୟକ୍ତ ହୁଅନା । ମୁଁ ପରା ଅଛି ।’ ଏମିତି କେତେ ଅନୁଭୂତି ପାଇଛି ।

ଆମେରିକା ସଂଘକୁ କେମିତି ଆସିଲି -

୨୦୧୯ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସରେ ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ରାଯ୍ ଭାଇଙ୍କର ବାପା ଓ ମା' ଦିଲ୍ଲୀ ସଂଘରେ ତାଙ୍କ ମା'ଙ୍କ ଅପରେସନ ସମୟରେ ରହିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ସହ ମୋର ଦେଖା ହୋଇଥିଲା । ମୋର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେବା ଦେଖି ସେମାନେ ଖୁସି ହୋଇ ମୋତେ ଆମେରିକା ସଂଘରେ ସେବା କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି ଆମେରିକା ଯିବା ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ । ବସନ୍ତ ସୁନ୍ଦରରାଯ୍ ଭାଇ କହିଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାହିଁଲେ ସବୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେବ । ମୋ ପୁଅ କାଳି ମା'ର ଅପରେସନରେ ଦେଖାଶୁଣା କରିବା ପାଇଁ ଦିଲ୍ଲୀ ଆସୁଛି । ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ଭାଇଙ୍କ ସଂଗେ କଥା ହେଲି । ଭାଇଙ୍କ କଥାରୁ ମୋତେ ଲାଗିଲା ଯେ ଭାଇ ଜଣେ ଶାନ୍ତ, ସରଳ ଓ ପରୋପକାରୀ ମଣିଷ । ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ଭାଇ ମୋତେ ଦିଲ୍ଲୀ ସଂଘରୁ ଅନୁମତି ନେବା ପାଇଁ ଏବଂ ତା'ପରେ ପରିଚାଳକ ଓ ସଭାପତି ସିନ୍ହା ଭାଇଙ୍କ ସଂଗେ କଥା ହେବାପାଇଁ କହିଲେ । ଦିଲ୍ଲୀ ସଂଘର କୁନାଭାଇ ମୋର ଦରଖାସ୍ତକୁ ମଞ୍ଚର କରିଦେଲେ । ତାପରେ ମୁଁ ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ସଂଗ୍ରାମ ସିନ୍ହା ଭାଇଙ୍କ ସଂଗେ କଥା ହେଲି । ଭାଇ କହିଲେ ‘ଏଠାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବା କରୁଛି, ଆମେରିକା ଗଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବା କରିବା ଆମେରିକା ଯିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ମିଳେ ନାହିଁ । ମୋର ଜଜ୍ଞା ତୁମେ ସେଠାକୁ ଯାଇ ମନଦେଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବା କରିବ ।’ ତାପରେ ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ଭାଇ ମୋ ସହିତ ନିୟମିତ ଭାବରେ କଥା ହୁଅଛି । ମୋର ପାସପୋର୍ଟ ହେଲା ଓ ଆମେରିକା ସଂଘ ପାଇଁ ଆବେଦନ କଲେ । ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ତାହା ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ କରୋନା ଭୂତାଣୁ ମହାମାରୀ ପ୍ରକୋପ ଓ କଟକଣା ଯୋଗୁଁ ଭିସା ଜଣ୍ଣରଭ୍ୟ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଆମେରିକା ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ମୋତେ ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ଭାଇ ଓ ସୁପ୍ରିତ୍ ଭାଇ ହିନ୍ଦିରେ ଭିସା ଜଣ୍ଣରଭ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇଲେ । ଏହି ବିଷୟରେ ଅନେକଥର ବ୍ରଜଭାଇ, ସନ୍ଧିପ୍ର ଭାଇ, ପ୍ରଣବେଶ ଭାଇଙ୍କ ସହିତ କଥା ହୋଇଛି । ୨୦୨୨ ମସିହା ନତେମର ମାସରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ମୁଁ ଭିସା ଜଣ୍ଣରଭ୍ୟରେ ସଫଳ ହେଲି ।

୨୦୨୩ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ମାସ ୮ ତାରିଖ ବୁଧବାର ଦିନ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ବୃଦ୍ଧବାନ ସାହୁ ଭାଇଙ୍କ ସଂଗେ ଆମେରିକା ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲି । ବୃଦ୍ଧବାନ ଭାଇଙ୍କର ହସହସ ମୁଖ ଓ କଥା ମୋତେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଲା । ଆମେରିକାକୁ ଆସିବା ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧବାନ ଭାଇ ମୋ କଥା ଭଲଭାବେ ବୁଝୁଥିଲେ । ପଚାରୁଥିଲେ ଠିକ୍ରେ ଖାଇଲ, ଦେହଭଲ ଲାଗୁଛି ତ । ସୁବିଧା, ଅସୁବିଧା ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ କହିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅସୀମ କୃପାରୁ ୨୦୨୩ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ମାସ ୯ ତାରିଖ ଗୁରୁବାର ଦିନ ରାଲେ, ନର୍ଥ କାରୋଲିନାରେ ପହଞ୍ଚିଲି । ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ଵିବେଦୀ ଭାଇ ମୋତେ ଏକାରପୋର୍ଟରୁ ନେବାପାଇଁ ଆସିଥିଲେ । ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଆସନମନ୍ଦିର ନିକଟସ୍ଥ ତାଙ୍କ ଗୃହରେ ପ୍ରସାଦ ପାଇଲି । ତାପରେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ନିଗମ ସ୍ଥତି ମନ୍ଦିରକୁ ଆସିଲି ସେହିଦିନ ରାତିରେ ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ପାଠଚକ୍ର ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇ ବହୁ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନଙ୍କୁ ଦେଖାକଲି । ଏଠାରେ ମା'ମାନେ ସମସ୍ତ ନିଷାପର ସେବିକା । ଭାଇମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସେବା କରନ୍ତି ।

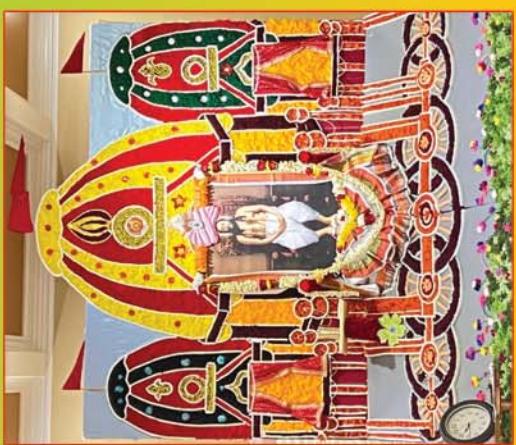
ମୁଁ ଏଠାକୁ ଆସିଲା ପରେ ଅନୁଭବ କଲି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏହି ନିଗମ ସ୍ଥତି ମନ୍ଦିରରେ ବହୁତ ଭଲରେ ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ଭଲରେ ଅଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେପରି ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେବା ଭଲରେ ନିଷା ସହକାରେ କରିପାରିବି ଓ ତାଙ୍କ ଉପରେ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ, ଭରସା ଓ ନିର୍ଭରତା ଅତୁଗ ରହୁ ।

‘ଏଇ ଜୀବନେ ଠାକୁର ତୁମେ ଏକା ନିଜର’ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ଉପାଧ୍ୟ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

2022 SAMMILANI & NIGAM SMRUTI MANDIR PHOTOS

2022 SAMMILANI GROUP PHOTO

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ତା ୪ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୦୧ ରିଖ ଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶୁଭ ଜନ୍ମଦିନରେ ମାତ୍ର ସାତଗୋଟି ଭଲ୍ଲ ପରିବାରକୁ ନେଇ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ପାଠଚକ୍ର’ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ତଡ଼କାଳୀନ ସଭାପତି ଓ ପରିଚାଳକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ଦାଶ ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ପ୍ରାସ୍ତ ହୋଇ ୨୦୦୪ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ୩ ତାରିଖ ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣମା ଦିନ ସଂଘରେ ପରିଶତ ହୋଇଥିଲା । ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ର ଉନବିଂଶ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ତା ୮ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୩ ରିଖ ରବିବାର ଦିନ ପାଲିତ ହୋଇଥିଲା ।

ନିଗମ ସୃତି ମନ୍ଦିରରେ ସଂଘ ଅଧିବେଶନ

ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ରାଜ୍ୟର ଏଫ୍ଲାଣ୍ଡ ସହରସ୍ତି ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ର ଆସନ ମନ୍ଦିର ‘ନିଗମ ସୃତି ମନ୍ଦିର’ରେ ଗତବର୍ଷ ସଂଘପୂଜା ଅଧିବେଶନ ଓ Young Aspirant’s Sessions ନିୟମିତ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରବିବାର ଦିନ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା । ମାସର ପ୍ରଥମ ରବିବାର ଦିନ ମହିଳା ପୂଜା ଅଧ୍ୟବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ଜାନୁଆରୀ ୧୭, ୨୦୨୨ ରବିବାର ଦିନ ସଂଘର ଅଷ୍ଟାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ, ମାତ୍ର ୨, ୨୦୨୨ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା, ଅଗଷ୍ଟ ୧୧, ୨୦୨୨ ଗୁରୁବାର ଦିନ ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ଓ ନଭେମ୍ବର ୨, ୨୦୨୨ ରବିବାର ଦିନ ରାସ ପୂର୍ଣ୍ଣମା ଉପଳକ୍ଷେ ସଂଘପୂଜାର ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟବେଶନମାନ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟବେଶନଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସଂଘପୂଜାର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ ଅଧିବେଶନମାନ ନିଗମ ସୃତି ମନ୍ଦିରରୁ live broadcast www.youtube.com ମାଧ୍ୟମରେ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଅଛି ।

ପ୍ରତିମାସର ଶେଷ ରବିବାର ଦିନ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଅନୁମୋଦିତ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ କେନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥାନ୍ତି । ବିଗତ ବର୍ଷ କେନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଶ୍ରୀ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେବ ଭାଇ, ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇ, ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ସିଂହ ଭାଇ, ଶ୍ରୀ କିର୍ତ୍ତନ ବିହାରୀ ପାତ୍ର ଭାଇ, ଶ୍ରୀ ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି ଭାଇ, ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାପାତ୍ର ଭାଇ, ଶ୍ରୀ କମ୍ପୁ ଚରଣ ଧର ଭାଇ, ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାଶ ଭାଇ, ଶ୍ରୀ ନଟବର ରାୟସାମନ୍ତ ଭାଇ, ଶ୍ରୀ ହେମନ୍ତ କୁମାର ରାଉତରାୟ ଭାଇ, ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଚରଣ ସାମଳ ଭାଇ, ଓ ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦୁଥ ଜେନା ଭାଇ ଆମ ସଂଘପୂଜା ଅଧ୍ୟବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ଯୋଗଦେଇ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

୨୦୨୨ ମସିହାର ସଂଘ ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ୧୯ ଜଣେ ଭାଇ ଓ ମା’ (୨୭ ଟି ପରିବାର) ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୮୧ ଜଣ �Regular Members, ୫୩ ଜଣ Associate Members ଓ ୧୩ ଜଣ ଦର୍ଶକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

Young Aspirants’ Session

ଆମ ସଂଘରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟବେଶନ ୨୦୦୪ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରୁ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ଗତ ବର୍ଷ ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟବେଶନ ଦିନ ୧୧ ରୁ ୧୧.୩୮ EST ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା Elementary, Middle School ଏବଂ High School ରେ ପଢ଼ିଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେମାନେ ବୁଝିପାରିବାରକ୍ତି ପୃଥକ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଅଛି । ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ବାତୀ ଦ୍ୱିବେଦୀ ମା’ (ମୁନି), ସୌମ୍ୟାଶ୍ରୀ ରାୟ ମା’ (ଭକ୍ତି) ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଭାକର ମା’ (ଆନି) ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ଅଧ୍ୟବେଶନ ଗୁଡ଼ିକ ପରିଚାଳନା କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ ବେଦମତି ଉପାଧ୍ୟ ମା’ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ଓ ଶ୍ରୀ ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ ଭାଇ ଅଧ୍ୟବେଶନ ପରିଚାଳନାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।

ଗତ ୨୦୨୧ ନଭେମ୍ବର ମାସଠାରୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାରୁ ଶ୍ଲୋକ ପଢ଼ି ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଉଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଘ ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ପାଲିଆ ସଂଘସେବୀଙ୍କ ସହିତ ଜଣେ Young Aspirant ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ

ନିମନ୍ତଣ ଓ ଭାବ ବିନିମୟ ସେବା କରୁଛନ୍ତି । ବିଗତ ବର୍ଷରେ ୩୧ ଜଣ ପିଲାମାନେ Young Aspirant Sessionରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଉଚ୍ଚ ସନ୍ନିଲନୀ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ବିଂଶ ବାର୍ଷିକ ଉଚ୍ଚ ସନ୍ନିଲନୀ ଗତ ୨୦୨୨ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ୧, ୨ ଓ ୩ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର ୦୧ରୁ ରବିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାନ ମନ୍ଦିରରେ ସଭାପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବ୍ରଜେନ୍ ନାଥ ପଣ୍ଡା ଭାଇଙ୍ ଅଧିକାରୀରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ରୁ ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ କରୋନା ଭୂତାଣୁ ମହାମାରୀର ପ୍ରକୋପ ଯୋଗୁଁ ଭିଷା ନ ପାଇବାରୁ ଏଠାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାବରେ ଆସି ଯୋଗଦାନ କରିପାରିନଥିଲେ । ସେଥି ନିମନ୍ତେ ପରିଚାଳକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେବ ଭାଇ, କେନ୍ଦ୍ର ସଭାପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇ, କେନ୍ଦ୍ର ସଂପାଦକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି ଭାଇ, ଉପସଭାପତି ଶ୍ରୀ କମ୍ପୁଚରଣ ଧର ଭାଇ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ସିଂହ ଭାଇ ଟେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏହି ସନ୍ନିଲନୀରେ ସର୍ବମୋଟ ୧୪ ଭାଇ, ମା’ ଓ ପିଲାମାନେ ଏବଂ ୩୮ ଜଣ ଅତିଥି ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ସନ୍ନିଲନୀ ସମୟରେ ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ

୨୦୦୭ ମସିହାରେ କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁମତି କ୍ରମେ ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ନାମରେ ଏକ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଗତ ଜୁନ ୨୩, ୨୦୨୨ ରୁ ଜୁନ ୨୯, ୨୦୨୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଗମ ସ୍ଥାନ ମନ୍ଦିରରେ ଏହି ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ପଞ୍ଚବିଂଶ ବାର୍ଷିକ ଅଧ୍ୟବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଯାଇଛି । ଶାଖାସଂଘର ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ ନାଥ ପଣ୍ଡା ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଯୋଗଦେଇ ସଭାପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାଶ ଭାଇ, ଶ୍ରୀ କମ୍ପୁଚରଣ ଧର ଭାଇ, ଶ୍ରୀ ରବିନ୍ଦ୍ର ପରିଢ଼ୀ ଭାଇ, ଶ୍ରୀ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେବ ଭାଇ ଟେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗଦାନ କରି କ୍ରିୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

ଏତଦ୍ଵ୍ୟତୀତ କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁମତିକ୍ରମେ ଗତବର୍ଷ ଭାଇମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଚେତନ୍ୟ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ଏବଂ ମା’ମାନଙ୍କପାଇଁ ଶ୍ରୀଅରୁଣତୀ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ନାମରେ ଦୁଇଗୋଟି ନୃତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ସବ ମଣ୍ଡଳ ପ୍ରଥମେ ସଂକଷ୍ଟ କରି ସେମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟବେଶନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନ ରଞ୍ଜନ ଦିବେଦୀ ଭାଇ ଓ ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ ନାଥ ପଣ୍ଡା ଭାବରେ ଯୋଗଦେଇ ସଭାପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ଗତ ୨୦୨୨ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ୪ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଗମ ସ୍ଥାନ ମନ୍ଦିରରେ ଏହି ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟବେଶନମାନ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚୟ ପତ୍ର

ବିଗତ ବର୍ଷ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘରୁ ଦୁଇ ଜଣ ଭାଇ ଓ ଜଣେ ମା’ ନୃତ୍ୟ ପରିଚୟ ପତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ପୁରାତନ ଉଚ୍ଚଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୪୦ ଜଣ ଭାଇ ଓ ୩୭ ଜଣ ମା’ ଓ ୧୭ ଜଣ Young Aspirants ପରିଚୟ ପତ୍ର ନବୀକରଣ କରିଥିଲେ । ସର୍ବମୋଟ ୧୭ ଜଣ ଉଚ୍ଚ (୪୭ ଭାଇ, ୩୮ ମା’ ଓ ୧୭ ଜଣ Young Aspirants) ପରିଚୟ ପତ୍ର ଆମ ସଂଘ ମାଧ୍ୟମରେ କରିଥିଲେ । ଆମ ସଂଘର ୪୭ଟି ପରିବାର କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଅନୁମତିନେଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କୁ ଗ୍ରହାସନରେ ପୂଜା କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ୪୯ଟି ପରିବାର ମୁଣ୍ଡିକା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଆମ ସଂଘରୁ ୮୭ ଜଣ ଉଚ୍ଚ ୭୭ ତମ ଉକ୍ତଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ଉଚ୍ଚ ସନ୍ନିଲନୀର ଆବାହକ ଭାବରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ୧୪ ଜଣ ମା’ କୁଟୀର ସେବା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ୪୦ଟି ପରିବାର ସଂଘ-ସେବକ ପତ୍ରିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଗୃହାସନ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ

ବିଗତବର୍ଷ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଠଗୋଟି ଗୃହାସନର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା ।

ତା ୧୪ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୯ ରିଖ ଦିନ ବିଶ୍ୱଜିତ ସୁନ୍ଦରାୟ ଭାଇ ଓ ସ୍ତ୍ରୀତା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନ

ତା ୧୧ ଜୁନ ୨୦୨୯ ରିଖ ଦିନ ଅଶ୍ଵିନୀ ନାୟକ ଭାଇ ଓ ସଂଘମିତ୍ରା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନ

ତା ୧୩ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୨୯ ରିଖ ଦିନ ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦିବେଦୀ ଭାଇ ଓ ଶିବାନୀ ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନ

ତା ୪ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୯ ରିଖ ଦିନ ବୃଦ୍ଧାବନ ସାହୁ ଭାଇ ଓ ପଦ୍ମା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନ

ତା ୨୭ ଅଗଷ୍ଟ ଅନ୍ତେବର ୨୦୨୯ ରିଖ ଦିନ ଦେବୀ ଦାସ ଭାଇ ଓ ସୋନାଲିସା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନ

ତା ୨୭ ନଭେମ୍ବର ୨୦୨୯ ରିଖ ଦିନ ସୁପ୍ରିତ୍ ପଛନାୟକ ଭାଇ ଓ ସ୍ତ୍ରୀତା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନ

ତା ୯ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୯ ରିଖ ଦିନ ପ୍ରଭାକର ବାଇ ଭାଇ ଓ ସ୍ତ୍ରୀତା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନ

ତା ୧୩ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୯ ରିଖ ଦିନ ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ ଭାଇ ଓ ସୋନିଆ ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନ

ପାଠକୁ ଅଧ୍ୟବେଶନ

- ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ପାଠକ୍ରୁ: ଗତବର୍ଷ ‘ନିଗମ ସ୍ଥତି ମନ୍ଦିର’ରେ ପ୍ରତି ମସରେ ଗୋଟିଏ ଶନିବାର ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଏହି ପାଠକ୍ରୁର ଅଧ୍ୟବେଶନମାନ ନିୟମିତଭାବରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା ।
- କାଲିପଣ୍ଡିତା ପାଠକ୍ରୁ: ଗତବର୍ଷ ପ୍ରତି ଦୁଇ ମାସରେ ଥରେ ଏହି ପାଠକ୍ରୁର ଅଧ୍ୟବେଶନମାନ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା ।
- **MidWest** ପାଠକ୍ରୁ: ଗତବର୍ଷ ଏହି ପାଠକ୍ରୁର ଅଧ୍ୟବେଶନ ଚାରିଥର ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା ।
- **North East** ପାଠକ୍ରୁ: New York, New Jersey, Connecticut, Massachusetts ରାଜ୍ୟରେ ରହୁଥୁବା ଭକ୍ତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ ଗତ ବର୍ଷ ଏହି ପାଠକ୍ରୁର ଅଧ୍ୟବେଶନ ପ୍ରତି ଦୁଇ ମାସରେ ଥରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ କରିଥିଲେ ।
- **Texas** ପାଠକ୍ରୁ: Texas ରାଜ୍ୟରେ ରହୁଥୁବା ଭକ୍ତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ ଗତବର୍ଷ ଏହି ପାଠକ୍ରୁର ଅଧ୍ୟବେଶନ ପ୍ରତି ଦୁଇ ମାସରେ ଥରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ କରିଥିଲେ ।

ନିଗମ ସ୍ଥତି ମନ୍ଦିରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ନିତ୍ୟ ସେବାପୂଜା

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ତା ୧୯ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୭ ରିଖ ଶୁଭ ଜନ୍ମୋସବଠାରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଆସନମନ୍ଦିରରେ ନିତ୍ୟ ସେବାପୂଜା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଛି । ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ପତି (ବିଶ୍ୱ) ଭାଇ ପ୍ରତିଦିନ ନିତ୍ୟ ସେବାପୂଜା ସହିତ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଓ ରାତ୍ରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କୁ ସଂଖୁଡ଼ିଭୋଗ ନିବେଦନ କରୁଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱ ଭାଇଙ୍କ ଛୁଟିଦିନ ଓ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସଂଘର ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ନିତ୍ୟ ସେବାପୂଜା ନିଗମ ସ୍ଥତି ମନ୍ଦିରରେ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ନିତ୍ୟ ବୋପୂଜା ନିରବଛିନ୍ଦ୍ର ଭାବରେ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ସେବକ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ପତି ଭାଇଙ୍କ Green Card ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଏତଦ୍ଵ୍ୟତୀତ ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର ନିଷ୍ଠତି ଓ ପରିଚାଳକଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ଆସନ ମନ୍ଦିରରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସେବକ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ଉପାଧ୍ୟେ ଭାଇଙ୍କ R-1 ଭିସା ପାଇଁ ଆମର ଦରଖାସ୍ତ ତା ୧୩ ଫେବୃରୀ ୨୦୨୦ରିଖ ଦିନ Department of Homeland Security, U.S. Citizenship and Immigration Services (USCIS)ରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ତା ୨୪ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୦ରିଖ ଦିନ ତାହା ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ କରୋନା ଭୂତାଣ୍ଟ ମହାମାରୀର ପ୍ରକୋପ ଓ କଟକଣା ଯୋଗୁଁ Visa interview appointment ମିଳିପାରି ନଥିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କପାଇଁ ଆଉଥରେ R-1 ଭିଷା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ତା ୧ ଜୁଲାଇ ୨୦୨୨ ରିଖ ଦିନ USCISରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ତା ୧ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୨୨ ରିଖ ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଥିଲା । ଖୁସାର ଖବର ତା ୨୮ ନଭେମ୍ବର ୨୦୨୨ ରିଖରେ ତାଙ୍କର R-1 ଭିଷା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଛି । ତାଙ୍କର ତା ୯ ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୩ ରିଖ ଦିନ ଆମେରିକା ଆସିବାପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ସଂଘର କେତେଜଣ ଉଚ୍ଚ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟତା କରିଥିବାରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶୁଭାଶାର୍ବାଦ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲୁ ।

ସଂଘ ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ

ବିଗତ ବର୍ଷ ପ୍ରତି ମାସରେ ପ୍ରାୟତ୍ତଃ ପ୍ରଥମ ରବିବାର ରାତ୍ରି ଘା. ୩୦ ମିନିଟ୍‌ରୁ ଅନ୍ତ୍ୟନ ଘ. ୧୦:୦୦ EST ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଘର ପରିଚାଳନା କମିଟିର ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଏତଦ୍ଵ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଚାରିଥର ବିଶେଷ ବୈଠକ ବସିଥିଲା । ବିଗତ ବର୍ଷ ସର୍ବମୋଟ ୧୭ ଅଥର ଅଧ୍ୟବେଶନ ବସିଥିଲା । ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ଅଧ୍ୟବେଶନର ବିବରଣୀ ଗୁଡ଼ିକ ସଂଘର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ email ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କୁ ‘ନିଗମ ସୃତି ମନ୍ଦିର’ରେ ଜଣାଯାଇଛି । ଗତ ବର୍ଷ ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ବୈଠକମାନଙ୍କରେ ନିଆୟାଇଥିଲା ବିଶେଷ ନିଷ୍ଠିଗୁଡ଼ିକ ହେଲା:

1. Policy on contacting Parichalak and NSS officials for AMSAS members
2. Parichaya Patra holders need not have to take pali in Sangha Puja
3. Yogi Guru book will replace Sansar Path after Part I book reading completed
4. Sangha Puja Programs will be written in English
5. Long term vision committee: Bijoy bhai, Brundaban bhai, Rama bhai & Usha maa
6. Restarted the discussion with NSS on opening FCRA Account
7. Annual class puja pranami reduced to \$30 per year
8. Narayan Seva for Charitable organizations in the USA only
9. ନିଗମ ସୃତି ମନ୍ଦିରରେ ବିଭିନ୍ନ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
10. ସମ୍ବଲନୀ ସେବା ସମୀକ୍ଷା ଓ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା

ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ନାରାୟଣ ସେବା ଓ ସମାଜ ସେବା

- ତା ଜାନ୍ମୟାରୀ ୨୯.୨୦୨୨ ରିଖ ଦିନ Greater Baton Rouge Food Bank, Louisiana ସଂସ୍ଥାକୁ \$1,000 ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।
- Tampaର Kinnan Parkକୁ ଗତ ବର୍ଷ ଭକ୍ତମାନେ ସାତ ଥର ସଫା କରିଛନ୍ତି ।
- ନିଗମ ସୃତି ମନ୍ଦିର ସମ୍ବଲନୀ ରାଷ୍ଟ୍ରା ଓ ବସାରୀ ପରିଷକାର ଚାରିଥର (ତା ୨୦ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୨ ରିଖ, ତା ୧୦ ଏସ୍ଟିଲ୍ ୨୦୨୨ ରିଖ, ତା ୩ ଜୁଲାଇ ୨୦୨୨ ରିଖ ଓ ତା ୨୭ ନଭେମ୍ବର ୨୦୨୨ ରିଖ ଦିନ ମାନଙ୍କରେ) କରାଯାଇଥିଲା । ଅଳିଆ ବନ୍ଦା ଓ ରିସାଇକଲ ବନ୍ଦାଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ରାଷ୍ଟ୍ରା କଡ଼ରେ ଭକ୍ତମାନେ ରଖିଥିଲେ ।
- Covenants House, Santa Clara, Californiaରେ ତା ୧୯ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୨ ରିଖ ଦିନ ନାରାୟଣ ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ଗରିବ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

-
- ବିଗତ ବର୍ଷର Narayana Seva events ସୁଚିକ AMSAS websiteରେ upload କରାଯାଇଛି ।

ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ ସେବା

- ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଚିଠି’ ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନ କରାଇ ଡିସେମ୍ବର ୨୧ ତମ ଉକୁଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇପାରିଛି ।
- ‘ସଂରପଥେ, ପ୍ରଥମ ଭାଗ’ ପୁସ୍ତକର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ କରାଯାଇ ସଂଘପୂଜାରେ ନିୟମିତଭାବରେ ପାଠ କରାଯାଉଛି ।

Finance and Accounting

- ✓ ଗତ ବର୍ଷର Income : \$117,718, Expense: \$60,235, Year End Outstanding Balance: \$267,895 । ଏହି ଉଦ୍ବୃତ ପରିମାଣରୁନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘକୁ \$2,355 ଦେବାପାଇଁ ଅଛି ।
- ✓ ଏପ୍ରିଲ ୨୦୨୨ରେ Bank of Americaରେ ଆମ ସଂଘରୁ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ Business Credit Card accounts ଖୋଲାଯାଇଛି ।
- ✓ ଗତ ବର୍ଷ ପ୍ରତି ମାସରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କୁ ପୂର୍ବମାସର ଆୟ, ବ୍ୟୟ ଓ ବଳକା ପ୍ରଣାମୀର ବିବରଣୀ ଜଣାଯାଇଛି ।

Technology Improvement

- AMSAS enrolled in “Google Workspace for Nonprofits” which gives us unlimited email addresses on the domain, higher storage space etc.
- AMSAS mail server has been migrated from GoDaddy to Google.

ନିଗମ ସ୍ଥାତ୍ତ ମନ୍ଦିରରେ ବିଭିନ୍ନ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ

- ✓ Installed a new Cooktop
- ✓ Installed a new Microwave
- ✓ Installed a new Printer
- ✓ Installed new audio speakers in Nata Mandir
- ✓ Fixed water overflow issue on the 2nd floor
- ✓ Various repairing works at NSM

ଦିନଲିପି ପୂରଣ

- ଦିନଲିପି ପୂରଣକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୩୭ କରିବାପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ଗତ ବର୍ଷ ୪୦ଜଣ ଦିନଲିପି ପୂରଣ କରିପାରିଛନ୍ତି ।

୨୦୨୩ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଂଘର ଲକ୍ଷ୍ୟ

୧. ‘ନିଗମ ସ୍ଥାତ୍ତ ମନ୍ଦିର’ରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କର ନିତ୍ୟ ସେବାପୂଜା ସୂଚାରୁରୂପରେ କରିବା ପାଇଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବା ।
୨. ନର୍ତ୍ତ କାରୋଲିନାରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଅନ୍ୟନ ଦୂଇଥର ନାରାୟଣ ସେବା କରିବା, New York, New Jerseyରେ ନାରାୟଣ ସେବା କରିବା ଏବଂ ଆମେରିକାର ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ନାରାୟଣ ସେବା କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ।

୩. ଦିନଲିପି ପୂରଣମାଧ୍ୟମରେ ‘ଆମ୍ବଗଠନ’ ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା (୫୦%) ।
୪. ୫୦% ଭକ୍ତ ଗୃହାସନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ପୁଷ୍ଟକଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହକରି ରଖିବେ ।
- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ (ଜୀବନୀ), ନିଗମ ଉପଦେଶ, ଗୁରୁଗୀତା, ଯୋଗୀଗୁରୁ, ଝାନୀଗୁରୁ, ତାନ୍ତ୍ରିକଗୁରୁ, ପ୍ରେମିକଗୁରୁ ।
୫. ସନାତନ ଧର୍ମର ପ୍ରଚାର ।
- କ) ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ପ୍ରକାଶନ ।
- ଖ) ‘ସଂସାରପଥେ, ପ୍ରଥମ ଭାଗ’ ପୁଷ୍ଟକର ଲଙ୍ଘାଜୀ ଅନୁବାଦ ।
- ଗ) Technology Improvement ।
୬. ନିଗମ ସ୍ଥତିମନ୍ଦିରରେ dry patio sealing and shoe stand setup ।
୭. Involve YAs in Sevas ।

କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା

ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ତରଫରୁ ତଥା ସମସ୍ତ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଗତବର୍ଷ ନିଗମ ସ୍ଥତିମନ୍ଦିରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ସେବାପୂଜାରେ ଜ୍ଞାତ ଓ ଅଞ୍ଚାତସାରରେ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ତୃତୀ ଏବଂ ସଂଘର କେତେକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ଦିଗରେ ଅସଫଳତା ଯୋଗୁଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଶ୍ରୀଚରଣରେ ବିନୀତ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛି । ଏହାର ଯେପରି ପୁନରାବୃତ୍ତି ନ ହେବ ସେଥିପାଇଁ ଆଶାର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷା କରୁଅଛି ।

ପରିଶୋଷରେ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ଉନବିଂଶ ବର୍ଷ ଅତୀତ ହେଲାଣି । ଏହି ୧୯ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆମର ସଂଘସେବୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୦ରୁ ବୃଦ୍ଧିପରାୟ ହୋଇ ଏବେ ୯୯ରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଏହି ପ୍ରବାସୀ ସଂଘଟି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ଗଢ଼ିଯାଇଥିବା ଏବଂ ତାଙ୍କର ମହାନ ଆଦର୍ଶ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପ୍ରଚାରରେ ସହାୟକ ହେଉ । କରୋନା ଭୂତାଣୁମହାମାରୀ ପ୍ରକୋପରୁ ଜଗତ୍କାଷୀ ଉଦ୍ଧାର ଲାଭ କରନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ ସଂଘସେବୀ ସଂଘବନ୍ଦ ହୋଇ ଏକମନ ଏକପ୍ରାଣରେ ତାଙ୍କର ସେବା ଓ ଜଗତ୍କାଷୀର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜୀବନ ଉପର୍ଗ କରନ୍ତୁ । ପରମ କାରୁଣ୍ୟକା ବାଞ୍ଚାକଷ୍ଟତରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରମହାରାଜଙ୍କ ରାତ୍ରିକୁ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ
ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ
ସଂପାଦକ, ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘ ବିଂଶ ବାର୍ଷିକ ଉଚ୍ଚ ସନ୍ଧିଲନୀର ବିବରଣୀ

ସ୍ଥାନ - ନିଗମ ସ୍ଵତିମନ୍ଦିର, ଏପ୍ଲାଣ୍ଟ, ନର୍ଥ କାରୋଲିନା

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘ'ର ବିଂଶ ବାର୍ଷିକ ଉଚ୍ଚ ସନ୍ଧିଲନୀ ଜତ ୨୦୨୨ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ୧, ୨ ଓ ୩ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର ୦୧ରୁ ରବିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ରାଜ୍ୟର ଏପ୍ଲାଣ୍ଟ ସହରସ୍ତ ଆସନ ମନ୍ଦିର 'ନିଗମ ସ୍ଵତିମନ୍ଦିର'ରେ ସଭାପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବ୍ରଜେନ୍ ନାଥ ପଣ୍ଡା ଭାଇଙ୍କ ଅଧିକାରୀର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧନ ସହକାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । 'ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତ ସଂଘ'ରୁ ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ କରୋନା ଭୂତାଣ୍ଟ ମହାମାରୀର ପ୍ରକୋପ ଯୋଗୁ ଭିନ୍ନ ନ ପାଇବାରୁ ଏଠାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେ ଭାବରେ ଆସି ଯୋଗଦାନ କରିପାରିନଥିଲେ । ସେଥି ନିମନ୍ତେ ପରିଚାଳକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେବ ଭାଇ, କେନ୍ଦ୍ର ସଭାପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ସିଂହ ଭାଇ ଟେଲିଫୋନ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏହି ସନ୍ଧିଲନୀରେ ସର୍ବମୋହ ୯୪ ଭାଇ, ମା' ଓ ପିଲାମାନେ ଏବଂ ୩୮ ଜଣ ଅତିଥି ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ।

ସନ୍ଧିଲନୀର ଅଧ୍ୟବାସ ସଭା ଜ୍ଞାନ ମାସ ୩୦ ତାରିଖ ଶୁରୁବାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଏଥୁପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜ ସନ୍ଧିଲନୀ କ୍ଷେତ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ତଥା ଆସନ ମନ୍ଦିରର ବରିଚା ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ରଥ୍ୟାତ୍ରା ତଥ୍ ପଡ଼ିଥୁବାରୁ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ରଥରେ ବିଜେ କରି ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ ଗହଣରେ 'ଜୟଗୁରୁ' କୀର୍ତ୍ତି ସହ ପରିକ୍ରମା କରାଯାଇଥିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପାସନା ପରେ ଅଧ୍ୟବାସ ସଭା ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ ପଣ୍ଡା ଭାଇଙ୍କ ଅଧିକାରୀରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଏଥୁରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ସନ୍ଧିଲନୀର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତୁମରେ ଉପମ୍ବୀତ ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଧିଲନୀରେ ଚଳଣି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଏହି ଅଧ୍ୟବାସ ସଭା ଶେଷ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ ୧, ୨୦୨୨ ଶୁକ୍ରବାର, ପ୍ରଥମ ଦିବସ-ପ୍ରାତଃ ଅଧୁବେଶନ

ସନ୍ଧିଲନୀର ପ୍ରଥମ ଦିବସର ପ୍ରଭାତରେ ଜାଗରଣ, ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଓ ଆବାହନ ସଂଗୀତମାନ ଗାନ ସମାପନାକ୍ରମେ ପ୍ରାତଃ ୪୭.୦୦ ସମାଯରେ ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ ପଣ୍ଡା ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଶୋଢ଼ଶୋପଚାର ପୂଜା ଓ ପ୍ରଭାତୀ ଆରତି ସଂପନ୍ନ କରିଥିଲେ । ତୁମରେ ଶ୍ରୋତ୍ରବନ୍ଦନା କରାଯାଇ ସଭାପତିଙ୍କ ଅଧିକାରୀରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସଭାରେ ସେ ସମବେତ ଉଚ୍ଚ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କୁ ପରିଚୟ ପଡ଼ ପାଠ ପରେ 'ନିରାଜନା'ରୁ ବୈଦିକ ମନ୍ତ୍ର-୩୯ ଓ ସମୂହ ପ୍ରାର୍ଥନା ଆବୃତ୍ତି କରାଇଥିଲେ । 'ସଂଘ ସେବକ' ୪୮ ବର୍ଷ ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟାରୁ ବନ୍ଦନା, ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନାକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ପାଠକରି ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିବେଶନ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇ 'ଜୟଗୁରୁ' କୀର୍ତ୍ତି ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତ ସହ ଉଚ୍ଚ ଅଧିବେଶନ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ ୧, ୨୦୨୨ ଶୁକ୍ରବାର, ପ୍ରଥମ ଦିବସ-ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧୁବେଶନ-ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତ ଜୀବନ ଯାପନ

ଅନନ୍ତର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ନିବେଦନ ଓ ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କର ପ୍ରସାଦ ସେବନ ସମାପନାକ୍ରମେ ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ ୪.୪୫ମି. ସମାଯରେ ସଭାପତିଙ୍କ ଅଧିକାରୀରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ବନ୍ଦନା ସଙ୍ଗୀତ 'କି ସିନ୍ଦୁର କି ସୁନ୍ଦର କି ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀପଯର' ଗାନ ପରେ ସଭାପତି ବ୍ରଜ ଭାଇ ଏହି ସନ୍ଧିଲନୀ ଉପଲକ୍ଷେ ସଂଘ ତରଫରୁ ପ୍ରକାଶିତ 'ସାରସ୍ତ ମାଧୁରୀ-୨୦୨୨' ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

'ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତ ସଂଘ'ର ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟକୀୟ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇ ଟେଲିଫୋନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତ ଜୀବନ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ସଭାପତି ବ୍ରଜ ଭାଇ

ଉପସ୍ଥିତ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵାଗତ ଅଭିଭାଷଣ ଜଣାଇଥିଲେ । ତଦନନ୍ତର ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ‘ଆନନ୍ଦଧାରା ବୁହାଇ ଦିଅ’ ଗାନପରେ ଶ୍ରୀ ଶୁଭାଷିଷ ଦାଶ ଭାଇ’ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ସଂପର୍କରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ବାଣୀ’ ପାଠ କରିଥିଲେ । ତପୁରେ ଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦିବେଦୀ ଭାଇ ‘ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ- ଏକ ତାତ୍ତ୍ଵିକ ପର୍ଯ୍ୟାଳୋଚନା’ ବିଷୟରେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ ‘ନୟନ ତୁମକୁ ପାରେନାହିଁ ଦେଖି’ ଗାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ସାର୍ଥକ ଦାସ ଭାଇ ‘ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥର ଲକ୍ଷଣ’ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତଦନନ୍ତର ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ‘କେ ଆଛେ ବାନ୍ଦବ’ ଗାନପରେ ପ୍ରଶାମ ଗାନ ସହ ଏହି ସଭା ଶେଷକରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିବା ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମର ଶହେ ବର୍ଷ ପୂର୍ବ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ଭକ୍ତମାନେ ପରମ୍ପରକୁ ପ୍ରୀତି ସମ୍ବାଧଣ ଜଣାଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଗ ଗୃହଣ କରି ବିଶ୍ରାମ କରିଥିଲେ ଓ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୧, ୨୦୨୨ ଶୁକ୍ରବାର, ପ୍ରଥମ ଦିବସ-ଅପରାହ୍ନ ଅଧ୍ୟବେଶନ, Young Aspirants's Session

ଅପରାହ୍ନ ଘ.ଗ.୦୦ ସମୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ Young Aspirants' session ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ପିଲାମାନେ ଆବାହନ ସଂଗୀତମାନ ଗାନ କରିବା ପରେ ପ୍ରଶାମ ଗାନ କରାଯାଇ ପରଦା ଉନ୍ନୋଚନ ହୋଇଥିଲା । ସଭାପତି ବ୍ରଜ ଭାଇ ଆସନ ଗୃହଣ କରି ଏହି ସଭା ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ବନ୍ଦନା ସଂଗୀତ ‘ହସରେ ହସରେ ମୁକୁତା ଝରେ ଯା’ ରଙ୍ଗ ଅଧିରୁ’ ଗାନ ପରେ ଶ୍ରୀ ଅଂଶୁଲ ତ୍ରିପାଠୀ Sadguru Swami Nigamananda Upadeshamrita ପୁଷ୍ଟକରୁ To The Students ଅଧ୍ୟାୟରୁ କିଛି ପାଠ କରିଥିଲେ । ସଭାପତିଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ପ୍ରଶ୍ନାରେ ମାଧ୍ୟମରେ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ ‘ଅତୁଳ ତୁମରି ବିପୁଲ ଦାନର ପ୍ରତିଦାନ ନାହିଁ ନାହିଁ ଗାନକରାଯାଇଥିଲା ଓ ପିଲାମାନେ ଭାବ ବିନିମୟ କରିଥିଲେ । ଗୁରୁ ଅଷ୍ଟକମ୍ ପ୍ରାର୍ଥନା ଗାନପରେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ Young Aspirants' session ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେବାପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କୁ ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଶାମ ଗାନ ପୂର୍ବକ ଏହି ସଭା ଘ.୪.୧୦ ସମୟରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ ୧, ୨୦୨୨ ଶୁକ୍ରବାର, ପ୍ରଥମ ଦିବସ-ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଧ୍ୟବେଶନ

ପ୍ରଥମ ଦିବସର ସାନ୍ଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ସଂଗୀତ ଗାନ କରାଯିବା ପରେ ଏଗଟିକା ସମୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟାରତି, ଷ୍ଟୋତ୍ରବନ୍ଦନା କରାଯାଇଥିଲା । ସଭାପତି ବ୍ରଜ ଭାଇ ଆସନ ଗୃହଣ କରିଥିଲେ । ବନ୍ଦନା ସଂଗୀତ ‘ତୁମେ ଭଲପାଇବାର କାଙ୍ଗାଳ ପ୍ରଭୁ’ ଗାନପରେ ସଭାପତି ନିଗମ ଉପଦେଶ ପୁଷ୍ଟକରୁ ‘ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରତି’ ଅଧ୍ୟାୟରୁ ‘ସାଧ୍ୟ ଓ ସାଧନା’ ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରି ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ କାର୍ତ୍ତିନ ଓ ପ୍ରଶାମ ସହ ଆସନ ବନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଟାଗଟିକା ସମୟରେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର General Body Meeting ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ସଭାରେ ପ୍ରଥମେ ସଂଘର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ, ଚଳିତ ବର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ସଂଘର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ, ଆସନ ମନ୍ଦିର ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ସେବକଙ୍କ ଭିତା ପରିସ୍ଥିତି, ସଂଘର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ୨୦୨୧ ଅତିରି ବିବରଣୀ ଓ ୨୦୨୨ ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ସ୍ଥାନିମନ୍ଦିର ଉନ୍ନୟନ ପରିଯୋଜନା ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କୁ ରାତ୍ରିଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯାଇ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତପୁରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୨, ୨୦୨୨ ଶନିବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ, ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟବେଶନ-ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭା

ସମ୍ମିଳନୀର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସରେ ଜାଗରଣ ଓ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ସଂଗୀତ ଗାନ କରାଯିବା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ଆରତି ସଂପନ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ବେଦନ ଭାବରେ ଗୁରୁ ବନ୍ଦନା ଓ ଷ୍ଟୋତ୍ର ବନ୍ଦନା ଗାନ ପରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା । ସଭାପତି ବ୍ରଜ ଭାଇ ଆସନ ଗୃହଣ କରି ପରିଚନ ପତ୍ର ପାଠ ପାଠକରି ଆଲୋଚନା ସଂଘ-ସେବକ ୫୮/୪ ପୁଷ୍ଟକରୁ ବନ୍ଦନା, ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନାକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ପାଠକରି ଆଲୋଚନା

କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧୁବେଶନ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ କରାଯାଇ ‘ଜୟଗୁରୁ’ କର୍ତ୍ତନ ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଏହି ଅଧୁବେଶନ ସମାୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ ୨, ୨୦୨୨ ଶନିବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ, ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧୁବେଶନ- ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ଆବାହନ ସଂଗୀତ ଗାନ ସମାପନାକେ ସକାଳ ୯ ଘଟିକା ସମୟରେ ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ ସଭାପତି ବ୍ରଜ ଭାଇଙ୍କ ଅଧିକାରୀର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ବନ୍ଦନା ସଂଗୀତ ‘ଭିଜା ଆଖି ଲୁହ ଝର ପଡ଼ୁଥିଲା’ ଗାନପରେ ସଂପାଦକ ବିଶ୍ଵଜିତ ସୁନ୍ଦର ରାୟ ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିବା General Body Metingର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଅମିତାଭ ଦାଶ ଭାଇ ‘ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସଂପର୍କରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ’ ପାଠ କରିଥିଲେ । ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ର ପରିଚାଳକ ଶ୍ରୀ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେବ ଭାଇ ଚେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ ‘ଆମେ ତ ସଭିଏଁ ନାନା ଜାତି ଫୁଲ’ ଗାନ ପରେ ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ର ଉପସଭାପତି ଶ୍ରୀ କମ୍ପୁଟରଶ ଧର ଭାଇ ଚେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତଦନ୍ତର କୁମାନ୍ୟରେ ବ୍ରଜ ଭାଇ ‘ସଂଘଶକ୍ତି-ଏକ ଅବଲୋକନ’, ଶ୍ରୀ ରବିନାରାୟଣ ତ୍ରିପାଠୀ ଭାଇ ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବିଷୟରେ ଓ ଶ୍ରୀ ରମାବଳ୍ଲେଖ ମହାପାତ୍ର ଭାଇ ‘ସଂଘଶକ୍ତି କଳୌଯୁଗେ’ ବିଷୟରେ ବକ୍ତ୍ଵା ଦେଇଥିଲେ । ତପୁରେ ‘ସଂଘ ମୋ ପାଇଁ ସକଳ ତୀର୍ଥ’ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ ଗାନ ପରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଗାନକରି ଏହି ସଭା ଶେଷ କରାଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଗ ନିବେଦନ ଓ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆଯିବା ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୨, ୨୦୨୨ ଶନିବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ, ଅପରାହ୍ନ ଅଧୁବେଶନ- ଭାବ ବିନିମୟ

ଆବାହନ ସଂଗୀତ ଗାନ କରାଯିବା ପରେ ଅପରାହ୍ନ ନା ଘଟିକା ସମୟରେ ଭାବ ବିନିମୟ ସଭା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ସଭାପତି ବ୍ରଜ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ‘ନିଗମ ତାରକମ’ ବନ୍ଦନା ଗାନ ପରେ ‘ଭାବ ବିନିମୟ’ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପଦେଶ ଶ୍ରୀ ତାରିଣୀ ପ୍ରସାଦ ଦାସ ଭାଇ ପାଠ କରିଥିଲେ । ଭାବ ବିନିମୟର ବିଶେଷତ୍ବ ସମୟରେ ସଭାପତି ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ତଦନ୍ତର ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାଧୁରିମା ମୁଖାର୍ଜୀ ମା’, ସେନିଆ ମା’, କଞ୍ଚନା ମା’, ସୁମି ମା’, ଅମିତାଭ ଭାଇ, ବନଲତା ମା’, ଶିବାନୀ ମା’, ଉଷା ମା’, ଆଦିତ୍ୟ ଭାଇ, ପ୍ରଭାକର ଭାଇ, ଗାତା ମା’ ଓ ଜ୍ଞାନ ଭାଇ ଭାବ ବିନିମୟ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଗାନାକେ ଏହି ସଭା ଶେଷ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ ୨, ୨୦୨୨ ଶନିବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଧିବେଶନ

ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସର ସାନ୍ଧ୍ୟା ଅଧିବେଶନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟାରତି, ଷ୍ଟୋତ୍ର ବନ୍ଦନା, ନିଗମ ଉପଦେଶ ପାଠ ଓ ‘ଜୟଗୁରୁ’ କର୍ତ୍ତନ କରାଯିବା ପରେ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ମିଳନୀର ଆନନ୍ଦ ସଭା ଟ ଘଟିକାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଆନନ୍ଦ ସଭାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସଙ୍ଗୀତ ଗାନ ପରେ ଅଷ୍ଟସଖୀ ଆରତି, ସଭାପତି ନିର୍ବାଚନ, ମା’ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣ-ଦାସକାଠିଆ, Mythological Overdose, Y A drama (Ram Leela), ସିଂହବାହିନୀ, ଲହମୁହ୍ରାତର୍ ଫଳଭୋଗ ବିରାଗ ଲତ୍ୟାଦି ପରିବେଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆନନ୍ଦ ସଭାର ହୋଇଥିବା ତୁଳିବିର୍ଯ୍ୟତ ନିମିତ୍ତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀପୟରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯିବା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଓ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୩, ୨୦୨୨ ରବିବାର, ତୃତୀୟ ଦିବସ-ପ୍ରାତଃ ଅଧୁବେଶନ

ସମ୍ମିଳନୀର ତୃତୀୟ ଓ ଶେଷ ଦିବସର ଜାଗରଣ ଓ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ସଂଗୀତ ଗାନ କରାଯିବା ପରେ ପ୍ରାତଃ ଘ.ଣ.୩୦ ସମୟରେ ପ୍ରଭାତୀ ଆରତି ସଂପନ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମବେତ ଭାବରେ ଶୁରୁ ବନ୍ଦନା ଓ ଷ୍ଟୋତ୍ର ବନ୍ଦନା ଗାନ ପରେ ସଭାପତି ବ୍ରଜ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ କରାଇଥିଲେ । ‘ସଂଘ-ସେବକ’ ୧୨ ବର୍ଷ ପ୍ରଥମ

ସଂଖ୍ୟାରୁ ବନ୍ଦନା, ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନାକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ପାଠକରି ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିବେଶନ ମହିଳା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହେବାପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନ୍ତର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ବାଲ୍ୟ ଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯିବା ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୩, ୨୦୨୨ ରବିବାର, ଡୃତୀୟ ଦିବସ-ମହିଳା ସଭା

ଆବାହନ ସଂଗୀତ ଗାନ ପରେ ସକାଳ ୯ ଘଟିକା ସମୟରେ ସମ୍ବିଳନୀର ମହିଳା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ସଭାପତି ବ୍ରଜ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ବନ୍ଦନା ସଂଗୀତ ‘ବନ୍ଦନ ଘେନ ହେ ବିଶ୍ୱ ବନ୍ଦନ’ ଗାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଶିବାନୀ ଦ୍ୱିବେଦୀ ମା’ ପରିଚୟ ପଡ଼ି ପାଠ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ତ୍ରୀତା ରାୟ ମା’ ଜଗତପତି ଷ୍ଟୋତ୍ର ପାଠକରିଥିଲେ ଏବଂ ରଶ୍ମୀ ଚୌଧୁରୀ ମା’ ‘ଜୟ ବିଶ୍ୱପତି’ ପ୍ରାର୍ଥନା ଗାନ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମିନୀ ଦାଶ ମା’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଚିଠିରୁ ‘ମା’ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଉପଦେଶ’ ପାଠ କରିଥିଲେ । କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ସିଂହ ଭାଇ ଟେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମତୀ ରଶ୍ମୀ ପଣ୍ଡା ମା’, ଶ୍ରୀମତୀ ଉଦ୍‌ଦିତା ସୁନ୍ଦରରାୟ ମା’, ଶ୍ରୀମତୀ ବେଦମତୀ ଉପାଧ୍ୟାୟ ମା’, ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ତ୍ରୀତା ରାୟ ମା’ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରିୟମଦା ନାୟକ ମା’ ଭାବବିନ୍ଦିମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ‘ବହୁଦିନେ ପାଇଛି ହେ ନୀଳମଣି’ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ଗାନାଟେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ବିଳନୀର ମହିଳା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହେବାପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଏବଂ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଶାନ୍ତ ଗାନ ପୂର୍ବକ ଏହି ସଭା ଶେଷ କରାଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଗ ନିବେଦନ ଓ ବିଶ୍ୱାମ ଦିଆଯିବା ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଜୁଲାଇ ୩, ୨୦୨୨ ରବିବାର, ଡୃତୀୟ ଦିବସ- ସାଧାରଣ ସଭା

ସମ୍ବିଳନୀର ସାଧାରଣ ସଭା ଅପରାହ୍ନ ଘ ୨.୩୦ମି. ସମୟରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସଭାରେ ହିଲସ୍ବୋରୋ ଇଞ୍ଚନ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଦ୍ରଷ୍ଟା ଦାସ ଓ ରୁଦ୍ରାଣୀ ଦାସୀ ମାତାଜୀ ଆସି ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଷ୍ଟୋତ୍ର ବନ୍ଦନା ପରେ ‘ହେ ଜଗତଗୁରୁ ହେ ମହିମା ମେରୁ’ ସଂଗୀତ ଗାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ଅତିଥିମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାପରେ ଶ୍ରୀ ମାନସ ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି ଭାଇ ‘ସାଧାରଣ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ’ ସମୟରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଅନୁପ କାଳିଆ ଭାଇ ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଜୀବନୀ, ଭାବଧାରା ଓ ବିଶେଷତା’ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଅତିଥି ଶ୍ରୀ ଧୀରେନ୍ଦ୍ର କର ଆମେ କିପରି ଭଲ ମଣିଷ ହେବା ଏବଂ ଗୁରୁଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ କହିଥିଲେ । ରୁଦ୍ରାଣୀ ମାତାଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ‘ହରେ କ୍ରିଷ୍ଟ ହରେ ରାମ’ କାର୍ତ୍ତନ ଗାନପରେ ଏହି ସଭାରେ ସଭାପତିତ କରୁଥିବା ଦ୍ରଷ୍ଟା ଦାସ ନାମ ମାହାତ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ ଭାଇ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଗାନ କରାଯାଇ ସାଧାରଣ ସଭା ଶେଷ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ ୩, ୨୦୨୨ ରବିବାର, ଡୃତୀୟ ଦିବସ- ବିଦ୍ୟାୟ ସଭା

ଉଚ୍ଚ ଦିବସର ସାନ୍ଧ୍ୟ ଅଧିବେଶନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟାରତି, ଷ୍ଟୋତ୍ର ବନ୍ଦନା ପରେ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ବିଳନୀର ବିଦ୍ୟାୟ ସଭା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ସଭାପତି ବ୍ରଜ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଗମ ଉପଦେଶ ପୁଷ୍ଟକରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ ପାଠ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ସମ୍ବିଳନୀର ନେଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ସେବାମୁଖ୍ୟମାନେ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପରେ ସେବା ସମର୍ପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଏକବିଂଶ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ବିଳନୀ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଏବଂ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଭବ୍ୟ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପୂର୍ବକ ଚଳିତ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ବିଳନୀର ଘଟିଥିବା ସମସ୍ତ ତୁଟିବିର୍ଯ୍ୟତି ନିମିତ୍ତ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା । ତତ୍ପରେ ବିଦ୍ୟାୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ମହାନାମ କାର୍ତ୍ତନ ସହିତ ଏହି ସମ୍ବିଳନୀ ଏକ ଭାବଗମ୍ଭୀର ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଉଦୟାପିତ ହୋଇଥିଲା ।

୨୦୨୭ ସମ୍ମିଳନୀ ଆବାହକ ଭକ୍ତ ମାନଙ୍କ ନାମ(୪୭):

1. Shri Anup Kalia Bhai & Sweta Rout Maa
2. Shri Ashwini Kumar Nayak Bhai & Sanghamitra Nayak Maa
3. Shri Barada Kanta Nayak Bhai
4. Shri Bijoy Kumar Sahoo Bhai
5. Shri Binaya Kumar Sahoo Bhai & Sibani Sahoo Maa
6. Shri Biswajit Sundar Ray Bhai, Smita Ray Maa, Saumyashree & Bedaprakash
7. Shri Biswajit Pati Bhai
8. Shri Biswaranjan Das Bhai
9. Shri Brajendra Panda Bhai & Rashmi Panda Maa
10. Shri Brundaban Sahoo Bhai & Padma Sahoo Maa
11. Shri Debashis Dash Bhai
12. Shri Debi Prasad Das Bhai & Sonalisa Mohanty Maa
13. Shrimati Dipti Mohapatra Maa
14. Shri Gyan Ranjan Dwibedy Bhai & Sibani dwibedy Maa
15. Shri Ishwara Chandra Biswal Bhai
16. Shrimati Lipsita Pattnaik Maa
17. Shri Nihar Ranjan Nayak Bhai
18. Shri Prabhakar Bai Bhai & Smitarani Bai Maa
19. Shri Pruthviraj Sahoo Bhai, Ipseeta Sahoo Maa, Rishabh & Nikhil
20. Shri Rabi Narayan Tripathy Bhai
21. Shri Sanujit Senapati Bhai
22. Shri Sarthak Das Bhai
23. Shrimati Sibani Mohanty Maa
24. Shrimati Sonali Pattanaik Maa
25. Shri Soumya Parida Bhai & Amrita Rout Maa
26. Shri Subhashis Dash Bhai
27. Shri Subrat Kumar Nayak Bhai & Sushri Subuddhi Ray Maa
28. Shri Sukanta Biti Bhai & Supriya Maharana Maa
29. Shri Suprit Pattanaik Bhai & Sasmita Pattanaik Maa
30. Shrimati Sukanya Panda Maa
31. Shri Thakura Prasad Nanda Bhai
32. Shri Trinath Patri Bhai
33. Usha Agrawal Maa
34. Shrimati Vedamati Upadhyaya Maa

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ସୁଦ୍ଧରାୟ

ସଂପାଦକ, ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କ ସ୍ମୃତି

ଶ୍ରୀଦେଵ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ୧୦୦୫ ମସିହାରେ ସତ୍ତ୍ୱକ୍ଷା ମନ୍ଦିରରେ ଭେଟିଥିଲି । ସେତେବେଳେ ସେ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର ସଦସ୍ୟ ଓ ସେବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳରେ କେନ୍ଦ୍ର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ସେବା କରୁଥିଲେ । ସେଠାରେ ମୋତେ ସତ୍ତ୍ୱକ୍ଷା ମନ୍ଦିରରେ ଏକ ସାମ୍ପ୍ରଦୟ ସେବା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ନିଜେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ଏକ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ସେହି ମାନ୍ଦିରରେ ତାଙ୍କୁ ୨୦୦୭ ମସିହାରେ ଆମେରିକା ସଂଘର ପଞ୍ଚମ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଆସି ଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲି ।

ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘରୁ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ସେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ୨୦୦୭ ମସିହାରେ ଆସି ସାରଲୋଟ, ନର୍ଥ କାରୋଲିନାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଜୟଦେବ ସେବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସଂକଷ୍ଟ କରାଇ ଏହାର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ପୂଜା ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ସାରଲୋଟ ହିନ୍ଦୁ ମନ୍ଦିରଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ପଞ୍ଚମ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରୀର ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ୨୦୦୭, ୨୦୦୭, ୨୦୦୮, ୨୦୦୯, ୨୦୧୦, ୨୦୧୧, ୨୦୧୨, ୨୦୧୩, ୨୦୧୪ ଓ ୨୦୧୯ ମୋତେ ଦଶଥର ଆମେରିକା ସଂଘର ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନମାନଙ୍କରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଜୟଦେବ ସେବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ଅଧ୍ୟବେଶନମାନଙ୍କରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଆମକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କ ଭାବଧାରା, ଲୀଳାକାହାଣୀ, ମହିମା, ସଂଘୀୟ ଭାବଧାରା, ଗୁରୁତ୍ବୀ ଜତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏତଦ୍ୱାରା ବ୍ୟତୀତ ଆମେରିକା ସଂଘର ଗୁରୁଭାଇ ଓ ମା'ମାନଙ୍କର ଗୃହସନ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପୂଜା ପରିଚାଳନା, ଗୃହସନ ପରିଦର୍ଶନ କରି ସୁଚିତ୍ତି ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଉପମ୍ରିତରେ କେତେଗୋଟି ଭାଇ ଓ ମା'ମାନଙ୍କର ଗୃହସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କ ଅସୀମ କୃପାରୁ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ତାଙ୍କର ଦଶଥର ଆମେରିକା ଗ୍ରୁହରେ ଆସିଥିବା ସମୟରେ କିଛିଦିନ ଆମ ଗୃହରେ ରହି ଆମକୁ ସେବାର ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଅଧୁକାଂଶ ଥର ଆମ ସାରଲୋଟମ୍ରିତ ଗୃହସନରେ ଉପମ୍ରିତ ରହି ଗୃହସନ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପୂଜା ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ଆମକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ସେବାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କ ସହ ସଦାର୍ବଦ୍ଧା ଯୋଗମ୍ବଳ ହୋଇ ରହିବା ପାଇଁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ କିଛି ଉପହାର ନେଇଯିବା । ସଦାବେଳେ ଠାକୁରଙ୍କ କିଛି ସେବାରେ ନିମ୍ନୁକ୍ତ ଥିବ । ପିଲାମାନଙ୍କୁ କହିଥିଲେ କିଛି ସମୟ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଧାନ କରିବା, ଘର ବାହରକୁ ଗଲେ ଏବଂ ଫେରିଲା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କୁ ଜଣାଇବା । ଆମ ବାସଗୃହରେ ଥିବାବେଳେ ଘର ମା'ଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି ଅନେକ ତତ୍ତ୍ଵ ବୁଝାଇଦିଅଛି । ପ୍ରମୋଦଭାଇ ଘର ମା'ଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କ ଭାବଧାରା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଆଲୋଚନା ସେବା ନେବାପାଇଁ ୨୦୦୭ ମସିହାରୁ ସବୁବେଳେ ଉତ୍ସାହିତ କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଗାତାର ସବୁ ଶ୍ରୀକ ଥାଇ ଦୂଇ ପୃଷ୍ଠା ଦେଇ ପ୍ରତିଦିନ ନିଯମିତ ପାଠ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରତିଥର ଆସିଲାବେଳେ ଆମ ସଂଘର ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ଭଲ ଜିନିଷ ଆଣି ଆସିଥିବେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାର ଅଙ୍କନ କରିଥିବା ବିଶ୍ଵବ୍ରହ୍ମଶୂନ୍ୟ ବଢ଼ି ବିତ୍ତ, ଜ୍ଞାନ ଚକ୍ର ପୁଷ୍ଟକ ଜତ୍ୟାଦି ଆମକୁ ଦେଇଥିଲେ । ଆମ ଗୃହରେ ବିଭାଇଥିବା ସ୍ଥତିଗୁଡ଼ିକ ଚିର ସ୍ମୃତିଶୀଳ ହୋଇ ରହିବ ।

ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ପୂର୍ବରୁ ଆମର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କିପରି ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ଉପମ୍ରିତ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥାନ୍ତି । ସମ୍ମିଳନୀର ପ୍ରତି ଅଧୁବେଶନରେ ତାଙ୍କ ଆଲୋଚନା ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟପ୍ରଶର୍ଣ୍ଣିତ ଓ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ହୋଇଥାଏ । ପିଲାମାନଙ୍କ ଅଧୁବେଶନରେ ସେ ଇଂଗ୍ରେଜିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରଙ୍କ ଲୀଳାକାହାଣୀ ଆଲୋଚନା କରି ବୁଝାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଆଲୋଚନା ଶୈଳୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ଓ ଗ୍ରହଣୀୟ । ତାଙ୍କର ଆଲୋଚନାକୁ ସବୁ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନେ ଭଲ ଭାବରେ ଗୃହଣ କରିଥାନ୍ତି । ସାଧାରଣ ସଭାକୁ ଆସିଥିବା ଅତିଥିମାନେ ତାଙ୍କ ଆଲୋଚନାକୁ ଶୁଣି ଅଭିଭୂତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ ସେ ତାଙ୍କର ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖୁ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ରବିବାର ଦିନ ସଂଘପୂଜାରେ ମାସକୁ ଥରେ କେନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ସେ ଅନେକ ଥର ଚେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗଦେଇ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି । ସେଥୁରେ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

“ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଅଛନ୍ତି” ସେ ଅତିଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରି ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ବଡ଼ାଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସଦାବେଳେ ହସ ହସ ମୁଖଥାଏ । ତାଙ୍କ ଆଲୋଚନାରୁ ଯାହାସବୁ ଶୁଣିଛୁ ତାହା କିପରି ନିଜ ଜୀବନରେ ଫୁଲାଇ ପାରୁ ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି । ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଷା, ସେବକ ଜୀବନ ଓ ସମର୍ପିତ ଜୀବନ ଆମକୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱାସିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ
ସମାଦକ, ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ରଣ ସ୍ତ୍ରୀକାର

ପ୍ରେମାସ୍ଵଦ ପ୍ରମୋଦ ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଦେଖା ହୁଏ ୨୦୦୭ ମସିହାରେ । ସେଥର ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଭକ୍ତ ସନ୍ନିଲନୀ ନର୍ତ୍ତ କାରୋଲିନା ରାଜ୍ୟର ସାରଲୋଟ୍ ସହରରେ ଥୁବା ହିନ୍ଦୁ ମନ୍ଦିରର ହଳରେ ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଥାଏ । ପୁଣି ସେ ବର୍ଷ କେନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି କ୍ରମେ ଆମର ଏକ ସେବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ଗଠନ କରାଯାଇ କ୍ଲ୍ୟୁସ୍ ପୂଜା ଆରମ୍ଭ ହେବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଅମେ ମଣ୍ଡଳ କ୍ଲ୍ୟୁସ୍ପୂଜା ଓ ସନ୍ନିଲନୀରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ସାରଲୋଟ୍ ଯାଇଥାଉ । କେନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆସି ଆଆନ୍ତି । ଆଗରୁ ଶୁଣିଥୁଲି ସେ ଜଣେ ତାଙ୍କର ଓ ବଡ଼ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀରେ ଅଧିକ୍ଷିତ ଥିଲେ । ତେଣୁ ମନରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ସେହି ଅନୁରୂପ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସ୍ଥିତି ହୋଇଥାଏ । ଫଳରେ ମନରେ ଏକ ଧାରଣା ଜନ୍ମିଥାଏ କି ତାଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରାଣଶୋଲା ମିଳାମିଶା କରିଛେବନି; ବରଂ କିଛିଟା ଦୂରତ୍ବ ରଖି ଚଳିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରଥମେ କ୍ଲ୍ୟୁସ୍ ପୂଜା ଓ ତା'ପରେ ସନ୍ନିଲନୀ ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଅନୁସାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଦିନ ସନ୍ନିଲନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଦେଖିଲି ସେଠାରେ ଆମ ମଣ୍ଡଳରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଥୁବା ଅଛୁ କେତେଜଣ ଭାଇ ଓ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରର କିଛି ଭକ୍ତ ଆସି ପହଞ୍ଚିଥାନ୍ତି । ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଜାଣିଲି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ଅଚିହ୍ନା ଭାଇ ଅଛନ୍ତି । ପରିଧାନ ହେଲା ଧଳା ପ୍ୟାଣ ଓ ଧଳା ସାର୍ଟ । ଆମ ଭିତରୁ ଜଣେ ଭାଇ ମୋତେ ତାଙ୍କ ସହିତ ପରିଚୟ କରାଇ ଦେଲେ-ସେ ହିଁ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ । ପବିତ୍ର ଜୟଗୁରୁ ପ୍ରୀତି ସମ୍ବାଧଣ ବିନିମୟ ହେଲା । ମୁଁ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ କହିଲେ, ସେ ମୋ ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ କିଛି କିଛି ଶୁଣିଛନ୍ତି । ତା ଅର୍ଥ, ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂତନ ନୁହେଁ । ସେଇ ପଦକରେ ହିଁ ମୋର ପୂର୍ବ ଧାରଣା ଦୂର ହୋଇଗଲା । କାହିଁନିକ ଦୂରତ୍ବ ଘୁଷ୍ଟିଯାଇ ଏକ ଆପଣାର ଭାବ ହୃଦୟ ଅଧିକାର କରି ବସିଲା । ତା'ପରେ ତାଙ୍କ ସହିତ କେତେ ମଜ୍ଜାଗପ, ହସଖୁସିରେ ସମୟ ବିତିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଅନେକ ଥର ଆମେରିକା ସଂଘର ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସନ୍ନିଲନୀରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ସେବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ଅଧିକାରୀ କ୍ଲ୍ୟୁସ୍ପୂଜା ସେ ହିଁ ପରିଚାଳନା କରିଛନ୍ତି । କହିବାକୁଗଲେ, ଆମେରିକା ସଂଘର ଭକ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା' ମାନଙ୍କର କେନ୍ତ୍ର ସହିତ ସଂପର୍କ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ଦୃଢ଼ଭୂତ ହୋଇଛି । କେନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି କହିଲେ ହିଁ ସେତେବେଳେ ଆମେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କୁ ବୁଝୁଥିଲୁ । ସେ ଯେତେବେଳେ ୨୦୦୮ ମସିହାରେ ସଂଘର ବାର୍ଷିକ ସନ୍ନିଲନୀରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଆସିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ସହିତ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ବର୍ତ୍ତମାନର ସଭାପତି ପ୍ରିୟ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିଚାଳକ ପ୍ରିୟ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେବ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ଆସିଥିଲେ । ସନ୍ନିଲନୀ ଶୋଷହେବା ପରେ ଶରତ ଭାଇ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଭକ୍ତଙ୍କ ଗୃହକୁ ଗଲେ ଓ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆମ ଘରେ ଆଚିଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ଆମର ତାଙ୍କ ସହିତ କିଛିଦିନ ବିତାଇବାର ସୌଭାଗ୍ୟ

ମିଳିଥିଲା । ସେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ଘର ମା' ପରିଚୟ ପଡ଼ୁ କରି ନଥାନ୍ତି । ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ପରିଚୟ ପଡ଼ୁର ଆବଶ୍ୟକତା, ବିଧୂନିଷେଧ ଜତ୍ୟାଦି ସେ ପଚାରି ବୁଝିଲେ ଓ ଠିକ୍ କଲେ ଯେ ସେ ପରିଚୟ ପଡ଼ୁ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିବେ । ହଠାତ୍ ଭାଇ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ଯେ ଆମ ପୁଅ ହିଙ୍କ ଗୋପାଳ ମଧ୍ୟ ପରିଚୟ ପଡ଼ୁ କରୁ । ଭାଇଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣି ଆମେ ବିସ୍ମୟ ଓ ହତବାକ୍ । ହିଙ୍କ ସେତେବେଳେ ହାଇସ୍କୁଲର ଛାତ୍ର-ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପରାୟା ଦେଇଥାଏ ଓ ଖରାଦିନ ପରେ ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀର ପାଠ ଆରମ୍ଭ ନିମନ୍ତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ତା'ର ଜନ୍ମ ଏହି ଆମେରିକାରେ । ଆମ ସଂଘର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନଙ୍କର ପିଲାମାନେ ଯେଉଁମାନେ ସେତେବେଳେ ଆମ ସଂଘର ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ Young Aspirants' sessionରେ ଯୋଗଦାନ କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ସମ୍ପେ ବ୍ରିଜଠାରୁ ବନ୍ଧୁରେ ସାନ । ଫଳରେ କାହାରି ପରିଚୟ ପଡ଼ୁ ନ ଥାଏ । ସୁତରାଂ ଭାଇଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଆମେ ଆର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିତ ହେବା ସ୍ଵାଭାବିକ । ଭାଇଙ୍କ ସହିତ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଷୟରେ ମୃଦୁ ଆଲୋଚନା ପରେ ଭାଇ କହିଲେ ଯେ ସେ ନିଜେ ବ୍ରିଜର ପରିଚୟ ପଡ଼ୁ ଦରଖାସ୍ତ ନେଇ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଜମାଦେବେ । ତାହା ହିଁ ହେଲା । ବ୍ରିଜର ପରିଚୟ ପଡ଼ୁ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସୁତରାଂ ଖାଲି ଯେ ଜଣେ ଭାରତୀୟ ବଂଶୋଦ୍ଭବ ଆମେରିକୀୟ ନାଗରିକ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ପରିଚୟ ପଡ଼ୁ ପାଇଲେ ତାହା ନୁହେଁ, ଆମ ପରିବାରରେ ପ୍ରଥମ କରି ତିନିଜଣ ପରିଚୟ ପଡ଼ୁଧାରୀ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଆମେ ଲାଭକଲୁ । ପରମ କରୁଣାବାରିଧି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ କୃପା ଭାଇଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟମ କରି ଆମ ପରିବାର ଉପରେ ଏହିପରି ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥୁପାଇଁ ଆମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଙ୍କ ଓ ଭାଇଙ୍କ ନିକଟରେ ମଧ୍ୟ ଚିର ରଣୀ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା
ସଭାପତି, ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

I first got to know Pramod Bhai in the year 1996 at Berhampur Sangha. My first impression about him was that he was a friendly and approachable person. However, the depth of his intellect and his ability to explain complex spiritual ideas into easily understandable concepts was unknown to me. In the year 2002 when I was traveling to India, I got the chance to attend his discourses in the Class Puja at Satsikshya Mandir. I was totally blown away by the depth of his knowledge, ability to explain, and more over his kindness and a compassionate heart! I made an instant connection with him that continued ever since.

Later on he visited USA regularly to attend America Saraswata Sangha (AMSAS) Sammilani and lead Class Puja sessions that allowed me to get to know him better. During his stay in the USA, he used to come and stay at our house. Slowly we felt like he was one of our family members. He used to treat us like his own kids, especially my wife, Sonia Maa, who he literally referred as his daughter.

Passing of Pramod Bhai is an irreparable loss for our Sangha and all of us here at America Saraswata Sangha. Rarely you come across someone who is not only highly intelligent but at the same time a very kind hearted person. Our Pramod Bhai was one of those rare people. May his soul rest in peace at Thakur's lotus feet! Jayaguru!

Shri Shri Thakur Charanashrita
Shri Baradakanta Nayak
America Saraswata Sangha

IN MEMORY OF PRAMODA BHAI

Dr. Pramoda Mohanty, fondly referred by everyone as our Pramoda Bhai, was and remains a constant in my life. Everyone loved Pramoda Bhai. All Bhais and Maas and our children - Young Aspirants - have their own fond memory of Pramoda Bhai and their time spent with him. Each will say that their time with him was unique, and special. Same with me. I got to know him as a child when I accompanied my mother to ashram at Jobra, in Cuttack. He was young, perhaps a college student, who went on to join the Indian army as a medical doctor. He would guide us to do small tasks offered as seba or service. I used to marvel his thick moustache and was in perpetual fear of his friend Ramakanta Bhai, an NCC officer, and a strict disciplinarian.

Fast forward to my life in these United States. He started visiting us as representative of our main sangha in Odisha. He conducted our "class puja" and led the discourse during our annual Sammelani. We learned from him about our dear Thakura and about His teachings, his prescribed way of life. Pramoda Bhai rarely ever used complicated language or jargon. His discourse, and explanations of very complicated life lessons, was easily understood by us. Though a very knowledgeable individual he maintained a child-like simplicity. He was kind and generous. He smiled easily. He did not judge nor ascribe motives. He lived his life guided by the teachings of our Thakura and expected each of us to do the same.

He was a practical person who understood the different ways of life and living in these United States. He did not expect, nor did he prescribe, that we blindly adhere to rituals or merely replicate conduct of Bhais and Maas in Odisha. He once called me aside and directed me to get several pairs of socks and distribute them to Maas who were walking barefeet on cold floors. They were afraid it will seem improper otherwise or violate some code of conduct. He distributed the socks himself. On a humorous note, he loved an occasional bottle of CocaCola, that he hid in a closet. This was his own way of reminding us, and perhaps himself, that he was one of us, just a simple person. For me, he demonstrated all the qualities of a good human being.

Pramoda Bhai's contribution to America Saraswata Sangha is immense. It seemed as though Thakura chose him to help our Sangha grow. I will not forget that it was during a trip with him, during one of many car rides to look for a place to build an ashram, we chanced upon the land mass where we later built Nigama Smruti Mandira. A visit home to Odisha will not be the same without a trip to Bhubaneswar to meet Pramoda Bhai at Sat Sikhya Mandir or at his home. I will very fondly remember him for the courage he gave me to love Thakura in an uncomplicated way, unapologetically, along with all my infirmities and inadequacies. I pray to Thakura to embrace dear Pramoda Bhai and grant Sadgati, the righteous path ordained for his soul.

Shri Shri Thakur Charanshrita
Shri Bijoy K. Sahoo
America Saraswata Sangha

MY SHORT AND SWEET INTERACTION WITH PRAMOD BHAI

I met Pramod Bhai for the first time at the Sat Siksha Mandir, Bhubaneshwar.

Bijoy and I went to see him in the tiny room where he was living. I saw a frail man on the cot. Soon as we entered, he sat up and blessed me when I touched his feet. He had the warmest smile. He apologized, saying that he was not in a position to offer us anything. I helped myself to a cup of water from the earthen pot sitting on a wooden table along with some utensils.

He then slowly walked with us to the dining hall. Bijoy left the two of us to pick up some books from the library. Pramod Bhai and I started talking. The moment he knew I was from Mumbai, he began telling me about the time he was in Mumbai.

On March 12, 1993 we both were in our respective offices when a series of terrorist bombings rocked the city at various places. I was in Prabhadevi while Pramod Bhai was in Worli. We both heard the blasts from where we were. I told him how I couldn't go home and had to spend the night in the office. He said he would have come to fetch me if only he knew me then. He then narrated an incident when his office building in Mumbai caught fire and how he escaped death. It seems he had stepped out to have a cup of tea with his friend. When he returned, he saw the whole 3 storied building in flames. He said he went down on his knees and thanked Thakura for saving him. He believed that it was divine intervention due to which he was alive. And then he thanked his friend who forced him to leave the office during work hours to have tea with him.

While we were chatting, I could smell all the food that were being made. I asked Pramod Bhai if he had eaten. He said he ate very little and usually skips lunch. However, he confessed that he was very fond of sweets. I promised to get him sweets when I visited him again.

Even though I was meeting him for the first time that day, it didn't feel like that at all. We spent close to an hour chatting away like two old friends catching up after a big gap.

The second time, and also the last time, I met Pramod Bhai was during the Sammilani in 2019 at Nigama Smruti Mandira, in Efland, North Carolina.

His passing came as a big shock to me.

Shri Shri Thakur Charanshritaa
Smt. Sumathi Sahoo
America Saraswata Sangha

ସମସ୍ତଙ୍କ ପିଯା ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ । ସଂଘ ଥୁଲା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବନ । ମୋଟ ଦଶ ଥର ଆମେରିକା ସଂଘର ଭଲ ସମ୍ମିଳନୀରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମେରିକା ସଂଘରେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନ ଅନନ୍ୟ । ୨୦୧୭ ମସିହା କଥା । ଆମେରିକା ସମ୍ମିଳନୀରେ ସେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ଆସିଥାନ୍ତି । ସମ୍ମିଳନୀ ସରିଲା ପରେ ନିକଟସ୍ଥ ଭାଇମାନେ ତାଙ୍କୁ ଆମନ୍ତଣ କରି ଗୃହାସନକୁ ନେଉଥାନ୍ତି । ସେଥୁପାଇଁ ଆଗରୁ ସମସ୍ତେ ନିମନ୍ତଣ ଓ ଅନୁମତି ନେଇଥିଲେ । ହେଲେ ମୁଁ ସେ ସବୁ କିଛି ଜାଣି ନ ଥାଏ । ମୁଁ ଭାଇଙ୍କୁ କହିଲି, ଭାଇ ଆମ ଗୃହାସନରେ କେବେ ଗୋଟେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରିଲେ ମୁଁ ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ମନେ କରନ୍ତି । ସେ ମୋ ହାତ ଧରି ଦେଇ କହିଲେ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବା ମୋର ଭାଗ୍ୟ, ତୁମେ ଏଥରେ ଅନୁରୋଧ କ'ଣ କରୁଛ । ମୁଁ ନିଷ୍ଠା ଯିବି । ମୁଁ ଖୁସି ହୋଇ Charlatte, NCରେ ରହୁଥିବା ସବୁ ଭାଇ ମା'ମାନଙ୍କୁ ଆମ ଘରେ ଏକ ସନ୍ଧ୍ୟା ପୂଜା ଅଧିବେଶନ ପାଇଁ ନିମନ୍ତଣ କରିଥିଲି । ସେ ଜଣେ ଏତେ ସରଳ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଯେ ମୋତେ ବିଳକୁଳ ଭୟଲାଗିଲାନି ଭାଇଙ୍କୁ ମୁଁ କିପରି ସକ୍ଳାର କରିବି । ନିଜବାପା ପରି ବ୍ୟବହାର । ସବୁ ଜିନିଷରେ Adjust କରି ନେଉଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ପୂଜା ପରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ପ୍ରସାଦ ପାଇଲୁ ।

ପୁଣି ୨୦୧୯ ମସିହାରେ ପୂନର୍ବାର ଆମେରିକା ସମ୍ମିଳନୀରେ ସେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଆସିବା ସ୍ଥିର ହେଲା । ମୁଁ ସେହିବର୍ଷ Phoenixରୁ ବଦଳି ହୋଇ Dallas ଆସୁଥିଲି । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆସୁଛନ୍ତି ଶୁଣି ସଂଗେ ସଂଗେ ଗୃହାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ସଂଘର ଅନୁମତି ନେଲି ।

ସେଥୁରେ ସେ ସନ୍ଧତି ପ୍ରକାଶ କରି Dallasରେ ମୋ ଗୃହାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଯେଉଁ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ମାର୍ଗ ମୋତେ ସେ ଦେଖାଇ ଯାଇଛନ୍ତି, ମୁଁ କେବେବି ଭୁଲି ପାରିବିନି । ଗୃହାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିନ Texasରେ ଏତେ ଭାଇ ମା' ରହୁଛନ୍ତି ଜାଣି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୋ ହାତରେ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖା କରାଇଲେ, ଯେ ତୁମେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇମାସରେ ଥରେ ବସି ଏକ ପାଠକୁ ପୂଜା କରିବ । ତାଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ ସେଇ ପାଠକୁ ଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ଆଜି ମଧ୍ୟ ସୁଚାରୁ ରୂପରେ ଚାଲିଛି । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ସଂଘ ଥୁଲା ତାଙ୍କର ସର୍ବସ୍ଵ । ସଂଘ ଥୁଲା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବନ । ସଂଘ ସେବା ତାଙ୍କର ସାଧନା ।

ତାଙ୍କ ଅନୁପ୍ରେରଣାରେ ଆମ ଶ୍ରୀଚୌତନ୍ୟ ଦେବ' ସେବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିଲା । ମୋ ଜୀବନରେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନ ସ୍ଥତନ୍ତ୍ର । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆଜି ମୋର ଗୃହାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିଛି । ମୁଁ କ୍ଲ୍ୟୁସ୍ ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇ ପାରିଛି ୩ Texasରେ ଏକ ସ୍ଥତନ୍ତ୍ର ପାଠକୁ ହୋଇ ପାରିଛି ।

ଶେଷରେ ମୁଁ ଏତିକି କହିବି, ସଙ୍ଗର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ଦିଗରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କ ଅବଦାନ ଅଭୁଲନୀୟ । ସେ ଥିଲେ ସଂଘରେ ସଂକଷିତ, ଆଜ୍ଞାରେ ଅର୍ପିତ, ସେବାରେ ସମର୍ପିତ । ତାଙ୍କ ହସି ହସି କଥା ଶୁଣିଲେ ସମସ୍ତେ ଖୁସି ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆଜି ସ୍ଥାଳ ଦେହରେ ନାହାନ୍ତି । ହେଲେ ତାଙ୍କର ଅମାୟିକ ବ୍ୟବହାର, ସରଳ ଜୀବନଶୈଳୀ ଓ ସୁନ୍ଦର ହସି ଆମ ମନରେ ସଦା ସ୍ଥାରଣୀୟ ରହିବ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ

ଶ୍ରୀ ସୁପ୍ରିତ ପଇନାଯକ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ମୋର ପ୍ରଥମ ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ସେ ପ୍ରଥମେ ୨୦୦୭ ମସିହାରେ ଆମେରିକା ଆସିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଦେଖାରୁ ହିଁ ଲାଗିଥିଲା ସେ ଆମ ନିଜ ପରିବାରର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବା ଠାରୁ ହିଁ ତାଙ୍କ ସହିତ ଏକ ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କ ଆସିଯାଇଥିଲା । ଆମର ଅତି ସୌଭାଗ୍ୟ ଯେ ଅନେକ ଥର ଆମେରିକା ଆସିଥିବା ବେଳେ ସେ ଆମ ବାସଗୃହକୁ ଆସି ଆମ ସହିତ କିଛି ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିପାରିଥିଲେ । ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସହିତ ଅତି ସରଳ ଭାବରେ ମିଶି ଯାଇଥିଲେ । ୨୦୧୯ ମସିହାରେ ସେ ଶେଷଥର ପାଇଁ ସୃତି ସଂଚାର କରି ଯାଇଛନ୍ତି ତାହା ଆମପାଇଁ ଚିର ସ୍ମୃତିନୀୟ ହୋଇ ରହିବ । ଆମେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କ ସଂପର୍କ ଆସିପାରିଥିବାରୁ ନିଜକୁ ଚିର କୃତଙ୍ଗ ମନେ କରୁଛୁ ।

ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାକୁ ଅତି ସହଜ ଓ ସରଳ ଭାବରେ ଆମକୁ ବୁଝାଇ ଦେଇ ପାରୁଥିଲେ । ଆମ ବ୍ୟକ୍ତ ଜୀବନରେ ଆମେ କିପରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାକୁ ଅତି ସହଜ ଉପାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରି କରିପାରିବା ସେ ବତାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ କେତ୍ର ଶିକ୍ଷାଦାତା ଭାବେ ଶ୍ରୀ ଜୟଦେବ ସେବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥ ମଣ୍ଡଳର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବା ଶିକ୍ଷ୍ୟା କରି ଆସୁଅଛି । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ସବୁବେଳେ କୁହନ୍ତି ଯେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା Western worldରେ ପ୍ରସାର କରିବା ପାଇଁ ଆମେମାନେ ଚେଷ୍ଟାନିରତ ରହିବା ଦରକାର । ସେ ଆମକୁ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଆମେ ଯେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ, “Think globally and act locally” ମନୋଭାବକୁ ମନରେ ରଖୁ କରିବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟାନିରତ ରହିବା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ଭାଇ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଦିନେ ଦେଲ ନାହିଁ ଦେଖା

ମୋର ଠାକୁର ହେ

ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ଆସନ୍ତି ଭକ୍ତ

ଦିନେ ଦେଲ ନାହିଁ ଦେଖା

କେତେ ଖୁସି ଆନନ୍ଦରେ ।

କେମିତି ପୁଜିବି କିପରି ଭାକିବି

ଭକ୍ତ ଜନଗଣ ହୁଅନ୍ତି ମେଲଣ

ଡୁମ ବିଗ୍ରହ ପାଦୁକା

ପୁରି ଉଠି ସେହିମ୍ବାନ

ମୋର ଠାକୁର ହେ.....

ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରତାଳି ଗାନ

ଯାତ୍ରା ହୁଏ ତିନି ଦିନ

ଝିଅ ଜ୍ଞାଇଁ ମୋର ଦିଅନ୍ତି ପ୍ରେରଣା

ଏ ବିଶ୍ୱ ସଂସାରେ ସବୁ ମିଛମାୟା

ପୂଜା କର ଗୁରୁ ଦେବ

ସତ୍ୟ ଅଗନ୍ତି ଆପଣ

ଭକ୍ତ ଆସିଥାଏ ଶକ୍ତି ମିଳିଥାଏ

ଏ ଛାର ମାନବ ଜାଣିନ ପାରନ୍ତି

ହୃଦେ କରେ ଅନୁଭବ ।

ଦିଅନ୍ତି ବୁଦ୍ଧିଜ୍ଞାନ

ମୁହିଁ ଛାର ହୀନ ଦୁଃଖୀ ଜନ ଚିଏ

ମୋର ଠାକୁର ହେ ଦିନେ ଦେଲ ନାହିଁ ଦେଖା ।

ଦୁଃଖ କହିବି କାହାକୁ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ

ହେ ଜଗତ ସାଇଁ ଦୂର କରିଦେବ

ସଞ୍ଚୂଳା ଜଗଦେବ ମା’

ମୋର ଦୁଃଖ ସମସ୍ୟାକୁ ।

(ଶ୍ରୀମତୀ ସମ୍ମିତା ପଙ୍କନାୟକ ମା’ଙ୍କ ବୋଉ)

ବରଷକେ ଥରେ ମହା ସମ୍ମିଲନୀ

ଆପଣଙ୍କ ଦରବାରରେ

WITH SRI SRI THAKUR

I am glad that now we have an opportunity to write an article because it is a good time to think about good deeds and of the times that we had with Sri Sri Thakur. We also had sammilani during our summer break last year in 2022. I liked it because there were many seva I could apply for that we were fun. I also met many friends I didn't meet in so long.

We played many games too. I sang, danced, and did alata chamara for Thakur during sammilani. Some of my friends were doing the same seva too. A few days later we had Thanksgiving dinner and all kids had so much fun! We exchanged gifts with other kids who were present that day. We had lots of fun activities to do. We played board games and also made new hand games too! We also had a Gruhasan puja and invited many friends, bhais,maas, and Y.A.s to our house. The maas cooked many delicious food for Thakura. My grandparents also attended the puja with us too. Then we went to the Ashram again in the month of December with them. We drove there so it took 18 hours. It was nice to visit the Ashram again in 2022. I am also excited about meeting my friends again during sammilani this year.

My learnings from Y.A. sessions are very interesting which makes me more eager to know more about Sri Sri Thakur. A lot of things that I learn about from the Y.A. sessions help me so much in my day to day life. Now I'm learning more about the Bhagavad Gita, Thakura's life on earth & his teachings, the cultural events of India and how to meditate.

My goal this year is to do more seba and improve my skills. Since I am going to a higher grade each year, I study harder to do better on my class. I try to do seva during evening puja. I help people in need or the ones in poor condition on the streets. Once I saw a poor person in need and I gave him the mango juice i had. It is a good to be kind because Thakur is in human being, so treat others the way you want to be treated.

Lastly I pray to Thakura to show me the right path He wants me to follow.

Shri Shri Thakuranka Charanashritaa

Sreeja Pattanayak

America Saraswata Sanga(YA)

CHANTING JAYGURU

This is probably a good time to tell you about my experience with Thakura. I chant Jayaguru whenever I feel scared, nervous, or angry. Last year in July we drove to sammilani. I enjoyed playing with my friends at the sammilani and getting to know them better. The most favorite part of sammilani that I liked was doing Alata Chamora and dancing for Ananda seva. Also, one of the big events that happened that year was that it was our Gruhasan puja. At our Gruhasan puja some of the people that came to samilanni also came including Babli apa, Jeet bhai, Timmy & Jimmy, Divyam bhai & Aadhyasa apa. The maas that came cooked so many delicious food and sweets. My grandparents were also there during our Gruhasan Puja. We played games including ludu, snakes & ladders, Ram Sita, and Tic Tac Toe. Also, in December our family went to Ashram again and had a good time.

My New Year's resolution for 2023 is to make new friends and donate things to the orphanage. In the Y.A session I learn how to control the body and minds. I also learned about self-introspection and many stories with a valuable moral. My favorite story was Bhagvat Gita Chapter 3 because it teaches a more valuable lesson than other stories that I have read this year. I'm also reading Sadguru Swami Nigamananda for young readers every day. The story I liked the most is where Thakura dared to tell his parents about what his teacher was making him do (stealing food from their house to give to him).

I am sure Thakura will teach me so many new things in the days to come.

Shri Shri Thakur Charanashritaa
Shimran Pattanayak
America Saraswata Sanga (YA)

REFLECTION OF A NEW CHAPTER

I feel very blessed to have the opportunity to share my thoughts and feelings about this year. I just completed my first year of college. It was really different living on my own and not living with my parents. I was homesick for the first couple weeks as I missed waking up at home and starting my day with family. I saw my parents every other week which was great. At the university, there was so much more diversity of people than in high school. This led to me becoming friends with people I never expected to be close with. I made so many fun memories with friends like going downtown and watching baseball. I explored so many different things I never got exposed to, and found new things I enjoyed like painting with friends and long walks. Going to college helped me become more independent and learn the importance of discipline. College classes

---

---

were more difficult than high school classes so it motivated me to improve my study techniques and time management. I'm thankful for how pretty my campus is with beautiful greenery and so many different attractions nearby like theaters and gardens. I'm glad I go to a tight knit college with like minded people that uplift each other. I met people who are just like me trying to find their own path and together we helped each other through rough times and kept persevering. I'm grateful for my parents' support through everything as well. My sister is also so bright and always there when I feel low. She's truly been one of the greatest best friends I've had. Medicine is truly a field of resilience with so many challenges but I still want to keep going with this path regardless. I'm grateful Thakura is protecting me and guiding me towards the right path of becoming a doctor. With Thakura's grace and the support of my parents, I got a job as a research assistant where I analyze the functions of metal binding proteins. It is the best job I've had with such an amazing boss and everyday I keep learning more about lab procedures which I will use for the rest of my life. Overall, I love my college and I can't wait to go back next semester. It is great being home for the summer. I get to rest, spend quality time with family and eat home cooked meals with relish. I'm blessed to be part of Young Aspirants. I get to learn so much every Sunday such as the importance of showing love to everyone and how we should be devoted to Thakura without attachments.

Shri Shri Thakur Charanashritaa
Shilpi Mohanty
America Saraswata Sanga (YA)

MY THOUGHTS AND FEELINGS ABOUT 2020-2023

I want to begin by sharing my reflections of these past few months. Since the beginning of this school year, things have changed significantly not only for me but for everyone worldwide. People who have lived these past years really do have a story to tell the future generations. Covid thankfully isn't known to be a pandemic much anymore and regulations have been less strict as time goes on. There really aren't any particular ways in which a person could just process and comprehend the past years. I still remember the time, in the beginning of the pandemic where I had such ambiguous and ambivalent feelings circling around my mind. There were times I was scared, times where I felt hopeless, times where I felt genuinely sad for all the lives that have been lost due to this terrible disease. While the disease could be cured, but it really does make a serious impact on your mind and body. I still remember the times when we were strictly prohibited to enter the public places without a mask including the beginning of the school.

The pandemic however affected many aspects of our everyday life including our economy. Inflation was truly its own pandemic as the prices for goods and services rose more than it could've ever been. Our economy slowly declined in standard. As prices of goods went up the income earned from jobs remained the same. Many could not even make an income as they did not have their jobs.

Our world faces some serious issues which really make me think hard about what we can do. In school currently, we have been discussing environmental issues and have been learning about certain activists who take a stand in this regard. One is depletion of the o-zone, the other one about greenhouse gas emissions, yet another about ocean pollution.

There is a lot that may be bad, but I really do try to look at the bright side of life regarding these issues that we have faced. Sri Sri Thakur is the one I really should be thankful to for keeping us safe during the pandemic. Thakura has helped me when I have been facing tough situations. Thakur has always guided me towards the right path in life and for that I am so grateful .

My family have also been a strong support always. My mom and dad are very special to me as they are the people that have helped me when I face struggles. They have taught me the most important life lessons that a school teacher can't quite teach us. I show my greatest gratitude for my parents and the way they have guided me and taught me special lessons that I will use for the rest of my life. I also have an older sister whose name is Shilpi. She has recently finished her first year from the University of Michigan State. She has always been a great sister to me starting from her odd jokes to her making me smile. She is truly an inspiring person to look up too with her dedication to becoming a doctor. She has put so much effort into becoming successful in the medical field and I am excited to see her becoming a doctor soon. Though I look forward to summer vacation, I am really going to miss school. Next year I will be going to middle school new place, new friends, new experiences. Finally, I would like to show my gratitude towards our puja calls that we attend every Sunday. Though we may be far apart, we really get to come together on these calls to discuss important life lessons and about Thakura. For me personally, it is really great to hear everyone's insights on the stories we read as differ from one another. Being able to share thoughts and hear others really makes me grow as a person. Lastly, Thakura has been such a big part of my life and being able to learn more about Him and all about His life is truly so special to me.

Shri Shri Thakur Charanashritaa
Suhani Mohanty
America Saraswata Sangha (YA)

LAMP OF KNOWLEDGE

In His youth, eyes alight
A flickering lamp unfolds the night
Within its glow, the goddess's outline rises
Yet fear grasps His heart and He widens His eyes

Maa Durga, radiant, with a fierce glow
Her legendary prowess needs no show
How could His innocent heart comprehend
That she was just here to be like His friend

Perplexed, He trembles, struck in awe
The child's mind wrestles with the divine face He saw.
How could this lamp bear such heavenly grace
Inquisitive wonder fills His youthful space

Seeking solace, He finds refuge in His mother's embrace
Her tender words calm His frightened place
"Dear child," she whispers, her voice so kind
"This vision, a blessing, a truth you shall find"

"Maa Durga, the mother of all creation
She will help you to find salvation
Her strength encompasses the universe wide
Guiding us all with her heavenly stride"

"Be not afraid, my child, for you are blessed
The celestial mother will put you to rest
Embrace her essence, her love, and her compassion
Find within yourself an awakening satisfaction"

Young Nalini's eyes widen, understanding takes hold
The lamp's flickering flame paves a new story to unfold
No longer does fear cast its somber shade
But awe and faith now in His spirit pervade

And thus, the lamp's radiance, a lesson bestowed
Through both fear and wonder, Thakura's heart glowed
The vastness of Maa Durga, a truth for which to pray
Forever treasured in His spiritual way

Shri Shri Thakur Charanshritaa
Shreyasee Nanda
America Saraswata Sangha (YA)

Jayaguru
America Saraswata Sangha
2022 Income Expense Summary

Income	Expense
Annual Pranami	\$76,272.00
Sammilani Total Pranami	\$13,042.13
Class Puja Total Pranami	\$3,078.00
Parichaya Patra Application Pranami	\$13,363.04
Misc Pranami	\$7,367.51
Total	\$113,122.68
Income-Expense Summary	
2022 Total Income	\$1,13,122.68
2022 Total Expense (as shown above)	\$75,119.02
Balance (Surplus)	\$38,003.66
1 Food expense during sammilani and class puja	
Sammilani Expense	Total
Accommodation (Hotel)	\$4,863.10
Food1	\$4,171.60
Decoration	\$542.74
NSM Cleaning	\$1,571.26
Miscellaneous	\$3,335.17
Total	\$14,483.87

America Saraswata Sangha (AMSAS) Office bearers' Contact Information

Brajendra Nath Panda , President 2531 N. Norwich Lane Fayetteville, AR 72703 Home : (479) 443-8024 Cell : (479) 409 7288 Email : bpanda@uark.com	Biswajit Sundar Ray , Secretary 16621 Ardrey Place Dr Charlotte, NC 28277, USA Home : 704-341-5579 Cell : 704-516-1804 Email : biswajitray2@gmail.com	Brundaban Sahoo , Treasurer 1364 Bernard Ct Lake Zurich, IL 60047, USA Home : 847-573-0553 Cell : 847-902-5595 Email : brundaban03@gmail.com
---	--	---

ADOPT A HIGHWAY BY AMSAS

